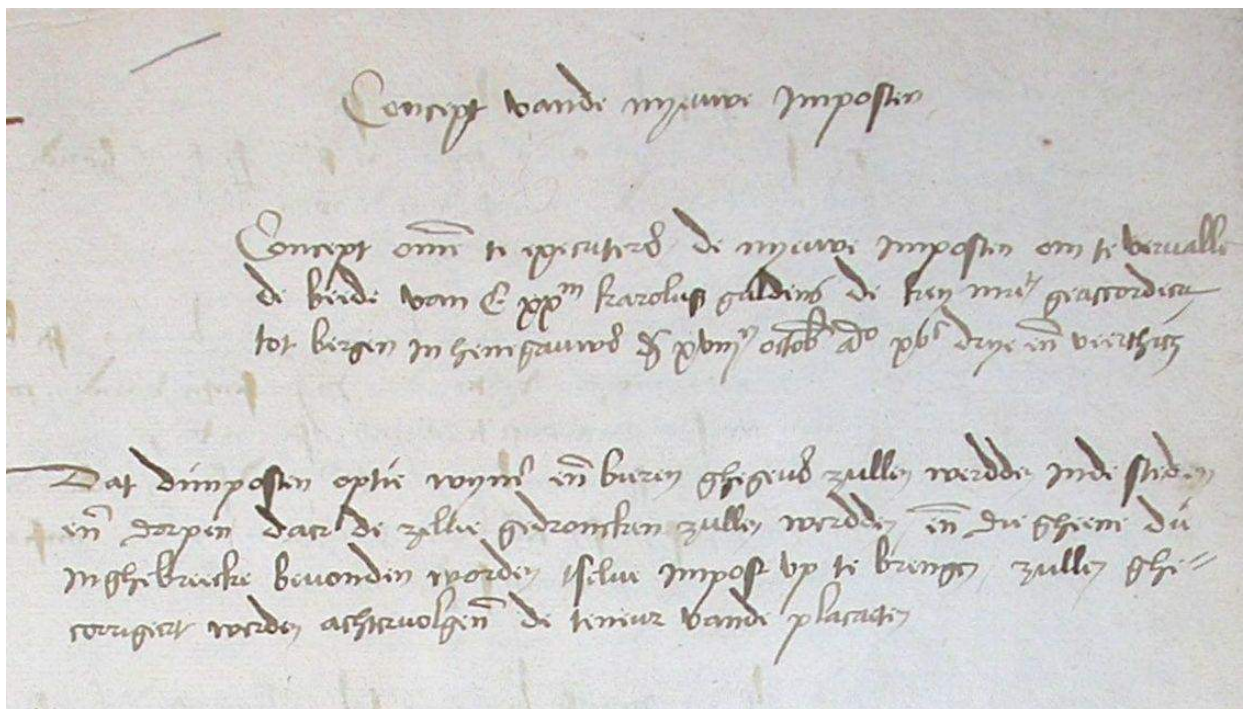

Resoluties van de Alkmaarse vroedschap, 1549-1565

Archief van de stad Alkmaar, 1254 (1325) - 1815 (1816), inventarisnummer 38
Register van resoluties van de vroedschap, 16 mei 1549-18 januari 1565

[i]

Concept van de nyeuwe imposten

Concept omme te executeren de nyeuwe imposten om te vervalte de beede van cxx^m karolusguldens de Keyserlijcke Majesteyt geacordeert tot Bergen in Henegauwen den xviii^{en} octobris anno XV^C drye ende veerthich.

Dat d'imposten optie wijnen ende bieren ghegeven zullen werdden in de steden ende dorpen daer dezelve gedroncken zullen worden ende diegheene die in ghebreecke bevonden worden 't selve impost up te brengen, zullen ghecorrigeert worden achtervolgende de teneur vande placacten.

Dat dezelve imposten in de steden groot ende cleyn gegadert zullen werdden bij dengheene die aldaer bij den Staten ende advys van den Hoove van Hollant tot den ontfanck ghecommitteert zullen worden, die ghehouden zullen wesen eedt te doen in handen van den offitier daer zijluyden elcx ondergeseten zijn, dat zijluyden de voorscreven imposten ende assijssen wel ende ghetrouwelick zullen upbueren ende ontfangen ende daeraff de Staeten ofte huere ghecommitteerden goede ende rechtvaardige rekenynge, bewijs ende reliqua doen.

't Gunt wes voorscreven es sal mede in Den Hage ende in d'andere dorpen daer men exchijs gheeft, gheuseert werden.

Dat mede dorpen ende cleyne steden daer men gheene exchijsen gewoontlick es te gheven, soude men moegen ordonneren in elcke cleyne stede ofte dorp, 't zij den pastoor, offitier, clerck, coster ofte een ander legael persoon, gheen tapper zijnde, die daertoe soude moegen verstaen ende wel gheseten soude wesen, denwelcken een yghelick op seeckere peynen die men soude mogen ordonneren, ghehouden soude wesen aen te brenghe alsulcke wijnen ende bieren als hij soude willen inneleggen ende impost betaelen eer hij diezelve wijnen ende bieren soude in huys doen optie peynen in 't octroye begrepen, ten ware dat hij 't selve impost in de stede daer hij 't bier ofte wijnen ghehaelt hadde, betaelt hadde ende kennisse daeroff van den collectoers ghenomen, welcke kennisse hij oick ghehouden soude wesen den collectoers op de dorpen over te gheven eer hij zijn bier inne dede op de peynen als vooren.

[i verso]

Alle cloosters binnen ende buyten steden zelve nyet brouwende, zullen oick hemselve achtervolgende 't gunt wes voorscreven es, gehouden wesen te vougen in 't opbrenghe van den impost van de wijnen ende bieren.

Ende diegheene die zelve brouwen, 't zij buyten ofte binnen de steden, en zullen nyet moegen vaeten dan in presentie van den collectoers die zij gehouden zullen wesen daerover te roupen ofte een van hemluyden ende te betaelen up de peynen in 't voorscreven octroy begrepen ende in desen en zullen de gasthuysen-, leprosen-, Heyligen Gheesthuysen-, cellebroeders ende dierghelijcke miserable personen met de mendiranten- ende clarensusteren nyet gecomprenheert zijn.

Mede als dat impost beghinnen sal, zullen eerst de huysen van alle tappers bij den collectoers ondersocht warden van den byeren ende wijnen die zijluyden binnen huysen huysen hebben, die oick gehouden zullen wesen daeraff betalinge te doen.

Dat impost van 't sout in de steden ende dorpen betaelt sal warden bij dengheene die 't selve bij der maete om binnen 's lants te slijten uuyt pennynchwaerden die ghehouden zullen wordden den collectoers van 't impost aen te brengen up de voorscreven peynen 't sout dat zijluyden up doen ende oick betaelen sonder eenich dylay 't impost, welverstaende in gevalle yemande vercoopt eenich sout dat buyten 's lants ghevoert sal worden, sal 't selve den collectoer te kennen ghegeven werdden die 't selve ghehoort ende d'affermatie van den cooper ende vercoop dat het sout buyten Hollant ghesleten sal worden denzelven cooper naer advenant zijnen pennynge sal restitueren.

Ende diegheene die hem vervorderen in de scepen eenich sout uuytte pennynchwaerden, zullen ghehouden wesen den collectoer van der naeste groote stede daer zij 't selve aldernaest willen beghinnen, te kennen te gheven, mitgaeders de quantite van 't sout dat zijluyden gelaeden hebben ende betalen d'impost, daeraff nemende een teyken ende kennisse. Ende indien yemande bevonden worde sonder teyken ende kennisse 't sout te vercoopen, dat dezelve verbueren sal de peynen in 't voorscreven octroy begrepen.

Als aangaende 't impost van wollen ende lijndelaecken, fluwelen, sattijnen ende dies daer ancleeft, die mitter ellen uuytgesneden zullen werdden met de pelterijen.

[ii]

Soude men om 't impost daerup ghestelt t'executeren moegen, ordonneren de collectoers binnen ende buyten de steden te nemen inventarys van den laeckenen, sattijnen ende anders in den huysen van den coopluyden wesende, die nae date ende confectie van denselven inventarys ghehouden zullen wesen goet pertinent register te houden van den goeden die zijluyden mitter ellen vercoopen zullen, daarvan dezelve vercoopers gheduerende den tijdt van 't voorscreven impost ghehouden zullen wesen elcken maendt den collectoers bij hueren eedt te doen verclaringe ende ostentie ende oick betalinge van zoeveel 't selve impost sal bedragen.

Ende om te ecuteren 't bedroch zullen die voorscreven vercoopers ghehouden wesen den voorscreven collectoers aen te brengen alsulcke comanscappen als zijluyden nae date van de confectie van den inventarys in hueren huysen zullen willen doen ende indien yemande hiervan in gebreecke ware ende 't voorscreven impost nyet en betaelde, zullen dezelve gecorrigeert wardden naer vemoegen 't octroy.

Alle degheene die van buyten met eenyge van de voorscreven goeden de steden van Hollant versoucken in huere vrije marcten, zullen ghehouden wesen den collectoers eer zij het

zullen *moegen* veylen ofte vercoepen, bij *hueren* eede te leveren inventarys van de goeden die zijluyden aldaer brengen zullen *ende* *pertinent* register houden van 't gundt dat zijluyden aldaer geduerende dezelve marcke mitter alle *ende* anders uuyt zullen pennynchwaerden *ende* daeroff de collectoers bij eede eer zij scheidt verclaringe doen *ende* oick de betalinge van 't impost up de peynen in 't voorscreven octroy begrepen, welverstaende dat diegheene die de voorscreven goeden in 't gros vercoopen, hierinne nyet *gecomprehendeert* en zullen wesen, dies zullen zijluyden gehouden wesen te verclaren wye zijluyden de voorscreven goeden in 't gros vercoft hebben als voeren.

Dat 't impost in de voorscreven zes groote steden up eenen prefixen werckendach gepubliceert sal werdden *ende* in de principale cleyne steden voor zoeveel de deurwaerders te crighen soude wesen *ende* sal oick up eenen dach over al *Hollant* innegaen.

In d'andere cleyne steden sal 't selve mede zoe gheringe het doenlick zij ghepubliceert wardden.

[ii verso]

Ende om dezelve publicatie in de dorpen nyet te verachten, soude men den schoutten in elcke dorp *moegen* belasten 't placcaet up eenen prefixen dach mede in heuren kercken te publiceren op eenen heyligendach.

Om de collectoers in de cleyne steden *ende* op de dorpen te vinden, sal elcx in de zes groote steden ordonneren twee goede luyden van eeren ofte meer die tot cost van 't lant ondersouck doen zullen wye men in dezelve cleyne steden *ende* dorpen zoude *moegen* totten voorscreven ontfanck committeren.

Ende de heeren van den Hoove zullen *moegen* scriven aen die van Gorchom dat zijluyden van gelijcken in *hueren* quartier doen als d'andere zes groote steden in heur quartier doen zullen.

Alle diegheene die eenyge goeden, 't voorscreven impost subject zijnde, zullen willen haelen in der plaetzen daer 't voorscreven impost nyet geacordeert *ende* betaelt en wardt en zullen 't selve nyet *moegen* thuysbrengen, tenzij dat zijluyden 't selve de collectoers eerst te kennen gegeven hebben *ende* 't impost betaelt up de peynen in de placacten begrepen.

Specificatie van den nyeuwen impost

i ^e	Van elcke aeme rijnsche wijns Dortsche ristinge	<u>xxiiii st.</u>
ii ^e	Van elcke poensoen Fransche wijnen	<u>xxiiii st.</u>
iii ^e	Van elcke ocxhoeft Fransche wijnen	<u>xviii st.</u>

- iii^e Van alle romenye *ende* wijn secke
de aeme xxiiii st.
- [iii]
- v^e Van andere Spaensche *ende* andere heete
wijnen van de aeme xxxvi st.
- vi^e Van elcke tonne biers binnen 's lands gebrouwen
in plaetzen daer *men* gewoonelicken es grote assijs
te betalen, dat vercoft wordt om xxv stivers de
tonne *ende* daer beneden tot thyen stiver toe ii st.
- vii^e De cloosters zullen nyet meer betaelen van den
byeren die zijluyden selver brouwen van wat
prijsse dezelve zijn *ende* dit om hemluyden te
subleveren van de groff tonne dan twee stivers
ende dit binnen de steden daer men de groote excijsen
betaelen *ende* buyten ofte binnen de steden daer men
de cleyne excijssen betaelen iiii st.
- viii^e Van elcke tonne biers, binnen 's lants gebrouwen
ende in plaetzen als vooren dat vercoft wordt
tusschen de xxv stivers *ende* twee karolusguldens,
van elcke tonne iii st.
- ix^e *Ende* van bier dat booven twee karolusguldens
vercoft wordt van elcke tonne iiii st.
- x^e Dit artikel is gemuteert Dit artikel is gemuteert
van xxxii^e vat *Item* dat elcke brouwer sal gestelt worden van 't bier
tot xli^e dat bij advys dat binnen *zijn*en huysse gedroncken wordt naer
van den Hoove. van 't een *ende* veerthichste vat dat zijluyden
brouwen, twee stivers min *ende* meer naer advenant.
- xi^e Ghehoort d'oppinie van *Item* van de byeren binnen 's lants gebrouwen die
buyten up de dorpen *ende* daer men cleyne assijs gheeft.
den Hoove van Hollant
hebben die edele *ende*
gedeputeerde van den vi
grooten steden den xi^{en}
novembris 1543
gheaccordeert,
- [iii verso]
- dat dat artykel sal bliven Als vijff stivers off daer beneden bij vrije ofte onvrije

	staen sonder dat men daerbij vougen sal dattet bier beneden de x stuvers nyet geven en soude ende es 't Hoff geweest van den zelven advysse gehoort de middelen den Staeten daer-toe gemoveert hebbende.	gedroncken zullen worden, sal men van een vat biers dat vercoft wardt om xxv st. ende daer beneden betaelen <u>iiii st.</u>
xii ^c	Die edelen ende gedeputeerden van den zes groote steden, den xi ^{en} novembris in Den Hage vergadert ende zijnde, ghehoort zij- 't advys van den Hoove	Om te obvieren de frauden die men up plattelant soude moegen besigen bij dengheenen die aldaer brouwen en sal nyemant up plattelant moegen brouwen dan degheene die 't selve vanoudts gedaen hebben 't selve gheoorloft es, ende zullen van de bieren die luyden zullen brouwen, betaelen als vooren verhaelt
es.	van Hollant, hebben geslooten dat dit artykel mit d'andere die men sal moeten publiceren nyet gepubliceert en sal wordden, maer dat 't selve evenwel sal bliven staen voor de memorie van den Staten 't selve geslooten hebbende.	
		Van een vat biers dat ghecoft wordt boven die xxv stuvers ende beneden die twee karolusguldens <u>vi st.</u>
		Item van 't bier dat binnen 's lants gebrouwen es ende ghecoft wordt, de tonne voor twee rijngulden ende daerenboven 't vat <u>viii st.</u>
daer		Van alle vreemde bieren buyten Hollant gebrouwen ende gedroncken sal worden in steden ofte plaetze men vanoudts assijsen betaelt ofte bij den vrijen, van elcke tonne <u>vi st.</u>
ende		Van alle vreemde bieren buyten Hollant gebrouwen gedroncken zullen worden buyten up de dorpen bij

vrije *ende* onvrije, van elcke tonne xii st.

wesende

Behoudelicken dat alle die vaeten daerinne de
voorscreven
byeren gebrocht worden, grooter *ende* cleyner

dan Hollantsche tonnen, zullen gereduceert worden
tot dezelve Hollantsche tonnen.

Ende dat dese assijs sal geheven worden, sulcx als bij
den
voornoemde Staten van Hollant bij advys van den
eerste
ende
andere van den raeden in Hollant geordonneert sal
worden.

[iiii]

Item van dat hondert souts binnen 's lants gesleten, sal
men beta[l]en vi karolusgulden

Van elcken osse *ende* verre iii st.

Van elcken koe *ende* veerse ii st.

Van elcken kalve een halve
st.

Van elcken vercken een stuver

Van elcken hamele een halve
st.

Van elcken oye een oert

Van elcker lamme een oertgen al d'een doer d'andere,
sonder dat men letten sal up den prijs van der
voorscreven
beesten, welverstaende dat elcken hoornbeeste van
eenen

jaer *ende* nyet meer oudt geacht sal wordden voor een
kalff,
de beesten van twee jaren beneden de drye voor een
veersse
ende voor ossen, koeyen *ende* versen sal men houden
de

drye
jaren *ende* daerenbooven oudt zijn *ende* dat alle de-

gheene die bij hemselven ofte andere eenyge van der
voorscreven beesten upvoeden ende meesten ende
doen mesten
ende slaen gheestelick off waerlick sullen geven van
elcken
stucke in de voorscreven settinge naer den
onderschede
hier-
voeren verclaert.

Item van elcke elle wollen laecken waerdich wesende
xx *stuvers* ende daer beneden nyet

Item van elcke ellen wollen lakens dat bij den elle
vercocht
ende gesloten sal werdden waerdich boeven die xx
stuvers ende
beneden xxxi *stuvers*, sal men betaelen i st.

Van elcke ellen wolle lakens vercoft booven die
xxxii *stuvers* ende beneden de xlii *stuvers*, sal men
betaelen ii st.

[iiii verso]

Van elcke elle wolle lakens boven die xlii *stuvers*
ende beneden de liiii *stuvers*, sal men betalen iii st.

Van elcke elle wolle lakens waerdich boven de liiii
stuvers,
sal men betalen iiii st.

Van elcke elle gouden, zilveren ende andere zijden
laeckenen ondergescooten met gouden drade oft
zilveren
drade den xxv^{en} pennynch

Ende desgelijcx sal betaelt worden van elcker ellen
cramosijnen, fluwelen ende andere fluwelen
hoedanich
die zijn, den xxv^{en} pennynch

Van elcker elle satijns, damast ende andere zijden
laeckenen, den xxv^{en} pennynch

Item van trijpen, fluwelen, camelotten, sayen, ostaden,
half ostaden ende versierde satijnen als Brugge ende

diergelijcke, den veertichsten pennynck

Van linden lakenen waerdich zijnde *zeven* grooten
d'elle

en daerenboven die binnen *Hollant* uuytgesneden
ende

ghepennewaert zullen worden, den

veertichsten pennynck

Item van sabelen, maerters, armijnen, lupaerden *ende*
dier-

gelijcke wilde voeyeringe, den twinthichsten
pennynck

Ende van alle andere pelterijen, den twee ende

dertichsten pennynck

[v]

Lombaert brieff

Copie

Kaerle, bij der gratie Gods roomsh-keyser, altijdts vermeerder 's rijcx, coninck van Germanie, van Castille, van Leon, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Maillorque, van Sardenie, van den eylanden van Indien *ende* vastenlanden der Westerssche Zee, eertshartoge van Oostenryck, herthoge van *Bourgoingne*, van *Lothric*, van Brabant, van Lemburch, van Luxemburch *ende* van Gelre, grave van Vlaendren, van Arthois, van *Bourgoingne*, palsgrave *ende* van Henegouwe, van Hollandt, van Zeelant, van *Ferrette*, van *Haguenault*, van Namen *ende* van Zutphen, prince van Zwaven, marckgrave des heylichs rijcx, heere van Vryeslant, van Salins, van Mechelen, van der stadt, steden *ende* landen van Uuytrecht, Overyssele *ende* Groenynghe *ende* dominateur in Asië *ende* in Affricken. Allen dengeenen die desen onsen bryeff zullen zyen, saluyt. Vanwegen Jan Pieterz. *ende* Gabriel Mayal, coopmans van Piemont, is ons verthoont geweest, hoe dat tot nut, proffite *ende* gerieve van eenygen coopluyden, borgeren *ende* ingesetene onser stede van Alcaer in Hollandt *ende* andere aldaer frequenterende, die huer geloeve *ende* betalinge gheerne houden zouden *ende* om 't selve te doene *ende* gereden penyngen up te bringen in huere nootzaeckelicke affairen, huer gueden dickmaels vercoopen moeten tot cleenderen prijse dan dezelve weerdich zijn. De voornoemde thoonders geproposeert hebben op te stellene taefel van leenynghe binnen der voorscreven stadt van Alcaer opten zelve prijse, forme *ende* conditien ghelijc men die hout in andere steden van Brabant, zunderlinge

in onse stede van Loeven, Bruessel, Antwerpen *ende* 's Herthogenbossche *ende* hoewel dat de burgermeesteren derzelve onser stede van Alcmaer, aensiende 't guent des voorscreven is, daerinne geconsenteert hebben als 't blijkt bij huere opene bezegelde brieven daeraff siende. Nyetmin de voorscreven thoonders en zouden hen des nyet dorren bestaen te doene zonder eerst *ende* alvoeren hierop te hebbene onse brieven van octroye, oorloff *ende* consente mitten vrijheeden privilegien daertoe behoerende, ons daeromme oitmoedelijc biddende. Zoe ees 't dat wij de zaecken voorscreven overgemerckt *ende* hierop gehadt 't advys van onsen lieven *ende* getrouwen die hoofden tresorier-generael *ende* gecommiteerde van onsen demeynen *ende* fynancien, ghenegen wesende ter begeerde van den voornoemde supplianten *ende* huere medegesellen, zulcx als zij zullen willen nemen, hebben dezelve Jan Pieterz. *ende* Gabriel Mayal gheoctroyeert *ende* geaccordeert, octroyeren *ende* accorderen, hen ghevende oorloff *ende* consent uuyt zunderlinge gratie bij desen, dat geduerende den tijdt *ende* termijn van thyen jaren naestcommende *ende* achtereenvolgende zij zullen moegen houden *ende* doen houden tafel van leenyng in onse voorscreven stadt van Alcmaer, behoudelijc dat in de plaetse daer men hier voortijds gewoontlijc was te nemen voor winnyng *ende* conquest drye grooten voor elcken pont grooten vlaems ter weecke *ende* voornoemde Jan Pieterz. *ende* Gabriel Mayal oft huere medegesellen en zullen nyet meer moegen nemen dan twee grooten ter weecke *ende* alzo naer advenant van meer *ende* min, zonder dat wij noch onsen hoiren *ende* nacommelingen daeraff eenich recht zullen hebben oft mogen nemen ghelijc gedaen is geweest van ouden tijden, welck recht wij geaboleert *ende* te nyete gedaen hebben,

[v verso]

aboleren *ende* doen te nyeute bij desen, zonder dat de voorscreven supplianten huere nacommelingen, gesellen *ende* facteurs worden ghehouden oft moegen wesen bedwongen ter betalinge vandien recht voor oft naer in eenyger manieren. *Ende* uuyt onse meerdre gratie hebben denzelven Jan Pieterz. *ende* Gabriel Mayal supplianten midsgaeders hueren erffgenamen, gesellen, facteurs *ende* huysgesinne, goeden *ende* allen andere hueren saecken voor den voorscreven tijdt genomen *ende* ontfangen, nemen *ende* ontfangen in onsen hoede *ende* sauvegarde, verseeckertheyt *ende* zunderlinge beschermenisse

al zoewel in 't gaen, *commen ende doene* alle huere saecken *ende* affairen alom in onsen landen *ende* heerlichkeiten, als in onse *voorscreven* stede van Alcmaer, willende dat zij beschermt zijn van allen injurien, oppressien, schade ongelijc gewelt, verdruckinge *ende* ophoop van volcke *ende* allen anderen moyenissen *ende* onbehoerlicke nyeuwigheden, dewelcke op datter eenyge bevonden waren gedaen te zijne tegen *ende* in achterdeele van desen onse brieve. Den *voornoemde* *supplianten* hueren *erffgenamen*, gesellen, *facteuren* *ende* huysgesin, wij willen dat 't selve terstont gebetert, gerepareert *ende* weder gestelt worde in *zijn* *eersten* *ende* behoerlijcken staet, hemlyeden voorts octroyerende dat zij den *voorscreven* tijdt *gedurende* mogen vercoopen, coopen *ende* winnen met hueren *pennynghen* *ende* andere goeden in alder vuegen *ende* manieren, daermede *zijlyeden* zullen kunnen *ende* meynen doen *huerlyeden* proffijt *ende* oft eenyge gestoolen oft qualijcke vercregen goeden gestelt worden in de huysen van de *voorscreven* *supplianten* ofte van heuren medegesellen oft dat ~~men~~ hemlyeden die verpant waren, wij en zullen hen dies nyet mogen heyschen *ende* en zullen oick nyet schuldich zijn diezelve goeden over te leveren, zij en zijn eerst betaelt van huer schult *ende* verloop, zoeverre zij 't selve nyet geweten en hebben.

Item dat *zijlyeden* zullen moegen stellen *ende* setten andere coopluyden een off meer indien 't hemlyeden belieft om te wonen in onsen *voorscreven* stede van Alcmaer in zulcker manieren als zij daer wonen *ende* wonen zullen, hetzij bij ghifte, vercopinge van hueren goeden in 't gheheel oft in 't deele bij wisselinge oft bij eenyge andere manieren den *voorscreven* tijdt *gedurende* zonder oick yet tegens ons oft den onsen te misdoene.

Ende dezelve coopluyden die zij zoe setten zullen om te wonen in onsen *voorscreven* stede van Alcmaer in den manieren *voorscreven* *ende* hueren *erffgenamen*, gesellen, *facteurs* *ende* huysgesinne *ende* alle andere huere goeden, wij van nu voortaan *ende* alsdan voor nu genomen *ende* ghehouden hebben, nemen *ende* houden in alsulcker vrijheeden, zeeckerheyt *ende* deffentie *ende* in onse *sauvegarde* als wij doen de *voornoemde* *supplianten* hueren *erffgenamen*, gesellen, *factueren* *ende* huysgesinne oft eenich van hemlyeden oft van dengheenen die in huere plaetse gestelt zullen wesen gelijk *voorscreven* is, het ware wettich oft bastaert storve binnen den *voorscreven* tijdt *ende* gemaect hadde *zijn* testament, wij en zullen daeraff nyet heyschen oft laten heyschen voor doder hant oft andere saecke, maer zullen 't selve testament onderhouden *ende* huere gueden laten keeren

achtervolgende de testamenten ende die dispositie vandiere ende in 't generaele de voorscreven wettighe ende bastaerden nyet en hadden gemaect huer testament, wij consenteren ende accorderen dat die goeden vandien zullen wesen verwandelt na de maniere ende gewoente van den plecken vandaer zij gebooren zijn, nyettegenstaende die privilegien, rechten, usantien ende gewoenten van onsen landen ende steden van herwaerts over. Ter contrarien ende boven allen desen hebben wij denzelven Jan Pieterz. ende Gabriel Mayala hueren erffgenamen, gesellen, facteuren ende huysgesynne gheoctroyeert ende geaccordeert, octroyeren ende accorderen bij desen dat zijluyden den voorscreven tijdt van thyen jaren geduerende zullen

[vi]

[in marge: 31 januari 1544]

moegen gebruycken ende useren van alle zulcke andere privilegien, vrijheden, liberteyten ende exemptien als die andere bankers die nu in onse steden van herwaerts over tafel oft banck van leenynghe houden uuyt crachte van onse brieven van octroye, behoudelijck nochtans dat indien men bevint in toecommende tijden eenyge andere gesellen die de voorscreven tafel van leenynghe aennemem ende houden zouden willen voor ander minder prijs dan voor een stuver op 't pont groot van den weecken, dat in dien gevalle de voorscreven supplianten zullen gehouden worden dezelve tafel te houden voor den voorscreven prijs oft van denzelven te scheyden binnen eenen jare naedat hemlieden beteeckent oft gesignificeert sal worden overmids redelijcke recompensatie van heuren schaeden ende interesten van huysen, dienaren ende anderssins ten seggen van luyden hem daertoe verstaende. Ontbieden daeromme ende bevelen onsen lieven ende getrouwen, die hooftpresidenten ende luyden van onsen secreten ende grooten raiden, stadthouder, die eerste ende an de andere luyden van onsen raide in Hollant, den voornoemde van onsen financien schoutet van Alcmaer ende allen anderen onsen rechteren, justitieren, offitieren ende ondersaeten dien dit aengaen sal, dat zij den voornoemde supplianten, heuren erffgenamen, gesellen, facteurs ende huysgesin van dese onse gracelicke sauvegarde octroy, consendt ende accordt ende van allen den inhouden van desen geduerende den tijdt ende onder de conditien vooren verhaelt, doen laten ende gedoegen rustelijc ende vredelijck genyeten ende gebruycken, zonder hen te

doene noch te laten geschiene enich hinder, letsel oft moyenisse ter *contrarien* want ons alzoe belieft.

Des t'oirconde zoe hebben wij onsen zegel hieraen doen hangen. Ghegeven in onse stede van Bruessele

den lesten dach der maent van januario in 't jaer ons Heeren duysent vijffhondertvierenveerthich

van onsen keyserijck 't xxv^{te} ende van onsen rijcken van Spaengnien, beyde den Cecillien ende anderen

't xxix^{te}. Upte ploye stont bij den keyser ondergeteykent Bane. Upte rugge stont gescreven: die hoofden tresorier-generael ende gecommiteerde van den domeynen ende fynancien, ons heeren des

keyzers consenteren zoeverre als in hen is dat d'inhouden in 't witte van desen worde gefurniert

ende volbrocht in der vuegen ende manieren als Zijne Majesteyt dat wil ende gebiedt bij dezelve

gedaen te worden. Gescreven onder die hanteeckenen van denzelven hoofden tresorier-generael

ende gecommiteerde den vii^{ten} dach in februario XV^C vierenveerthich. Onder stont gescreven:

Loys de Praet, De Gramez Nclaes soene.

Gecollationneert tegens zijn originael ende is bevonden mitten zelve accorderende van

woordt tot woordt bij mij

Andries Pieterz. Zel, s.s.t.t.

[vi verso]

Octroy van de nyeuwe steenen sluys up Saerdam

Copie

Kaerle, bij der gracie Godts roomsch-keyser, altijd vermeerder 's rijcx, coninck van Germanien, van Castillien, van Leon, van Grenade, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Cecillie, van Maillorque, van Sardanie, van den eylanden Indien ende vastenlanden der zee Occeane, eertshertoge van Oistenryck, hertoge van Bourgoingnen, van Lothric, van Brabant, van Lemborch, van Luxemborch ende van Gelre, grave van Vlaendren, van Arthois, van Bourgoignen, palsgrave ende van Henegouwe, van Hollant, van Zeellant, van Ferrette, van Haguenault, van Namen, ende van Zuytphen, prince van Zwaven, marcgrave des heylich rijcx, heere van Vrieslant, van Salins, van Mechelen, van der stadt, steden ende landen van Utrecht, Overyssele ende Groeningen ende dominateur in Asie ende in Affricque. Allen denghenen die dese jegewoirdige zien zullen, saluyt. Alsoe die ingelanden ende ingeerfden contribuerende in de onderhoudenisse van duynen van Petten ende Hontbossche ons dicwils te kennen hebben doen geven dat die materiaelen die men tot reparatie ende

onderhoudenisse van de voirs. wercken behoefft, zoe jaerlijcx zoe meer costen ter plaetsen daer men die behoefft te brengen, bovendien dat mitz d'ombequaemheyte ende gelegentheyte althans wesende veel materialen verloren worden ende achterblijven, tot grooten interest van de voirs. ingelanden, dairinne zij sustineerden dat men lichtelijck soude mogen versien, mitz groot ende bequaem makende de sluysen van Sardam, waerdoer men dieselve materialen mit ongelijck minder costen zoude mogen voeren, welke sluyse althans caduyck ende van ouderdom vergaen soude wesen in zulcken schijn dat men daer een nyeuwe sluyse soude moeten leggen omme waerinne te voirsien tot verlichtinge van de voirs. landen ende de materialen aldaer *commodiensi*elijck te mogen voeren, wij geordonneert ende gecommitteert hebben onsen lieven ende getrouwen raiden Andries van der Bronckhorst, heere van Schoet, ende Adriaen Stalpart, onse rentmeester van Kennemerlant ende Westfrieslandt, om hen te transporterem upte voirs. sluyse van Sardam ende aldaer doen roepen den voirs. ingelanden onder den voirs. Hontbossche oft den dijckgrave ende eenige van den heemraden in huerlieden plaetse, den burgmeesters ende regeerders onser stede

[vii]

van Alcmaer, den kerckmeesters van Westsaenen ende den ingelanden, contribuerende tot onderhoudenisse van de voirs. sluyse van Saerdam ende allen anderen des van noode wesende. Ende denselfden accorderen ende vereenigen op 't leggen ende vernyeuwen van de voirs. sluyse van Saerdam tot *commoditeyt* van eenen yegelijcken voir zoeveel als 't eenichsins doenlijck wesen soude, in geval neen te maken proces-verbael wel ende in't lange van all 't guent dat bij de voirs. partijen voir hen geallegeert, daerup oick informatie te nemen indien 't noot waere ende al 't selfde scryfftelijck geredigeert mitgaders huerlieden advys ende goetduncken overbringen onsen lieven ende getrouwen die eerste ende andere van onsen raide in Hollant om voirts dairinne gedaen te wordene soo 't behoiren soude, achtervolgende 't welke onse voirs. *commissarissen* hebben up diversche dagen bescreven ende voir hemluyden ontboden die dijckgrave ende heemraden van den Hontbossche, de gedeputeerde van onse steden van Haerlem ende Alcmaer, die van Urssem ende Rustenburgh, die van Ackersloot, van Oessanen, van Wessanen, *Crommenye ende Crommenierdyck*, van Purmerynde, van Wormer, van Graft, die van Schermer ende meer andere ingelande ende inwonende aldaer ende hemluyden elck in 't zijne gehoirt ende geexamineert upte gepretendeerde costen ende interesten. Ende soe zij deselve nyet en hebben kunnen veraccorderen, hebben up als behoirlijcke informatie genomen mitgaders up 't proffijjt, gerief, *commoditeyt*, schade oft interest 't gemeen lant hebben soude bij 't sluyten ende stoppen van de sluyse van Wessanen, gelegen in Saerdammer dijck ende bij

't leggen ende vernyeuwen van eenen nyeuwe sluys ende in wat plaetse men die *commodiensi*lijcker soude mogen ordonneren. Ende wie dairtoe souden willen oft behoiren te gelden ende contribuieren ende *huerluyden* informatie ende besoiingne scryfftelijck mit hueren advyse op al hebben zedert overgebracht onsen lieven ende getrouwen, die stadhouder, die eerste ende andere onse raiden in Hollant, diewelcke al 't selve (dairover geroepen onse lieve ende getrouwe die luyden van onsen rekeningen in Hollant) in 't lange duerzien ende gevisiteert huere advys daerbij gevoucht ende ons trouwelijck gesloten overgesonden hebben om voirts daerinne gedaen te wordene, soe wij bevinden souden te behoiren, doen te wetene dat wij de saecken voirscreven overgemerct,

[vii verso]

(naedien de informatie, besoiingne ende advys van onse voirgenoemde *commissarissen* mitgaders 't advys van onsen voirs. stadhouder, die eerste ende andere onsen raiden in Hollant) in onse raide wel ende in 't lange gevisiteert zijn geweest. Genegen wesende ter bede ende supplicatie van den ingelanden ende geerffden, contribuierende in de onderhoudenisse van duynen van Petten ende Hontbossche, begeerende te versiene soewel tot *huerluyden* *commoditeyt* ende *geriefve als van onsen inwonende van Alcmaer ende de dorpen* gelegen upte Wormer, Purmer, Schermer, Beemster ende andere daeromtrent, die hem dagelijcx met scepen te vaeren binnen den lande ende daer buyten behelpen, hebben om dese ende andere redenen ons daertoe bewegende gehadt hier up 't advys van onser zeer lieve ende zeer beminde zuster, die coninginne douaigiere van Hongrien ende van Bohemen etc., voir ons regente ende gouvernante in onsen landen van hertwerts over ende van onsen lieven ende getrouwen de hooffden president ende luyden van onsen Raide van Staete, secreten ende financien uuyt onser rechter wetenthey, auctoriteyt ende volle macht geottroyeert, geconsenteert, geordonneert ende gewillekuert, ottroyeren, consenteren, ordonneren ende willekueren bij desen dat men ter plaetsen daer die oude gedempte sluys te liggen plach, ordonneren ende maken zal een sluys van blauwe steen als die nyeuwe Haerlemer sluys es gelegen ~~bynnen onser~~ in den Sparendamschen sluys-dijck of eenen nyeuwen sluys van houte alsulcx als men oirbaerlicxt ende proffitelicxt bevinden zal. Ende dat de voors. nyeuwe sluys wesen sal van gelijkjer hoochte, diepte ende wijdde als die sluys es gelegen bynnen onser stede van Der Goude, wairtoe contribuieren ende gelden zullen de dorpen, ingelanden ende scepperen, hierna bescreven, zulcke paert ende deel als hierna volght, te wetene dat die van Wessanen tottet maken van der voors. sluys contribuieren sullen soeveel

penningen als meesters-tymmerluyden sullen extimeren dat zijluyden te coste gehadt soudén hebben omme te leggen een nyeuwe houten sluyse van de wijdde tusschen acht ende elff voeten mitgaders die costen van 't dammen ende anders dat zijluyden dairóff soudén moeten hebben dragen, daerop hoogende zoeveel penningen als naer advenant

[viii]

[in marge: schepen ende poerteren
vrij van sluysgelt
tot Saerdam]

dat die steene sluyse meer sal costen dan een houten sluyse van de wijdde van seestien voeten bedragen sal. Item dat die van Alcmaer om de veelheyt van de scepen die van daer vaeren oft hoeren poerters hebbende zijn, die grootelijcken bij 't leggen van de voors. sluyse geproffiteert zullen wesen, dairtoe contribuieren ende gelden zullen den vijffsten penninck dat deselfde sluyse meer sal costen dan dat die van Wessanen daertoe geven sullen. Des zullen hueren poerteren mit hueren scepen vrij duer de voors. sluyse vaeren zonder eenich sluysgelt te betalen. Item dat die van Ackersloot die veel scepen hebben varende ende tevreden zijn te contribuieren in maken van den voors. sluyse, na onse ordonnancie geven zullen den vijffthiensten penninck van dat die voirs. sluyse meer costen sal dan die van Wessanen ende Alcmaer contribuieren zullen, welke penningen al gebrocht zullen werden in handen van den rentmeester van Petten ende Hontbossche, die wij dairtoe committeren oft betalen zulcke sluysgelt als upte duervarende scepen van deselve sluyse geordonneert sal worden. Ende soe wat pennynge men meer sal behouven tot volmakinge van der voirs. sluyse mit zijnen aencleven, zullen deselve penningen opgebracht worden bij den contribuanten die contribuierende zijn in de onderhoudenisse van de duynen van Petten ende Hontbossche. Ende want die van Urssem, Uuytgeest, Purmerynde, Wormer, Gisp, Graft, Schermer ende meer andere, overmitz huere andere groote lasten hen geexcuseert hebben particulierlijck te contribuieren in 't maken van den voirs. sluyse, maer begeeren een gracelijcke sluysgelt gestelt te wordene up alle scepen varende duer deselfde sluyse om de costen van dier bat te vervallen, soe hebben wij geordonneert ende gewillekuert, ordonneren ende willekueren als boven dat alle scipperen die mit hueren scepen zullen willen vaeren duer die voirs. sluyse, vanwaer deselve oic zullen zijn gehouden werden t'elcker reyse gaende ende keerende te betalen tot sluysgelt thien stuvers, uuytgesondert die scipperen van Alcmaer

ende Ackersloot indien deselve van Ackersloot in 't maken van den voirs. sluys contribuieren willen den vijffthienden penninck als voirs. es ende dit al tot

[viii verso]

tot proffijte van den contribuanten van den Hontbossche voirscreven in handen van zulcken collecteur als zijluyden dairtoe ordonneren sullen, die gehouden wordt daeraff goet ende rechtverdich register te houdene, rekeninghe, bewijs ende relicqua te doene t'allen stonden als hij des vermaent sal wesen ende die penningen dairaff commende jaerlicx leveren in handen van den voirs. rentmeester van der Hontbossche ende Petten die al daervan als offgehouden sal wesen rekeninge te houden, gelijk hij jaerlicx doet van den anderen penningen van *zijn* ontfange aldaer. Ende opdat die voirs. sluys *commodiensi*lijcken ende proffijtelicken gemaect ende geleyt mach werden ten welvaeren van den lande *ende* scep en die aldaer duervaeren zullen, soe hebben wij dairtoe *gecommitteert* ende geordonneert, *committeren* ende ordonneren mits den voirs. *commissarissen* Andries van Bronchorst ende Adriaen Stalpaert, hen gevende volcommen macht ende zunderlinge bevel te procederen tot legginge ende maeckinge van den voirs. sluys mit *zijn* aencleven, 't zij van houte oft van steenen alsulcx als zijluyden bevinden zullen oirbaerlicxt ende proffijtelicxt te wesen ende dieselve sluys doen leggen in den dijck van Saerdam ter plaetse daer dieselve *commodiensi*lijcken sal mogen leggen. Ontbieden dairomme ende bevelen onsen stadhouder, die eerste ende andere luyden van onsen raide *ende* rekeninge in Hollant ende allen anderen onsen rechteren, officieren ende ondersaeten dien dit aengaen sal, dat zij den ingelanden ende geerffden, contribuierende in de onderhoudenisse van duynen van Petten ende Hontbossche, doen laten *ende* gedoogen van dese onse gracie, ordonnancie ende consent, rustelijck en vredelijck genyeten ende gebruycken ende ten volbringen ende executie vandien doen bedwingen alle dieghene dien 't behoiren sal in der manieren hiervoiren verhaelt realijck ende bij feyte nyettegenstaende oppositie oft appellatie gedaen oft te doene ende sonder prejudicie vandiere, want ons alsoe gelieft. Des 't oirconden soe hebben wij onsen zegel hieraen doen hangen. Gegeven in onser stadt van Ghendt den xvii^{en} dach van

[ix]

[in marge; 17 december 1544]

decembre in 't jaer onss Heeren duysent vijfhondert
ende vierenveertich van onsen keyserrijcke 't xxv^e
ende van onsen rijcken van Castillien ende anderen
't xxix^e. Aldus stondt op die ploye gescreven:
Bij den keyser in *zijnen* rade ende *geteyckent* Verreyken.

Gecollacionneert tegens *zijn* originael ende *van* woorde
tot woorde bevonden, accorderende bij mij

Teylingen

Die Saerdammer sluys is besteedt te maken als hiernaer volcht.
Item in den eersten soe sullen die *dammers* hebben xxxii hondert gulden.
Item die *tymmerluyden* sullen mede hebben vijftichhondert gulden.
Item die *metselaer* sal mede hebben ses *ende* vijftich hondert gulden.

Copie *van* 't octroy van de exue

Kaerle, bij der gratie Goeds roomsch-keyser, altijd vermeerder 's rijcx, conynck van Germanien, van Castillien, van Leon, van Grenade, van Arragon, van Navarre, van Naples, van Secillien, van Maiorque, van Sardanien, van den eylanden Indien *ende* vastenlanden der zee Ooceane etc., eertshertoge van Oistenryck, hertoge van Bourgoingnen, van Lotric, van Brabant, van Lemburch, van Lucemburch *ende* van Ghelre, grave van Vlaenderen, van Arthois, van Bourgoingnen, palsgrave *ende* van Henegouwe, van Hollandt, van Zeelandt, van Ferrette, van Hagenault, van Namen *ende* Zuytphen, prince *van* Zwave, marckgrave des heylichs rijcx, heere van Vrieslandt, van Salins, van Mechelen, van der stadt, steden *ende* landen van Utrecht, Overessel *ende* van Gronyngen *ende* dominateur in Asie *ende* Affricque. Den eersten onsen deurwaerder oft sergeant van wapenen, hierop versocht, saluyt. Wij hebben ontfangen die oitmoedige supplicatie van onsen beminden die burgermeesters, scepenen *ende* raedt onser stede van Alcmaer zoe voor hemzelve, alsoick in den naeme van den gemeene poorteren *ende* ingesetene vandier, inhoudende hoe zij, supplianten in den jaere XV^c thiene, omme te vervallen die groote schulden *ende* zware lasten daer zijluyden doen inne waeren van wijlen hoochlooflicke memorien onsen lieven heere *ende* groote vadere keyser Maximiliaen, diens ziele Godt genadich zij *ende* ons vercreghen hebben onse opene brieven van octroye, bij dewelcke hemlyen gegont *ende* geoctroyeert

[ix verso]

was 't effect van zeecker statuyt *ende* ordonnancie bij hemluyden gemaect in de voorscreven opene brieven breder verclaert, te moghen *voirsien* *ende* gebruyken, *ende* dat zijluyden alzulcx van doen voortaan zoude moghen nemen ten prouffijte derzelver stede van alle poorters *ende* poirterssen die van doen voortaan uuyt derzelver stede zouden vertrecken, abandonnerende heure poorterye *ende*

oock van den vreemden luyden, die aldaer poirters off poorterssen goeden zouden *commen* deelen ende aenvaerden bij successie *ende* versterffenisse alzulck recht van exuwe als men betaelde *ende* ghevende was in andere steden ofte plaetzen daer hem die *voorscreven* poirters *ende* poorterssen transportereren zouden, ofte uuyt dewelcke diegheene die de successie zouden willen aenvaerden *comme* zouden *ende* al was zoe dat zij *supplianten* 't effect van 't zelve octroye *ende* gratie zedert die concessie *van-* dien altijdt tot den jaere XV^C XXXII gebruyckt hadden, nochtans verduchtende dat men hem in *toecommende* tijden zouden hebben moghen obyeren, dattet zelve octroy verleent hadde gheweest geduerende ons d' onbejaricheyt, zoe hebben zijluyden in denzelven jare XXXII van ons geoptimeert andere opene brieven van octroy *ende* gratie, daerbij hem *van* nyeus gheoctroyeert *ende* geconsenteert es geweest van doen voortaan ten prouffijit derzelve stede van alle heure poirteren *ende* poirterssen daeruuyt vertreckende *ende* uren poorteryen abandonneren, oick mede van den vreemden luyden die daer poirters off poorterssen goeden zouden willen *commen* aenvaerden ofte deelen bij titele van successie *ende* versterff, alzulck recht van ysue zouden moghen nemen als men in andere steden betaelt, daer hem die *voorscreven* poirters off poirterssen transportereren off uuyt dewelcke diegheene die zulcke successie eysken *commen* zullen, van welcke *voorscreven* octroy die *supplianten* huere voorgaende possessie continuerende oock zich ten t'altijdt gheuseert *ende* gebruyckt hebben tot noch toe, dan verduchten, dat zijluyden bij dengheenen van heure poirters ofte poirterssen die uuyt die *voorscreven* stede vertrocken, *ende* oick van dengheenen die van buyten aldaer erff ontfangen dickwijls ghecircumvenieert *ende* bedrogen worden overmidts dat die *supplianten* alzulcke personen nyet bequamelick en connen bedwingen mit parate executie tot overleveringhe van de staet *ende* inventarys van de goeden *ende* betalinge van 't recht van der yssue, 't welck die *voorscreven* *supplianten* redondeert tot uren groote prejuditie *ende* interest *ende* meer sal, tenzij dat hemliedder bij ons hierinne nyet voorsien worde met onse behoerlicke provisie *ende* remedie van justitie ons daerom zeer oetmoedelicken biddende. Zoe ees 't dat wij de zaecken *voorscreven* ove[r]gemerckt u ontbieden *ende* committeren bij desen dat indien u blijcke dat van de voorseyde octroye diezelve van onse stede altijdt gheuseert *ende* ghebruyckt hebben tot noch toe, ghij in dien gevalle tot versoucke van den *voorscreven* *supplianten* doer scerp bevel van onsenwege op zeeker groote peynen tegens ons te verbeuren allen *ende* eenen ygelicken personen, van wat state ofte conditie die *zijn*, het *zijn* testamentuers, voochden, curateuren, bewinders *ende* allen anderen, dien 't behoiren sal *ende* daeroff ghij versocht zult

worden, die hemliedder uuyt de voorscreven stede transporteren mitterwoon in andere steden

[x]

ofte plecken oft dengheenen die eenyge erffnisse oft goeden uuyt die voorscreven stede transporteren
oft ontfangen, dat zij binnen den tijdt van een maent naedat zijluyden hem uuyt die voorscreven stede ghetransporteert ofte eenyge erffnisse ofte goeden aldaer ontfangen zullen, hemliedder souffisant *ende* pertinent inventarys te leveren, inhoudende volcommen verclaringe *ende* specificatie van de goeden, zoewel mobile als imobile, actien, uuytschulden *ende* inschulden, gelt, gout, zullver gemunt *ende* ongehemunt, gheen uuytgesondert, als uuytter voorscreven stede deur 't veranderen, van domicilie ofte poorterscap *ende* oick deur 't versterffven eenichsins gealtereert ofte ofte ghetransporteert sal worden, ghestarckt bij eede als 't behoirt, *ende* dezelve goeden laeten waerden *ende* estimeren bij luyden hem des verstaende *ende* voorts betaelen alzulcke recht van yssue als men in andere steden betaelt daer hem die voorscreven poorters oft poorterssen transporteren ofte uuyt dewelcke diegheene dezulcke successie eyschen *commen*, zullen binnen een maent daernaes als voorscreven is hemliedder daertoe bedwingende bij alle behoirlicke wegen *ende* maenieren van bedwanck redelicke *ende* tamelicke *ende* in gevalle van oppositie, weygeringhe ofte vertreck die voorscreven bevelen op peynen stadt gripende, zoewel van 't voorscreven inventarys te leveren als van den voorscreven rechte van den yssue binnen eenre maent nae de voorscreven waerdinge te betaelen, den onwillygen daertoe bedwingen bij ghijselinghe van heurluyden persoon zonder diezelve 't ontslaen, tenzij mits namptiserende 't voorscreven recht, nyetjegenstaende oppositie off appellatie gedaen ofte doen *ende* sonder prejuditie van- dier, ter tijdt toe pertijen gehoirt anders daerinne geordonneert sal wesen, dachvaert d'opposanten, weygers ofte vertreckmakende te *commen* *ende* compareren t'eenen tamelicken daege voor onsen lieven *ende* getrouwen den stadhouder, die eerste *ende* andere onsen raede in Hollant, omme te seggen die redenen van heurluyden oppositie, weygeringhe ofte vertreck verantwoorden, procederen *ende* voorts zyen ordonneren als 't behoiren sal, overscrivende ten zelven daege die voorscreven van onsen raede in Hollandt, wes ghij hierinne gedaen zullt hebben denwelcken wij bevelen *ende* committeren dat zij pertijen die gehoort doen goet cort recht *ende* expeditie van justitie, want ons alzoehelieft nyetjegenstaende eenyghesubrepticelicke brieven vercregen ofte vercrijgen ter contrarien. Ghegeven in onser stadt van Uuytrecht des xxiii^{en} dach van december in 't jaer ons Heeren duysent vijffhondertvijffvenveertich van onsen keyserijcke 't xxvi^e, *ende* van onsen rijcken

van Castillien *ende* anderen't xxx^e. Onder stondt gescreven: Bij den keyser in zijnen raede, noch stondt onder gescreven J. Delatorre.

Gecollationneert tegens d' originael 't welck was in Franschen gescreven *ende* beneden met een grote zegel in roede was beneden offhangende *ende* is bevonden accorderende metten zelve van woort tot woort bij mij

Andries Pieterz. Zel

[x verso]

[in marge: [geen] vreemde princen oft heeren
([sonder] consent) te mogen
[dien]en]

tegens die vagabonden

Copie

Onsen lieven *ende* getrouwen die stathouder, die eerste *ende* andere luyden van onsen raede in Hollandt, saluyt *ende* dilectie. Alzoe wij bij andere onse briefffen van placcate *ende* om de redenen daerinne begrepen hier voortijts ~~tet~~ten diverschen stonden hebben doen interdiceren *ende* verbieden allen onsen ondersaeten nyet te mogen dienen eenygen vreemden heeren oft princen opte verbeurte van lijff *ende* goet, ten waere bij onsen weten oerloff *ende* consent. Des nochtans nyetjegenstaende verstaen wij dat veele *ende* diversche van onsen ondersaeten al zoewel capiteynen, hoopluyden *ende* anderen den krijgh volgende als ledichgangers *ende* vagebonde luyden nyet willende wercken oft dienen maer levende up hun bejach *ende* rooff *ende* up den armen huysman hen vervordert hebben *ende* vervorderen dagelicx zoe meer hen te vindene in de vergaderinge van oorlochsvolcke zonder heere te noemen ofte trecken *ende* sich begeven in den dienst van de voorscreven vremde heeren *ende* princen directelick tegens onse verboden procederende eensdeels (zoe wij onderricht zijn) overmits die gunsten *ende* weldaden die zij ontfangen van hun ouders, huysvrouwen, kinderen, vrienden *ende* gealligeerden woonende in onsen landen van herwärts overe tegens denwelcken gheene behoorlicke peynen noch pugnitie gestelt en is anderen ten exemple dienende, soe ees 't dat wij, de zaecken voorscreven overgemerckt, begerende daerinne te versiene tot onderhoudenisse van onse voorscreven verboden, u ontbieden *ende* committeren bij desen dat ghij van stonden aen *ende* sonder langer uuytstel doet wederomme *ende* van nyeus uuytroepen *ende* publiceren alomme in onsen lande van Hollant *ende* van onsenwegen scarpelick verbieden voor eeuwich edict *ende* verbot dat nyemant van wat state, qualiteyt

oft conditie hij zij, hem en vervordere te gane oft hem te stellen in vergaderinge van volcke,
van oorloge oft in den dienst van eenygen *vremden* fursten, heeren oft gemeynte opte verbeurte van lijff *ende* goet, ten waere dat zijluyden daerup hadden onsen oorloeff *ende* consent ofte van onse zeer lieve *ende* beminde zuster die coninginne, douaigiere van Hongrijen, van Bohemen etc. voor ons regente *ende* gouvornante van onsen landen van herwerts
over, willende *ende* *ordinerende* dat die huysvrouwen *ende* kinders van dengheenen van onsen
ondersaeten ofte andere inwoonders van den *voorscreven* lande gheen oorloff hebbende, die gedaen
sullen hebben ofte doen sullen tegens onse *voorscreven* verbot (indien zij eenyge hebben), sullen
van stonden aen uuyt onsen *voorscreven* landen van herwaerts over gebannen worden zonder
daerinne *nimmermeer* wederomme te mogen *commen*, op arbitrale peyne *ende* oock sonder dat
sulcke vrouwen ofte kinderen ofte deghene van henluyden *descenderende* zullen mogen in *toecomme* tijden *proffytieren* van den *ghueden* *ende* *successie* die henluyden mans *ende* vaeders zouden mogen *toecommen* in wat maeniere dat het zij, *gelijckerwijs* diegheene die gheen huysvrouwen oft kinderen en hebben nyet en sullen moghen tot *gheenen* daegen *proffytieren* noch eenyge portie ofte deel hebben in den goeden van hun ouders *ende* vrienden,
't zij bij *successie*, *testamente*, *ghifte* oft andersins, sonder dat heurluyden *voorscreven* ouders ofte vrienden daarvan sullen moghen *disponeren*, ter contrarien bevelende *ende* lastende *expresselick*
allen onsen officieren *ende* wethouderen hen te reguleren nae onse *voorscreven* *ordonnantie* sonde[r]

[xi]

eenyge *faveur* oft *dissimilatie* *ende* sonder eenichsins te *veranderen*, *altereren* oft *modereren*
die peynen *ende* *pugnitien* *voorscreven* opte peyne dat wij 't zelve up heuren eygen personen
verhaelen sullen *ende* hen doen *corrigeren* anderen ten *exemple* *ende* tot *onderhoudenisse* van onse *voorscreven* *ordonnantie* *ende* verbot *procedeert* *ende* doet *procederen* tegens den *overtreders*
bij *executie* van den peynen *voorscreven* sonder *faveur*, *simullatie* ofte *verdrach* des *voorscreven*
es te doene. Mit diesser *aencleeft* geven wij u *volcommen* macht, *auctoriteyt* *ende* *sunderling* bevel bij desen *ende* bij denzelven bevelen allen onsen *rechteren*, *officieren* *ende* *ondersaeten* dat zij u 't selve doende *ernstelick* verstaen *ende* *obedieren* want ons alzo *gelieft*. Gegheven in onser stat van Bruessele onder onsen *contrezegel* hierop gedrukt in *placcate* den xviii^{en} dach van februario in 't jaer XV^C sevenenveertich. Onder stont gescreven: Bij den keysers in *zijn*en rade *ende* was *geteyckent* Verreycken. Noch stont onder gescreven: *gecollationneert* jegens 't *origenael* *accorderende* bij mij Dam.

Gecollationneert tegens die copie ende
is nadien in handen van denselven
gepubliceert van de stedehuyse
der stede van Alcmaer bij mij
als deurwaerder opte vijffden dach van
maert anno XV^C XLVII stilo communi etc.

Padolet

Upten xvi^{en} in mey anno XV^C XLIX zoe is daer bij de vroetscap deser stede, collegialiter
vergadert wesende upten raedtcamer, gheacordeert ende geslooten dat die tresoriers zullen
~~moege~~ betaelen die lossrenten ende lijffrenten die up deser stede staen, daer 't hoofgelt
off
in 't ontfangen van de rekenynge ghecommen is ende die quytancie daeroff gheteykent bij
een
burgermeester ofte meer. Ende alsulcke quytancie zal men den tresoriers passeren in 't
uuyt-
gheven van ~~haer~~ zijn rekenynge ende die vroetscap zal den burgermeester ofte
burgermeesteren ~~vet~~ ontlasten
costeloos ende vrij houden van alsulcke deuchdelicke onderteykenynge.

[xi verso]

[in marge: 't Capellengasthuys]

Upten vijffden february anno XV^C ende vijftich stilo communi zoe
is dye vroetscap der stede van Alcmaer, collegialiter
vergadert geweest doer versouck van ~~ons~~ dye capel-
meesteren van Onser Liever Vrouwencapel, dye begeerden
te fonderen een gasthuys naest an 't voirs. capel, daer men
onderhouden souden arme miserabele personen, welcke
peticie dye vroetscap geconsenteert heeft, des dat zij
nyet annemen en sullen eenyge personen begaeft zijnde
mit pestilencie ende andere voirspruytende siecten.

[in marge: vroetvrouw]

Upten vijffden in maerte anno XV^C ende vijftich stilo communi soe
is geacordeert bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter
vergadert wesende, dat dye stede van Alcmaer zal
continueren dye betalinge van de vijftien gulden 't 's jaers
tot twee termijnen als Jannetgen Govertsdr., het vroetwijff,
t'anderen tijden angenomen is, welverstaende dat zij
gehouden zal wesen den armen al zoewel te dienen om
gotswillen als den rijcken om gelt ende dye stede noch die
armen nyet te begeven in tijden van pestilencie ofte andere
quaede siecten ende zal mede consequeren dye vrijdom
van excijs als een priesterstaxt ende dese voirs.
termijnen sullen verscijnen halff maert ende halff september.

[in marge: statsadvocaeten]

Upten vi^{en} in mey anno XV^C ende vijftich soe is geaccordeert bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, waer 't bij alzoë dat meester Baltazar van Hoegelande in alsulcken schijne blijft als dat hij nyet meer en zal mogen advoceren. In dien gevalle zoe is bij de meeste stemmen van de vroetscap gestempt in zijn plaetse meester Adriaen Dircxz. van Leyden.

[in marge: leeningen]

Upten xvi^{en} in mey anno XV^C ende vijftich soe is geaccordeert bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, dat men dye hoofdsomme van de leste leeninge van 't jaer XLVIII wederom restitueren sullen sonder renten daeroff te geven ende dye andere leeninge van 't jaer XLV zal blijven staen ter tijt toe dat die stede dye opbrengen zal moegen ende dye brieven, daeroff gepasseert, zal een igelijcken wederom leveren om gecasseert te worden.

[xii]

[in marge: d'schoutt]

Upten xxvii^{en} in mey anno XV^C ende vijftich soe is geaccordeert ende gestempt bij de meeste stemmen van de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, dat alzoë dye scout van Alcmaer Adriaen Nannisz., lectuer, gehadt heeft van de octroyen van 't jaer van XXXII, dat hem gheen copie daervan volgen zal.

[in marge: draperye]

Upten selfden dach is bij deselve vroetscap geaccordeert dat men Thys Zybits van Warmenhuysen geven zal driehondert keysersgulden omme dye neringe van de draperye daermede te beghinnen. Des ~~ge~~-zal hij gehouden wesen te leveren binnen drie jaeren dye somme van driehondert laeckens ende zal daerenboven goede souffisante waerborge stellen omme 't selve alzoë te volbrengen.

Up huyden den xi^{en} july anno XV^C vijftich zoe zijn vergadert geweest dye vroetscap up dat stadthuys, daer bij meeste deel dye present waeren in presencie van Dirck van Teylingen gestempt hebben dat dye burgermeesteren sullen appelleren om hoer grieffven over te leggen ende sentencie diffinityff te versoecken van den Hove van Hollant.

Up huyden den viii^{en} novembris anno XV^C vijftich zoe zijn vergadert geweest dye vroetscap up burgermeesterscamere,

aldaer bij de voirs. vroetscap eendrachtelicken geaccordeert is dat burgermeesteren mede besegelen soude dye brieff bij Aelbert Claess., die vroetscap gepresenteert, beroerende dye euwyghe jairlicxe erfrente van xciiii gulden dye de kerck van Wessaenen spreekende heeft upte gedampte houten sluyse dye te leggen plach up Zanerdam.

[xii verso]

Upten xxviii^{en} novembris anno vijffich zoe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert dat men dye twee leeningen van 't jaer XLV ende XLVIII offlossen sullen sonder renten daeroff te gheven ende die in 't leste jaer nyet upgebracht en heeft, dye zal up 't lest betaelt worden off als 't dye stede *vermach*. Voirts dat men betaelen sullen meester Jacob, priester ~~ende eanonick~~ in Den Haeghe, van zekere achterstallige renten, dye hij mit meester Wouter Magnus ghemeen upte voirs. stede van Alcmaer spreekende heeft gehadt *ende* dat omtrent van xiiii jaeren achterstallen 't 's jaers ~~xxxvi gulden~~ 't 's jaers xviii gulden *ende* nu geheel up den voirs. meester Jacob besturven zijn.

[in marge: fabryckmeesteren]

Upten xxi^{en} february anno XV^C LI stilo *communi* zoe is bij de ghemeenen vroetscap der stede van Alcmaer, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, gecommitteert tot fabryckmeesters Claes Harcxz. *ende* Jan Jacobsz. dye Boer omme te repareren alle *vervallen* breggen, Geestpoert, ~~ende~~ muyeren *ende* anders reparatie behoevende *ende* dit bij advys van burgermeesteren, mits daeroff hebbende redelick sallarys tot taxatie van burgermeesteren.

[in marge: fortificatie van stat]

Up huyden den ix^{en} aprilis XV^C LI stilo *communi* zoe sijn vergaert geweest up die burgermeesterscamer die gemeene vroetscap, aldaer bij dieselve vroetscap ~~eendrachtelicken~~ bij die meeste stemmen geaccordeert is hoe dat die fabryckmeesteren 't selffde dat sij besteedt hebben, te weten die wangen van die Geestpoort, 't gat in de stedemuer bij die mynnerbroers *ende* 't gat bij die 't Quakelbregge *ende* dit al nae uuytwijs besteck gemaect met Floris Dirricxz., die metselaer, gemaect sal worden *ende* dit tot reperacy ofte fortificacy van de stede van *Alcmaer*.

[in marge: Jonge Doelen]

Ten selven jare *ende* daege als boven zoe is bij dieselve vroetscap *voirnoemt* geaccordeert die raedts van die Jonge

Scutterie binnen *Alcmaer* bij die meeste *stemmen* dat dieselve raets van haer scutteryswegen mogen leggen in die dam van die Vriessepoort een pomp, wijdt wesende ontrent anderhalff voet, *ende* dieselve pomp sullen sijluyden naest an die straet moeten leggen *ende* dat mit een schatdeur om 't water te scutten oft noodt waer *ende* dit al tot weerseggen van de *voirnoemde* vroetscap *ende* dieselve scutterye een sul gheen toesegeen hebben van eenich landt van de vesten binnen die muer off buytten die muer.

[xiii]

[in marge: *Cornelis Sijmonsz.*, organist]

Ten selven jaere *ende* daege als vooren zoe is daer een-drachtelicken bij die vroetscap geconsenteert dat die burgermeesteren *ende* die kerckmeesteren sullen annemen *Cornelis Symonz.* tot een organist een halff jaer off langer *ende* dit al tot wederseggen van de *voirnoemde* burgermeesteren *ende* kerckmeesteren.

Up huyden den vi^{en} mey anno XV^C LI zoe is bij de ghemeenen vroetscap der stede van *Alcmaer*, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, gelijckelicken gestempt *ende* geaccordert dat men *Ryeuwen*, *Pieter Stynen* dochter, haer jairlicxe renten betalen sullen ter somme toe van x l. x s., alzoe zij haer volle penningen upgebracht heeft nae uuytwijzen haer rentebrieff ~~ende in~~ *ende* voirts van haere achterstallige renten.

~~Up huyden den xx^{en} novembris anno XV^C een *ende* vijfftych zoe zijn vergadert geweest upten raidtcamer burgermeesteren, scepenen *ende* ghemeenen vroetscap der stede van *Alemaer*, dat van nu voirtaen beghinnende aldaer ter selver tijt geconcludeert is bij dye meeste *stemmen* dat van nu voirtaen beghinnende van *Kersmisse* nu eersteomende gheen plaggers wijn ofte bier en sullen moeten tappen noch dyeghene dye daer tappen bij de kanne ofte maete, zowel van bier als van wijn, dye en zal nyet mogen uuytsteken bij de vate.~~

Item ten selven dage is daermede gestempt *ende* gesloten dat men alle dye poorten *ende* boemen sullen repareren *ende* sluyten.

Item noch zoe is daer geconsenteert bij die meeste *stemmen* als voren dat *Aerian Jansz. van Hoichtwoude*, nu wonende in de *Achterstraet* in 't huys van *Symon Jacobsz. alias Swarte Symon*, dat hij zal mogen blijven sitten zijn leven lanck up zijn excijssen *ende* dat tot wederseggen *ende*, in gevalle

dat hij poerters ~~wordt~~ nering doet, zoe zal hij gehouden worden poirter te worden.

[xiii verso]

[in marge: baillu van *den* Nijenburch]

Item Joost van Veen, bailliu van der Nyenburch, is ten selven daege geconsenteert dat hij zal hebben vrij excijse van de koeyt ofte binnenlants bieren gebrouwen *ende* dit tot wederseggen, ingaende Kersmisse naestcomende *ende* dit doer oirsakenshalven dat die *voirnoemde* bailliu zijn vierscaer zal houwen binnen Alcmaer *ende* zal oick goet regart doen op dat coren, garst *ende* ander saet *ende* bijsonder tot Rustenburch beroerende dye voercoepe. Des sal men dye lantluyden die ter vierscaer comen upten selffden dach als dye bailliu zijn vierscaer hout nyet mogen *becommen*.

[in marge: ad idem]

Item noch is denselven bailliu geconsenteert indien hij eenyge gevangens gecrijcht, dat hij dieselve gevangens zal mogen brengen up te stedegevangenpoert *ende*, indien deselve gevangens yet breken ofte vuyl maken, dat sal hij doen repareren *ende* scoenmaken up *zijn* cost, welverstaende, indien daer eenyge gevangens zijn van de schout ofte stedewegen, soe sullen zijn gevangens van stonden aen moeten ruymen off ten waer dat hij met dye schout ofte dye burgermeesteren accordeerden *ende* hem beyde wel soude mogen behelpen *ende* dit mede tot wedersseggen.

[in marge: renten]

Up huyden den xxiii^{en} decembris anno LI soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geordonneert *ende* bij de meeste stemmen geaccordeert dat men voer al dye verloepen poirters renten betalen sullen *ende* dan lossen zoe-verre als 't doenlick es.

Ten selven daege isser mede gestempt als boven dat Joost van Veen, bailliu van der Nyenburch, geen vorder excijs hebben noch genyeten zal dan daer upten xx^{en} novembris lestleden geaccordeert *ende* gestempt es.

Ten selven daege isser mede gestempt dat ~~meest~~ Cornelis Baertsz. van Hoichtwoude binnen Alcmaer zal mogen mitterwoone comen up zijn excijse *ende* wederom uuyttrecken sonder enyge exue van zijn goeden te geven *ende* desgelijck Pieter Jansz. van Barningerhorn. Des en

zal hij geen nering doen off hij zal mede poerter
wesen *ende* gelden als een ander poerter. Van gelijcken
is Symon Remmen mede geconsenteert.

[xiiii]

[in marge: draperye]

Ten selven daege isser mede gestempt als dat dye
burgermeesteren accorderen sullen mit Pieter Harcxz.,
drapenier van Haerlem, zoe nae als zij moegen *omme* alhyer
mitterwone te comen *ende* zoe wes dye voirs. burgermeesteren
daerinne doen, 't selffde approberen dye voirs. vroetscap.

[in marge: minnebroers]

Upten vii^{en} january *anno* LII *stilo communi* zoe isser bij de vroetscap
geaccordeert, collegialiter vergadert wesen, als dat van
nu voertaen dye minnebroeders binnen Alcmaer zeven
portie wijns hebben sullen, als upten Paesdach, Meyendach,
Pynsterdach, Sacramentsdach, Onser Liever Vrouwen
Assumptionis *ende* Visitationisdach *ende* upten Heyligen Karsdach,
t'elcken xx stuvers voer elcke portie, maer indien zij
geen wijn en halen upte voirs. dagen voer de gemeenen broeders
zoe en sullen zij nyet hebben. Ende sullen noch daerenboven
hebben alle jaere voer hoer miswijne tien gulden *ende*
noch ses gulden voer de maeltijt in hoer kermisse.

Ten selven dage isser mede gestempt dat men dye
vrouwenbroers geven sullen zoe menich alsser in de *ommegangen*
gaen als Mey *ende* Sacramenti elcx een stuver.

Upten ix^{en} january *anno* LII *stilo communi* zoe isser bij de gemeenen
vroetscap geaccordeert, collegialiter vergadert wesende,
dat burgermeesteren mitte tresoriers voirtaen mit dye van
Uuytrecht accorderen sullen van den exue zoe nae als
zij mogen.

[in marge: vacatiegelden]

Ten selven daege isser mede gestempt bij de vroetscap
als dat zoe wye van der stedewegen uuytreyst,
dye zal hebben 's daechs xii stuvers binnen 's lant *ende*
buyten 's lants xvi stuvers.

[xiiii verso]

[in marge: 't verlaet aen de

Quakelbrugh niet
te stoppen]

Up huyden den vii^{en} marty anno XV^C LII stilo *communi* zoe isser gestempt bij de gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, als dat men mit recht resisteren *ende* wederstaen zal dat men 't verlaet buyten dye Quaeckelbreg nyet demmen noch stoppen en sullen laten van eenyge dorpen ofte lantluyden.

Ten selven daege isser mede ~~tøeg~~ gestempt als voren dat men gheen bierplaggers ofte anders yemant gheen wip en sullen laten maken voer hoer deuren *om* bieren op te slaen.

Ten selven dage isser noch gestempt als voren dat men leech erff van Jan Scouten huys off totte steenen breg toe in esse sullen laten leggen mits dat dye overbuyereren van 't selve leegh erff dye plating wat sullen inhalen *ende* 't erff bestraten *ende* dye platingen tot heuren coste laten maken. Des sullen zij ~~dye~~ ~~gebruyken den~~ 't voirs. erff laten leggen als 't tot haertoe gedaen is *ende* dye stede hout dye eygendom voer heur selffs.

Up huyden den xiiii^{en} marty anno LII stilo *communi* zoe is bij de meeste stemmen geaccordeert bij de gemeenen vroetscap als dat men huyskens maicken sullen an de poorten *omme* dye poorten te ~~maicken~~ bewaren *ende* waecken, mitsgaders te repareren de poorten *ende* toornen van der voirs. stede.

Up den elffden marty anno XV^C LII stilo *communi* zoe zijn *veraccordeert* Willem Heyndricxz., poirter tot Amsterdam, met de burgermeesteren der stede van Alcaer bij consent van de vroetscap derselver stede ter cause van een steech, gelegen an de zuytzijde van de Leedt (recht over Paygelopper steech), streckende van de Leedt tot after van de oude vestensloot toe incluys, welcke sloot dye stede mede toebehoirt mitter erff daer dye vulniscuyl vanouts up plach te staen, groot tesamen gemeten negen roeden vijff voet ii duym, welcke steech mitter erff *voirnoemt* Willem Heyndricxz. van de burgermeesteren voirs. in huyerwaer genomen heeft met dyer conditien dat *Willem* Heyndricxz. zal maken laten op *zijnen* kosten een poort in de muyer zoe ruym als dye steech is, te weten ses voet wijdt, waervan dye slotelen dye burgermeesteren hebben sullen om daer in te mogen gaen als 't noot wesen zal *ende* van gelijkken zoe zal Willem Heyndricxz. mede een slotel hebben zoeverre als 't hem belieft *ende* bovendien zal Willem Heyndricxz. alle jaere, zoelange hij bruycker is, gheven xx *stuvers* in handen van den tresoriers derselver stede, welcke huyer alle jaeren verscijnen zal up den selffden marty, waervan 't eerste jaer wesen zal anno LIII, welck contract zoelange dueren zal dat d'een off d'ander dat wederzeyt, welverstaende dat dye voirs. stede *voirtaen* in reparatie onderhouden zal dye vulniscuyle bij den voirs. *Willem* Heyndricxz. gemaect an de breg van de Leedt over 't Paygelopper breg.

Het zuyderste driestaltgen behalven dye steech is groot gemeten v *half* roedt
iiii *half* voet ii duym. Dye steech is gemeten groot iii *half* roet *half* voet,
dye langte van dye steech vii roedt *ende* een voet *ende* vi voet wijdt.
Summa ix roet v voet ii duym.

[xv]

Up huyden den xxiii^{en} marty anno XV^C LII stilo *communi* zoe is bij de
meeste stemmen geaccordeert *ende* gesloten (collegialiter *vergadert* wesende
up burgermeesterscamer upte *propositie* dat men dye heemraetsloon
verbeteren soude), als dattet loon blijven zal als 't tot haertoe
geweest is sonder 't selve te vermeren ofte te verbeteren.

Ten selven daege is mede gestempt als boven zoe wye lx jaer
out is *ende* uuyte scutteryen begeert te wesen, dyeselve
zal mogen daeruyt gaen, mits 't selfde burgermeesteren
te kennen gevende *ende* hen daeroff adviserende. *Actum* den xiiii^{en} mey LII.

Ten selven dage hebben dye gemeenen vroetscap gemeenlicken
ende tesaemen gecommitteert de saicke beroerende 't gemeenen lants
lant te coepen buyten up 't Dronckenoort omme daer ander lant
ofte anders daeran te geven *ende* zoe wat bij burgermeesteren in den
voirs. saicke gedaen zal worden met Stalpaert ofte yemants anders,
't selve zal van waerden gehouden worden.

Up huyden den vii^{en} aprilis anno LII stilo *communi* soe hebben burgermeesteren
ende Zybit Matysz. zekere geblijff gebleven an Symon van Veen
ende Jan Dirxsz., scepenen, mit Claes Lourisz. *ende* Cornelis Garbrants
beroerende 't water datte voirs Zibit nutertijt bepaelt heeft an zijn
landeken leggende bij den overtoem dat hij van Wilboert gecoft heeft
ende zoe wat dye voirs. segsluyden daeroff vinden dat zal wesen
tot proffijt van den stede.

[in marge: dit hyerachter bij den
exu gestelt]

~~Up huyden den xiiii^{en} aprilis anno LII stilo *communi* zoe zijn dye
burgermeesteren mitte gemeenen vroetscap geace~~

Up huyden den xxvi aprilis anno LII nae Paeschen zoe is sijn
bij de meeste stemmen eendrachtelicken tot visitatoers
gecoren upte rekeninge van Floris van Teylingen *ende* Aerian
van Toornburch, tresoriers de anno LI, Wouter Cornelisz., Jan
Dirxsz. Brouwer, Jan Steenhuys, Bartelmeus Thomasz.,
Pieter Bertelmeusz. *ende* Claes Heyndricxz. Ende up
alsulck rapport als dye voirs. visitatoers dye burgermeesteren
mitten gerechte *ende* vroetscap doen sullen, daer
~~auethutizeren~~ auctoriseren dye ~~van~~ burgermeesteren mitte gerechte

ende vroetscap dyeselve visitatoers toe dat zij dyeselve rekeninge sluyten ~~ende~~, prijzen, lauderen ende onderteckenen sullen.

[xv verso]

Up huyden den vi^{en} dach in may anno LII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert dat van nu voirtaen dye tesoriers deser stede hebben ende beuren sullen voir hoer salarys van 't bewaren van hoer tesorierscap mitter scrijven voer hoer blaffaert ende rekeningen dye somme van vierentwintich karolusgulden tot xx *stuvers* 't stuck.

Ten selven daege is mede gestempt als boven als dat Symon Remmen van Barningerhorn alhyer binnen Alcmaer zal mogen mitterwone comen up zijn excijse ende wederom uuytrecken sonder eenyge exuwe ~~daer~~ van zijn goeden te geven. Des en zal hij geen nering doen off hij zal mede poirter werden ende gelden als een ander poirter ende dit tot wederseggen toe.

Up huyden den laesten may anno XV^C LII soe isser bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter ~~ge~~ vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert dat men dye quyctancie ende ordonnancie, ingebrocht bij Andries Pietersz. Zel ende Jan Jansz. Buysen in de rekeninge Floris van Teylingen ende Aerian van Toornburch, tesoriers de anno vijffich, dat men dyeselve passeren sullen in de voirs. rekeninge mit conditien indien in toecomende tijden bevonden worden dye voirs. quyctancie ende ordonnancie ondeuchdelicken te zijn, dat men deselve sullen mogen regecteren tot laste van den voirs. Andries Pieters ende Jan Jansz. Buysen ende nyet tot laste van de voirs. tesoriers.

Up huyden den viii^{en} july anno LII soe isser bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat men in Den Haeghe consuleren sullen upten exue van Doedt Jansz., nutertijt wonende tot Uuytrecht, off men hem ten Hove sullen doen roepen 't wel geconsenteert is dat men hem ten Hove sullen doen ~~ni~~ roepen.

Noch isser ten selven daege geconsenteert ende geaccordeert dat dye burgermeesteren solliciteren sullen van stedewegen omme gratie te hebben van de nyeuwe geconsenteerde bede van c^m gulden.

[xvi]

Up huyden den xix^{en} septembris anno XV^C LII soe is up burgermeesters-camer bij de ghemeen en vroetscap, collegialiter vergadert wesende,

als dat ~~broe~~ eendrachtelicken geaccordeert als dat men broeder Gerrit Jansz., *prebendarius* tot Collum in Vrieslant, betaelen sullen twee termijnen van de drie termijnen dye hem wedergeleyt zijn ende ~~tw~~ te veel ontfangen soude hebben, alzoe bevonden wordt datter in zekere rekeninghe gheen ontfanck en compt van twee termijnen ende zal voirtaen zijn renten van xviii gulden 's jaers ontfangen up twee termijnen als andere doen.

Up huyden den xi^{en} octobris anno XV^C LII soe is up burgermeesters-camer bij de ghemeen en vroetscap collegialiter vergadert geweest de meeste van de vroetscap ende hebben eendrachtelicken (navolgende zeker schrijven van den stede van Hoorn) geaccordeert als dat men een ofte twee gedeputeerden van stedewegen scicken sullen tot Hoorn, omme te hoeren ende sien communiceren mitte andere cleyne stede upte bede vande ii hondertduysent gulden, de Keyserlijcke Majesteyt geaccordeert bij den edelen ende groten steden van Hollant.

Ten selven daege isser noch eendrachtelicken accordeert als dat ~~men~~ dye stede verwerffven zal (indien 't doenlick is) een relieff omme gereleveert te werden van dye van Geestmerambocht van de acht gulden 's jaers daer de stede mede belast is omme den poirteren dijck t'onderhouden.

Up huyden den xxvi^{en} january anno LIII stilo *communi* zoe hebben burgermeesteren deser stede van Alcmaer gegont ende geaccordeert, gonnen ende accorderen mits desen Pieter Harcxz., drapenierder tot Haerlem, als dat hij alhyer mit zijn zwaeger mitterwoone zal moegen comen omme t'exerceren dye neringe van laickenen te maken ende zal tot zijnen wille wederomme moegen uuyter stede ~~mogen~~ varen sonder eenyge exue van zijn goeden te geven ende zijn zwaeger zal twee jaer lang mogen stil sitten sonder in de scutterye te gaen.

Up huyden den eersten february anno LIII stilo *communi* zoe is bij burgermeesteren geaccordeert als dat Cornelis Jansz., *tymmerman* van Sinte-Pieterskarspel up Langedyck, alhyer zal moegen comen te may naestcomende mitterwoone ende zal daer om 't jaer weder uuyt moegen vertrecken sonder enyge exue te geven.

[xvi verso]

Up huyden den xix^{en} marty anno LIII stilo *communi* soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, gestempt als dat men mitte andere cleyne stede resisteren zal mit recht ofte anders updat dye gratien van de groten steden nyet omme geslaegen en worden up de cleyne stede omme 't welcke te doene geeligeert zijn bij de voirs. vroetscap, Jacob Jacobsz., burgermeester, ende Andries Pietersz. Zel

als vroetscap.

[in marge: smaldelingen
onkosten ~~smald~~ van
Hontbosse affge-
slagen]

Up huyden den xxvii^{en} marty anno XV^C LIII stilo *communi* soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter *vergadert wesende*, gestempt als dat dye burgermeesteren in gheen *communicatie* zullen treden met dye van Gheestmerambocht, Petten, Schoorl *ende* andere dorpen, beroerende dye smaldelinghe van 't Hontsbosch met andere articulen in de missive *verhaelt*, daervan die copie hyernaes volcht.

Copie

Eersaeme beminde heeren van den gerechte, *bijsondere* guede vrunden, naer alle vruntlijcke gruetenisse zult weten dat onsen gueden luyden den gedeputeerden van Gheestmerambocht, Petten, Schoerll *ende* andere dorpen naest onder den noodt des Hontssbossche gelegen, nu onlanx van Bruessel thuys gecomen zijnde, aldaer tevergeeffs nyet geweest en zijn (God zij gelooft *ende* gedanct) *ende* naerstich *vervolch* gedaen hebben omme te gecrijgen commissaryssen uutten Hoogen *ende* Secreten Rade der *Keyserlijke Majesteys*, 't welck hemluyden oock niet geweygert en is, die comen zullen up den Hontssbossche *ende* aldaer nemen inspectie *ende* doen inquisitie upten abuysen *ende* verstaen de gelegentheyt vandien *ende* den grooten noodt van den gemeen landen *ende* ondersaeten daeronder gelegen omme 't anhoren zulcken *versouck* als de voors. ondersaten zullen willen tenderen tot smaldelinge *ende* meerder *verzeeckerheyt* in toecomende tijden tot minderinge van costen etc. Daeromme beminden *ende* voirsichtige vrunden en laet niet. Ghij sendet een ofte meer van uwen gedeputeerden d'alderverstandichste in dese zaecke bij ons binnen uwer stede van Alcmaer ten huysen van Augustyn Pouwelsz. in 't huys van Egmond op dingsdach nae Palm naestcomende upten middach, mits hebbende procuratie *ende* volcommen instructie

[xvii]

van al 't gundt dat ghijluyden zult willen pretenderen tot voerdel van smaldelinge *ende* tot achterwesen van den regeerders van den voors. Hontssbossche *ende* alsdan t'saemen sien *ende* anhoren 't requeste *ende* articulen bij onsen gedeputeerden overgegeven *ende* oock veel articulen

bij getuygen vercregen, die men voor den commissaryssen
upten abuysen wel zullen verifien, all 't welck
uwer liefden wel zul behagen, teneynde wij
dan t'samen mogen concluderen, sluyten *ende* accorderen
van al 't gundt dat in dese saecke, die men sal
ende zoe voorts ons naerstich helpen waken, immers
dat die grooten ommeslach van een daler opt 't morgen,
dye eensdels belet is, voorts belet mach blijven.
Eersamen *ende* beminden vrunden, hyerinne zijt naerstich
ende in gheen gebreke *ende* zijt hyermede Gode bevolen.
Gescreven uut Warmenhuysen desen xix^{en} marty anno XV^C LIII
stilo *communi*. Aldus stont ondergeteyckent L. Thalassicus,
notarius. Ende upten rugge stont gescreven aldus:
An den eerbaren wijsen *ende* discreten heeren burgermeesteren,
scepenen *ende* rade tot Alcmair onsen bijsondenlinge guede vrunden.

Gecollationneert tegens dye *principael* missive
ende bevonden accorderende bij mij in *absentie* van den secretarys

Teylingen

[in marge: Vide de ordonnantie folio 131]

Copie uuyte approbatie *ende* ratificatie up 't octroye
van 't cyrurgijnsgilde

Soe ees 't dat wij de zaken voirscreven overgemerct *ende* hyerop
gehadt 't advys van onsen lieven *ende* getrauwen eersten *ende* anderen
onsen raiden in Hollant, genegen wesende ter bede *ende* begeerte
van de voirs. supplianten, hebben geapprobeert, geratiffieert *ende*
geconfirmeert, approberen, ratifieren *ende* confirmeren uuyt onse
sunderlinge gratie mits desen de voirs. ordonnantie sulcx als dye hyer-
boven geinsereert staet, met allen den punten *ende* articlen daer-
inne begrepen, willende dat deselve goet vast *ende* van weerden
zij *ende* onderhouden worde nae huere vorme *ende* inhouden,
behoudelick dat dye regierders onsen voirs. stede van Alcmaer
indertijt wesende, deselve ordonnantie nae exigentie van den tijt
ende occurrentie, der saicken altijts zullen moegen veranderen,
altereren *ende* moedereren zulcx als 't ten oirbair *ende* welvaert van

[xvii verso]

huere gemeente van noode wesen zal. Ontbieden *ende*
bevelen daeromme den voirs. van onsen Raide van Hollant,
schout, burgmeesters *ende* regierders onsen voirs. stede van Alcmaer
ende allen anderen onsen rechteren, justicieren *ende* officieren, hueren
stedehouderen *ende* een yegelijck van bijsundere zoe hem
toebehoiren zal, dat zij de voirs. supplianten van dese onse

approbatie *ende* ratificatie *ende* van allen den inhouden van desen zoe voiren verhaelt es, doen laten *ende* gedoogen rustelick, vredelick *ende* vulcomelick genieten *ende* gebruycken, sonder hun te doen oft laten gescien enich hinder, letsel oft moeyenisse ter contrarien in eenyger manieren, want ons alsoe gelieft. Des t'oirconde zoe hebben wij onsen zegel hyeran doen hangen. Gegeven in onsen stede van Bruecele den xx^{en} dach van february in 't jaer ons Heren duysent vijffhondert twee *ende* vijfftich van onsen keyserrijcke 't xxxiiii^e *ende* van onsen rijcke van Castillen *ende* anderen 't xxxvii. Upte ploye stont gescreven: Bij den keyzer in zijnen Raide. De Langhe.

Up huyden den xiiii^{en} dach van junyo anno XV^C drye *ende* vijfftich zoe is bij de meeste stemmen van dye vroetscap, collegialiter vergadert wesende, gestemt *ende* geaccordeert dat men dye eygenaers van de ramen sullen ontbieden *ende* contenteren toe redelicheyt off heurlieden te presenteren sess off seven gulden in subsidium dat zij dye ramen selffs sullen maken.

Noch zoe isser mede geaccordeert dat men het zegel van dye lakenen grooter sullen maken *ende* stellen up beyde zijden dye burch *ende* Alcmaer daeronder, *ende* oick mede geaccordeert dat men dye rant grooter maken zal.

Noch zoe isser mede geaccordeert dat men dye weydt gelegen an dye vesten, toecomende Alyt, Jacob Florisz. weduwe, zal moegen in coepe nemen zoeverre als 't burgermeesteren met dye gerechte oirbairlijcxste dunct te wesen *ende* met dye weduwe in redelicke forme connen accorderen.

Noch zoe isser mede geaccordeert dat dye burgermeesteren bij missyve sullen moghen scrijven an alle dye dorpen om haer te accorderen ter cause van dye exuwe.

[xviii]

Noch zoe isser mede geaccordeert met dye ghemeenen vroetscap dat Claes Gerritsz. zal dye sloot mogen demmen an zijn weydt *ende* bestraten tot zijnen costen nae dye roeynge lestmael gesciet tusschen Claes Heyndricxz. huysingen *ende* dye stede, mits dat hij zal laten leggen totter voirs. stede behoeff an dye oistzijde bij dye brugge, offgaende tot dye vesten toe, een wech drye voet breder dan dye straet dye men gaet nae dye Ramen. Des zoe zal Claes Heyndricxz. mede zijn sloet moegen demmen *ende* straeten op zijnen costen.

Up huyden den xxiii^{en} dach van junyo anno XV^C drye *ende* vijfftich zoe is bij de meeste stemmen van dye vroetscap, collegialiter

ge vergadert wesende, gestempt ende geaccordeert dat van nu voirtaen dye priesters genyeten sullen elcx seven ton bierexcijs in 't jaer sonder meer noch sonder eenich genyet te hebben van wijn ofte vreemde byerexcijse.

Ten selven daege is mede gestempt dat men mit recht sustineren zal, ~~regt gevoecht~~ als dat Heyleman voertaen nyet meer tappen en zal buyten dye Vriesschepoert van Alcmaer off hij zal volle excijs geven als een tapper binnen Alcmaer voirs.

[in marge: beroerende de gang ende platinge van 't Ryclandenhuis op 't ende van Lutkeoutdorp]

Upten x^{en} aprilis anno XV^C LIII soe isser bij de ghemeenen vroetscap geconsenteert als dat Ryckelant Ysbrantsdr. zal moegen uuytsteken haer platinge van Fnidzerstraet off totte Hontboscher sloet toe. Des zal dye stede hebben ende behouden een ganck bij de meer lanck, breet wesende bezijden haer huys achtien voeten ende voirts twintich voet breet van de zuytoister hoeck van haer huys totte voirs. Hontboscher sloet, mits dat dye voirs. Ryckelant Ysbrants dye voirs. platingen maken ende onderhouden zal ten euwygen daegen tot haren costen.

Upten dage als voren is mede bij de vroetscap geconsenteert dat dye stede van *Alcmaer* hem verobligeren zal te betalen voer Dirck Arysz. c gulden, voer Mathys Zybitsz. l off lx gulden ende voer *meester* Pieter Dircxz. c gulden. Claes Heyndricxz. heeft hem geconstitueert waerborch voer Dirck Arysz. ende Zybit Mathysz. Dirck Fransz. heeft hem geconstitueert waerborch voer *meester* Pieter Dircxz.

Up huyden den xxix^{en} may anno LV soe compareerde voer burgermeesteren Claes Heyndricxz. ende heeft de twee brieven van Dirck Arysz. ende Matys Zybitsz. in handen van burgermeesteren geleverd, daer een sne deurgesneden is, ergo de voirs. Claes Heyndricxz. ontlast.

[xviii verso]

Up huyden den xiiii^{en} july anno XV^C drie ende vijftich zoe is bij de ghemeenen stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamers, eendrachtelicken ~~ge-collegialiter~~ geconsenteert ende geaccordeert als dat burgermeesteren der stede van Alcmaer mitte stede van ~~Alcmaer~~ Haerlem overeencomen sullen van den exue vrij ende vranck tegens malcanderen zoe-verre als 't mogelick is, indien nyet upte vijftichste ofte 't lx^e penninck, off zoeveel meer ende min als burgermeesteren

't selve sullen connen accorderen *ende* dit den tijt van twintich jaeren aneen geduerende, welverstaende dat dye van Alcmaer tegens dye van Haerlem zoe vrij sullen wesen van huysen, landen *ende* anders als dye van Haerlem.

Ten selven daegen isser mede geaccordeert als dat men Dirck van Teylingen, rentmeester, doen *ende* passeren sullen alsulcke quijscedinge van vii^c v gulden ~~als hij~~ waeroff de renten bedraegen 't 's jaers achtenvijffich gulden xv scellingen als hij wederomme gerestitueert heeft Ghuyert Jacobs c l., Gerrit Taemsz. c l., Ghuyert *ende* Baeff, Jan Taems kinderen, c l., meester Heyndrick Rabby cv l., Alyt Mathysdr. c l., Claes Aeriansz. c l. *ende* Claes Aeriansz. c l., dyewelck belast waeren omme op de ses groote steden renten te coepen *ende* bij den voirnoemde Dirck van Teylingen gerembourseert.

Visitatoers totte rekeninge van Pieter Bertelmeusz. *ende* meester Pouwels Jansz., tresoriers de anno eenenvijffich, zijn gecoren bij den gerechte *ende* vroetscap van Alcmaer Cornelis Claesz., alzoehij syeck geworden is, zoe is in zijn plaetse geordonneert Claes Lourisz., Claes Heyndricxz., Wouter Cornelisz., Dirck Pietersz., Adriaen van Toornburch *ende* Jacob Willemsz. Brouwer. Actum ut supra sulcx dat deselve vroetscap, burgermeesteren mitten gerechte deselve visitatoers geautorizeert hebben omme dye-selve rekeninge te sluyten, te prijsen, lauderen *ende* mit hoeren naemen t'onderteyckenen.

Up huyden den xiiii^e novembris XV^C LIII soe isser bij de gemeenen vroetscap geaccordeert *ende* gesloten als dat een burgermeester, met hem nemende een adjunct, reysen sullen tot Haerlem omme aldaer mette andere steden (nae 't beschrijven van die van Haerlem) te communiceren beroerende 't octroy bij den Keyserlijke Majesteyt de groote *ende* cleyne steden van Hollant anno XV^C XXXI gegeven omme geen stedeneringe op 't plattelant te doen, daeroff onlancx zeker sententie gewesen is bij den Groten Raedt tot Mechelen tot voerdele van de groote *ende* cleyne steden.

Up huyden den xxi^{en} novembris zoe hebben meester Gerrit Pietersz. *ende* Bertelmeus Thomasz., burgermeesteren, hoer rapport de vroetscap gedaen van 't gundt datter te Haerlem up't voirs. artykel gedisponeert is geweest *ende* is in staete gestelt ter tijt toe burgermeesteren anders geaviseert sullen wesen bij dye van Hoorn.

[xix]

Up huyden den xviii^{en} decembris anno XV^C LIII soe is bij de ghemeenen stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geconsenteert *ende* geaccordeert, dat men dye van Haerlem senden souden een grootgen

upte sciltaelen bedraegende ter somme van xxviii gulden xii half stuver, mitsgaders dyeselve van Haerlem over te senden dye naemen van de tappers ende andere diversche personen doende negociatie in diversche dorpen ende jurisdictie, mits dat dye van Haerlem goede rekeninge mit specificatie daervan gehouden werden te doen.

Up huyden den xii^{en} marty anno LIII stilo *communi* soe is bij de ghemeenen stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geconsenteert ende geaccordeert als dat Jarich van Tiepman, rentmeester van de keysers vronlanden vrij ende exempt zal weesen van allen excijssen als wijn, bier, coorn, turff, hout ende voirts van alle andere gewoonlicke excijssen, gheen uuytgesondert. Ende voirts dat deselve rentmeester t'allen tijden zal moegen vrij uuytvaeren tot zijnen believen, sonder eenyge exue ofte andere diergelijcke ongelden te gheven ende off hij offlivich worde, zoe zal zijn huysvrouwe met haer kinderen mede mogen vrij uuytvaeren sonder eenich exu te geven als voren.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken bij de voirs. vroetscap geaccordeert ende geconsenteert als dat dye burgermeesteren sullen moegen accorderen mit dye van Hoorn, Eynchuysen ende Medemblick ende sullen voirts an alle andere steden ende dorpen moegen scrijven dat zijluyden alhyer sullen moegen comen wonen ende wederom uuytvaeren sonder eenyge exue van hoere goeden te gheven. Maer in gevalle zij alhier offlivich worden alleer zij wederomme uuyt die stede metterwoene voeren, soe zullen hoer goeden subject wesen den exuwe deser stede.

Upten vii^{en} aprilis anno XV^C LIII soe isser bij de ghemeenen vroetscap gestempt als dat dye stede van Alckmaer nyet compareren en zal up 't scrijven van een sekere Laurentius Thalassicus van Egmont, alzo daer nyet in bescreven en staet waer ofte tot wat plaetsen dat men compareren souden, noch oick onderteckyent bij yemant noch datum, dan men zal 't selve zoelange surseren datter anders in gedaen zal worden beroerende de smaldelinge van 't Hontbosch.

Visitatoers totter rekeninge van Wouter Cornelisz. ende meester Pouwels Jansz., tresoriers de anno LII, zijn gecoren Andries Pietersz. Zel, Cornelis Claesz., Jan Jans. Buyser, Adriaen van Toornburch Jacobsz., Claes Heyndricxz. ende Jan Taemsz., sulcx dat die vroetschap, burgermeesteren mitten gerechte deselve visitatoers geauctorizeert hebben omme dyeselve rekeninge te sluyten, te prijsen, lauderen ende mit hoeren naemen t'onderteikenen tot ontlastinge van deselve tresoriers ende heuren erven. Actum bij den ~~ge~~ burgermeesteren, gerechte ende vroetschap der stede van Alckmaer upten xxiii^{en} february LIII stilo *communi*.

[xix verso]

Up huyden den iii^{en} juny anno XV^C LIII soe isser bij de ghemeenen stemmen van de vroetschap gestempt als dat men nyet consenteren noch toelaten en sullen datter voirtaen *ende* nae dye expiratie van Jacques Ferrare, de lombaert, eenyge lombarden meer alhyer bynne deser stede upgerecht ~~ende~~ noch metterwoone comen sullen.

Up huyden den xxii^e july anno XV^C vyer *ende* vijfftych soe isser bij de ghemeenen stemmen van de vroetschap, collegialiter vergadert weesende up burgermeesterscamer, geordonneert als datter voortaan geen groote nyeuwe wercken gedaen sullen worden ander stede bedragende boven ~~dry twee~~ hondert karolusgulden dan bij speciaele consent *ende* last van de ghemeenen vroetschap.

Upten derden decembris anno XV^C vyer *ende* vijfftych soe is bij de ~~ghemeenen~~ meeste stemmen van *den* vroetschap, collegialiter vergadert wesende, gestempt *ende* geordonneert als dat Jan van Leyen, pottebacker, zijn oven staende in 't achterhuys offbreken zal *ende* gheen potten daerinne backen om alle inconveniente te scouwen van brande dye daeroff soude mogen comen, alzoe deselve potterye in 't beste van der stede *ende* ~~ender~~ nyet bequamelick en staet. *Ende* bij gebreke vandien, zoe is bij de vroetschap voirs. noch geordonneert *ende* gestempt als dat men 't selve met recht wederstaen zal.

Upten xxii^{en} decembris anno XV^C LIII soe is bij de ghemeenen vroetschap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken gestempt *ende* geordonneert voer hoer *ende* horen nacommelingen als datter van nu voirtaen geen gilden, ambachten noch neringen geconsenteert ~~en~~ noch gegont en sullen worden bij den gerechte van Alcmaer sonder consent van de voirs. vroetschap.

[xx]

[in marge: smaldelinge oncosten
Honsbosse]

Up huyden den xxviii^{en} may anno XV^C vijff *ende* vijfftych soe is up burgermeesterscamer collegialiter vergaert geweest de vroetschap deser stede, aldaer deselve vroetschap voergehouden *ende* gelesen 't concept bij de Keyserlijcke Majesteyt, geordonneert up 't versouck ofte 't stuck van de smaeldelinge van den Hontbosche, sulcx dat

bij deselve vroetscap *ende* bij 't meestendeel vandien gesloten *ende* geconsenteert is in 't selve concept als voren sonder 't selve weder te staen met *proces* ofte anders.

Ten selven daege is bij deselve vroetscap genomineert Cornelis Claesz., burger*meester*, *omme* hem met een adjunct dye 't hem believe sal te transporteren in Den Haeghe *ende* antwoord te seggen upte missyve van Jan Cornelisz. Prince, beroerende de smaldelinge van den Hontbosche.

Ten selve daegen is noch bij deselve vroetscap geapproveert de roeying van het nyeugemaecte lant in de Voormer tusschen 't convent van de regulieren tot Haerlem *ende* deser stede.

Up huyden den ix^{en} juny anno XV^C vijffenvijffich zoe is de vroetscap vergadert geweest up burger*meesters*-camer *ende* hebben geeligaert tot heemraeden *ende* waerscap van de smaeldelinge van den Hontbossche volgende de *sententie*, te weten tot heemraden Cornelis van Ryeuwyck, Willem van Zonnevelt *ende* Dirck Pietersz. *ende* tot waerschap Claes Adriaensz.

Ten selven daege zijn collegialiter bij de vroetscap geordonneert *meester* Gerrit Pietersz., burger*meester*, *ende* Claes Adriaensz. *omme* voer *commissarys* te *compareren* *ende* de denominatie boven genomineert te proponeren *ende* sullen insgelijcx reysen mitte *commissaryssen* up 't Hontsbosch *omme* aldaer smaeldelinge te geschien.

Ten selve daege sijn noch collegialiter bij de vroetschap geordonneert Cornelis Garbrantsz., burger*meester*, *ende* Willem Anthoenisz., scepen, *omme* te reysen in Den Haeghe *ende* tot Mechelen indien 't noot is, *omme* te *verwerven* brieven van gratie nopende de ordinarys bede.

[xx verso]

Up huyden den xiiii^{en} juny anno XV^C vijff *ende* vijffich zoe sijn Cornelis Claesz., burger*meester*, *ende* Claes Heyndricxz. bij de gemeenen vroetscap geordonneert *omme* te reysen tot Bruessele *ende* te solliciteren brieven van gratie, mits hen furnerende van penningen tot redelicheyt *om* 't selve te *verwerven* *ende* *vercrijgen* nae eysch *ende* gelegenheit van der saicke.

Up huyden den xxii^{en} juny anno XV^C LV soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende upten raidtcamer, geordonneert *ende* geaccordeert als dat dye

gilden van der stede eeten *ende* drincken sullen up 't stadthuys als zij tot haertoe gedaen hebben, mits dat dyeselffde gilden up heylige daegen nyet eeten off drincken en sullen voor *ende* alleer dye hoochmisse gedaen zal wesen *ende* zoe wanneer daer twee off drie gildens teffens comen, zoe sullen dye minste de meeste ruyming doen van 't stadthuys.

[in marge: Up huysden den iiii^{en} in may anno LVI soe is bij de gemeenen stemmen van den vroetscap geaccordeert *ende* gesloten als dat die penningen, comende vande huyer van 't gescut, comen sullen in handen van den tresorier inder-tijt wesende die daeraff rekeninge gehouden wert te doene ergo dit artykel deurgeslagen.]

Up huysden den vijffden july anno XVe vijffenvijffich soe is byde ~~ghemeenen~~ vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten dat die burgermeesteren voertaen het gescut van der stede mitsgaders 't gescut van de scutteryen *ende* gilden sullen moegen verhuieren *ende* dye penningen daervan comende sullen geemployeert worden tot ander gescut, welke ~~ende~~ ~~sullen~~ ~~dye~~ penningen comen sullen in handen van den tresorier indertijt wesende dye daeraff rekeninge apaert gehouden zal weesen te doene, mitsgaders zoe sullen de penningen gecomen wesende van de huyeren van 't gescut de anno LIII rustende onder Willem Anthoenisz. Soonck mede geemployeert sullen worden tot gescut.

Ten selven daeghe is mede eendrachtelicken geaccordeert bij de voirs. vroetscap dat schout, burgermeesteren metten gerechte *ende* vroetscap de privilegiebrief van de cyrurgijns altereren sullen tot horen wille, mits dat oick meester Claes Rusch, steenhuyssnijer, alhyer binnen der stede zal moegen comen wonen *ende* zijn meesterscap hanteren sonder contradictie van de voirs. cyrurgijns.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken gesloten als dat dye stede betaelen zal Acrian Foppesz., wolcoeper tot Dort, alsuleke lxxxvi gulden viii stuvers als meester Pieter Direxz. upte stedesegel van Alémaer gehaelt heeft nae vermoegen zijn obligatie, des zal dye voirs. stede de wol leggende in de hal, vereopen moegen tot perikel van den voirs. meester Pieter, *ende* zoe wat dye wol nyet strecken en mach, 't selve zal dye stede verhaelen an denselven meester Pieter ofte an zijn borch Dirck Fransz., welke Frans wolle tot Aemsterdam vercoft is, daeroff gecomen is lxxiii gulden ix stuvers i blanck, ergo rest die stede van meester Pieter mit zijn borch xii gulden xviii stuvers i oertgen waervan de voirs. meester Pieter betalen zal ix gulden min vii oertgen

~~ende Direk Fransz. iiii gulden navolgende den uuytspraec van burgermeesteren, welverstaende dat Direk Franss.ewelwel in de borechocht staet van de ix gulden vii stuvers voir meester Pieter. Hyertegens brengt Jan Janss. Steenhuys, tresorier, in ontfange van zijn rekenscap folio verso verso de somme van viii gulden min i oert. Rest dye stede noch zuver iiii gulden xviii half stuver waeroff Jacob van Teylingen, tresorier, brengt in ontfange zijnder rekeninge de somme van iii gulden xviii stuvers ende die reste is quijtgesonden overmits de intricale rekeninge vande erffgenamen van Cornelis Garbrantsz. Coenus saligher gedachten, ergo dit deurgeslaegen.~~

[xxi]

[in marge: van de minrebroders]

Up huyden den xxiiii^{en} septembris anno XV^C LV soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert ende geconsenteert dat dye stede van Alcaer uuytkeren ende om goiswillen geven sullen dye minrebroeders binnen Alcaer tot heure groote noottruflicheyt de somme van veertich karolusguldens an gelde.

[in marge: van Dyrck Aerian Heynen]

Up huyden den xi^{en} octobris anno XV^C vijffenvijftich soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat Dirck Aerian Heynen zijn tymmeraige buyten de Gheestpoort nyet vorder uuytsteken noch tymmeren en zal dan 't selve nutertijt staet, mits dat hij deselve tymmeraige maken zal mit lichte ~~borden~~ materialen ende borden als 't tevoren geweest is. Desgelijcx en sullen mede alle andere huysen staende buyten eenyge poorten deser stede hoer tymmeraige verder moegen uuytsteken dan 't selve nutertijt staet ende dat tot wederseggen toe. Ende indien 't noot zullen zij deselve huysen moeten affbreken tot heuren costen ende nyet repareren dan bij advys van burgermeesteren. Voirts sullen burgermeesteren mitten gerechte inventarium doen nemen van alle dye huysen dye buyten de stede-poorten stonden in den jaere XV^C XXVIII.

Noch is mede eendrachtelicken geconsenteert als dat dye stede van Alcaer hem adjunct zal voegen met dye stede van Hoorn ende allen anderen cleyne steden van Hollandt omme mede in de communicatie mette groote steden te comen beroerende de extraordinarys bede.

Up huyden den xxi^{en} octobris anno XV^C vijffenvijftich

soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert ende geconsenteert dat dye burgermeesteren vercoepen sullen het nyeuwe angemaect lant leggende in de Voormeer, mits ghevende 't selve lant drye sondaechs geboden.

[xxi verso]

Up huyden den vii^{ten} decembris anno XV^C LV soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken gesloten ende geproponereert als dat dye stede van Alcmaer gheen interest en weet te pretenderen up 't versouck ende concessie van de requeste bij den dijckgrave, heemraeden ende waerscappen van den Hontbossche ende duynen tot Petten, overgegeven an den coninck van Engellant, beroerende te hebben zekere kist ofte kisten rustende in Den Hage totte predykeren met zeke[re] rekeningen, placcaten, ordonnantien ende andere privilegien concernerende den voirs. Hontbosche.

Up huyden den ix^{en} january anno XV^C LVI stilo communi soe hebben pater Cornelis van 't Oude Hoff ende pater Thomas van 't Oude Hoff ontfangen uuyt handen van burgermeesteren ter cause van elcx twee halve vate zeker groff boscruyt bij Harman Dirckx., bode tot Amsterdam, vercoft ende dye voirs. conventen t'andere tijden de stede van Alcmaer bijgeleyt tot fortificatie van hoer stede, elcx die somme van xxiiii karolusgulden.

Noch heeft Willem Anthoenisz., tresorier de anno LV, ontfangen uuyt handen van burgermeesteren de somme van lviii gulden vi stuvers, gecomen van zeker out boscruyt bij de voirs. Harman tot Amsterdam vercoft.

Up huyden den xiii^{en} january anno XV^C LVI stilo communi soe is bij de ghemeenen vroetscap geaccordeert ende gesloten dat men nyet treden en sullen tot haervattinge van den ingebroken gaten bij den leste tempeest in 't beginste van november lestleden in de nyeuwe dijckgatie van de Zyp gesciet, noch oick an te vatten d'ander wercken die an de voirs. Zypse dijcke noch resteren te maken, noch oick eenyge communicatie mitte selve Zypbedijkers te houden, noch accorderen hoe men de voirs. nyeuwen dijck van den Zype in toecomenden tijden wel souden moegen zekerlick onderhouden.

Up huyden den xiii^{en} february anno XV^C LVI stilo communi soe is bij burgermeesteren, scepenen ende ~~bij de~~ gemeenen vroetscap eendrachtelicken geaccordeert ende gesloten (collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer) als dat men de propositie ende voerstel bij den bedijkers ende gelanden van den Zype in geschrifte overgeleyt, resisteren sullen

met recht *ende* justicie zoeverre dat doenlick is,
mit stellende procuratie mitten anderen ingelanden *van* ouden zeedijck.

Up huyden den xiiii^{en} february *anno* XV^C LVI *stilo communi* soe hebben
die contribuanten totten zedijck *van* Gheestmerambocht *wonende* tot
Alcmaer *ende* jurisdictie vandien, eendrachtelicken ~~collegia~~ vergadert *wesende*
up 't stadthuys, geaccordeert *ende* gesloten in alle 't gundt dat
hyerboven bij burgermeesteren, scepenen *ende* gemeenen vroetscap gesloten
ende geaccordeert staet. Insgelijcx hebben dye ingelanden
van binnen Alcmaer die contribuieren onder den Hontbosche
mede geaccordeert in 't gundt des voirs. staet.

[xxii]

[in marge: *van* meester Claes Ruys]

Up huyden den xxii^{en} aprilis *anno* XV^C LVI soe is bij de
ghemeenen stemmen *van* de vroetscap, collegialiter vergadert
wesende up burgermeesterscamer, geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede *van*
Alcmaer
van stonden aen zal doen *verwerven* een mandement penael
up meester Claes Rusch opdat hij nyet en *procedeert* met zijn
tymmeraije buyten de Vriesschepoert *ende* 't selve met
justicie weder te staen. Insgelijcx zal de stede
ofte dye burgermeesteren indertijt *wesende* eenen yegelijcken *voirtaen*
verbieden ~~zal~~ mogen eenyge huysen binnen de hondert roeden
van de stede in toecomende tijden te krijgen *ende* oprechten *ende*
~~insgelijcx~~ 't selve mede met justicie weder te staen, up
coste *van* der voirs. stede.

Ten selve daege is mede eendrachtelicken gesloten dat dye
stede zal gaen consuleren in Den Haege oft dye stede
zij geraden *zij* dat men met justicie wederstaen zal
d'acte bij den cyrurgijns *verworven* tegens Adriaen Cornelisz.
ende 't selve weder te staen met justicie, zoe verre als 't
geraden wordt tot coste *ende* laste *van* de voirs. stede,
ende bijzondere upte *verclaringe* bij schout, burgermeesteren
ende scepenen, onlancx gedaen tusschen de voirs. cyrurgijns *ende*
Aerian Cornelisz. ~~van~~ mitsgaders up 't octroy *ende* approbatie
van den Keyserlijcke Majesteyts de voirs. cyrurgijns *verleent*.

[in marge: *van* Dyrck Gerytz.]

Up huyden den xxviii^{en} aprilis *anno* XV^C LVI soe heeft
Dirck Gerritsz. alias Keyzers Verwer, voer scout, burgermeesteren
ende scepenen hem daerinne overgegeven als dat hij
binnen viertien daegen eerstcomende *zijn* oven, *zijn* inhalen
gelijck *zijn* stijlen *van* 't huys, mitsgaders *zijn* halve houtil *offbreken*,
staende buyten die Vriesschepoert upte Neerwech

ende dit upte boete van zeventien pondt. Voirts
zoe zal zijn huys ~~mede staende buyte~~ met sijn ancleven voirs. subject wesen
in alsulcke verbant als dye andere huysen nae date
van 't octroy xxxviii, verleent bij de Keyserlijcke Majesteit, getymmert zijn.
In kennisse zoe heb ick, Dirck voirs., mijn hantschrift
hyeronder gestelt ten daege *ende* jaere als boven, in
kennisse oick van mij der stede van *Alcmaer* secretarys

Dyerck Gertsz.

De Teylingen

[xxii verso]

[in marge: beroerende 't huys van
meester Claes Rusch]

Dye burgermeesteren deser stede, bij hoer hebbende
Adriaen Aerntsz., schout, Willem van Ryedtwyck *ende* Ysbrant
Franss, scepene, sijn overeengecomen *ende* geappoincteert
met *meester* Claes Rusch als dat dye stede voir dese reyse

[in regel: ^X metter voorhuys te
mogen maken *ende* repareren
tot sijn noottruft]

zal gehengen zijn *tymmeraige* van de achtercamer ^X sonder meer
voirtganck te hebben mit conditie *ende* voirwaerden
hyernaer verclaert, te weeten dat hij, *meester* Claes, sculdich
zal weesen indien 't noidt werdt zijn voirs. *tymmeraige*
off te breecken gelijkke andere *personen* die getymmert
hebben zedert zeker octroy deser stede verleent anno XXVIII.
Is noch voorts geconditionneert als dat die voirs. *meester*
Claes tot ghenen tijden eenyge neringe oft tapperye zal
moegen doen in *zijnen* voirs. huysinge, noch oick eenich
wijn ofte byer binnen sijn huys te vercoepen. Ende
indien *meester* Claes voirs. bevonden werdde in eenich van de
voirs. articulen gebrekelicken te wesen soe verobligeert
hij hem te moeten gelden *ende* betalen den excijs *ende* anders
gelijckerwijs andere *personen* geseten in den vrijheyt *ende*
jurisdiction van *Alcmaer*. Des t'oirconde zoe heb ick,
meester Claes voirnoemt, mijn handschrift hyeronder gestelt upten
laesten aprilis anno XV^C LVI.

Up huysden den xxvi^{en} may anno LVI soe is bij de meeste
stemmen van de vroetscap eendrachtelicken geaccordeert
als dat Cornelis Garbrantsz., burger*meester*, *ende* Wouter Cornelisz.,
scepen, reysen sullen tot Hoorn omme aldaer te communiceren
mette andere cleyne steden aldaer bescreven upten xxvii^{en} mey
lestleden upter saicke beroerende dat die cleyne steden mede

begeren te wesen in der *communicatie* van de grote steden, noepende de extraordinarys bede *ende* andere saicken nae *vermoegen* 't beschrijven van die van Hoorn voirs., in welke *communicatie* geaccordeert is als dat dese stede mitte andere cleyne steden solliciteren sullen als dat alle *sententien* die voirtaen bij den cleyne steden gewet *ende* *gepronuncheert* sullen worden tusschen eenygen partijen daervan de saecke bedragende es thien ponden vlaems *ende* daerbeneden sullen hoer executie hebben op cautie, nyet-jegenstaende eenyge appellatie maer eerst bij *provisie* te namptiseren etc.

Ten selven daege zijn tot fabryckmeesters deser stede geeligeert *ende* vercoren Louris Wouters *ende* Ysbrant Franz. *ende* sullen hebben om 't jaer voer hoer wedden *ende* moeyten elcx een pont groot vlaems.

[xxiii]

[in marge: van rekeninge te doen *ende* te sluiten]

Up huyden den tweeden juny anno XV^C LVI soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten dat van nu voirtaen alle dye rekeningen ~~dye bij de visitatoers~~ van de tresoriers dye bij de visitatoers van de vroetscap daertoe geordonneert, gesloten, gelaudeert *ende* onderteyckent zullen weesen *ende* dye bij de vroetscap geaprobeert zijnde deur 't rapport van deselve visitatoers, dat dyezelve rekeningen gesloten, gelaudeert *ende* gepresen sullen weesen voer hoer *ende* voor alle denghenen dye nae hoer in de vroetscap comen *ende* weesen zullen. Des zullen dye tresoriers hoer rekeninge sculdig weesen te doen binnen ~~'s jaers naedien hoe tijt~~ *ende* jaer ge een halff jaer naedat hoer tijt geexpireert zal weesen.

Up huyden den xxii^{en} juny anno XV^C LVI soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert *ende* geconsenteert als dat dye burgermeesteren sullen doen maecken up te Conincxwech een nyeuwe steenen brug nae 't werck eyscht *ende* voirts dye Corte Nyeuwesloet lijnsrecht an beyden zijden up te keuren *ende* de platingen uuyt eender hant te doen maken *ende* de sloot te dyepen. Voirts te moegen accorderen met Aerian Pieter Vrericxz. om te coepen zijn scuyer staende achter up te Corte Nyeuwesloet, roeyende rechtuuyt totter stede vesten. Noch soe sullen deselve burgermeesteren moegen huyeren *ende* houden drye ofte vier slickpramen jaer uuyt jaer in *om* goede dyepte in der stede te houden *ende* dye materie daeruuyt comende te laten

brenghen daer 't hoer gelieven zal.

Ten zelven daege is mede gesloten als datter twee ofte drye trecken sullen nae Eertswoude *omme* inspectie oculaer te nemen op een nyeuwe vaert aldaer te begripen tot proffijt van deser stede.

Up huyden den xii^{en} augusti anno XV^C LVI soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesters-camer, eendrachtelicken geaccordeert *ende* geconsenteert als dat dye burgermeesteren deser stede ten naeste prijse coepen sullen van de regulieren buyten Haerlem het stroyckgen lants leggende in de Voormer bij Pieter Claeszoons calckoven.

[xxiii verso]

[in marge: van de huysen buyten te tymmeren]

Ten daege voers. zoe is mede gestempt als dat Symon Janss. *cum* sociis, dye onlancx lestleden *verbrant* zijn buyten de Gheestpoert, dat dyeselve tot hoeren peryckeke sullen moegen weder*omme* doen tymmeren, maer indien 't noot wordt, sullen moeten gedoegen 't gundt dat andere haere gebuyeren sullen moeten lijden van der stede.

[in marge: dit artikel is gealtereert
upten xiii^{en} aprilis anno LII
ergo deurgeslaegen]

~~Ten zelven daege is mede eendrachtelicken gesloten dat nyemant binnen der stede van Alemaer noch nyemant anders rontsom derselver stede van nu voirtaen gheen nyeuwe tymmeraige noch dack sullen leggen anders dan met hardt dack uuytgesondert dye van Overdyegeest, Vernebrouck, Nyeupoert, Huyswaert *ende* Boeckel.~~

Ten zelven daege is mede eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten dat dye ordonnantie bij burgermeesteren *ende* scepenen, geordonneert upten zeylen in de buyeren te houden, voirtganck zal hebben mit publicatie.

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen gesloten ~~dat~~ dat dye cacsloet achter de Langestraet tot waeter zal blijven ~~zal~~ leggen *ende* nyet gedempt zal worden.

Upten xiii^{en} augusti anno XV^C LVI soe compareerden voer schout, burgermeesteren metten gerechte der stede van Alcmaer dye raids van de Outscuts ter eenre *ende* die raids

van de Jongscutterye ter andere ende zijn eendrachtelicken met malcanderen overeengecommen bij goetduncken ende advyse van denselven schout, burgermeesteren metten gerechte als dat van nu voirtaen beyde dye voirs scutteryen elcx van hondert ende twaelff manpersonen van getaele sullen wesen ende zoe wanneer daer yemant uuytgaet, uuytgeset wordt ofte uuytsterft zoe sal men terstont twee nyeuwen presenteren om daervan een in de plaetse t'eligeren ende kiezen bij advys van burgermeesteren voirs.

[xxiiii]

Up huyden den xii^{en} octobris anno XV^C LVI soe is bij ghemeenen stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken geaccordeert ende gesloten dat men de sloot van de Conincxwech toewerpen ende demmen sullen.

Up huyden den vi^{en} octobris anno XV^C LVI soe is bij de ghemeenen stemmen van de vroetscap eendrachtelicken geaccordeert als dat dye vyer stede boden voor hoer sallarys dat zij alle dye zomer gewaect hebben, hebben sullen van der stede elcx een gouden croen van twee gulden.

Up huyden den xxviii^{en} novembris anno XV^C LVI soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert ende gesloten als dat dye stede van Alcmaer nyet verder contribuieren en sullen totten ommeslach van den gedeputeerden van den Oudendyck dan met hoer twee roetaelen.

[in marge: rogge]

Up huyden den xiii^{en} january anno XV^C LVII stilo communi soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ende gesloten alsdat dye stede coepen ende upleggen sullen tot stede behouff x, xii, xiii off xiiii last rogs ende dat dye selve stede hoer hant sullen leggen up alle de rogge in den stede wesende ende off deselve rogge vercoft wordde, zoe sal dye stede deselve mogen naesten, om welcke rogge te coepen geordonneert zijn Claes Heyndricxz. ende Claes Harcxz. ende sullen dye burgermeesteren deselve rogge doen backen ende dye broeden gheven onder de scamele gemeente tot sulcken prijse als 't deselve burgermeesteren goetduncken zal ende zoe wes verlies vandien bevonden werdt, deselve burgermeesteren te doen passeeren in rekeninge.

Upten xxvi^{en} january anno LVII stilo communi soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ende gesloten als dat dye burgermeesteren die roggebroeden dye zij zullen laeten

backen vande stederogge, dat zij deselve onder de scamele gemeente sullen doen gheven voer vyerdalve stuver 't stuck *ende* soe wes an de rog *verloren* wordt, 't selve zal in rekeninge gepasseert worden sonder eenich achterhalen.

Ten selven daege is mede bij de gemeenen vroetscap geaccordeert *ende* gesloten als dat dye priesters hoer taxt van zeven tonnen byer excijs volgen zal, 't sij off zij alleen ofte met yemandt inwonen, te weeten alle halve jaeren vyerdalve tonne byers *ende* zoe wat zij in 't eene *halve* jaere nyet en halen dat en sullen zij in 't ander ~~vierde~~ halff jaer nyet mogen *verhaelen* noch naehalen.

[xxiiii verso]

Up huyden den xxvii^{en} february anno XV^C LVII stilo *communi* soe sijn Dirck Pietersz., burgermeester, *ende* Claes Heyndricxz. bij de gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, gedeputeert *ende* geordonneert omme te solliciteren gratie in de beden voor deser stede *ende* voirts alle andere saicken te solliciteren dye de voirs. stede van noede *ende* oirbaerlick weesen zal. Ende zoe wes dye voirs. gedeputeerden tot oirbair~~liek~~ van de voirs. stede scencken sullen, 't selve es heurluyden mede toegelaten tot heurluyder discretie *ende* gelegtheyt der saicken.

Ten selven daege sijn mede bij de vroetscap als boven gedeputeert Claes Harcxz. *ende* Jacob Jacobsz. Madder omme te trecken tot Aemstelredamme ofte elders aldaer 't heur goetduncken zal *ende* aldaer te coepen xx last rogs off drye off vier last meer off min ombegrepen tot behouff van desen stede. Des zal dieselve vroetscap *henluyden* indempneren van als.

[xxv]

Up huyden den xxvi^{en} marty anno XV^C LVII stilo *communi* soe compareerden voer schout, burgermeesteren *ende* gerechte der stede van Alcaer Jan Wyertsz., buyerman up Langedyck in Noortscerwoude, *ende* heeft hem daerinne overgegeven *ende* gheeft over mits desen dye ghemeenen poerters deser stede te vrijen *ende* aff te houden als dat zij nyet meer contribuieren en sullen totte costen van de ommeslaegen van twee nyeuwe watermolens dan nae dye garstaelen dye zij daeronder hebben leggende, sonder yet te betalen voer de *Coninlijkcke* Majesteyts ofte dye grave van Egmonts landen *ende* waer 't saicke dat over dye gemeenen poorterslanden yet ~~over~~ ommegeslaegen

worden, tot hulp van de voirs. *Coninckijcke Majesteyts* oft
graeffs van Egmond landen, 't selve zal hij uuyt
zijnen eygen goeden upleggen *ende* betalen. In kennisse
mijn naem hyeronder gestelt ten daege *ende* jaere
als boven *ende* oick in kennisse van mij,

bij mij Jan Wyertsz.

De Teylingen

Up huyden den xiii^{en} aprilis anno XV^C LVII stilo *communi* soe is
bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert up 't stadthuys,
eendrachtelicken gesloten als dat nyemant voirtaen binnen deser stede

[in regel: ^X an weerszijde van een vack ofte meer]

eenyge nyeuwe tymmeraige ofte nyeuwe spannaige ^X zal maken
noch oick nyemant anders rontsomme derselver stede off hij
zal sculdich *ende* gehouden weesen hart dack te leggen,
uuytgesondert dye van Overdyegeest, Vernebrouck, Nyeupoort,
Huyswaert *ende* Boeckel.

Ten selven daege is mede geaccordeert *ende* gesloten als dat een
ygelijck poorter voir zijn eygen eeten zal moegen halen, coepen
ende betalen met gelde een sacke rogge ofte een achelen *ende* dat
van alsulcke ~~rogge~~ acht lasten rogs als Claes Harcxz. *cum socio*
van Amsterdam gebrocht heeft *ende* die reste zal men behouden
tot behouff van de arme scamele poirterie.

[xxv verso]

Up huyden den tweeden dach in may anno XV^C LVII soe is
bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende
up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert *ende*
geconsenteert als dat dye stede sal coepen van de
Coninckijcke Majesteyt *ende* zijnen gecommiteerde dye marcttolle van de beesten
binnen der stede van Alcmaer *ende* dat soe nae als men doen conde,
't sij om de penning vijffich offte anders.

Up huyden den viii^{en} may anno XV^C LVII soe is bij de
ghemeenen vroetscap eendrachtelicken gesloten *ende* geaccordeert
als dat burgermeesteren sullen reysen in Den Haege *ende* aldaer
consuleren met geleerden omme een requeste te doen
maken hoe *ende* in wat manieren dat men solliciteren souden
an den *Coninckijcke Majesteyt* om tot rust *ende* vrede te geraecken van de
stedeprocessen *ende* besloten rekeningen.

Up huyden den xvi^{en} in may anno LVII soe is bij de gemeenen
vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert

ende gesloten als dat Cornelis Claesz. *ende* Claes Heyndricxz. reysen sullen in Den Haege *omme* te consuleren andermael upte stedsaicken *ende* up 't request voirscreven.

[in marge: om rogge te copen]

Up huyden den xxiii^{en} may *anno* LVII soe is bijde gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende up burgermeesterscamer, geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede zal coepen tot Amsterdam tien off xii last rogs, d'een helft voor den armen *ende* d'ander helft voir de poirterye uuyte slijten bij de achelens *ende* halff achelens zoe als 't de stede selver staet, *om* 't welck te doen gecoren zijn *meester* Gerrit Pietersz., burgermeester, *ende* Dirck Maertsz., scepen.

Ten selven daege is mede gesloten bij de voirs. vroetscap als dat die stede tot heure costen dye vulniscuylen sullen leegen *ende* scoenmaken voir dese reyse.

Ten selven daege is noch gesloten bij deselve vroetschap als dat men die oude platinge upte Corte Nyeuwesloet sullen upwinnen *ende* dyepen up stedecosten.

Ten selve daege is mede gestempt als dat dye stede zal huyeren een laentgen achter jong Aelberts boomgaert *om* aldaer een zantvelt te maken tot geryff van de poirterie.

[xxvi]

Up huyden den xxviii^{en} may *anno* XV^C LVII soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat dye van Egmond up Zee volgen zal drye quartier rogs voir hoer armen *ende* dat dye andere drye quartier zal blijven tot deser stede behouff *ende* dat up halve costen.

Ten selven daege is mede geaccordeert als datter vyer personen geordonneert sullen wordden tot vercoepinge van de broeden voir de poirterie *ende* voirts dat dye stede an hoer nemen zal alle dye rogge dye alhye[r] binnen der stede comen zal *omme* deselve te laten verbacken voir de voirs. poirterie, mids ghevende denselven dye alhyer eenyge rogge inbrengen voer hoer moeyten van elcke sack twee stuvers.

Noch is ten selven daege gecoren Claes Harcxz. *omme* tot Amsterdam te reysen *ende* aldaer te coepen voer de stede vyer last rogs ofte tarv *ende* garst zoe hem dat best goetduncken *ende* oirbairclixste duncken zal.

Noch isser gestempt als dat men bij nachte waken sullen
ende dat een ygelycken selver zal waken zoeverre hij
gesont off bij huys is *ende* alle weduwen sullen een gezworen
man ofte een ander goet man in haer plaetse.

[in marge: Up huyden den iii^{en} february
anno LVIII stilo *communi* soe
heeft die vroetschap
gepersisteert bij dit *artikel*
hyer besijden *ende* dat men
procuratie sal maken
op twee off drye *personen*
dye de stede daer-
toe *commiteren* zal]

Upten xxx^e may anno XV^C LVII soe is bij de gemeenen
vroetscap, collegialiter *vergadert* weesende up burgermeesters-
camer, eendrachtelicken *ende* bij de meeste stemmen geaccordeert
ende gesloten als dat dye stede wederstaen zal met justitie
't versouck van de waerscappen van Wormer, Gisp, Graft
etc. beroerende zekere erffpacht van de visscherie *ende* sluyse
van den nyeuwe dam, mit hem vougende ~~dye~~ met dye
van Geestmerambocht *ende* andere dorpen *cum* sociis.

Up huyden den vijffden juny anno LVII soe is bij de ghemeenen
vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, eendrachtelicken
geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede naesten *ende*
an hoer nemen zal de vijff quartier garst dye Claes
Harding *cum* sociis alhyer gebrocht heeft.

Ten selven daege is mede geaccordeert *ende* genomineert Dirck
van Teylingen *ende* Claes Heyndricxz., vroetscappen, omme
te reysen tot Breussel *ende* solliciteren een nyeu waechuys
alhyer binnen der stede te gecrijgen *ende* daervan te *presenteren*
zeker request.

[xxvi verso]

[in marge: van den duure tijt]

Noch is voirts geordonneert bij de vroetscap als voren als
dat men dye stedepoerten van Alcmaer bij daege *ende* bij
nachte sluyten sullen *ende* sullen dieselve poerten
bewaect worden 's daechs bij de scutteryen *ende* sullen
dye scutteryen met lang zijdtgeweer daegelijcx gaen,
beginnende van Pynstermaendach naestcomende totdat
anders geordonneert zal worden, sulcx dat den eenen

scuttebroeder den ander sal moegen bekeuren van drye stuvers zoe wye bevonden wordt gaende sonder geweer ende zoe wye dye boeten nyet gheven en wil, zoe zal dye provoost deselve boeten executeren ~~also~~ de helfte meer. Desgelijcx zoe wat scuttebroeder hem absenteert naedat hij geaviseert is bij raids ofte hoemans om dye poorten te bewaeren, dye zal verbeuren tegens dye andere bewaerders telcken x *stuvers* ende zoe wy onwillich is om dieselve boeten te betalen, zoe sal dieselve provoost dye moegen executeren op de helfte meer weerom.

Up huyden den xi^{en} juny anno XV^C LVII soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken gesloten ende geaccordeert als dat dye stede sal solliciteren omme te hebben copie uuyte requeste bij dye van den Vooerdam cum sociis overgegeven ende voirts dat een burgermeester reysen zal an Cornelis van der Wyele, rentmeester van Kennemerlant, ende hem spreecken dat hij de saicke voirs. wat in surseance houden wille ter tijt toe dat Dirck van Teylingen ende Claes Heijndricxz. uuyt Brabant gecomen zal weesen.

Up huyden den xxii^{en} juny anno LVII soe is bij de ghemeenen vroetscap gesloten als dat die stede zal coepen drye lasten rogs om dieselve onder de poirterie gesleten te worden bij achelens ende halff achelens de sack om vierdalve gulden 't achelen ende halff na advenant.

Ten selven daege is mede gesloten als dat dye burgermeesteren naesten ende an hoer nemen sullen alle dye rogge dye in deser stede comen zal om dye bij de vyer gedeputeerden an broeden gesleten te werden onder de poorterie.

Upten derden july anno XV^C LVII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, geaccordeert ende gesloten als dat de stede van Alcaer contribuieren zal een vierde paert tot reparatie ende maken van een sluyse dye de waerscappen van Geestmerambacht doen maken ende leggen sullen tot Eertswoude tot geryff van de eylanden daerbuyten leggende ende tot proffijt van deser stede.

[xxvii]

Upten vijffden july anno LVII soe compareerden voer burgermeesteren, scepenen ende vroetscap der stede van Alcaer Bartelmeeus Symenss., Gerryt Jacobsz. Booch ende Aelbert Sybrantsz. ende Ambrosius als vervangende Jan Cornelisz., zuvelcoeper, ende Tryn Claesdr. ende hebben tesaemen gepresenteert ende presenteren midts

desen uuyt te reycken *ende* te betalen tot behouff *van*
't opcopen *ende* offbreecken vande huysen, staende in 't Scape-
steechgen bezuyden 't Heyligeesthuys, de *somme* van twee-
duysent karolusgulden tot twintich *stuvers* 't stuck, te betalen
up sulcke daegen *ende* termijnen als dyeselve huysse gecoft
zullen wordden onder 't verbant *van* alle heuren goeden
subgett te weesen alle manieren *van* recht, rechtens *ende*
executie. In kennisse zoe hebben wij boven genomineerde
personen elcx onsen hantschrift hyeronder gestelt upten
daege *ende* jaere als boven, mits dyer conditien
dat ~~alle dye waegen~~ aldaer een waege gestelt
zal worden met drye ofte vyer uuythangende scaelen
sonder elders eenyge andere scalen gestelt zal worden.

bij mijn Bartolmis Sijmonz. bij mijn Geret Jacopsen
bij Albert Sijbrants Ambrosius

Ten daege als boven zoe is bij de meeste *stemmen* van de
vroetscap geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede
een brugge zal doen maecken over die Voerdam tot coste
van deselve stede, des zullen dye van de Voerdam
hoer platingen inhalen tot heuren costen xii voerten
tot roeynge van de stede.

Upten x^{en} july anno XV^C LVII soe is bij de gemeenen vroetscap,
collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamers,
eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat dye
burgermeesteren dye buyeren van de Voerdam voerhouden sullen
off zij met vruntscap souden willen consenteren de
brugge te leggen neffens de steech over, onder Aerian Cornelisz.
huys. Indien nyet dat se die burgermeesteren sullen doen
leggen daer 't hoerluyder oibaerlicken wesen zal tot
proffijt deser stede, te weeten recht neffens dye
voirs. steech over, al 't welck geconsenteert is bij de volle
~~brugge~~ vroetscap, uuytgesondert Jan Janss., Willem Janss. Steenhuys
ende Claes Aeriansz.

Ten selven daege is mede bij de meeste *stemmen* gheaccordeert
als dat dye stede een brugge zal leggen gelijck Jan Vaers
brug, sulcx datter een groot scip deur mach, goelijcken
zoe vlack als 't doenlick zal weesen, heel *ende* *niet* met luycken.

Ten daege als voren zoe hebben dye buyeren bij de waech *ende*
Houtil *cum sociis* overgenomen de wage in sulcken pacht als dye
van de Voerdam deselve wage gepacht hadden. Des souden
zij ~~tselve~~ 't rentsoen met gereet gelt betalen, mit dyer
conditie, indien de waege quame te staene up te Myenter brug,
zoe soude die regierders *ende* raiden *van* stedewegen dye
buyeren voirs. te bate comen *c* *ende* vijffich karolusgulden 't 's j[ae]rs.

[xxvii verso]

Ten daege *ende* jaere als voren soe zijn bij de gemeene vroetscap genomineert Jan Janss. Steenhuys *ende meester* Pouwels Janss., raiden der stede *van* Alcmaer, *omme* te reysen tot Amsterdam *ende* aldaer te lichten up loss- ofte lijffrenten de *somme* van tweeduysent *karolus*gulden.

Upten xix^{en} july anno XV^C LVII soe is bij de gemeenen stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede sal lichten uuyt handen *van* Aelbert Gerritsz., poirter tot Amsterdam, de *somme* van iii^c gulden losrenten de penninck xv *ende* noch clxxxvi gulden lijffrenten, de penninck achtalff, up zijn lijff alleen, *ende* jairlicx te betalen.

Up huyden den xxvi^{en} july anno XV^C LVII soe hebben burgermeesteren, scepenen *ende* gemeenen vroetscap geauctorizeert Andries Pietersz. Zel, Jan Janss. Buysen, Cornelis Claess., Claes Heyndricxz., Jan Dircxz. *ende* Jan Janss. Steenhuys als visitatoers geelingeert totte rekeninge *van* Wouter Cornelisz., tresorier, beginnende den xiii^{en} may anno LIII *ende* wederom expirerende den xii^{en} may anno LIII *omme* dye-selve rekeninge, mitsgaders noch zekere particulier rekeninge, van los- *ende* lijffrenten *van* zekere poirteren de annis XXIX *ende* XXX, te sluyten, te prijsen, lauderen, *ende* met heuren naemen t'onderteyckenen tot ontlastinge van denselven tresorier *ende* zijnen erffven.

Up huyden den xxx^{en} july anno LVII soe hebben de meeste stemmen van de vroetscap Willem Anthoenisz., tresorier, toegevonden ses gulden voer zijn extraordinarys moeyten *van* 't slicken.

Ten daege als voren zoe hebben de ghemeenen vroetscap belast de visitatoers van de rekeninge *van* Willem Anthoenisz. Sonck, tresorier de anno LIII, deselve rekeninge te sluyten, te prijsen *ende* t'onderteyckenen tot ontlastinge van den voirs. tresorier *ende* zijnen erven, alzo deselve visitatoers 't rapport *van* alle zwaricheyt daeroff gedaen hadden.

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen *van* de vroetscap toegeleyt de ses visitatoers van der stederekeningen elcx een karolusgulden *van* xx *stuvers* voir hoer sallaris. Des sullen zij gehouden weesen binnen een maent nadat zij geordonneert zijn *om* de voirs. stederekeningen te visiteren, deselve rekeningen te visiteren *ende* de vroetscap daeroff rapport doen.

[xxviii]

[in marge: sluis Eerstwout]

Ten daege *ende* jaere als voren soe is bij de gemeenen vroetscap eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede tot heuren costen de sluis tot Eertswoude vier off vijff binten langer sal maken, *omme* alzoë bequaemere een verlaet te mogen maken, *ende* Claes Harcxz. mit Jan Janss., kistemaker, zijn geordonneert *omme* accoordt te maecken met dye van Geestmerambacht beroerende 't verlangen van de voirs. sluis.

Noch zijn bij de gemeenen vroetscap geelingeert tot visitatoers van *de* rekeninge van *meester* Pouwels Janss., tesorier de *anno* LV, Jan Janss. Buyser, Jacob Willemsz., *meester* Gerrit Pietersz., Jan Dircxz., Claes Harcxz. *ende* Jan Janss. Steenhuys.

[in marge: van de sluis van Eertswout
sluis Eerstwout]

Up huyden den vyerden augusti *anno* XV^C LVII soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesen, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat die stede van Alcaer volgende 't voirgaende consent van date den xxx^{en} july lestleden sullen tot hoeren costen doen maken in de sluyse tot Eertswoude twee scotdeuren met een middeldeer, maer indien yemandt daertegens wilden opposeren, zoe zal dye voirs. stede 't selve voirstaen, 't sij met proces off anders, om alzoë de waerscappen vrij *ende* indempne te houden, *ende* noch te betalen twee gulden die de waerscappen verdroncken hebben.

Up huyden den vijffden augusti *anno* XV^C LVII soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetscap, collegialiter wesende, geaccordeert als dat dye stede boden van nu voirtaen hebben sullen voer hoer dachgelden als zij van stedewegen reysen, te weeten tot Haerlem, in Den Haeg *ende* tot Amsterdam tyen stuyvers *ende* te lantwaerts acht stuyvers sonder meer.

[in marge: van strate te reparatye]

Ten selven daege *ende* jaere is mede gelijkelicken bij de vroetscap geaccordeert als dat die stede de straeten sullen doen maken, te weeten soe sal die stede de steen daertoe gheven *ende* 't arbeysloen mittet sant sal overgeslaegen wordden upte huysen daer de straeten voer gemaect *ende* gerepareert worden.

Ten daege *ende* jaere als boven is mede bij de ghemeenen vroetscap belast de visitatoers van de *rekeninge van meester Pouwels Janss.* naedat ~~hoer~~ zij hoer rapport gedaen hadden *van alle* zwaricheiden dye zij in 't visiteren van de voirs. rekeninge als dat deselve visitatoers des voirs. *meester Pouwels* rekeninge sluyten, prijzen *ende* *onderteycken* tot ontlastinge van denselven *meester Pouwels ende zijnen* erven.

Up huyden den viii^{en} augusti anno XV^C LVII soe is bij de gemeenen vroetscap eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat men geen *presentacie van penningen* doen en sullen tot hulp van eenyge dijkveylinge.

[xxviii verso]

Up huyden den xii^{en} augusti anno XV^C LVII soe is bijde meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende up burgermeesterscamer, de marcttol offgevisiteert *ende* dat alle coepers *ende* vercoepers *van beesten* vrij sullen weesen sonder eenich tolrecht te gheven.

Ten daege *ende* jaere als boven zoe is bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat dye burgermeesteren met Cornelis Claess. *ende* Claes Heyndricxz. sullen reysen in Den Haegen *omme* te consuleeren met ses advocaeten off men dye stedeprocessen met vrede souden mogen *ter-nederleggen* *ende* dit tot costen van der stede, mits dat Dirck van Teylingen mede reysen zal *ende* hem zal betaelt worden zijn wagenvracht uuyt *ende* thuys.

Up huyden den xxii^{en} augusti anno XV^C LVII soe is bij gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* weesende up burgermeesterscamer, geaccordeert als dat dye voirs. stede *van Alcmaer* up lijffrenten nemen zal de *somme* van vii^c *ende* xx gulden van Jan Duvensz. tot Amsterdam ten lijve *van drye zijnen* kinderen's jaers elcx dertich gulden, *ende* dit *omme* daermede te betalen dye poirteren achterstallige lijff- *ende* losrenten de annis XV^C LIII, LV, LVI *ende* LVII.

Up huyden den xxiiii^{en} augusti anno XV^C LVII soe is bij de vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, eendrachtelicken gestempt dat men noch vii^c xx karolusgulden op lijffrenten nemen sullen, den penninck acht op een lijff, te betalen eens om 't jaer.

Noch zoe isser eendrachtelicken gesloten dat die burgermeesters met die gerechte sullen uuytcoop doen met die reguliers *van Heyloe* *ende* vrouwenbroeders *angaende* *van* dat die provoost met zijn dienaers daer nyet meer in 't rekenmael comen en zullen *ende* is compact mette reguliers gemaect als

dat elcke scutterye 's jaers hebben zal in hoer rekenmael
een gouden croen van ii gulden ende de vrouwenbroers nyet.

Noch zoe isser ten selven daege eendrachtelicken gestempt
dat Jan Pietersz. sal moegen blijven sitten mitterwoon
ende nae zijn doot sullen zijn erffgenamen gheven van
zijn exu eens thyen carolusguldens soeverre hij
alhyer sterft.

Ten selven dage zijn tot visitatoers geordonneert Dirck
Pietersz., Jacob Willemsz. ende Jan Dircxz., Claes Harcxz. ende
Jan Janss. Steenhuys omme t'ontfangen de rekeningen
van denghenen die d'administracie gehad hebben van
't uytreycken van de broeden voer de burgeren.

[xxix]

~~Up huyden den xv^{en} september anno XV^C LVII soe is
bijde ghemeenen vroetscap eendrachtelicken gestempt
als dat dye stede coepen sullen van Pieter Cornelisz.,
lijndraier, een roe lants off zoeveel min off meer
als die stede behoeven zal tot geryff van een sloet te
maken om daer in ende uuyt te varen met zandt.~~

[in marge: van de Roemolen 't eynde
op Lutkeoudorp]

Up huyden den xi^{en} october XV^C LVII soe is bij de
ghemeenen vroetscap eendrachtelicken geaccordeert
als dat Adriaen Nannincxz. cum sociis de Roemolen
van Engel Engelsz., tymmerman, staende up 't eyndt
van Lutkoudorp an de Voormeer, sal moegen offbreken
ende vervoeren mits dat Engel Engelsz. de toorn van de-
selve molen in sulcker reparatie ende staete zal laten
staen als dye was doen hem bij de stede geconsenteert
worde een molen upte voirscreven toorn te stellen.

~~Up huyden den xii^{en} october anno LVII soe is bij de
vroetscap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert
als dat men de xvi gevangen francoysen, van Conincklijke Majesteyt
alhyer gesonden bij den provoost van Vilvoerden, setten sullen
in bewaerde hant tot coste van de stede upte turff-
solder van 't stadthuys.~~

[in marge: van de peylen te stellen in
Gheestmaerambocht om
daernae te malen]

Up huyden den xix^{en} november anno LVII soe is bij de vroetscap,

collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ende gesloten dat dye stede met dye van Geestmerambocht, procuratie sullen maken omme den onwilligen te dwingen met recht tot betalinge van de costen van de twee nyeuwe watermolens, mits dat dyeselve van Geestmerambocht de voirs. stede consenteren sullen in de peylen te stellen tot heur discretie ofte believen.

Ten selven daege is mede eendrachtelick gestemt ende geaccordeert als dat men dye somme van xiiii^c ende xlvii gulden xviii stuvers ende ix penningen ~~Hollants~~ van xl groten 't pont dye daer verloroen zijn an 't incoepen van de rogge, tarwe, garste ende broeden voer den armen ende gemeente dat ~~nie~~ die selve gepasseert sullen worden in 't uytgeven van Willem Anthoeniszoen tresoriers-rekeninghe de anno LVI.

Ten selven daege is mede gestempt als dat men Jan Janss., kistmaker, betalen sullen iiii stuvers 's daechs tot beterscap van zijn vacatien dye hij gevaceert heeft tot toesicht van 't maken van de nyeuwe sluis tot Eertswoude.

[xxix verso]

Noch isser mede eendrachtelicken gestempt zoe verre Jacob Volkertsz., alias Goethardt, wonende tot Haerlem, uuytsetten wil de penninck viii op 't lijffrenten dat dye stede ontfangen sal moegen totter somme toe van iii^c karolusgulden up een lijff ende te betalen up een termijn 's jaers. Actum als voren.

Ten daege ende jaere als voren zoe isser mede gestempt als dat dye stede dye bueren van de Voordam nyet meer noch vorder betalen sullen dan 't rentsoen van de pacht van de waege ende alle andere oncosten, verstaen dye vroetscap voor ondeuchdelick, ende waer 't saecke dat zij mettet voirs. rentsoen te nyet tevreden en willen weesen, dat men 't selve met recht ende justicie sullen voorstaen.

[in marge: exue]

Up huyden den iii^{en} december anno LVII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap gestempt ende gesloten als dat dye stede van Alcaer zal moegen accorderen ende overeencomen mette stede van Delft omme tegens malcanderen vrij te weesen van den exue ende dit den tijt van xx jaeren gelijk als

dye van Alcaer met dye van Amsterdam overeengecommen zijn.

Ten selven daege *ende* jaere is mede geaccordeert bij de vroetscap als dat dye burgermeesteren sullen moegen doen maecken een scavot om justicie daerop te ~~moeg~~ doen tot bewaernisse *ende* bescermenisse van de schout mette gerechte *ende* scarprechtter ende dit upte cacsloet ofte elders daer 't hem goetduncken zal.

Ten selven daege *ende* jaere zijn tot visitatoers van Willem Anthoeniss. Soncken rekeninge gecoren Cornelis Claess., ~~Claes Heyndriexsz.~~ Wouter Cornelisz., ~~Jan Dircxz.~~ Tomas Bartelmeusz., Jan Steenhuyts, Claes Harcxz. *ende* ~~Wouter Cornelisz.~~ Adriaen Doedesz.

Up huyden den xxviii^{en} decembris anno XV^C LVII soe is bij de vroetscap geaccordeert *ende* geconsenteert dat men voorts procederen zullen mette gevangen Jan Claesz. tot coste van de stede van Alcaer, mits dat die stede weder hoer garantt sullen soecken an die stede van Amsterdam, achtervolgende die beloften van die van Amsterdam waertoe die scout Adriaen Nannincxz. *ende* Dierick Pietersz., burgermeesters, gecommitteert zijn bij den voors. vroetscap.

[xxx]

Up huyden den xxiiii^{en} january anno XV^C LVIII stilo *communi* soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken gaccordeert *ende* geconsenteert als dat dye stede van Alcaer heur bryeve van verbant, mitsgaders dye bryeve van 't octroy van de nyeuwe wage, leveren sullen in de rekencamer in Den Haege omme aldaer geregystreert te werden.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geconsenteert dat die gerechte zal moegen *verclaringe* doen up dye *previlegie*-brieff van de cyrurgijs *ende* indien sij daertegens wilden opposeren, dat die stede 't selve zal wederstaen mit recht *ende* justicie.

Up huyden den iii^{en} february anno LVIII stilo *communi* soe is bij de gemeenen *stemmen* van de vroetscap gesloten sooverre dye raids van de cyrurgijns opposeren wilden tegens dye keure bij scout, burgermeesteren mitte gerechte gemaect, dat een ygelick burger zal moegen een meester, meestersse ofte cyrurger nemen die 't hem belieft, 't sij van buyten ofte binnen deser stede, dat men 't selve als dan mit recht *ende* justicie sullen wederstaen tot coste van der stede.

Ten selven daege *ende* jaere als boven is mede gesloten dat die burgermeesteren vanwegen die stede zal mogen

quijtscedinge passeren van de nyeuwe angemaecte
landen *leggende* in de Voormeer *ende* bij Jacob Reyers
Boon, Claes Harcxz. *ende meester* Pouwelsz. van den *voors.* stede gecoft.

Up huyden den xviii^{en} february *anno XV^C* acht *ende* vijffetich
stilo *communi* soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter
vergadert weesende up burgermeesterscamer, eendrachtelicken
geaccordeert *ende* gesloten als dat dye nyeuwe brug
bij de stede deur cracht van zeker octroy geleyt bij
consent van die bueren van de Voerdam over dye Myent,
mitsgaders bij consent van de buyeren van Fnidzen *ende*
Houtil met achter de waege, dat dyeselve brugge
nyet verandert, maer aldaer zal blijven leggen
daer se nutertijt leyt.

Ten selven daege *ende* jaere als boven is mede is
~~mede~~ gesloten als dat dye stede zal moegen up
lijffrenten halen de penninck acht up een lijff
ende te betalen eens 's jaers ter *somme* toe van x^c xl gulden
omme daermede off te lossen twee losrente bryeven,
d'eene van vi^c xl gulden daer Jan Janss. Buyser *cum sociis*
hoer eygen goeden in verobligeert hebben *ende* d'ander van
iiii^c gulden daer Dirck Gerritsz. *cum sociis* mede hoer
eygen goeden in verobligeert hebben.

[xxx verso]

Up huyden den xi^{en} marty *anno XV^C LVIII* stilo *communi* soe is bij
burgermeesteren, scepenen *ende* raide eendrachtelicken geaccordeert
als dat burgermeesteren sullen moegen accorderen mit dye
erffgenamen van Brecht Jans uuyte Nyeupoert tot xx off
tot xviii gulden toe van de xvi jaeren losrenten 's jaers xxv *stuvers*
die deselve erffgenamen ten achteren zijn an de stede.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken gesloten als dat men
Mathys Vranckesz. d'exu sullen eysschen van de goeden dye hij
als voicht van Tryn Franss. t'erff genomen heeft van Baeff
Franssen *saligher gedachten* *ende* 't selve met recht voir te staen zoeverre
hij daertegens opposeren wil.

[in marge: van de vi^m gulden gescuncken bij de
solicitatoers van den Honsbos]

Up huyden den xiii^{en} marty *anno LVII* stilo *communi* soe is bij de meeste
stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, gesloten
zoeverre die solliciteurs van de smaeldelinge van den Hontbossche
verclaren willen bij eede als dat zij etlicke drye heeren
belooft hebben tot een scenckage de *somme* van ~~drie~~ sesduysent
gulden, dat men deselve sullen laeten volgen dryeduysent

gulden offslaende 't gundt dat daerop gesconcken mach wesen ende sonder deselve heeren te nomineren bij heur namen.

[in marge: daer compt vrij an der *exu anno* LIX]

Ten selven daege ende jaere als boven is eendrachtelicken gesloten ende geaccordeert bij de vroetscap als dat een ygelijck van buyten deser stede alhyer mit zijn huysgesin zal moegen metterwoone comen den tijt van twee jaeren ende binnen deselve tijt wederom uuytvaren sonder eenich exugelt te gheven.

Ten selven daege is Garbrant Jacopsz. van Scaegen geadmitteert als dat hij mit zijn huysvrouw alhyer zal moegen mitterwone comen ende indien hij ofte zijn huysvrouw binnen 's jaers offlivich worde, zoe zal dye langstlevende van hem beyden vrij wederom uuyt moegen varen, vrij ende vranck sonder eenich exu te gheven, maer indien hij mit zijn huysvrouw 't jaer overleeffden zoe sal hij gehouden wesen te doen als een ander incomer.

Up huyden den xxviii^{en} marty anno LVIII stilo *communi* soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert ende gesloten als dat men Jan Pynss., bailliu van Wassenaer, het stedevulnis nae *Sint-Jansmisse* naestcomende gunnen sullen, mits dat hij dye ~~scuyten~~ wateringen mit ii scuyten reynigen zal na *vermoegen*, zeker contract daarvan zijnde.

Ten daege ende jaere als boven soe is mede eendrachtelicken geaccordeert ende gesloten dat zoe wanneer die stede ofte heure gedeputeerden eenyge goeden vercoopt in der herberge, zoe zal dieselve stede betalen 't gundt datter verteert wordt bij de vercoepers met heuren consoerten van dien dach ende nyet van 't gundt dat 's anderen daechs nae verteert zal worden. Hyer is mede inne geaccordeert 't gundt dat scout, burgermeesteren mitte gerechte *cum sociis* verteert hebben in de upveylinge van de vercoepinge van de vercofte huysen in 't Scaepsteechgen.

[xxxii]

Ten daege ende jaere als voren zoe is mede geaccordeert als dat die stede vernemen zal an de kerkmeesteren van Medemblick watter glaes kosten soude dat zij *versouckende* zijn omme alsdan geconsenteert te worden nae goetduncken van de vroetscap.

Is noch ten daege ende jaere als boven mede bij de ghemeenen vroetscap geaccordeert als dat dye visitatoers van de rekeninge van Willem Anthoenisz. Sonck, zijn rekeninge de anno LVI totten xii^{en} may LVII sluyten ende onderteyckenen

sullen tot ontlastinge van den voirs. tesorier, hemluyden
daertoe auctorizerende mits desen, alzo deselve
vroetscap up huyden van alle zwaricheden rapport gedaen is.

[in marge: huysen die bij het
affbreken van eenige
huysen tot het up-
rechten van de waegh
verbeetert sijn, te taxen]

Up huyden den eersten aprilis anno XV^C LVIII stilo *communi*
soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap,
collegialiter vergadert wesende, geaccordeert als dat
dye geordonneerde taxateurs dye huysen dye bij 't offbreken
van de huysen in 't Scaepsteechgen *ende* bij 't oprechten van de
nyeuwe waech gebaet sullen weesen, dat *zijluyden* dye-
selve sullen taxeren tot xxiiii^c karolusgulden toe *ende*
zoe wat dye voirs. waeg mitte upgecofte huysen
meer costen zal, 't selve zal die stede an hoer nemen
ende betalen, des zoe zal deselve stede te baete comen
't gundt datter ~~die~~ gecommen is van 't offbreck van de voirs. huysen.
Ingelijcx zal dye voirs. stede tot heuren laste draegen
ende 't surplus van de jairlicxe pacht, bedragende ii^c gulden
off daeromtrent, geduerende drye jaeren lanck. Des
zoe zal de stede te bate comen alsulcke vi^c karolusgulden
als de *Conincklijke Majesteyt* geconsenteert heeft tot oprechten van de
voirs. waeg.

Up huyden den xiii^{en} aprilis anno XV^C LVIII stilo *communi* soe is bij de
meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert
wesende, geaccordeert *ende* gesloten als dat Dirck Pietersz.,
burgermeester, cum sociis in de ghijselinge gaen sullen in Den Haeg
beroerende de penningen van de dijckveylinge.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken gesloten *ende*
geaccordeert als dat dye burgermeesteren noch ses andere stille
waeckers tot de ratelwaeck kiezen *ende* annemen sullen
tot coste van de stede tot wederseggen.

Noch is ten selven daege gesloten als dat Claes Heyndricxz.
ende Jan Janss. Steenhuys tesaemen trecken sullen tot
Amsterdam omme aldaer te coepen vyer verndel groff cruyt
ende een verndel kertel cruyt, mitgaders omme te communiceren
beroerende de stoppinge van de Knollendammer sluys.

Noch is ten selven daege mede geordonneert als dat dye
burgermeesteren twee personen kiezen sullen om te trecken
nae Der Goude omme aldaer te communiceren met eenyge
brouwers, up 't byer alhyer voerdan te slijten *ende* alsdan
de vroetscap daeroff rapport doen.

[xxxv verso]

Up huyden den xxii^{en} aprilis anno XV^C LVIII soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat men ghijselinge sullen houden ter tijt *ende* wijle toe datter sursantie verclaert zal worden off nyet, bij den Hove van Hollandt.

Ten selven daege zijn mede gecommiteert Adriaen Doedesz. *ende* Dirck Maertsz., vroetscappen, omme te trecken ter Goude *ende* Delft omme te communiceren met zekere brouwers up 't slijten van de byeren alhyer *ende* alsdan de vroetscap hoer rapport te doen.

Up huyden den ii^{en} in may anno XV^C LVIII soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede ghijselinge houden zal ter tijt *ende* wijle toe dat dye gedeputeerden van Egmont bescheyt gecregen sullen hebben van mijn heere de grave van Egmond.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten als dat die burgermeesteren coopcedullen sullen leveren van de *vercoepinge* van de huysen in 't Scaepsteechgen, daerinne geinsereert dattet selve gesciet bij consent van de ghemeenen vroetscap.

Noch is ten selven daege mede bij de meeste stemmen gesloten *ende* geaccordeert als dat die stede zal doen maken van dit tegenwoirdige jaere een vack muyers tot fortificatie van der stede.

Noch is mede gestemt als dat men de clocksteller uyten Haege alhyer up stede costen ontbieden zal om 't nyeuwe werck van 't voerslach alhyer te besichtigen.

Up huyden den iii^{en} in may anno XV^C LVIII soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken gesloten *ende* geaccordeert als datt men 't eerste termijn van de dijckveyligen vergaderen sullen *ende* upbrengen binnen tien dagen in handen van den rentmeester, mits dat Claes Heyndricxz. deselve penningen vergaderen zal *ende* zal hebben voer zijn moeyten van elcke termijn ses gulden.

[in marge: van Knolledammer sluys]

Up huyden den xi^{en} in may anno LVIII soe is bij de ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesen, eendrachtelicken

gesloten als dat dese stede met die stadt van Amsterdam
een nyeuwe sluys sal doen leggen in Knollendammer dijck,
nae 't concept bij eenen *meester* Heyndrick, *tymmerman* van Amsterdam,
deselve vroetscap daervan *verthoent*.

[xxxii]

Up huyden den xiii^{en} may anno XV^C LVIII ~~*stilo communi*~~ is bij de
ghemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken
geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede ondersoucken *ende*
beproeuen zal dye byerstal ofte plaggerye daer Adriaen Doedesz.
ende Dirck Maertsz., mede vroetscappen, om uuytgeweest *ende*
veraccordeert zijn mette brouwer van Delft *ende* Ter Goude.

[in marge: de buyeren tot
het nieuwe waegh-
huys niet willende
betalen te *executeren*]

Up huyden den xviii^{en} may anno XV^C LVIII soe is bij de
meeste *stemmen* van de vroetscap, collegialiter vergadert
wesende, gestempt als dat men dye gebuyeren van de wage
dye getaxeert zijn te contribuieren tottet nyeuwe waechuys,
noch eens adverteren sullen ~~worden~~ om betalinge te doen
van 't eerste vijffde jaer in handen van *de* nyeuwen tesorier
binnen drye daegen off bij gebreke vandyen den onwilligen
te maenen met scepenen als *custinge*.

Ten selven daege is mede bij de meeste *stemmen* geaccordeert
als dat dye stede de nyeuwe waege met zijn ancleven
eerst sullen doen maecken *ende* alsdan de platingen van de
Voerdam uproeyen achtervolgende 't octroy, mitsgaders de
platingen upte Zydeldam, welcke platingen van de
Voordam die stede zal doen maken up heuren kosten
ende die platingen van de Zyldam zullen gemaect woorden
tot coste van de huysen aldaer staende, ten ware dat dye
erven aldaer merckelick offgeroyt worden, 't welck zal staen
tot discretie van burgermeesteren.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken gesloten als
dat die stede 't contract beroerende de plaggerie van Delft,
in al sulcke vouge Michiel Pietersz. ofte yemant anders
overdoen sullen als de gedeputeerden van Alcmaer met dye plagger
van Delft geaccordeert zijn, mits de stede ontlastende
van als *ende* borch daer voer stellen.

Ten daege als voren is mede eendrachtelicken geaccordeert
als dat men dye stede vestens *ende* wateringens sullen
doen dyepen *ende* reynigen.

Jan Janss. Steenhuys is ten daege als voren gecommitteert omme te reysen tot Haerlem an den rentmeester Stalpaert omme van hem te lichten de ii^c gulden voer 't eerste termijn dye verscenen zijn te Paeschen lestleden tot behouff van *de* nyeuwe waech, achtervolgende 't octroy, ende voirts te trecken nae Leyden om zekere slyeten te coepen totte dam van de nyeuwe sluys tot Knollendam.

Ten daege als voren is mede bij de meeste stemmen gesloten als dat men de borgen van Jacob Dircxz. proyen.

Ten dage als voren is mede bij de meeste stemmen gesloten dat Dirck Pietersz., burgermeester, gegijselde cum sociis van al 't gundt dat zij in Den Haege verteert hebben mitte wagenvraecht dat men hem betalinge daeroff sullen doen.

Noch is mede eendrachtelicken gesloten dat dye schout, burgermeesteren mitte gerechte de keur, beroerende nyeu harte dack off out dack te leggen upte huysen, te moegen altereren.

[xxxii verso]

[in marge: van de dijckveylinge]

Up huyden den xxiii^{en} may anno LVIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ende gesloten als dat men de saicke beroerende de dijckveylingen vervolgen sullen, mits stellende procuratie up meester Aelbrecht Bouwensz., procureur tot Mechelen, omme de saicke van appel te vervolgen, mitsgaders oick procuratie te maken opte oude sollicitateurs van de saicke voirs. omme de saicke van 't voirs. appel te prosequeren, mits doende rekeninge, bewijs ende reliqua van de costen dye zij voirtaen doen sullen om 't selve appel te prosequeren.

[in marge: de pachte of te lossen van de ofgebroken huysen]

Ten daege ende jaere als voren soe is mede geaccordeert ende gesloten dat men de lasten ofte pachten, staende op de ofgebroken huysen in 't Scapesteechgen, dat die stede deselve sullen offlossen zoeverre als 't moegelijck is, indien nyet op een ander jaer.

Ten daege als voren soe is mede eendrachtelicken geconsenteert dat dye stede van *Alcmaer* scencken sullen mijn heeren ~~Damhoeder~~ Damhoudere ende Aelbert van Loe, commizen van de financien tot Bruexel, ter cause ende tot een gratuyteyt van heuren sollicitacie elcx een halff vat butters.

Up huyden den xviii^{en} juny anno LVIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, gesloten ende geaccordeert als dat die stede overscrijven zal antwoordt upte missyve ende extract van zekere privilegie bij die van Delft alhyer gesonden.

[in marge: exue]

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen als boven geaccordeert ende gesloten dat men Mathys Vranckesz. eysschen sullen de xxv^{en} penning van de exu van de erffnisse van Baeff Fransdr., zijn huysvrouwen suster, eertijts poortersse alhyer, ende 't selve met recht ende justicie voer te staen.

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen van de voirscap geordonneert als dat dye stede voirtgaen sullen met dye eerste roeyinge van de affdelvinge van de erven van de Voerdam, mits dat men in de bochten van de huysen twee een off drie twee voeten toegheven sullen nae geleghentheyte des saicx ende discretie van burgermeesteren mitte gerechte, welcke affgedolven erven betaelt sullen worden up drie mayedaegen eerstcomende, tot discretie van goede mannen ende, 't werck gemaect zijnde, sullen die van de Voerdam betaelt worden na de prijsereeren ende affdelvinge van deselve erven op dagen als voren, welcke goede mannen geordonneert zullen worden bij burgermeesteren, scepenen ende raiden van Alcmaer.

~~Ten dage als voren is mede geordonneert als dat dye tesorier ontfanck zal maken van de penningen leggende in burgermeesters bon.~~

[xxxiii]

[in marge: Jaep Oem van alle de clocken te stellen]

Up huyden den xxiii^{en} juny anno XV^C LVIII soe is bij de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert als dat Jaep Oem, clocksteller, voirtaen hebben van 't stellen van alle dye clocken soe upte Grootte Kercke, up 't Heylich Geest als in Onser Liever Vrouwencapel dye somme van xxxii gulden 's jaers, te weeten alle verndel jaers acht gulden.

Ten selven daegen ende jaere als boven zoe is mede bij de vroetscap gestempt als dat dye stede inhouden zal van 't werck van Harck Smit de somme van vijffich gulden ter tijt toe dattet uuyerwerck te vollen oplevert zal weesen.

[in marge: de kuer van de bier in die scepen]

Up huyden den vi^{en} july anno XV^C LVIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, gesloten ende geaccordeert als dat men dye keure bij schout, burgermeesteren mette gerechte gemaect beroerende die byerscepen ende groote scuyten des vrijdaechs van xii een uren tot ende saterdaechs te een uren ute wateren van Lutkoudorp, Dronckenoert ende de Myent te moeten leggen als dat men dyeselve keur nyet en sullen moegen altereren dan bij advyse ende goeduncken van de voirs. vroetscap.

Ten selven daege ende jaere es mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye burgermeesteren een vroetwijff sullen moegen annemen tot behouff van de arme scamele vrouwen ende dat zoe nae als zijluyden sullen connen accorderen met Kryn in de Naedorst ofte yemant anders.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geconsenteert als dat dye stede zal moegen halen up lijff- offte losrenten de somme van vii^c karolusgulden.

Noch is mede gecommiteert Willem Anthoenisz. Sonck, burgermeester, ende Adriaen Doedesz., vroetscap, omme te reysen na Den Haege ende te compareren voer commissarys tegens dye byerplaggers, beroerende d'oppositie bij henluyden gedaen tegens dye keur als dat hoer scepen s'vridaechs tot saterdaechs 's middaechs uuyte wateren moten leggen.

Ten selven daege is mede gesloten als dat dye stede weder antwoordt zal scrijven upte tweede bryeff van dye van Delft beroerende de keur bij schout, burgermeesteren mitte gerechte gemaect upte bieren van Delft.

[xxxiii verso]

[in marge: Jan Corneliss.]

Up huyden den xix^{en} july anno XV^C LVIII soe heeft Jan Cornelisz. van Leyden den behoirlicker eedt gedaen in handen van Dirck Pietersz., burgermeester, als poirter der stede van Alcmaer dye welcke geconsenteert is bij burgermeesteren ende scepenen als dat hij een jaer nae datum van desen alhyer zal moegen houden zijn residentie, sonder eenyge exue te ~~doen~~ gheven, maer indien hij langer alhyer woont, zoe zal hij gehouden weesen te doen als een ander poorter.

Up huyden den xvi^{en} augusti anno XV^C LVIII soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat men de cachier van Jasper Scets tot

Antwerpen de laeste termijn van de thol upleggen *ende* betaelen zal onder de recipisse *ende* 't scrijven van Cornelis Stalpaert, rentmeester, van date den xiiii augusti anno XV^C LVIII, mitsgaders onder de recepisse van deselve cachier.

[in marge: van de costen van uuyrwerck van 't Heylige Gestehuys]

Ten selven daege is mede eendrachtelicken gheaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede betaelen zal alle dye costen *ende* reparatie dye gedaen sullen worden in toecomende tijden an 't uuyrwerck upt 't Heiligeesthuys.

[in marge: verlooten van ii maenten bier-excijse tot behoefte an Claes Aeriansz. Jan Dircxz. Stenhuijs]

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen geaccordeert als datter twee personen uuyte vroetscap geloot sullen worden *omme* te lichten up heure goeden *ende* ten behoefte van der voirs. stede van Alcmaer de somme van vijffhondert gulden de penninck xvi losrenten, onder conditie dat dye-selve twee personen *ende* heure goeden gevrijt sullen worden tusschen dit *ende* Alreheyligen anno XV^C LIX off, bij gebreecke vandien, soe stelt dyeselve stede in handen van de voirs. twee personen de twee maenten byerexcijse van november *ende* december anno voirs. *omme* hoer garant daeran te verhalen. Zijn te lote gevallen Jan Dircxz. *ende* Claes Aeriansz., vroetscappen.

Ten selve daege zijn noch bij de gemeenen vroetscap genomineert Jan Janss. van Langedyck, Willem Lambrechtsz., boebinder, *ende* Cornelis Pietersz., halff vasten, *omme* de tauxatie te doen van de erven dye de voirs. stede (volgende 't octroy) heeft doen offdelven van de Voordam.

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen geaccordeert als dat dye stede solliciteren zal an mijn heere de bishop van Utrecht *omme* in coepinge te moegen krijgen Sint-Anna-cloester.

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye burgermeesteren met Pieter Claesz. Delleman overeencomen *ende* hem contenteren van de quaede byeren bij hem van de stedbrouwer ontfangen.

Is mede geaccordeert als dat men dye ordonnantie van Jan Janss., kistemaker, beroerende zijn vacatien van de Eertswouder sluys passeren sullen *ende* d'ordonnantie bij de oude burgermeesteren onderteycken te worden.

[xxxiiii]

Up huyden den xi^{en} octobris anno XV^C LVIII soe compareerde voer burgemeesteren der stede van Alcmaer Jan Mourincxz., byerplagger, alias Jan de Boodt, ende heeft hem starck gemaect voir de helft van de pacht van de waege dye Toenis Heertgisz., waechmeester van der voirs. stede, overgenomen heeft geduerende den tijt van de pacht voirs. onder alsulcke verbande als dye Coninlijcke Majesteyt deselve waege verpacht heeft.

Van gelijcken heeft Jacob Symenss. van Scoorl hem starck gemaect voir de ander helft van de pacht van de voirs. waegen bij Toenis Heertgisz. gepacht onder gelijcke verbande als voren. Actum den xvii^{en} octobris anno LVIII.

[in marge: van maeschappe]

Up huyden den xxvi^{en} novembris anno XV^C LVIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap als dat men in Den Hage consuleren sullen met geleerden hoe nae van maeschappen off zwagerscappen men zal moegen eligeren ende kiezen in de vroetscappe ende daervan te solliciteren acte, mits verthoenende onser stedeprevelogie om 't welck te doen geordonneert zijn Claes Harcxz. ende Wouter Cornelisz.

Ten voirs. daege soe is mede bij de meeste stemmen van devoirnoemde vroetschap als dat dye burgermeesteren de gruyt van de byeren sullen moegen coepen van de camer van de rekeninge in Den Haege tot proffijt van deser stede, de penninck vijffich, rectificerende 't gunt dat burgermeesteren daerinne gedaen hebben.

Ten voirs. daege is mede bij de meeste stemmen van de vroetscap gestempt als dat dese stede zal moegen communiceren met dye van Hoorn omme te solliciteren als dat alle schouten van steden ende dorpen regart sullen nemen upte voorcoep ende dat elke de schout van Alckmaer ende de scout van Hoorn de preventie zal mogen nemen,

elck in den zijnen sal mogen bekeuren in alle dorpen dye zij bevinden sullen voircoep te doen.

Van gelijcken zal dese stede mette andere cleyne steden moegen solliciteren omme mede in de communicatie van de groete stede geroupen te werden.

[in marge: solvit in handen
van de huyssittemeesteren
de anno LVIII den

xx^{en} decembris anno voirscreven.]

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen van de vroetscap geconsenteert ende accordeert als dat Thomas Jansz. in De Keyser alhyer zal moegen blijven metterwoone den tijt van xx jaeren nae date van desen sonder hem met eenyge officien deser stede te moegen belasten. Des zal hij gehouden wesen de arme weezen te gheven iii^c karolusgulden nae vermoegen zijn beloftenisse.

[xxxiiii verso]

Up huyden den xxiii^{en} decembris anno XV^c LVIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert als dat dye burgermeesteren met Jel Cornelisz. een prouffgen zullen moegen doen om hem het angemaecte lant, leggende bij zijn rimmolen, te vercoepen onder conditie dan hij 't selve angemaecte lant nyet en soude moegen betymmeren zoelange dye rimmolen aldaer staende is ende

Ten selve daege is mede gelijckelicken geaccordeert als dat dye stede zal moegen halen up lijffrenten den somme van ~~pen~~ xi^c gulden, de penninck xi. acht, up een lijff ende eens 's jaers te betalen ende noch up een persoon van lii jaer, de penning achtalff, ter somme toe van anderhalffhondert off daeromtrent, mits dat de stede de lijffrenten vrijen zal van de x^c penning.

Noch is geaccordeert als dat dye stede offdelven zal alsulck stroyck lants als deselve stede leggende heeft an Laech Toornburch gemeen met Gryet Jaep Sayen, alzoec 't selve nyet meer upbrengende is dan x stuvers 's jaers.

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetschap geaccordeert zoe wanneer dye van Wormer eenyge presentacie ~~te~~ doen totte vervallen huysen up Knollendam, dat alsdan dese stede met dye van Amsterdam sullen communiceren ende accorderen zoe hen goetduncken zal.

Up huyden den laesten decembris anno XV^c LVIII soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geconsenteert als dat dye stede zal moegen dispensereren met die keur bij schout, burgermeesteren mette gerechte bij advys van de vroetscap gekeurt opte Hollantsche bieren, beroerende dat ~~men~~ dieselve byeren nyet hoeger moegen bij de tappers uuytgesleten worden dan't mengelen ix doeyts ende vii doeyts, dat men dieselve nutertijt ende zoelange als dye vorst geduert tot hoeger prijse sullen

mogen gheven onvermindert dye voirs. keure ~~ende~~ bij protestacie.

Up huyden den ix^{en} january anno XV^C LIX stilo *communi* soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert ~~ende~~ gesloten, alzoë dye vorst ten eynden ~~is~~ ~~ende~~ als nu open water is, dat Nanninck Adriaensz., pachter van de byerexcijse, dye byeren, genaempt penselaren bij hem in de voerleden vorst gecoft ~~ende~~ becommert, nyet en zal moegen hoger vercoepen noch doen vercoepen dan 't mengelen ix doeyts achtervolgende de keur daervan zijnde, maer zal deselve bieren buyten ofte onder de poirterie moegen vercoepen tot sulcken prijse als hij can ~~ende~~ mach, *persisterende* de voirs. vroetscap bij de acte van protestatie, heurluyden gedaen voer notarys beroerende dat zij mitte keur gedispenseert hebben, overmits de vorst ~~ende~~ besloten waters, mits oick dat dye oude keur wederom gerenoveert ~~ende~~ gepubliceert sal werden, ~~ende~~ in weygeringe van de schout zullen de burgermeesteren mitte gerechte d'selve keur moegen doen publiceren.

[xxxv]

Up huyden den xiii^{en} january anno XV^C LIX stilo *communi* soe heeft Claes Heyndricx uuyten naeme van Nanninck Adriaensz., pachter van de byerexcijse, versocht an de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, als dat hij, Nanninck, zijn byeren bij hem in de eerste vorst becommert ~~ende~~ voir lii half *stuffers* ingecoft dat hij deselve onder de tappers soude moegen slijten, 't welck hem bij de voirs. vroetscap geaccordeert is, onvermindert dye acte van protestatie bij deselve vroetschap gedaen, overmits dattet nutertijt weder besloten water is.

Up huyden den x^{en} marty anno XV^C LIX stilo *communi* soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ~~ende~~ geconsenteert als dat men 't heck van 't gemeen lants erff bij gemoede totte naest jaer sullen laeten staen sonder 't selve off te breken omme alsdan met vruntscappen t'accorderen indien 't doenlick is.

Ten selven dage is mede ~~is~~ eendrachtelicken geconsenteert bij de gemeenen vroetschap, onvermindert hoerluyden keur, als dat Jel Cornelisz., rinmaler, zijn nyeuwe schuyer up 't eyndt van de Leedt met ryet dack zal mogen decken, overmits dattet verderffelicken goeden zijn ~~ende~~ in allen andere stede sulcx toegelaten wordt.

Ten selven daege is noch eendrachtelicken bij de ghemeenen vroetschap geaccordeert ~~ende~~ geconsenteert als dat dye visitatoers van de rekeninge van Jan Janss. Steenhuis zijn rekeninge de anno LVII totten xii^{en} may LVIII incluyz

sluyten *ende* onderteyckenen sullen tot ontlastinge van den voirs. trespriester, hemluyden daertoe auctoriserende mids desen, alzo deselve vroetschap up huyden van alle zwaricheiden bij denselven visitatoers rapport gedaen is.

Noch is ten selven daege mede bij de meeste *stemmen* van de vroetschap geconsenteert als dat men dye keur van de byeren sullen mogen alteren tot een braspenning *ende* een stuver 't mengelen.

Noch is ten selven daege mede geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede de coop van Jacob Tymenss. huys naesten zal moegen in alsulcken coep als Arys Symenss., sloetmaker, 't selve gecoft heeft.

Is mede ten selven daege geconsenteert als dat dye stede de vulniscuylen zoe nae sullen *verhuyeren* om scoen te maken als 't doenlick sal weesen sonder dyeselve an dye stede te houden.

[xxxv verso]

[in marge: van de buytenluyden
in te comen]

[in marge: exue]

Up huyden den x^{en} marty anno XV^C negen *ende* vijffich nae 't gemeen scrijven soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetschap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert, geconsenteert *ende* toegelaten dat een yegelick uuyt allen steden ofte dorpen alhyer binnen der stede van Alcmaer mitterwoone zal moegen comen *ende* wederom uuytvaeren binnen heuren leven tot heuren believen sonder dat eenyge van dien gehouden sullen weesen eenyge exu te gheven van heuren goeden daermede zij begeren uuyt der voirs. stede te varen. Ten waer saecke datter yemant alzo hyer van buyten ingecomen wesende hem off heurluyden daerna eenyge goeden anbestorven waeren deur erffnisse *van* eenyge poorters ofte poorterssen der voirs. stede *ende* sulcx daerna hem wilde transporteren in een ander woonplaetse buyten der voirs. stede *ende* jurisdictie vandien, dat zijluyden alsdan gehouden sullen wesen exu te gheven van die goeden heurluyden alzo anbestorven soude mogen wesen *ende* anders nyet, *ende* wair 't saecke dat eenyge *personen* binnen den tijt van vyer jaeren nae *datum* dat zijluyden binnen der voirs. stede huer woonstede

begrepen sullen hebben deser werlt overleden, so sullen dye kinderen off dye erffgenamen *van* sulcken overleden dye goeden vrij sonder eenyge exu nae hoer moegen nemen *ende* vervoeren dieselffde goeden waer 't huer gelieven sal. Ende zoe wye dat sterft *van* alsulcke *voirs.* *incomende* *persoonen* nae dye *voirs.* vyer jaeren, dye sullen huer goeden subgect wesen den exu der *voirs.* stede als andere poortere goeden, *welverstaende* waer 't saecke datter tot eenyge tijde verpondinge geveyle over de landen, soe sullen dye buytenluyden, alzoec ingecomen wesende, gehouden wesen mede te contribuieren met hoeren goeden gelijcken andere poorteren *ende* burgeren der *voirs.* stede.

Upten xxix^{en} may zijn ontboden Willem Cornelisz. Lakeman, *ende* Jacob Reyersz. Boon, dyewelcken tresoriers *van* dese jare gecoren sijn ten huysse *van meester* Gerryt Pietersz., bij hem hebbende Willem Anthoenisz. Sonck *ende* Willem *van* Sonnevelt, burgermeesteren, *ende* hebben bij tusschenspreken *van* burgermeesteren ~~*ende* hebben bij 't win~~ lot laten leggen om 't selffde tresorierschap te bewaren, mits conditie die 't valt te blijven dat die sal hebben 't geheele loen, mits dat hij zijn macker sal indempneren *van* alle zwaricheyden dien daervan soude mogen comen ter cause *van* 't selffde tresorierschap.

[xxxvi]

[in marge: *van* Cnollendammer sluys]

Up huysden den xxiiii^{en} may anno XV^C LIX soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye burgermeesteren *van* wegen der stede *van* Alcmaer tot eenen sluyswachter *van* de Knollendam Jan Symenss., wonende up Cnollendam *voirs.*, annemen sullen tot sulcken prijse als burgermeesteren met hem sullen connen accorderen, mette burgermeesteren *van* Amsterdam *ende* dat men een drayboem sullen doen maken tot ontlasting *van* de deuren.

[in marge: *van* de rectoer *ende* meesters an te nemen]

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geconsenteert als dat dye burgermeesteren de *commessael* *van* Nicolaes Vorstius, rectoer, annemen sullen moegen *om* dye quintani up 't hoochscbool te instrueren *ende* leeren, mitsgaders noch *meester* Jacob *omme* in 't laege school te leeren, *ende* noch een ander getijheere *omme* het choor te bewaeren an d'eenen zijde *ende* dit zoe nae als burgermeesteren metten selven connen accorderen tot coste *van* der stede, al tot wederseggen *van* burgermeesteren *voirs.*

ende onvermindert de rectoer zijn gaige, mits dat die gaige
dye *meester* Dirck Allertsz. plach te hebben, comen zal tot behouff
van *de voirs.* nyeuwe *meesteren*.

Noch is mede bij de meeste *stemmen* van de vroetscap *geaccordeert*
dat men dye houten bruggen bij Symon *Verwers* ende Claer
Coemen Harcken vrijlaten sullen onverhuyert.

Mede is geaccordeert dat men Panraes, de pachter van
't vulnis, quijt laten sullen van de pacht overmits *zijn* armoede
ende syecte *ende* dat hij deselve vulnisculen nyet alleen
en mach schoenmaken.

Up huyden den xxx^{en}

may *anno* LIX zoe is

Panraes ontslaegen

van *de* pacht van 't vullis,

mits betalende in handen

van *Willem* Lakeman, tresorier,

de *somme* van iii gulden tusschen dit *ende Sint-Jacob* naestcomende, stellende daervoren
in handen

zekere custingceel ter tijt dat hij de voirs. iii gulden betaelt zal hebben.

Up huyden den xxiii^{en} decembris *anno* LIX zoe hebben mijn heeren de vroetscap Panraes
voirs. ontslagen deur *zijn* armoede van de voirs. iii gulden, ergo Lakeman *daervan*
ontslaegen.

Up huyden den xii^{en} juny *anno* LIX soe is bij de vroetscap,
collegialiter vergadert wesende, geaccordeert *ende*
gesloten als dat geen ~~bijscholen~~ poorters eenyge ~~kinderen~~
knectkens in bijscholen sullen houden boven die negen jaeren en
daerboven, maer sullen in 't laege schoole gaen *ende* comen.

Voirts dat alle scholieren gaende boven in 't hoege schole
sullen te koer gaen singen ter tijt dat zij muteren
van *stemme*, staende altijt tot discretie van rectoor Chory.

Oick dat men van nu voirtaen geen nyeuwe huysen
getymmert sullen wordden buyten der stede van Alcmaer,
behalven Overdyegheest, Nyeupoert, Huyswaert *ende*
Vernebrouck.

Noch is geordonneert *ende* gestemt bij de vroetschap dat
dye burger*meesteren* mitte gerechte van Alcmaer tot
heurluyden discretie off sullen moegen roeyen mette
fabryck*meesters* 't leech erff van Jan Tymanszoons huys.

[xxxvi verso]

[in marge: van de leende penningen]

Up huyden den xi^{en} augusti anno XV^C LIX soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, geordonneert *ende* gestempt als dat dye stede alle dye leningen van de poirterie (bedragende ix^m vii^c karolusgulden, *scellinghen ende penningen* off daeromtrent) betalen sal op acht termijnen, daer 't eerste termijn *ende* jaer van betalinge off verscenen zal weesen t' Alderheiligen anno XV^C LX *ende* zoe voirt *vervolgende van jaere tot jaere geduerende* als voren mit conditie indien de voirs. stede deur zwaere beden ofte anders de voirs. termijnen nyet souden mogen opbrengen, zoe zal dye stede een jaer onder hoer mogen houden, sonder daeroff renten te gheven.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geconsenteert bij de voirs. vroetscap als dat dye lijffrentebryeff van de vyer witte susteren bezegelt zal moegen nae inhouden als dye voer deselve vroetscap up huyden voirgelesen is, mitsgaders de ordonnancie die ter selver tijt de vroetscap mede voergelesen is tusschen de vaders van 't mannenhuys *ende* huysstitmeesters.

Noch is ten selven daege mede eendrachtelicken geconsenteert bij voirs. vroetscap als dat dye overtoem, *leggende* in den oisteren dijck in Outkarspel bij den huysse van Bertelmeus Oedes, opgenomen zal worden.

Mede is ten selven daege geconsenteert dat die bryeff daer Jan Buyser in *verbonden* staet eerst *sallen* offgelost zal worden bij Jacob van Teylingen, tesorier, *ende* dat mettet *supplus van* zijn ontfanck Willem Lakeman, tegenwoirdige tesorier, suppleren zal tot offlossinge van *de* vi^c gulden daer Dirck Pietersz., Willem Anthoenisz. *ende* Claes Harcxz., burgermeesteren de anno LVIII, in *verbonden* staen.

[in marge: belastinge up de mollers]

Up huyden den xiiii^{en} octobris anno XV^C LIX soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* dye molenaers deser stede belast als dat zij 't coorn, tarv, rog *ende* anders van de backers *ende* burgers halen, malen *ende* weder thuys brengen sullen als *zijluyden* tot haertoe gedaen hebben, mits inbrengende *hoerluyden* besceyt ofte certificatien onder burgermeesteren tusschen dit *ende* een woonsdach naestcomende omme alsdan gedisponeert te worden up hoer loen zoe bevonden sal worden te behoiren *ende*, in cas dat zij 't selve nyet en doen zoe voirs. is, is *henluyden* nochtans belast 't selve te volcomen up correctie deser stede.

[in marge: van de wesen]

Ten selven daege is mede bij de vroetscap geaccordeert als

dat dye arme weesen hebben sullen twee peticien deur de stede 's jaers, te weeten in de weeck van Kermisse d'eene om vleys te vergaderen *ende* d'ander up Goeden Vrijdach om dekens, lakens *ende* anders tot wederseggen van de voirs. vroetscap.

[xxxvii]

Noch is ten *voirs.* dage geaccordeert als dat Dirck van Ryedtwyck volgen zal alsulcke xi gulden xii *half stuver* als hem voir zijn derde *paert* van der stede restende is van de leeninge dye Brechte Taems, *zijnen* moeder, in haer leven dye voirs. stede gelient heeft *ende* dit in affcortinge van xviii gulden van exu dye hij de voirs. stede sculdich is nae uytwijsen ~~nae~~ 't exuboeck, mits dat Willem van Ryedtwyck, *zijnen* broeder, de reste van de *voirs.* xviii gulden upleggen *ende* betalen sal in handen van den tresorieren.

Up huyden den xxiii^{en} octobris anno XV^C LIX soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende, 't versouck van de molenaers ontseyt beroerende 't verhoegen van 't maelloen van tarv, rog *ende* garst.

Noch is mede geadviseert bij de meeste *stemmen* van de vroetschap als dat dye gemeenen molenaers comen sullen in gespannen vierscaer *ende* bidden de justicie om *vergiffenisse* *ende* daerenboven te gelden elcx hoofd voor hoofd xxx *stovers* ter cause dat zij zekere conspiratie onder malcanderen gemaect hebben gehad om nyet te halen, *brengen* *ende* malen om 't oude loen *ende* oick dat zij tegens 't verbot van de vroetscap gedaen hebben.

Up huyden den xi^{en} decembris anno XV^C LIX soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesen, toegevonden Jan Janss. Steenhuys de *somme* van x gulden ter cause van 't colligeren van alle de gaderinge over de poirterie in een registryer *ende* deselve in een blaffaert gestelt *ende* dye stede geleverd, noch Jan Janss. Buyser vi gulden *ende* Wouter Cornelisz. viii gulden ter cause dat *zijluyden* daarmede over geweest zijn in 't colligeren van de voirs. gaderingen.

Noch is ten selven daege mede geconsenteert als dat Pieter Claess. Delleman gepasseert sullen wordden alsulcke lix gulden xix *stovers* *ende* vii *doeyts* als daer *verloren* sijn van de zuyere byeren *ende* edick gecommen van de stedbrouwer *ende* daer Pieter Claess. *rekening*e off gedaen heeft.

Noch is mede geordonneert als dat burgemeesteren contribuieren sullen totte reparatie van de Eertswouder sluys tot heurluyden discretie *ende* tot discretie van Claes Harcxz.,

Claes Heyndricxz. ende Jan Janss., kistemaker.

Noch is mede tot discretie van burgermeesteren mitte gerechte gestelt wat de fabryckmeesters hebben sullen voir 't extraordinarys fabrycken ende groote wercken dye binnen hoer tijden gevallen zijn ende heurluyden is toegevonden boven 't ordinaris leges elcx acht gulden.

Ten selven daege zijn mede bij de vroetscap geelingeert ende geordonneert visitatoers totte rekeninge van Jacob van Teylingen, tresorier, Jan Janss. Buyser, Claes Heyndricxz., Wouter Cornelisz., Jan Janss. Steenhuys, Jacob Reyersz. Boen ende Jacob Dircxz., wijncoeper.

[xxxvii verso]

Up huyden den xxiii^{en} decembris anno LIX soe is bij de ghemeeenen vroetscap, collegialiter vergadert geweest, geaccordeert ende gesloten als dat dye burgermeesteren mitte gerechte de molenaers gheen verhoeginge van loen en sullen gunnen ofte accorderen, voer ende alleer zij scepenen vonnisse van date den xix^{en} decembris geobedieert sullen hebben tegens den schout van Alcmaer.

[in marge: van de Eerswouders
sluys]

Ten selven daege is mede geconsenteert om vreedtswille als dat dye stede contribuieren zal de somme van xl gulden tot alsulcke c ende ~~vii~~ ii gulden vi stuvers als die waerscappen t'onkosten gehadt hebben van de reparatie van de nyeuwe sluys tot Eertswoude, alhoewel dye voirs. stede daertoe nyet sculdich en is te contribuieren.

Noch is mede geaccordeert als dat dye stede zal mogen laten maken een nyeuwen overtoem met twee nyeuwe wyelen daertoe in de dijck buyten de valbreg, gaende nae Oudorp, ende aen Claesz. ofte een ander te huyeren om 't selve te bewaren tot discretie van burgermeesteren.

Noch is mede bij de meeste stemmen geaccordeert soeverre burgemeesteren meester Allert Coeltuyn, doctor, connen verwerven tot der stededoctor om xxxvi gulden 's jaers, dat zij hem ses jaeren accepteren sullen up alsulcke conditie als burgemeesteren mitten selven doctor sullen connen overeencomen.

Up huyden den xix^{en} february anno LX stilo communi soe is eendrachtelicken bij de gemeenen vroetscap geaccordeert ende geconsenteert als dat dye visitatoers van de

[in regel:* bij namen *Jan Janss.*
Buyser, Claes Heyndricxz.,
Wouter Cornelisz.,
Jan Janss. Steenhuys,
Jacob Reyersz. Boen ende
Jacob Dircxz., wijnverlater]

rekeninge van Jacob van Teylingen * zijn rekeninge, de
anno LVIII totten xii^{en} may anno LIX incluys, sluyten ende
teyckenen sullen tot ontlastinge van *de voirnoemde* Jacob van
Teylingen, tresorier, *ende zijnen* erffven, hemluyden daertoe
auctoriserende mits desen, alzo deselve vroetscap
up huyden van alle zwaricheyden bij deselve visitatoers
rapport gedaen is.

[in marge: van 't loen der tresoriers
deser stede]

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geaccordeert
ende geconsenteert als dat den tresorier Jacob van Teylingen
ende alle navolgende tresorieren der stede van Alcmaer
hebben sullen voer hoer salarys van allen den
incomen *ende* uuytgeven ~~soude~~ derselver stede te bewaeren
de somme van dertich carolusguldens eens sonder meer.
Des zoe sullen zij alle den ontfanck *ende* uuytgeven der-
selver stede bewaeren, 't sij ordinarys ofte extraordinarys,
hoe groot ofte cleyn dye soude moegen upcomen, ten waere
nochtans dat dyeselve extraordinaeris ontfanck *ende* uuytgeven
zoezeer *ende* excessyff groot waere, 't welck alsdan staen sal tot discretie van *den*
vroetscap.

[in marge: nota]

Noch is ten selven daege *ende* jaere mede gestempt bij
't meestendeel van de vroetscap als dat dye stede

[xxxviii]

[in marge: van de suoudtketels *ende*
iiii^c guldens geleverd Thonis,
lantaerenmaker]

[in marge: dese iii^c guldens comen
in rekeninge van Augustyn
van Teylingen desen *anno LXIII*
ende Jan Jacobsz. Brouwer,
tresorier. *Actum anno LXV* ergo
uytgedaen]

van Alemaer tot erexie van een zoutkeet uuytkeren
ende leenen sal Toenis Heertgysz. dye somme van
vierhondert karolusguldens, te betaelen een derde paert gereet,
noch een derde paert te paeschmaret Sint-Jansmisse ende 't leste derde paert
~~Sint-Jansmisse t' Alderheiligen al in dit tegenwoirdige jaere van~~
XV^c LX, welcke penningen die voirnoemde Toenis gebruycken
sal den tijt van vyer jaeren ende 't eynde de vyer
jaeren sal hij deselve penningen de voirs. stede
wederom restitueren up vyer halve jaeren achtereenvolgende.
Des werdt hij gehouden cautie souffisant te stellen
voir de voirs. stede penningen tot contentamente derselver steden,
welverstaende indien de neringe nyet voort en wilde
ende dat hij daer uuytscyde, zoe zal hij die upgebeurde
penningen ilico wederom restitueren.

Up huyden den xvi^{en} july anno LX comparerende Jan Cornelisz., zuuvelcoeper, voer
burgermeesteren
ende Dirck Maertsz., scepen, heeft hem geconstitueert waerborch voir de iiiic^c gulden in 't
artykel
hyvoren verhaelt. Van gelijk heeft medegedaen Thys Cornelisz., zuvelcoeper.

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetscap
geaccordeert als dat dye stede uuyter hant geveen
sal tot een scenckaige Dirck Maertsz., vroetscap, de
somme van tsestich gulden, te betalen Sint-Jacob naestcomende
anno LX. Des zoe sal hij gehouden weesen nu in april
eerstcomende een zoutkeet upte rechten buyten desen stede
tot zijnen coste ende wair 't saecke dat dieselve
zoutkeet geen voortganck en hadde den tijt van vyer jaren,
zoe sal hij de voirs. penningen wederom restitueren.

[in marge: van Gillem runmolen]

Dye vroetscap, gesien hebbende de requeste van
Jel Cornelisz., rinmaler, is bevonden bij deselve
vroetscap als datte plaetse van ~~'t nyeuwe lant gelegen~~ 't oisteynt van PieterAerntsz.lant,
streckende langs de Voermeer bij meester Louris, lantmeter, deur bevel van
burgermeesteren mitte gerechte ende in heurluyden presentie gemeten heeft,
~~zuytwest van de voirs. rinmolen,~~ propijs is tot
erexie van de zoutketen, ergo nichil up 't request van den
voirs. Jel, ten waere hij mitte zoutketers conde
accorderen off propijcer plaetse bewijsen. Actum den
xxv^{en} february anno LX stilo communi.

Ten selven daege is Adriaen Nannincxz., schout bij de
vroetschap, toegevonden vi gulden voir zijn reyse die
hij doen zal upte verdachvaeringe van Neel in de
Leytse dril, beroerende zekere vonnisse alhyer tegens
haer onlanckx gewesen.

[in marge: van de mollers]

Up huyden den xi^{en} marty anno XV^C ende LX stilo *communi* soe is
bij de meeste *stemmen* van de vroetscap het maelloen
van de molenaers verbetert *ende* verhoecht in der
manieren hyernaer volgende *ende* dat tot wederseggen
van de voirs. vroetscap, te weeten van elcke sacke
tarwe negen doeyts, *van* halen *ende* brengen van een sacke rogs een blanck *ende*

[in regel: ^X behoudelicken dat de
voirs. molenaers voert-
an gehouden sullen wesen
de tarvwe *ende* rog bat *ende*
perfectelicken te malen
tot begeerte van den backers
ende van der gemeente,]

van een sacke garst een halve stuver, ^X welverstaende, indien
zij meer loons eysschten ofte namen, soe sullen zij daeran *verbeuren*,

[in regel: ^X te gaen een derde *paert* voir den
officier, noch een iii *paert*
voir de stede *ende* iii *paert*
voor den anbrenger,]

te weeten elcke molenaer een pont groot ^X welverstaende mede
dat dieselve molenaers geen duven, gansen, hoenderen, eenden noch
verckens en sullen mogen houden noch doen houden in eenyger
manieren, noch *omme* enich genutschap daeroff hebben opte *verbeuren*
van iii carolusgulden, d'een helft tot proffijt van den officier *ende*
d'ander helft tot proffijt van den anbrenger.

[xxxviii verso]

[in marge: van de soutketels]

Ten daege *ende* jaere als voren zoe is mede bij de
meeste *stemmen* van de vroetscap ~~vroet~~ gesloten als dat dye
zoutketers hoer plaetse sullen begripen daer se
upten xxv^{en} february lestleden bij deselve vroetscap geordonneert zijn,
te weeten van 't oisteynt off van Pieter Aerntsz. lant,
streckende zoe langs dye Voormeer.

Noch is ten selven daege mede gesloten bij de meeste
stemmen van de vroetscap als datter in toecomende
tijden geen zoutketen gestelt sullen worden an de noortzijde
van de stede, maer sullen hoer plaetse begripen an de
zuytzijde, bij malcanderen streckende totte stedeton toe.

Noch is mede de vroetscap verthoent den uuytspraeck van de arbiters, beroerende 't offdelven van de erffven upte Voordam beloipende v^c lxxviii gulden, in welcke uuytspraeck de voirs. vroetscap geconsenteert heeft.

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede zal moegen up renten halen de *somme* van xxxvi gulden 's jaers de penninck acht op een lijff *ende* eens 's jaers, mis daermede offlossende alsulcke losrenten daer eenyge van de vroetscap ofte *particulier* personen hen *verobligeert* hebben.

Noch hebben de vroetscap dye burgermeesteren gecommitteert om provisie te doen van goede schoolmeesters beroerende het choor.

Up huyden den xii^{en} marty anno XV^C *ende* tsestich stilo *communi* soe compareerde voer 't volle collegie van schout, burgermeesteren mitte gerechte van Alcmaer Jan Janss. van Boeckel als eygenaer van 't huys mittet windtaes, *staende* *ende* leggende an den Hugendyck, heeft geconsenteert als dat dye stede van Alcmaer tot heuren kosten zal moegen doen leggen bezuyden zijn overtoem, een overtoem daer men de schuyten mitter hant moegen overhalen mit alsulcken vrijdom als dye scuysten hebben dye over zijn overtoem gehaelt worden mitte hant *ende* dit zoeverre als hem angaet.

Jan Janss.

[xxxix]

Up huyden den vi^{en} may anno LXI soe is

Ten selven daege is mede geconsenteert bij de vroetschap als dat die stede tot heure kosten sal moegen doen leggen bezuyden Jan Janss. van Boeckels huys ~~ofte~~ overtoem in den Hugendyck een overtoem daer men de schuyten mitter hant mogen overhalen.

[in marge: van 't nyeuwe doelhuys]

Noch is ten selven daege mede geconsenteert bij de meeste stemmen van de vroetschap als dat die stede zal doen maken tot heure kosten een doelhuys daer dye Jonge Scutters hoer maenschutten moegen houden, mits dat die stede daertoe gheven sal seshondert carolusgulden. Des sal deselve stede 't selve doelhuys ordonneren *ende* besteden.

Noch is geordonneert bij de vroetschap als dat dye Heyligheestmeesteren

hoer tytel sullen inbrengen van 't gundt dat zij van de stede eyschende zijn.

[in marge: van Yff Hendricks]

Iff Heyndricxz., poorter tot Alcmaer, is mit burgermeesteren geaccordeert *ende* overeengecomen als dat hij een jaer binnen der stede van Amsterdam zal moegen woonen, maer indien hij om 't jaer off binnen 's jaers alhyer wederom mitterwoone quaeme, zoe sal hem volgen alle poerterschap *ende* vrijdom off hij noyt uuyter stede *vertrocken* hadde geweest. Actum den ix^{en} may anno LX.

[in marge: van de v^c guldens]

Up huyden den laesten may anno XV^C *ende* tsestich, soe is bij de gemeenen vroetschap, collegialiter *vergadert* weesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloeten dat alsulcke vijffhondert carolusguldens als eenen Weyn Ruysseendr. tot Amsterdam sprekende heeft up Claes Aeriansz. *ende* Jan Janss. Steenhuys, vroetschappen vanwege de voirs. stede, *ende* bij Willem Lakeman, tresorier, *verleden* geordonneert is om off te lossen dat dyeselve hooftsomme noch een jaer sullen blijven staen omme daermede de noetlicke wercken *ende* 't ~~nyuwe~~ *andere* reparatien ~~de~~ *huys* daermede te maken met andere reparatie. Des zoe belooffden dye voirs. vroetscap deselve Claes Aeriansz. *ende* Jan Janss. daervan t'ontlasten uuyte rekeninge *ende* incompste van de tegenwoirdige tresorier Augustyn van Teylingen.

[xxxix verso]

Ten voirs. daege *ende* jaere is mede gesloten mitte voirs. vroetschap als dat dye cacsloet gedempt zal worden *ende* dye pryvaten offgeroeyt, mits dat een ygelijck zijn privaet zal up zijn eygen erff sal maken met kelders.

Upten xxii^{en} juny anno XV^C tsestich soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende up 't stadthuys, geordonneert *ende* geaccordeert als dat dye burgermeesteren bij *provisie* *ende* tot wederseggen *verhuyeren* sullen dye eene zijde van de bruggen bij Symon *Verwers* *ende* up 't Lutkoudorp bij Claer Coenen Harcken huysing.

Ten selven daege is mede geaccordeert als dat dye tegenwoirdige fabryckmeesters hoer ordinarys loen *verbetert* zal worden tot discretie van de vroetschap *ende* dat

nae gelegentheyt van de wercken dye binnen hoer jaere vallen zal.

[in marge: van de platinge van de Nyeuwesloet]

Upten xix^{en} july anno XV^C LX soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert *ende* gestemt als dat dye eygenaers van de huysen upte Nyeuwesloet betaelen sullen dye twee deelen van de nyeuwe platingen dye de stede heeft doen uuyt eender hant maken, mits dat zij dyeselve platingen up heuren costen sullen onderhouden *ten* ewygen dagen *ende* dye stede zal dye ander derden deel betalen. Van gelijcken is mede gestemt zoeverre dye stede eenyge andere nyeuwe platingen uuyt eender hant doet maken, 't sij up 't Leedt, Dronckenoert, Lutkoudorp ofte elders, dat dyeselve stede draegen sal de darde *paert* van de voirs. platingen *ende* d'eygenaers van de huysen de andere twee deelen.

[in marge: van 't vroetwijff]

Ten selven daege is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye burgermeesteren annemen sullen Kryn Claes uuyte Naedorst tot een vroetwijff, mits dat zij haer gheven sullen een pencioen van xv gulden 's jaers, te betalen van halff jaer tot halff jaer, mits dat zij gehouden sal weesen den armen om nyet te dienen die haer *versoucken*, sonder yet daeroff te nemen. Oick zal zij deselve stede om de voirs. *pencioen* dienen in tijde van peste.

[in marge: van de stedewakers]

Noch is ten *voirs.* daege mede bij de meeste stemmen geaccordeert als dat dye stedewaeck voirtaen betaelt sal

[xl]

worde uuyten incoomste van deselve stede *ende* nyet van de gemyent.

Noch is mede geaccordeert als dat burgermeesteren 't waeck-huysgen upte Myenter brug *ende* de cramen van Lyntgen sullen moegen offbreecken *ende* deselve Lyntgen ontslaen van de huyer *ende* nae de expiratie van de huyer zoe en sullen der geen cramen meer moegen staen.

[in marge: van in Den Hage te reysen]

Voirts is mede bij de meeste stemmen geaccordeert als

dat burgermeesteren solliciteren sullen tot *sententie van* 't proces tusschen dye byerstekers *van* Alcmaer, mits doende schenckaigen tot discretie van deselve burgermeesteren.

Up huyden den ix^{en} octobris anno LX soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat Floris *van* Teylingen *ende* Willem Anthoenisz. Sonck, burgermeesteren, reysen sullen in Den Haege omme te solliciteren uuytinge *ende* *sententie van* 't proces tusschen de stede van Alcmaer *ende* die byerstekers derselver stede.

[in marge: *van* 't nyeuwe doelhuys]

Ten selven daege is mede geaccordeert bij de meeste stemmen van de voirs. vroetscap als dat burgermeesteren tot erexie van 't nyeuwe doelhuys *van* Sinte-Sebastiaen *ende* andere noettelicke reparatien van bruggen, overtoemen *ende* anders, up renten sullen moegen halen tot laste van de stede, vijf, vi off vii hondert *karolusgulden*.

[in marge: interest van den rectoer]

Noch is ten selven daege mede bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat *meester* Nicolaes Vorstius, rectoer, hebben *ende* genyeten zal van de stede overmits 't interest dat hij geleden heeft deur de peste *van* 't jaer LVIII, de *somme van* xii gulden *ende* ontseggen hem zijn geeyschte tabbertlaken.

Ten selven daege zijn geordonneert tot visitatoers van de rekeninge van Willem Cornelisz. Laeckeman, tresorier de anno LIX, te weeten Claes Heyndricxz., Wouter Cornelisz., Jan Jans. Steenhuys, Claes Harcxz., Ysbrant Franss., ~~Jacob Reyersz. Boon~~ *ende* Baert Symenss.

Noch zijn mede geordonneert omme te visiteren de rekeningen van de jaeren van XXVII, XXVIII, XXIX *ende* XXX off daeromtrent, Cornelis Claesz., Claes Heyndricxz. *ende* Dirck Pieterss.

[xl verso]

[in marge: van glaes *van* Medemblick]

Upten iii^{en} novembris anno XV^C *ende* LX soe is bij de ghemeenen stemmen van de ~~van de~~ vroetscap eendrachtelicken geconsenteert dat men dye stede van Medemblyck tot behouff van haer *verbrande* kercke (dye nu weder onder 't dack gebrocht is) scenken sullen een glas tot discretie van burgermeesteren.

Noch is mede bij de meeste stemmen van de voirs. vroetscap geonsenteert als dat burgermeesteren zullen moegen up renten haelen de *somme* van iii *hondert* gulden off daeromtrent up een lijff de penninck acht tot behouff *ende* betalinge van de bede gevallen Bamisse lestleden *ende* dit ten lijve van Cornelis Melisz.

[in marge: van 't octroy van de neringen]

Noch is mede eendrachtelicken bij de vroetscap gesloten als dat men dye van Haerlem voer antwoorden scrijven sullen up hoer missive als dattet de stede nyet geraden en dunct eenych submissie te doen an mijn heer de stadthouder in *prejudicie* van 't vercregen octroy beroerende de neringen opte platte landen.

Upten v^{en} decembris anno LX soe is bij de meeste stemmen van *de* vroetscap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert als dat dye stede een offslach van de meervisch *ende* zeevisch sal moegen ordonneren bij provisie voir den willigen.

[in marge: is gealtereert upten
xxiii^e decembris anno
XV^C LXIII]

~~Ten selven daege is bij de meeste stemmen van *de* vroetscap geaccordeert, dat zoe wanneer 't een scrickeljaer is, dat alsdan de pachters van de stede excijsen dye bij de maent eenyge excijsen pachten, dat dye volstaen sullen moegen met dertien maenten in 't jaer sonder eenyge dagen meer.~~

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede het nieuwe angemaecte lant, leggende bij noorden de stede bij de overtoem, sal moegen vercoepen tot behouff derselver stede, mitsgaders dat de-selve stede sal moegen verhuyeren alle die vulniscuylen.

Upten xxiii^{en} decembris anno XV^C *ende* tsestich soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert als dat de twee ordonnantien houdende op Claes Cornelisz., ~~seepen tot~~ d'eene van c l. ii st. vi. d. *ende* d'ander voir lxvi l. xix st. folio verso xxi *ende* folio verso xxii in de rekeninge van Willem Laeckeman, voir dese reyse gepasseert sullen worden.

[xli]

[in marge: van de soutmate]

Ten daege *ende* jaere als voren soe is mede bij de meeste

stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat dye zoutketers hoer soutmaet ofte achelen sullen moegen groeten ende conform maken dye maet van Eynchuysen, ontseggende hoer verder *versouck om* lichtenisse te hebben van de soutexcijs.

[in marge: van dat huys van Claes Gerytz.
up te copen]

Up huysden den v^{en} marty anno XV^C een *ende* tsestich stilo *communi* soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeesterscamer, geaccordeert als dat dye stede upcoepen sal 't huys van Claes Gerritsz. Ryck up zekere daegen, zoeverre 't selve te gecrijgen is tot redelicke prijse *ende* dat tot behouff van de stede ~~meervischmaret~~, indien nyet dat Claes Gerritsz. zijn opslach sal hebben voir zijn deur off bezijden zijn huys zoe breet als zijn huys voer is.

Ten selven daege is mede bij de gemeenen vroetscap geconsenteert als dat dye burgermeesteren sullen moegen accorderen mit Dirck Janss. Ram omme 't vervallen huys upte Leedt an de Sacksteech wat in te halen tot behouff van de vulliscuyl off 't selve te coepen.

Noch is ten selven daege eendrachtelicken geaccordeert bij de gemeenen vroetscap als dat burgermeesteren tot behouff van der stede coepen sullen 't lant upte Conincxwech, toebehoirende 't kint van Claes Heck.

[in marge: van 't huys van Symon Verwer]

Noch is ten selven daege mede eendrachtelicken geaccordeert bij de gemeenen vroetscap als dat burgermeesteren tot behouff van der stede upcoepen sal 't huys van Symon Verwer, mits dat Symon *voirs.* daerin sullen ~~ten~~ moegen blijven van may naestcomende den tijt van twee jaeren om hem middellertijt te moegen versien.

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert (~~uuytgeseyt een stemminge~~) als dat burgermeesteren tot behouff van ~~burgermeesteren~~ der stede upcoepen sullen 't huys bij oisten Willem Janss. Steenhuysen huys.

[in marge: Claes Backes stech]

Noch hebben de vroetscap gecommiteert dye burgermeesteren omme te coepen, tot seggen van goede mannen, alsulck erff als dye kouckebacker op Achterfnitzen tegens die Nyeuwestraet over offgeheynt heeft van de steech onder ~~eleyne~~ Cornelis Zeilmakers huys.

[in marge: dye offslach van den visch]

Noch hebben de vroetscap geconsenteert in alsulck concept *ende* ordonnantie als burgermeesteren geconcipieert hebben up 't stuck van den offslach van de zeevisch *ende* meervissh.

[xli verso]

Item is mede ten daege *ende* jaere als voren bij de vroetscap geordonneert als dat burgermeesteren sullen mogen stellen drye off vyer palen mettet wapen van Alckmaer in de bansceydinge van Heyloe, Egmont *ende* Bergen tusschen dye van Alckmaer.

Noch is ten selven daege geconsenteert bij de meeste stemmen van de vroetscap als dat dye stede betalen zal in handen van den erffgenamen van Oetgert Ryckersz., eertijts gewoont hebbende op't Nyeuwelant, 't hoofgelt van vii half gulden die deselve ~~anno~~ Oetgert in de jaere 29 *ende* 30 upgebracht heeft, daeroff de renten bedroegen ix st. iii *doeyts*. sonder de xxvii jaeren *verloepen* renten dye deselve erffgenamen eysschende zijn, alzoë daer zwaricheyt bevonden wordt van de betalinge van den exu van de goeden van *de* voirs. Oetger.

[in marge: van de waerschap te kysen]

Up huyden den xi^{en} marty anno XV^c LXI stilo *communi* soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter *vergadert* weesende, geaccordeert als dat dye stede 't octroy van de *Conincklyke* Majesteyt achtervolgen zal, beroerende dat de voirs. stede een waerschap zal kyesen totte andere ses-waerscappen van Geestmerambacht.

[in marge: van 't doelhuys]

Ten selven daege is mede bij de meeste stemmen van de vroetschap geaccordeert als dat dye stede tot hoere coste zal doen maken een eerlick doelhuys voir de Jonge Scutterie om hoer *vergaderingen* daerop te houden.

[in marge: viii^c *guldens*]

Noch is ten selven daege bij de meeste stemmen als voren geaccordeert dat de stede sal moegen lichten van de castelain tot Purmeryndt de *somme* van viii^c gulden, te weten I gulden up zijn lijff *ende* I gulden op zijn huysvrouwen lijff, de penninck acht *ende* een 's jaers te betalen, omme eensdeels tot behouff van 't nyeuwe doelhuys alsoick tot behouff van andere

nootzaeck en reparatien deser stede.

Noch hebben de ghemeenen vroetscap geaccordeert ende gheautorizeert Claes Heyndricxz., Wouter Cornelisz., Claes Harcxz., Jan Janss. Steenhuys, Ysbrant Franss. ende Baert Symenss. als geordonneerde visitatoers upte rekeninge van *Willem Cornelisz. Laeckeman*, tesorier de anno LIX, omme de rekeninge van *deselve* tesorier te sluyten ende t'onderteycken en tot ontlastinge van den *voirnoemde* tesorier ende zijnen erffven, alzoe *deselve* vroetscap up huyden van alle zwaricheyden bij *deselve* visitatoers rapport gedaen is.

[xlii]

Up huyden den vii^{en} may anno LXI soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert dat *Jan van Noortich* ende *Claes Gerritsz. Ryck*, fabryckmeesters de anno LIX, hebben sullen van der stede elcx een gouden croen voir hoer extraordinaris moyten. Noch is *deselve Jan van Noortich* toegeleyt vijff dachgelden van de reys bij hem gevaceert tot Amsterdam om te recouvreren zekere quyctantie.

[in marge: van de Goutse sluys]

Up huyden den xi^{en} juny anno XV^c LXI soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter wesende vergaert, gesloten ende geaccordeert als dat dye stede (achtervolgende de beschrijvinge van den Hove van Hollant) reysen sal in Den Haege omme t'anhoeren alsulcke propositie als die hooge heemraden van Rynlant sullen willen doen beroerende de *verdestrueerde* Goutse sluys, leggende bij Alphen.

Voirts zijn *Claes Heyndricxz.* ende *Pieter Jacobsz.* bij de meeste stemmen van de vroetscap geordonneert omme te reysen in Den Haege ende aldaer te verantwoorden de registers van de taxatien van de x^e penninck, achtervolgende de bevelen van den Hove van Hollant, met noch *Augustyn van Teylingen*.

Noch is bij de meeste stemmen van de vroetscap gesloten als dat dye arme weezen van de huysitten gesepareert sullen werden ende dat elcx bijsonder hoer regenten sullen hebben, maer indien dye weezen tecortcomen, dat sullen de huysitten te hulpe comen tot discretie van burgermeesteren mitten gerechte.

[in marge: van 't nyeuwe doelhuys]

Ten selven daege is noch met alle de ghemeenen vroetscap eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten dat men 't nyeuwe doelhuys van *Sinte*-Sebastiaensgilde stellen *ende* tymmeren sullen aen 't straet zuydt *ende* noorden gelijk Sint-Joris-doelhuys staet.

[in marge: overdragtbrieven te maken]

Noch is ten selven daege mede eendrachtelicken gesloten bij de vroetscap als dat zoe wanneer eenyge huysen, erven *ende* landen van nu voirtaen alhyer binnen de jurisdictie van Alcmaer vercoft worden, dat men terstont van deselve *ver*coopinge quijscedinge sullen doen met een termijnbryeff van die custingen gelijk in andere steden geuzeert wordt.

[in marge: van de roynghe van die cacksloet]

Noch is mede eendrachtelicken gesloten dat men dye cacksloot an beyden zijden sullen roeyen achtervolgende de getuygen bij burgermeesteren mitte gerechte daervan beleyt, behouden een yegelyck zijn actie van garant aen dengheenen daer hij meent geraect te weesen.

[xlii verso]

[in marge: van zoutbrieffven]

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetscap gesloten *ende* geaccordeert als dat dye schippers dye alhyer met sout van buyten comen, gehouden sullen weesen hoer soutbrieff te vertoenen nae ouder gewoonten voor *ende* alleer sijlyuden 't selve sout alhyer sullen mogen lossen, van gelijcken sullen onse zoutketers doen.

[in marge: van 't loon van den fabryckmeesteren]

Noch is ten selven daege als voren bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat dye tegenwoirdige fabryckmeesters voer hoer salarys sullen hebben van dit loepende jaer elcx tyen gulden *ende* daerenboven van *Sint*-Jansmisse naestcomende vrij van byerexcijts dat zij binnen hoer huys behoeven tot Karsmisse daeranvolgende *ende* van Karsmisse totten xiii^{en} may anno LXII boven ~~t~~voirs. de voirs. tien gulden vrij excijts van wijn *ende* byer,

mits dat alsdan voirts maer een fabryckmeester geordonneert zal worden.

Upten xxi^{en} juny anno XV^C LXI soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende up burgermeestercamer, gestemt als dat dye stede Jan Dircxz. zijn tymmeraige van de schuyer ontseggen sullen.
~~Voirts en sal dye stede nyet geheugen noch consenteren dat yemant voirtaen eenyge tymmeraige sal exygeren buyten die stedepoerten ende zoe wye 't selffer dede buyten consent ofte weete van de stede.~~

[in marge: van timmeraige buyten der steede]

Voirts is mede gestempt dat men voirtaen geen nyeuwe tymmeraige en sullen mogen maken noch exygeren in eenyge van de voirsteden buyten *Alcmaer*. Ende zoe wat huysen ofte anders in de voirs. voirsteden vergaen ofte vervallen, dye en sal men nyet wederom op mogen tymmeren, uuytgesondert de soutketers dye tymmeren sullen mogen daer se bij de vroetscap upten xi^{en} marty anno LX geordonneert zijn, breder blijckende hyervoren folio xxxviii verso.

[in marge: van de roinge van de cacsloot]

Noch is mede eendrachtelicken bij de vroetscap geaccordeert (naedemael de burgermeesteren mitte gerechte deselve vroetscap rapport gedaen hadde van de roeynge van de cacsloet) als dat dye roeynge, bij burgermeesteren up ghisteren gedaen, dat dyeselve stadthouden ende voirtganck zal hebben.

[xliii]

[in marge: van de Goutse sluys]

Up huyden den xxiii^{en} july anno XV^C een ende tsestich soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert ende geconsenteert als dat dye stede van *Alcmaer* hen vougen zal conform mette andere steden upte beschrijvinge van de Goutse sluys, gelegen in den Ryndijck.

Ten selven daege is mede geaccordeert bij de meeste stemmen als dat dye stede betaalen zal alsulcke lx gulden xvi half stuvers daer dyeselve bij den Staeten up verhoecht is van de x^c penninck van de huysen ende landen de anno LVII, alzoe 't placcaet inhoudt als dat die

steden ende dorpen elcx in 't zijn hoer collecteurs betalen zullen ende penninge ende tot heuren costen leveren in Den Haege dyewelcken alhyer betaelt zijn van den *ommeslach* van de voirs. x^e penninck.

[in marge: van de gilden]

Noch is mede bij de meeste *stemmen* geaccordeert als dat voirtaen de gilden gheen *vergaderinge* meer houden en sullen up 't stadthuys, maer zullen gilden bij *provisie* beneden in 't school, mits dat men een *provice plaetse* sullen vinden voer 't jonge school.

Noch is mede eendrachtelicken offgestempt bij de vroetscap 't seggen van *de goe mannen* van *de coop* van 't weytgen upte Coninxwech voer xiiii^c xxv gulden, mits dat dye stede solliciteren zal om octroy te *verwerven* als dat men tot behouff van *de* die voirs. stede sal mogen upcoepen huysen ende erven tot taxatie van buyeren ende lendens, mitsgaders noch te solliciteren om alhyer een loteringe up te rechten tot behouff van de arme weezen.

Ten selve daege is noch gesloten bij de meeste *stemmen* van de vroetscap als dat dye auditeurs van de stede-rekeninge insgelijcx de rekeninge van de fabryck hoeren ende ontvangen sullen in *presentie* van burgermeesteren.

[in marge: van de Goutse sluys]

Up huyden den xi^{en} augusty anno LXI soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetscap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert ende gesloten als dat dye stede van Alcaer hem vougen sal met dye stede van Amsterdam, Hoorn, Eynchuysen, beroerende de Goutsche sluys daer alle de stede up bescreven zijn.

Ten selven daege is mede geaccordeert ende gesloten als datter twee van stedewegen reysen sullen tot Amsterdam omme te *versoucken* met vruntscappen als dat onse scepen aldaer moegen laden sonder offleggen.

[xliii verso]

[in marge: 't opseggen van *Willem* Henricsz. moeller steech]

Noch is ten dage als voren geordonneert als dat die stede *Willem Heyndricxz.*, moller, opseggen zal bij missyve beroerende de steech upte Leedt daer hij een poort gemaect heeft.

Voirts zijn *Willem van Zonnevelt ende Adriaen Doedesz.*
bij de vroetscapp *gecommitteert*, daer bijgevoucht
meester Gerrit Pietersz., burger*meester*, *ut supra*, 't sij bij arbitraige
off bij justicie, de saycke tusschen *Willem Janss. Steenhuys*
ende de stede te vervolgen beroerende de keur van
't offbreken van de muyer *ende* erff.

[in marge: *iiii^c*, *lx gulden*]

Upten *xxii^{en}* octobris *anno XV^C LXI* soe is bij de
gemeenen vroetschap, collegialiter *vergadert* weesende,
eendrachtelicken *geaccordeert* als dat burger*meesteren* tot
behouff van der voirs. stede coepen sullen van
't *mannengasthuys* 't huys met zijn toebehoiren daer
Symon Janss. Brouwer cum sociis nutertijt in wonen, *staende*
ende *leggende* an de noortzijde upte *Nyeuwesloet*, welck
huys *hyerna* gecoft is om *iiii^c* gulden, *lx* gulden te betalen up *iiii* maye-
dagen *naestcomende*.

Ten daege als *voren* is mede bij de meeste *stemmen* van de
vroetschap geslooten als dat burger*meesteren* surcheren sullen
mettet sanden van de *cacsloet* tot *maerte* *naestcomende*
ende alsdan 't selve te besteden, mits ~~*oiek als dan*~~ een bequame
plaetse te *verkiesen* om een *vulniscuyl* te maken
middelertijt.

[in marge: palen op de juris-
dictie van *Egmont* etc.]

De *saecke* beroerende de palen te steecken in de *bansceydinge*
tusschen *Alcmaer*, *Egmont* *ende* *Bergen* is in state gestelt
ter tijt toe dat dye burger*meesteren* uuyten naeme van de
stede van *Alcmaer* *gecommuniceert* *ende* *gesproken* sullen
hebben ~~*mitte*~~ met mijn heeren van *Egmont*, *Brederoede*
ende *anderen*.

[in marge: van 't *octroy* tot *copinge* van de
huysen *ende* *erfven*]

Ten selven daege is mede *geaccordeert* bij de vroetscap
als dat dye stede sal moegen *solliciteren* off doen *solliciteren*
om *octroy* te *verwerven* als dat dye stede zal mogen
upcoepen huysen *ende* erven ofte landen tot binnen off buyten
der stede tot *taxatie* van ~~*buyeren*~~ ofte *neutrale* *personen*
ofte *lendens* *ende* *voirts* *confirmatie* te *versoucken* up 't
octroy de *anno XXVIII* beroerende *nyet* te mogen *tymmeren* op houden roeden
an de stede.

Noch is ten selve dage bij de vroetschap ontseyt
't *versouck* van de *scoutendienaers* beroerende 't hebben

zekere pentie tot hoer alimentacie ende onderhoudinge.

[xliiii]

[in marge: is geaccordeert totter
somme van lxx gulden gereet
gelt upten xvi juny anno LXII]

Op huyden den xxii^{en} decembris anno XV^C LXI soe hebben
de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken
geaccordeert ende gecommiteert burgermeesteren als dat zij met
dye van Harinchuysen communiceren sullen beroerende de peticie
die deselve van Harinchuysen versoucken tot behouff van een
nyeu verlaet ende 't opscieten van een nyeuwe vaert, sulcx
dat burgermeesteren met henluyden zal mogen overcomen totter somme
toe van hondert gulden ende daer beneden, mits dat zijluyden de voirs.
vaert ende verlaet tot heurluyden costen onderhouden sallen.

[in marge: voir dit jaer]

Ten selven dage is mede bij de meeste stemmen geaccordeert als dat
dye huydecoepers deser stede bij provisie ende tot wederseggen
van burgermeesteren nyet meer een excijse gheven sullen dit
toecomende jaer dan halff gelt van 't assout ofte clieven dat
zij behouvende zijn voir hoer huyden.

Ten daege voirs. is mede bij de gemeenen vroetscap
gestempt als dat burgermeesteren annemen sullen moegen doctor
Laurentius Orschotus tot een ~~een~~ doctoer den tijt van
drye off vyer jaeren, 's jaers om vijff pont groot off ses,
ende daerenboven vrij excijs, zoe doctoer Allert saligher gedachtenis gehadt
heeft, welverstaende dat burgermeesteren met een jaer off sullen
mogen.

[in marge: Dese doctoer Laurentius
is angenomen den
tijt van vyer jaeren
ingaende Lichtmisse
LXII stilo communi, 's jaers
om xxxvi gulden van
iiii^{endeel} jaers tot iiiii^{endeel} jaers,
mits dat hij gehouden
werdt dye gasthuys
ende scamele luyden dye 't begeren om goiswillen te dienen. Oick dat hij buyten
der stede nyet vernachten en zal sonder consent van burgermeesteren. Des
sullen burgermeesteren hem zijn pencie mogen om 't jaer opseggen.]

Noch is mede eendrachtelicken gestempt bij de vroetscap
als dat burgermeesteren sullen moegen upcoepen 't huys een huys buten

up 't water ofte elders ~~met zijn erff mette helling staende up te zuytzijde van 't Lutkoudorp~~, omme de 't fabryckreetscap van der stede *ende* anders daerinne te leggen.

[in marge: is betaelt ergo deurgeslagen]

~~Item noch is mede bij de meeste stemmen geordonneert als dat dye stede Wittebol Scipper te bate zal comen tottet uphalen van haer sijn steene muyer tot verhoedinge van de brant van de vulniscuyl de somme van ses gulden.~~

[in marge: van de contributie van de Goutse sluyse]

Up huyden den xxix^{en} january anno XV^C LXII stilo *communi* zoe hebben de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede ~~met~~ een derde paert meer contribuieren zal tottet maecken van de nyeuwe Goutse sluy in den Ryndijck dat deselve stede in den jaere XXXIII gedaen heeft volgende 't beschrijven van den Hove.

Ten selven daege is mede eendrachtelicken bij de vroetscap geaccordeert als dat dye stede de iiiic^c lxxiii gulden vi *half stuver* van de getaxeerde kosten van byerplaggers *employeren* zal tot coepinge van hout *ende* steen tot reparatie *ende* maecken van de stedebruggen.

[xliiii verso]

Noch isser mede eendrachtelicken bij de vroetscap geaccordeert een willige offslach van de visch *ende* dat een ygelijck vrij ter marct zal mogen comen met sijn visch.

Noch hebben de vroetscap Claes Harcxsz. *ende* Willem Lakeman, fabryckmeesters de anno LX, toegeleyt elcx xii gulden voer hoer *ordinaris ende* *extraordinaris* loon.

Noch hebben de vroetscap geeligeert tot visitatoers van de rekeninge Augustyns van Teylingen, tresoriers de anno LX totten xiii^{en} may LXI, te weeten Jacob Willemsz. Brouwer, Willem van Sonnevelt, Adriaen Doedesz. *ende* Jan Janss. Steenhuijs, Jacob Boon *ende* Evert Janss.

[in marge: van 't opcoepen van Symon Verwers huys]

Noch is bij de gemeenen vroetscap offgestempt
voer dese reyse 't opcoepen van Symon Verwers
huys daervan 't seggen geseyt was op xiiii *half* ^c gulden,
te weeten x gulden greeet *ende* de reste up ses maye dagen.

Up huyden den v^{en} in may anno LXII soe is bij de meeste
stemmen van de vroetschap, collegialiter *vergadert* wesende
op 't stadthuys, gesloten als dat dye heemraet van Geestmerambocht
voirtaen geen electie van 't nyeuwe gerecht hebben en zal.

Ten selven daege *ende* jaere is mede eendrachtelicken geaccordeert
als dat die hooftingelanden van 't Hontsbosch copie hebben sullen
uuyte stucken dye de stede heeft beroerende de xii voeten

[in regel: *ende alle 't gunt dat die-
selve stede meer daeran
hebben soude mogen,]

erffs* die deselve stede heeft an de oistzijde van de
Voormeer daer de *voirs.* ingelanden hoer materialen nuter-
tijt leggen, mits dat deselve ingelanden bij missyve gescreven
sal worden als dat zij hoer antwoordt up 't *versouck* van de
stede inbrengen sullen tusschen dit *ende Sint-Jacob* naestcomende
off dat die stede procederen zal zoe 't horen goeden raidt
gedraegen sal.

[in marge: den rector vi *gulden* vi stedecannen]

Noch is de rector met zijn ondermeesters toegeleyt bij de
vroetschap over dye costen *ende* anders dye hij gehadt
heeft in't uuytbrengen van de twee speelen dye hij
tot eere van der stede te may heeft doen speelen up
zijn costen, dye *somme* van ses gulden *ende* daerenboven
de ses stedecannen met rinse wijn.

Voirts is bij de vroetscap geordonneert als dat dye
burgermeesteren een vyuer sullen doen scyeten tot behouff
van de brouweryen, mouteryen *ende* anders daer *ende*
zoe 't hoer oirbaerlicxste duncken zal.

[xlv]

Noch is offgestempt 't opcoepen van Alydt Aelberts
lant, gelegen achter de Leedt, *ende* dat dye stede
zal doen maken een vulliscuyl met een privaet
achter *Willem* mollers huys up 't stede-erff.

[in marge: met de Rekenca-

mer te adviseren
op 't setten van *de* palen
in de Egmondermeer]

Noch mede is te selven dage bij de meeste
stemmen van de vroetschap geaccordeert *ende* gesloten
als dat dye burgermeesteren dye om 't nyeuwe gerecht
reysen sullen, mede consuleren sullen mitten Raidt
ende Camer van de Rekeninghe in Den Haeghe beroerende
't setten van de palen in de Bergermeer tusschen de
bansceydingen van Alcmaer, Egmond *ende* Bergen.

Up huyden den laesten may anno LXII soe is bij de
meeste *stemmen* van de vroetschap, collegialiter *vergadert*
weesende upten raidtcamer, geaccordeert als datter maer een
fabryckmeester zal weesen achtervolgende de *stemminge*

[in regel: * ter tijt toe anders
geordonneert zal worden]

bij de vroetschap daervan gedaen upten xi^{en} juny anno LXI *,
mits hebbende jairlicx voer zijn loon xx gulden *ende* vrij
excijns van wijn *ende* byer voir zijn huysgesin.

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert bij de vroetschap
als dat burgemeesteren de vervallen brug bij de Quaeckelbrug
sullen doen maken van steen *ende* nyet van hout,
mits dat men oick sullen offbreecken 't huysken daerbij
staende up 't stede-erff, mits 't selve huysken tot redelichey
betalende, zoeverre die stede daerinne gehouden es.

Ten selven daege is mede eendrachtelick gesloten *ende*
geaccordeert bij de gemeenen vroetschap als dat
burgermeesteren sullen doen maecken een huys voer de
gheemeene ghilden *ende* dat van 't bagijnenhuys
upte Nyeuwesloet, 't welck de stede gecoft heeft
van 't mannengasthuys, mits dattet cleyne school
sal blijven leggen voer 't cleyne school.

Noch zijn een van de burgermeesteren met meester Gerryt Pieterss.,
vroetschap, geordonneert bij de gemeenen vroetschap
om te reysen in Den Haeg *ende* aldaer te vervolgen
't advis, beroerende de naestinghe van de huysen, erven etc.
ende voirts ~~an~~ nae Bruessel te reysen omme 't octroy daer-
van te solliciteren

[xlv verso]

Up huyden den xxii^{en} juny anno XV^C tweeentsestich soe is

bij de gemeenen vroetscap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede Willem Bartelmeus, wonende nutertijt tot Haerlem, betalinge zal doen van *de* hooftpenningen van alsulcke renten als hij in den jaeren XXXII, XXXIII, XXXIII. deselve stede gelient heeft als andere poorters. Van gelijcken sullen die van den Leedt hoer hooftpenningen moogen corten van *de* penningen die zij in de voirs. jaeren gelient hebben ende dat van 't platinggelt daer die van de Leedt up gestelt zijn, mits dat men die pauperes quijsceden sullen van hoer platinggelt.

Ten selven daege is mede gerejecteert d'eene quyctancie, bij Claes Harcx in de fabryck overgelevert, bedragende xxvii half gulden alzoe daer twee gelijcken quyctancies van eender datum ende van eender materie overgelevert zijn, mits dat Claes Harcxz. noch volgen zal xii gulden voer zijn moeyten boven de xii gulden dye hem upten xxix^{en} january lestleden bij de vroetscap toegeleyt zijn.

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat burgermeesteren coepen sullen van Dirck ende Claes Neeltges, gebroeders, 't huys met een erff daer Jaep Oems rinmolen op gestaen heeft buyten op 't eynt van de Leedt an de zuytzijde, omme daeroff te maecken een fabryckhuys tot bewaringe van alle de stedematerialen.

Noch is Claes Heyndricxz., fabryckmeester, toegeleyt xxxvi gulden voer zijn moeyten ende salarys dye hij dit jaer verdienen zal in 't fabriceren van der stedewercken.

Up huyden den x^{en} octobris anno XV^C LXII soe is bij de gemeenen stemmen van de vroetschap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert ende gesloten als dat dye stede met Willem Heyndricxz., moller, accorderen sullen tot opcoepinge van de voirs. Willem Heyndriczsoons huys met alle zijn erven, staende ende leggende an de zuytzijde upte Leedt neffens 't Paygelop, tot welcke opcoepinge geeligeert zijn Claes Heyndricxz. ende Willem Sonck, vroetscappen, als segsluyden.

[xlvi]

[in marge: die rector]

Ten daege als voren zoe is bij de meeste stemmen van de vroetschap geaccordeert ende gesloten dat burgermeesteren de rector wederom van nyeus sullen moegen annemen den tijt van ses jaeren, beghinnende Alderheyiligen

naestcomende, 's jaers om hondert philipsguldens ende daerenboven elcke drye jaeren een tabbert ofte drye ponden grooten daervoren, mits dat de voirs. rechtoor tot zijne costen zal loenen meester Pieter, onderrectoor, Kannius, ende heer Arys Cluver. Noch is hem bij de vroetschap geaccordeert boven de voirs. somme x gulden blijckende bij 't eerste artykel hyerom, waeraff hij loenen ende gheven, te weeten meester Pieter, onderrectoor, xlviij gulden, Kannius xxx gulden ende heer Arys Cluver 46 xlvi gulden, welverstaende dat heer Arys voirs. 't geheel verval van 't choor alleen zal hebben.

Up huyden den xxix^{en} octobris anno XV^C LXII soe hebben de vroetschap, collegialiter vergadert wesende, geautoriseert ende auctoriseren mids desen als dat burgermeesteren tot behouff van de stede van Alcmaer zal mogen coepen van Jan Janss. Kyeckel 't huys mitter windtaes, soe groot ende cleyn als als Jan Kyeckel voirs. 't selve nutertijt besit, mitsgaders dat burgermeesteren sullen doen stellen de wyelen up 't windtaes van de stede bij Jan Kieckels.

[in marge: berorende de oflossinge van de gecofte huysen in 't Scapestechgyn]

Voirts is bij de vroetschap geaccordeert als dat die burgermeesteren tusschen dit ende may naestcomende offlossen sullen alsulcke renten als dye stede jairlicx te betalen heeft van de opgecofte huysen ende erven in 't Scapesteechgen off brieven daeroff te leveren, daer de luyden mede tevreden zijn.

Up huyden den xiiii^e novembris anno XV^C LXII soe is bij de gemeenen stemmen van de vroetschap, collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken geaccordeert dat zoe wye van nu voirtaen van de stede-wegen reyst nae Den Haege ofte nae Brabant, dat dyeselve zal reysen tot coste van der stede sonder eenyge dachgelden te hebben.

Ten selven daege is mede geaccordeert bij de meeste stemmen als dat Jan Janss. Steenhuys ende Willem Sonck tesamen sullen reysen tot Haerlem an den rentmeester Stalpaert, voirts in Den Hage an mijn heere de president ende luyden van de Rekeninghe aldaer, ende voirts nae Bruessel omme te resisteren 't leggen van 't verlaet, 't welck dye van Geestmerambacht in meninge zijn te leggen in de Hugendijck bij Jan Kyekels huys etc. ende oick omme een requeste over te geven omme d'electie van den gerechte te t'moegen kiezen ende eligeren up Karsmisse nae ouder gewoonten.

[xlvi verso]

[in marge: beroerende de rector]

Ten dage voirs. is de rector bij den meeste stemmen van de vroetschap tien gulden boven de hondert philipsgulden toegevonden 's jaers. Des zal hij tot zijnen costen loenen *meester* Pieter, onderrectoor, Kannius ende heer Arys Cluver, achtervolgende 't artyckel hyerom, in date den x^{en} octobris LXII.

[in marge: van dye Zypers
hoer vrijhey]

Up huyden den xxiii^{en} decembris anno XV^C LXII soe is bij de meeste stemmen van de vroetschap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert als dat dye bedijckers van de nyeuwe Zypdijck tot xii off xiiii familien toe alhyer mitterwone sullen mogen comen ende genyeten vrijhey van *de* exu ende van alle excijsen den tijt van xxv jaeren lanck, welverstaende indien enyge van de manpersoonen ~~selve~~ binnen de voirs. jaeren gebeurden, offlivich te worden, soe sal de weduwe van zulcken overleden manpersoon mede genyeten de voirs. vrijhey zoe lange als zij in haer wewelicke staet ende onghilic blijft.

[in marge: Enchuijssen
exue]

Noch is bij de ghemeenen vroetschap eendrachtelicken geaccordeert als dat burgermeesteren met dye stede van Eynchuysen overeen zal mogen comen van den exue.

Noch is mede geaccordeert als dat dye visitatoers ~~van~~ de rekeninge van Augustyn van Teylingen, tesorier, sullen moegen sluyten alzoe de vroetschap van de zwaricheyden veraccordeert zijn.

Up huyden den ix^{en} january anno XV^C LXIII stilo *communi* soe is bij de gemeenen vroetschap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert ende gesloten als dat dye burgermeesteren de rogge die de stede gecoft heeft tot behouff van de scamele gemeente, dat zij deselve rogge sullen laten backen an brooden ende dieselve gheven om drye stivers elck broot.

Noch is mede geaccordeert als dat een burgermeester ende een kerkmeester mette pastoor reysen sullen tot Utrecht an Uuyten Eynge omme met hem te communiceren beroerende

de ~~voirs.~~ pastorie van Alcaer.

[47]

Noch is ten voirs. daege bij de gemeenen vroetschap als dat dye stede upcoepen zal moegen 't huys van Knaep, staende dicht an de valbrug ofte poort up 't Nyeuwelant, *om* 't selffde off te breecken *ende* ruymte te maken om totter stedevesten te comen.

Ten selven daege ~~dsijn~~ genomineert *meester* Gerryt Pieterss., Wouter Cornelisz., Claes Harcxz. *ende* Willem Sonck *om* 't project beroerende de vyerschaer van ~~Haerlem~~ Alckmaer te visiteren *ende* daeruyt te maecken ~~en~~ een ordonnantie upte vyerschare van Alcaer.

Up huyden den ⁱⁱⁱⁱ^{en} february anno XV^C LXIII stilo *communi* soe is bij de ghemeenen vroetschap, collegialiter vergadert wesende, eendrachtelicken geaccordeert *ende* geconsenteert als dat dye stede up lijffrenten zal moegen haelen de *somme* van xvii^c *karolusguldens* omme daermede off te lossen de hondert gulden 's jaers die Willem de Ridder tot Utrecht upter stede van Alcaer spreeckende heeft up ii halve jaren *ende* dat den penninck viii *half* op een lijff jaerlicx te betalen.

Noch is mede geaccordeert als dat dye stede den offslach van de zeevisch *ende* meervissh *verpachten* zal tot behouff van *de* voirs. stede.

[in marge: banscheydinge
Bergen etc.]

Mede is geaccordeert als dat die stede een caerte sal doen maecken van den banscheydinge tusschen dye van Alcaer, de heere van Bergen *ende* grave van Egmond *omme* daermede te reysen in Den Haege an de Rekenamer ~~ende procureurs~~ *ende* te *versoucke* hulp *ende* assistentie tot voidernisse van de bansceydingen *voirs.*

[in marge: affpalinge van den
rietboschen in den
Egmondermeer
ende Bergermeer]

Up huyden den xxiii^{en} juny anno XV^C LXIII soe zijn Claes Harcxz., burger*meester*, *ende* Claes Heyndricxz., vroetscap, bij de meeste stemmen van de vroetscap genomineert *omme* van der stedewegen te reysen in Den

Haeghe an de Camer van de Rekeninghe ende aldaer te kennen
geven 't besongne van de commissaryssen wesende tot Egmont up 't
slot, beroerende de offpalinge van de ryetboschen ende
aenwassen in de Egmonder- ende Bergermeeren ende, indien
de meesters van de Rekeninghe goet dochte, als dat dye-
selve genomineerden boven soude reysen dat zij alsdan
voirts sullen moegen reysen an de hartoghinne tot
Bruessel.

[47 verso]

Up huyden den viii^{en} in may anno XV^C LXIII soe is bij de
gemeenen vroetschap, collegialiter vergadert wesende,
eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede een keur
zal doen leggen omme alle huysen, erven, landen ende anders,
binnen de jurisdictie van Alcaer, tot behouff van den voirs. stede, op te moegen coepen
achtervolgende
hoerluyden previlegie ende dat tot discretie ende taxatie van scepenen
ende, in cas van oppositie, dat men 't selve zal wederstaen
met justicie.

Noch is mede geconsenteert als dat dye stede op lijffrenten
zal moegen houden de penning negendalff alsulcke
dryehondert carolusguldens als Frans van Teylingen sprekende
heeft up te overtoem van Jan Kyeckel, 't welck dye stede
bij consent van de vroetschap van hem gecoft heeft, mits op
de dryehondert gulden supplerende (de penning als boven) tot
xl gulden 's jaers ten lijve van Willem Franss. alias Znijemont,
de zoon van de voirnoemde Frans, out ix jaeren, ende dat up een
termijn 's jaers te betalen.

Ten dage als boven is mede bij de meeste stemmen van de
vroetschap geaccordeert als dat dye stede uuytkeeren zal
~~meester Nicolaes Vorstius, rector, die somme van ses gulden
ter cause ende voir de costen dye hij geleden ende gehad
heeft in 't ageren ende speelen van de twee comedien
nu may lestleden in den ommeganck, soe van cleere buyten te halen als anders, sonder dat
deselve
rectoer voirtaen eenyge costen van speelen zal moegen
eyschen voir ende alleer hij burgermeesteren geadverteert zal
hebben van 't speelen ende voer ende alleer hij consent zal
hebben om te moegen spelen.~~

Up huyden den xvii^{en} juny anno XV^C LXIII soe is bij de
gemeenen stemmen van de vroetschap geordonneert
dat dyeghene dye van stedewegen reysen zal
Sint-Jacob tot Petten opte hoofschou, dat dye-
selve geautorizeert worden omme t' accorderen mitte
dijckgraeff ende heemraden beroerende 't gemeen lants erff

daer de stadt an competeert an de meerzijde xii voet in eygendom ende xi tot xx voet toe in gebruyck ende noch met negentien voet in eygendom an 't Dronckenoot. Des zal de stede draegen de costen van de brugge over 't water an de meercant.

[48]

[in marge: van de vrijdomme van d'excijssse van de scutteryen. dit is gealtereert den xxi^{en} decembris]

Ten daege voirs. is bij de meeste stemmen van de vroetscap geordonneert dat zoe wat bij de raidts van beyde scutteryen ingeleyt zal worden van wijn ende bier in de ommegangen rekenmael ende anders up hoerluyder feest dattet selve zal vrij weesen van excijs.

[in marge: dat dye gasthuysen vrij zijn van d'excijss van wijn ende byer op hoer kermessen]

Noch is mede geordonneert als dat de gasthuysen vrij sullen weesen van d'excijss van wijn ende byer dye zij inleggen op hoer kermessen. Oeck sullen de sangers van 't Heiligeesthuys ende Onser Liever Vrouwencapel 's jaers d'excijss van een tonne byers genyeten ende vrij wesen nae ouder gewoonten, welcke byeren gecomprenheert sullen wesen onder de xl tonnen dye de stede an hoer gereserveert heeft in de verpachtinge van byerexcijss.

Is mede geaccordeert als dat dye burgermeesteren sullen mogen overeencomen met dyegheene dye de vulniscuylen schoenmaken, omme deselve vulniscuylen de verhuieren ofte besteden zoe hoerluyden best duncken zal, mits dat deselve oeck gehouden souden weesen de Myenter brugge ende de plaetse bij de Waeghe schoen te maken.

Ten daege voirs. is mede bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat dye stede zal doen maken de platinge buyten up 't Lutkoudorp neffens Ryck Ysbrants lant~~te~~ ende Garbrant Cornelisz. oylslagers huys, te weeten d'een helft tot coste van de stede ende d'ander helft tot coste van de voirs. Ryck Ysbrants ende

Garbrant Cornelisz., die mits dat deselve Ryck ende
Garbrant deselve platinge ten euwygen daegen souden
onderhouden tot hoerluyder costen, waerop Claes Harcxz.
als voicht van Ryck ende Garbrant hoer beraet genomen
hebben. Ende 's anderendaechs hebben de voirs. Claes Harcxz.
vanwegen als voren ende Garbrant Cornelisz. voer hem-
selven daerinne geconsenteert ende geaccepteert
in presentie van Claes Aeriensz.

Up huyden den xxiii^{en} juny anno LXIII soe hebben dye
~~burgermeesteren~~ vroetschap gecommiteert burgermeesteren omme
mette bewaerder van de nyeuwe overtoem te accorderen
beroerende 't bewaren van deselve overtoem.

[48 verso]

Up huyden den vii^{en} july anno XV^C LIII soe is bij de gemeene
vroetschap geaccordeert als datter een burgermeester ende een uut
die vroetschap reysen sal in Den Hage an die procureur-generael omme
hem te vraegen wat die saecke is dat hij nyet en compt
op die saecke van de limite van Alcmaer ende, indien bij den

[in regel: ^ ofte Camer van de Rekeninghe]

Hove van Hollant ^, geraeden wort dat zijluyden sullen boven reysen
an de Coninlijcke Majesteyt tot Bruessel, dat zij sulcx sullen doen.

Ten selven dage is mede geaccordeert dat burgermeesteren
sullen moegen accorderen metten gheenen die den brandtemmers

[in regel: ^behalven die halve stuver
van den poorterye]

onderhouden voor x gulden 's jaers, ^ ende dat voir soeveel jaren
als burgermeesteren met hem accorderen connen.

Is geaccordeert bij burgermeesteren
iiii jaren 's jaers x gulden, ingaende den iii^{en} juny anno LXIII.

[in marge: beroerende de oflossinge
van de gecofte huysen]

Is mede geaccordeert dat men die cleyne pachten, staende upte
huysen bij der stede gecoft, sullen offlossen.

Up huyden den xvii^{en} july anno XV^C LXIII soe is
bij de gemeenen vroetschap, collegialiter vergadert
weesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat
dye stede tot coste van deselve stede met
alle neersticheyt vervorderen zullen de zaecke

beroerende de bansceydinge ende limiten van Alcmaer *versus* contra de commissaryssen van *den* heeren de grave van Egmont, Brederoede ende heuren bailliuwen.

Noch is bij de gemeenen vroetschap geaccordeert als dat dye stede tot een advocaet sullen nemen meester Volckert Blaeuschuyt van Eynchuysen omme de zaecke van de commissaryssen van de grave van Egmondte ende Brederoede te deffenderen op extraordinarys loon.

Ten daege ende jaere voirs. is mede bij de meeste stemmen geaccordeert als dat dye stede bij requeste sullen solliciteren om datter geen neringen van ambachten noch tapperyen gedaen en sullen worden op een mijle rontsom deser stede.

[49]

Up huyden den xi^{en} augusti anno XV^C LXIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetschap, collegialiter vergadert weesende, geaccordeert ende gesloten als dat Anthony Mors Spanjaert, alhyer zal mogen comen mitterwoone, ende genyeten die vrijheyt als die bedijckers van de Zype upten xxiii^{en} decembris anno LXII geaccordeert is bij de voirs. vroetschap, volgende 't artyckel van 't iii^e blat hyervoren.

Noch is mede eendrachtelicken bij de vroetschap gesurcheert omme de keure te leggen beroerende 't bevisschen van de wateren binnen de jurisdictie van Alcmaer achtervolgende 't scrijven van de procureur-generael, ende dit om te verhoeden alle quaet dat uuyt saecke van de voirs. keure soude mogen comen.

Noch hebben de vroetschap gecommitteert dye burgermeesteren om an mijn heere de bischop te reysen ende hem te presenteren de personen van heer Jan Rufus ende heer Willem Claess., omme de pastorie dit jaer te bewaren.

Noch is bij de gemeenen vroetschap gesloten als dat de tegenwoirdige waeck gecontinueert zal worden, mits daerop te maken zekere ordonnantie.

Up huyden den xix^{en} octobris anno XV^C LXIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetschap gesloten ende geaccordeert als dat die stede bij provisie betalen sal in handen

[in regel: *eenyge restanten van de x^e penning

dye nyet en behoiren
te betalen achtervolgende
't placcaet]

van Dirck van Teylingen, rentmeester, ~~de resterende penningen~~
~~van de x^e penningh*~~, mits an de Staeten 's lants van Hollants
versouckende remboursement van *deselve penningen*, ende
d'onwilligen dye sculdich zijn over te leveren ~~in handen van den~~
den voirnoemde rentmeester.

Ten daege voirs. zijn gecoren tot visitatoers upte
rekeninge Jan Jacobsz., tesorier, *ende* oeck upte rekeninge
van Claes Heyndricxz., fabryckmeester, te weeten
meester Gerryt Pieterss., Claes Harcxz, Willem van
Zonnevelt, Adriaen Doedesz., Jacob Dircxz.
ende Evert Janss.

[in marge: Haerlem exue]

Ten daege voirs. soe is bij de meeste stemmen van de
vroetschap gesloten als dat die stede van Alcmaer
met dye stede van Haerlem overeen sallen moegen
comen van den exue den tijt van xx jaeren.

[in marge: Oudewater ut *supra*]

Van gelijcken met dye van Oudewater.

[49 verso]

[in marge: van de paerdemarct]

Ten daege als voren soe is bij de ghemeene
vroetschap gesloten *ende* geaccordeert als dat men
van nu voirtan dye paerdemarct sal houden
upte Conincxwech *ende* nyet buyten de Vrieschepoert.

[in marge: beroerende de stede-
bouden]

Noch is mede geaccordeert dat zoe wanneer dye
stedeboden van nu voirtaen met een burgermeester
ofte schepen uuytreysen soe sullen zij hebben
voer hoerluyden vacatie 's daechs vijff stuvers,
maer zoe wanneer zij alleen reysen soe zullen
zij hebben boven de vrachten 's daechs elff stuvers
op hoer eygen kosten.

Ten daege voirs. zijn genomineert Wouter Cornelisz.

ende Jan Janss. Steenhuys omme te visiteren dye
papieren leggende up burgemeesterscamer.

[in marge: up huyden den xii^{en}
february anno LXIII soe
hebben die gemeene
vroetscap gepersisteert
bij 't artykel hyerbesijden]

Up huyden den xviii^{en} novembris anno XV^C LXIII soe is bij de
meeste stemmen van de vroetschap, collegialiter
vergadert zijnde, geaccordeert als dat Daneel Kelgoots,
smallekins wever, met zijn ambacht zal moegen
voirtgaen onvermindert dye privilegie van de weversgilt
ende tot wederseggen van de stede.

Ten daege voirs. heeft dye vroetschap geaprobeert
dye huyer bij burgermeesteren gedaen met Aerian
Janss. beroerende d'overtoemen bij Jan Boeys.

Up huyden den xxii^{en} decembris anno XV^C LXIII soe is
bij de gemeenen stemmen van de vroetschap, collegialiter
vergadert weesende, geaccordeert als dat dye stede vernemen
sal an die van Amsterdam off zij mede gecontribueert
hebben in de extraordinaris bede nae advenant als dye van
Alcmaer ende Haerlem gedaen hebben ende, indien sulcx bevonden
wordt, dat de visitatoers van de rekeninghe van Augustyn van Teylingen Jacob Madder,
tresorier, alsdan deselve sullen moegen sluyten beroerende de voirs. bede.
Ende zoe wanneer voirtaen eenyge beden geconsenteert worden,
zoe zal dye stede recouvreren copie tœt van 't consent vandien.

[in marge: beroerende 't loen van de
molenaers]

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetschap
geaccordeert als dat dye moelenaers voertaen hebben
sullen voor 't maelloen halen ende thys brengen, te weeten

[50]

van een sacke tarw een braspenning, van een sacke rogs
een stuver zeven doeyts, van een sacke garst vijff doeyts ende van
een sacke mouts een halve stuver.

[in marge: beroerende 't loon van de
byerdragers]

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetschap geaccordeert
als dat die byerdragers voirtaen sullen hebben van

draechloen van een tonne byers dye zij 's vrijdaechs ende saterdaechs halen van buyten bij Coman Garbranden uuyte byerscepen aldaer geordonneert, te weeten totte Crebbesteech toe op 't oude loen ~~van een blank~~ ende zoe wat zij vorder brengen nae Groote Kerck toe, daer zullen zij de voirs. tijt hebben een stuver, van elcke tonne een stuver.

[in marge: beroerende van 't coorn up scop te leggen ende wederom uuyt te voeren]

Voirts is mede bij de meeste stemmen van *de* vroetscap geordonneert als dat alle moutmalers zoeveel vrij sullen moegen uuytvoeren van coorn als zij up schoup leggen mitte vergroetinge vandien.

[in marge: beroerende 't castelinschap van 't stadthuys]

Noch is mede bij de meeste stemmen van de vroetschap geordonneert als datter een manpersoon geordonneert zal worden tot een castelain van 't stadthuys dye 't selve bewaren zal tot wederseggen van burgermeesteren. Ende soe wanneer die castelain offlivich wordt soe zaller terstondt in zijn plaetse gecoren worden een ander castelain sonder dattet voirs. stadthuys bewaert zal moegen worden bij de weduwe van alsulcken gesturven castelain ofte bij eenich ander vroupersoon.

Ten daege voirs. is Jan Janss. van Noortwyck geordonneert tot een castelain van 't stadthuys omme 't selve an te vaerden te may naestcomende anno LXIII, mits dat hij tot vermaninge van de burgermeesteren ende weesmeesteren te dienst te staen.

[in marge: van de scrickeljaeren]

Voirts is mede bij de meeste stemmen geordonneert dat zoe wanneer 't in 't een scrickeljaer is, dat alsdan dye pachters van de excijsen 't gundt dat die maenten meer beloopen dan xxviii daegen, dat zij dat daerenboven betalen zullen.

[50 verso]

Up huyden den xxix^{en} decembris anno XV^C LXIII soe is bij de meeste stemmen van de vroetscap geaccordeert als dat Cornelis Symenss., glaesmaker, ende zijn huysvrouw buyten ende binnen deser

stede sullen moegen varen *ende* wederkeren sonder eenyge
exue van hoerluyden goeden te gheven off te betalen, alzoem hem
zijn huys offgeroyt is geweest *ende* bij de taxatoers minder toegeleit
is dan hij 't selfde huys van Claes Heyndricxz. gecoft hadde, behalven
noch alle de reparatien bij hem in 't selve huys gedaen.

Ten daege voirs. is mede geordonneert als dat burgermeesteren
reysen sullen in de abdie an mijn heere de bishop *omme*
met hem te *communiceren* beroerende 't versouck van
broeder Jan van Hasselt met zijn ~~macker~~ soosbroeders van de
carmeliten *omme* hoer oude beden alhyer te hebben,
achtervolgende de missyve van mijn heere de bishop *voirs*.

[in marge: dat men de leeningen
van de poirterien off
zullen doen]

Noch is mede bij de ghemeenen stemmen van *de* vroetschap
geaccordeert als dat dye stede van nu voirtaen
de leeninge van de poirterie sullen offdoen *ende*
betalen *ende* dat van de outste leeningen off,
daeroff 't eerste termijn van betalinge gedaen zal
worden t' Alderheiligen *anno* LXIII, Karsmisse welbetaelt *ende* zoe voirt
vervolgende van jaere tot jaere geduerende zoe lange dat
alle de *voirs*. leeningen offgedaen zullen wesen, elcke
jaere een leeninge, mits dat Joost van Veen van de leeninge
betaelt zal worden zijn quote *ende* portie.

~~Noch is mede bij de ghemeenen stemmen gesloten als dat men
de nyeuwe incomende poorters~~

Noch is bij de meeste stemmen van de vroetschap gesloten
als dat dye stede *meester* Volkert Blaeuschuyt in Den
Haeghe tot een advocaet zal moegen aennemen
op 't ordinaris loon.

Op huyden den xix^{en} january *anno* XV^C LXIII *stilo communi*
soe is bij de meeste stemmen van de vroetschap
geaccordeert als dat Claes Harcxz., burgermeester, met
Claes Heyndricxz., tresorier, reysen sullen in Den Haeghe
omme met *meester* Aert Coebel, rentmeester, te *communiceren*
beroerende de bede van *de* xxxvii^m v^c gulden daer dye stede
te hoech in gesommeert soude wesen nae hoer calculatie.

[51]

Noch is ten daege voirs. geaccordeert bij de meeste
stemmen van de vroetschap als dat dye stede
jaerlicx de vyer speelluyden voer ~~hoer~~ een pencie

zal uuytkeren ses gulden elcx hoeft voer hoeft,
mits dat hij van de reste van *de instrumenten* vrij sullen weesen. Des
sullen die speelluyden de kerck voirts om nyet dienen.

Noch is bij de meeste *stemmen* van de vroetschap
geaccordeert als dat dye stede zal moegen
doen maecken een simbel ofte clockslach soe men
bevinden zal oirbaerlicxst te weesen.

Up huyden den xxviii^{en} january *anno XV^C LXIII* *stilo communi*
soe is bij de *ghemeen* *stemmen* van de vroetschap,
collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken
geaccordeert *ende* gesloten als dat dye stede
betalen zal in handen van Dirck van Teylingen, *rentmeester*,
de *penningen* van den *ommeslach* in de xxxvii^m v^c *libra*,
*omme*geslagen over die sciltalen in octobri XV^C LXIII,
daer dye stede meende te hooch in *gesommeert* te zijn
ende dit achtervolgende de *sommatie* bij de *rentmeester* overgeleyt.

Voirts is mede gesloten als dat dye stede ontbieden
zall dye cleyne steden als Hoorn, Eynckhuysen, Memelick,
Eedam *ende* anderen *omme* te reysen an de eedelen
ende met *henluyden* te *communiceren* beroerende de *peticien* *ende*
beden over Hollant.

Up huyden den xvii^{en} marty *anno XV^C LXIII* *stilo communi* soe
is bij de meeste *stemmen* van de vroetschap gesloten *ende*
geaccordeert dat dye stede dye stege, *leggende* tusschen
Jan Pieterss. huys *ende* Pieter Claesz. schoenmakers huys
upten Dyck streckende totte vesten toe, sullen moegen
vercoepen totter *somme* toe van 1 gulden off daer ~~omtrent boven~~
mit alsucke vrijheyte dat deselve stede behouden zal
in de jaermarcten zoelange als die *geduerende* zijn *ende* in de beestemarct een vrijen
uuyt- *ende* inganck in deselve steege.

[in marge: Dese steech heeft gecost
Jan Pieterss. *ende* Pieter
Claess., schoenmaker, *omme*
dye *somme* van lv gulden,
te betalen d'een helft
't Alderheiligen *anno* LXIII
ende d'ander helft te
may *anno* LV. Actum den
iii^{en} may *anno* LXIII.]

Voirts is mede geaccordeert bij de meeste *stemmen* als dat
burgermeesteren met Dirck van Teylingen, *rentmeester*, zoe nae
sullen mogen accorderen van zijn *sallarys* ~~zoe nae~~ als
dat doenlick zal wesen, 't sij om vyer ofte vijff pondt *grooten*.

[51 verso]

[in marge: dat die *panluyden* hoer
sout sullen uuytmeten
met een vat]

~~Ten daege *voirs*. is mede eendrachtelicken geaccordeert
ende gesloten als dat dye *panluyden* deser stede
voirtaen hoerluyden sout sullen gehouden wesen uuyte
meetten met een vat ende van gelijcke groote als andere steden ofte soutketen
sonder mettet achelen te mogen meten off mit cleynder mate, mits dat
de schippers ende *cramers* blijven sullen bij hoer oude maet.~~

[in marge: beroerende de saeck
van Rong Cornelisz.]

Noch zijn ten selven daege genomineert Claes Harcxz.
ende Baert Symenss., burgermeesteren, omme te reysen in Den
Haeg omme aldaer te beneerstigen de saecke van
Rong Cornelisz. ~~gena~~ van Egmont die bij scepenen vonnisse
gecondeert is, in bewaerderhant te gaen ter cause dat hij zekere
spoliatie van staeckels gedaen hadde in de wateringe van
Alcmaer ende voirts daerinne te doen, 't sij bij appel ofte anders
als henluyden te raede duncken zal, mitsgaders oeck communicatie
te houden mitte andere cleyne stede van Hollant, dye aldaer
bescreven zijn, op maendach voor Palm eerstcomende.

[in marge: beroerende 't halff last
rogs tusschen de backer
ende de molenaer]

Voirts is mede geordonneert als dat burgermeesteren voer hoer
ontbieden sullen de molenaer ende backer van 't halff last
rogs dat de stede ten achteren compt ende hemluyden accorderen
indien 't doenlick is, off henluyden wat termijns te gheven
van betalen ende indien nyet, nae rechte te procederen.

[in marge: beroerende 't vervollen
van de x^e penninck]

Voirts is geordonneert bij de vroetschap als dat dye
stede vervollen zal de restante van de tyende penninck,
mits dat burgermeesteren deselve restanten zoe nae sullen
doen innen als henluyden moegelijck zal zijn, 't sij met justicie
ofte anders.

[in marge: beroerende 't loon van
Jaep Oem, clocksteller]

Up huyden den vi^{en} may *anno XV^C LXIII* soe es bij de meeste stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesenden, geaccordeert als dat Jaep Oem, clocksteller, voordan alle jaere zal hebben voer 't stellen van alle de stedeclocken de *somme* van veertich gulden.

[in marge: beroerende 't decken van *de* toorn up 't Nyeuwelant]

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede zal doen opmaken *ende* met ryndack decken de toorn up 't Nyeuwelant *omme* bij den portier bewoont te worden.

Noch is eendrachtelicken geaccordeert als dat men dye stede van Haerlem, Hoorn *ende* Eynchuysen beschrijven sullen off zij mede consenteren willen in 't consent van die van Amsterdam beroerende dattet noottelick *ende* behoeven in 't accoort tusschen 't gemeen lant *ende* de stede begrepen soude staen tot *verclaeren* van vyer goede mannen neutrael zijnde, te weeten elcke *partij* twee goede mannen.

[52]

[in marge: sallarys van *Jan Steenhuys*]

Noch is mede Jan Janss. Steenhuys toegevonden voer 't scrijven *ende* maken van de acht blaffaerden van de poortersleeningen, mittsgaders twee copien te scrijven van de nyeuwe *ordonnantie* van de weescamer, dye *somme* van twaelff gulden.

[in marge: beroerende 't huys upte Stienplaets]

Upten xxii^{en} juny *anno XV^C LXIII* soe is bij de ghemeen *vroetscap* geordonneert als dattet huys, staende upte dryespronck bij de Stienplaetse, volle excijs zal gheven van 't gundt datter getapt wordt *ende* indien daer yemant tegens wilde opposeren 't selve zal die stadt voerstaen, 't sij met justicie ofte anders achtervolgende 't *placcaet*.

[in marge: visitatoers van de *rekening* *Jan Jacobsz. Brouwer*, tresorier]

Up huyden den vii^{en} augusti *anno XV^C LXIII* soe hebben de gemeenen *vroetschap* geauctoriseert *ende*

auctoriseren mids desen de visitatoers van de *rekeninge* van Jan Jacobss. Brouwer, tresorier, omme de *rekeninge* van denselven tresorier te sluyten ende t'onderteyckenen tot ontlastinge van den tresorier voirs.

[in marge: *beroerende zekere scencken*
te mogen doen]

Ten selven daege is mede bij de vroetschap geacordeert als dat burgermeesteren sullen moegen schencken mijn heere de *president ende* de procureur-generael met eenyge raidsheren in Den Haege, tot v off sessen toe, de *somme* van xxiiii off xxv gulden an grintse caesen.

[in marge: *beroerende 't leggen van*
zekere verlaten]

Voorts zijn genomineert Wouter Cornelisz., burgermeester, *ende* Pieter Jans. Nyerop, vroetscap, omme te reysen op Langedyck opte propositie van 't leggen van zekere verlaten.

[in marge: *commissaryssen om* te reysen
an de bischop Lindanus]

Noch mede zijn genomineert ii burgermeesteren *ende meester* Gerrit Pieterss., vroetscap, omme te reysen an de bischop Lindanus *ende* an de bischop van Haerlem omme die stede ~~Haerlem~~ te deffenderen up 't scrijven van de voirs. bisschoppen *beroerende* de religie.

[in marge: *beroerende 't offroeyen*
van de cacsloet]

Voirts is mede eendrachtelicken geconsenteert als dat burgermeesteren de zuytzijde van de cacsloet sullen moegen offroyen, te weeten van Symon Lappen huys off lijnrecht nae 't Paygelop toe.

[52 verso]

[in marge: 't consent *om* een huys op
te coepen an *de* zuytzijde
op 't Dronckenoirt]

Ten daege als voren is mede bij de meeste *stemmen* van de vroetschap geconsenteert als dat burgermeesteren een huys sullen opcoepen tusschen Jan de Boermans huysing *ende* de booch, omme een vaert te maken van 't Dronckenoert

in de Leedt te varen.

[in marge: beroerende 't loon van *de*
byerdragers]

Noch hebben de vroetschap geautoriseert als dat
burgermeesteren 't loon van de byerdragers sullen
mogen altereren.

[in marge: beroerende 't huys van
Dolle Teet]

Up huyden den xxv^{en} octobris anno XV^c LXIII soe
is bij de gemeenen vroetschap, collegialiter vergadert
wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat
de stede van Alcaer 't huys van Dolle Teet,
staende an de oistzijde van Sinte-Pieterstraet,
sal moegen upcoepen om xl *gulden*, te betalen up
vyer maye.

[in marge: beroerende de buyeren
van den Dyck]

Voirts hebben dye vroetschap burgermeesteren geautoriseert
als dat zij ondersouck zullen doen off dye buyeren
van *den* Dyck an de noortzijde eenich *verset* hyer voermaels
gehadt hebben van de offgebroken schuyeren
ende indien zij eenich *verset* gehadt hebben, dat dye
~~selve~~ stede alsdan dieselve buyeren *verset* sullen
doen van 't erff dat *henluyden* nutertijt offgeroyt is
deur 't inhalen van hoer heyningen.

[in marge: beroerende d'overtoem
in de Berckmerdyck]

Noch is mede geaccordeert als datter noch een
wyel gemaect zal worden an den overtoem
in de Berckmerdyck, achtervolgende 't *voirgaende*
contract met dye van Hemsbrouck gemaect.

[in marge: beroerende 't consent tot
behouff van *de* vaert van
die van Barningerhorn]

Noch is geconsenteert als dat burgermeesteren met
dye van Barningerhorn accorderen *ende* contribuieren
sullen tot l, lx, lxx off lxxx *gulden* in 't maken van een sloet, streckende van
Slickvenermolen tot Barningerhorn voirs., in sulcker
diepte, wijte *ende* breete als de *voirgaende* sloet is,
mits dye up *hoerluyden* costen in deselfde diepte,

hoochste *ende* breete t'onderhouden, mit dat alle dyegheene dye up Alcmaer off *van* Alcmaer varen, vrij deur de-selve sloet sullen mogen varen.

[53]

[in marge: beroerende 't huys
van Claes Ryck]

Noch is geconsenteert als dat burgermeesteren't huys *van* Claes Gerritss. Ryck, staende upte Myent, sullen moegen upcoepen tot redelickheyt *ende* indien zij nyet en connen accorderen, dat men alsdan dye platinge *ende* straete *van* 't selve huys sullen doen maken tot geryff *van* de vyschcorven ~~nae oude gewoonten~~ ofte nae de keure daervan zijnde.

[in marge: beroerende de maten
van de zoutketen]

Is mede eendrachtelicken geslooten als datter twee off drye achelens gemaect sullen wordden tot behouff *van* de soutketens genouch conform de maet *van* Zeellant ofte andere steden *ende* dat dye panluyden gheen ~~eleyne~~ maten binnen hoer ketens sullen houden, mits dat zij oick nyet minder uuytsetten sullen dan vyer sacken teffens *ende* dat bij de gezworen meters. Des sullen die schippers *ende* comans blijven bij hoer oude maet.

[in marge: beroerende Moerscoeyen]

Noch is mede eendrachtelicken geconsenteert als dat burgermeesteren mit Willem Moerscoeyen sullen moegen overeencomen om vijftich gulden 's jaers om toesicht te hebben totte vulliscuylen *ende* totte petulantien die bij nacht gescien souden moegen bij der straete *ende* andere keuren, t'onderhouden achtervolgende d'articulen die burgermeesteren daervan in scrifte sullen stellen.

[in marge: beroerende 't versouck
van die *van* 't Hontsbosch]

Noch is mede geaccordeert als dat burgermeesteren hen conform sullen maken met die *van* Haerlem, ~~ende~~ Amsterdam *ende* Hoorn, zoeverre zij ~~beide~~ overeencomen beroerende de vii^m gulden, die de penminckmeester *van* den Hontbossche versoect dat men uprenten sullen haelen tot fortificatie

van denselven Hontbosche.

[in marge: van 't opcoepen van
Toornburch binnen *Alcmaer*]

Up huyden den xv^{en} *decembris anno LXIII* soe is bij de gemeenen vroetschap, collegialiter *vergadert* wesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stede 't lantgen, gelegen achter Lutkoudorp genaempt Toornburch, coepen sal zoe nae als 't moegelick zal weesen *van* doen.

[53 verso]

[in marge: beroerende *xiii half stivers* te geven *van* een last rogs]

Ten daege als voren is mede eendrachtelicken bij de gemeenen vroetschap gestempt *ende* geaccordeert als dat bij provisie voirtaen een last rogs zal gheven *van* excijs *xiii half stivers ende* van de sack drye doeyts. Des en zal nyemant genyet hebben van offscriften, mits dat de scoup zal blijven in zijn effect.

[in marge: van ii bruggen te maken *ende* lant tot een cingel te coepen]

Ten daege voirs. is mede bij de meeste *stemmen* van de vroetschap geaccordeert als dat dye stede zal doen maken twee bruggen tusschen de Vriesschepoert *ende* 't Quaeckelbrug, soe wijdt *ende* hoech als datter geen pontscuyten daer deur sullen moegen varen, oeck datte stede sal moegen copen van 't ~~beghijne~~ gasthuys lant, zoeveel als deselve stede behoeven soude tot een cingel.

[in marge: dat die minrebroeders genyeten sullen alle jaers vijff pont groot]

Ten daege als voren is noch mede eendrachtelicken geaccordeert als dat dye minrebroeders voirtaen hebben *ende* genyeten sullen zoe voor hoer miswijn *ende* andere wijn *ende* costen in hoer kermisse eens de *somme* van vijff pont groot 's jaers.

[in marge: van octroy te solliciteren van 't gerecht op Karsmisse *ende* octroy van een lotherie]

Is voirts geaccordeert als datter twee uuytet collegie van de vroetscap gecoren sullen worden *omme* tegens der tijt nae Bruessel te reysen *ende* te solliciteren ~~om octroy te geerijgen~~ van 't gerecht up Karsmisse te eligeren nae ouder gewoonten, mitsgaders om octroy te *verwerven* van een lotherie voir de arme wesen.

[in marge: *van dye stedecyurgijn*]

Up huyden den xxiii^{en} decembris anno XV^C LXIII soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiter *vergadert* wesende op 't stadthuys, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye stedemeester Steven, cyurgijn, an zal mogen nemen tot een stedemeester voer xxiiii gulden 's jaers *ende* daerenboven vrij excijs *van* al 't gunt dat hij binnen zijn huys behouffven zal, mits dat hij daervoren dienen zal alle dye gasthuysen deser stede, mitsgaders alle andere scamele *personen* dye om gotswillen begeren gemeestert te weesen, ingaende Karsmisse LXIII.

[in marge: wattet sout 't excijs gheven sal]

Is mede bij de meeste *stemmen* van de vroetscap geaccordeert als dat een quartier souts, te weten l sack en daerboven dat uuytgaet, zal ~~geven 't excij~~ vrij weesen van excijs *ende* zoe wat beneden 't quartier ingedaen wort, 't sij binnen off buyten, dat zal 't excijs gheven van elcke sack een halve stuver.

[54]

[in marge: wat dye gorters 't excijs *geven* sullen]

Noch is mede eendrachtelicken geaccordeert als dat van nu voirtaen dye gorters *geven* sullen 't excijs van een sacke garst, dye zij alhyer upte marct coepen off uuytsenden, een oertgen, mits dat bij eede verclaren sullen wat zij coepen *ende* opdoen tot *vermaning* van de coornexcijssen.

[in marge: dat *men* geen beesten sullen mogen slaen sonder d'excijsmester daervan te doen betalen]

Is mede geaccordeert bij de meeste *stemmen* van de vroetschap dat nyemant eenyge beesten zal moegen slaen noch doen slaen voor *ende* alleen hij dye den excijsmester daervan betaelt heeft opte verbeuren van ~~dryemael zoeveel~~ de helfte meer excijs

als daertoe staet.

[in marge: 1565]

Up huyden den xviii^{en} january anno LXV stilo *communi* soe is bij de meeste *stemmen* van de vroetschap geaccordeert als dat Claes Harcxz., burgermeester, ende Evert Janss., vroetscap, reysen zullen in Den Haege omme met mijn heere de *procureur-generael* te communiceren beroerende ~~zijn~~ de beschrijvinge van *de* Secreten Rait ende van de limiten tusschen de heeren die prince van Gavre ~~ende~~ met Brederode ende dye stede van Alcmaer.

Ten daege voirs. is eendrachtelicken geaccordeert als dat burgermeesteren sullen reysen an mijn heere de bisschop van Haerlem ende hem alhyer te noeden ende op te stede costen een eerlicke maeltijt scencken up 't stadthuys tegens vastelavont ofte alsulcken *prefixen* dach ende tijt als burgermeesteren met hem zullen connen raemen.

Ten daege voirs. is bij de ghemeenen *stemmen* van de vroetschap ~~x~~ versouck van *de* bailliu ende rentmeester uuyten naem van mijn heere de grave van Egmont ontseyt beroerende 't leggen van een *verlaet* in *den* manieren als hij dat geconcipeert heeft binnen der stede van Alcmaer.

Voirts is mede bij de mede *stemmen* gesloten als dat die stede opcoepen sullen ~~een~~ 't huys ofte de twee camers opte Heuyl omme twee schoutendienaers daerin ~~in~~ huyerwaer te wonen ende met henluyden t'acorderen om gheen quaet regiment off bordeel te houden.

Voirts hebben de vroetscap geautoriseert als dat burgermeesteren met Jel Cornelisz., rinmaler, sullen mogen overeencommen om l off lx gulden ende hem een plaetse van water te *versien* om een rinmolen tot *zijnen* costen daerop te erigeren.

[54 verso]

Copie

In der saicken hangende voer den Hove van Hollant tusschen dye *prelaet* van Egmont, Pieter Claesz. Palinck, Jordaen van Foreest, Andries Willemsz., Jacop van Bloemen, zoe hij procedeeert, heer Willem Ossman, pastoir tot Heylo, dye gedeputeerde van Wimmenom, dye scepenen van Heylo *cum* sociis, impetranten van mandement penael an d'een zijde, Ysbrant Jan Heynez., Jacop Janss., Nan Hillebrantsz., Allert Rommertsz.,

Jacop Cumpostel *cum* sociis, gedaichden, *ende* die graefinne van Egmont gevouchde an d'andere, allegerende d'impetranten dat buyten der stede van Alcmaer zuyden *ende* noorden ten westen gelegen waeren zekere groote meeren, genaempt Egmonder-*ende* Bergermeer, om welcke meeren runderden zekere dorpen van denwelcken oick eenyge landen strecken, termyneren *ende* eynden in deselve meeren, te weeten eensdeels van den dorpen van Heyloe, Egmont Binnen, Egmont de Hoeve, Wymmenom, Bergen *ende* andere, d'inwoonder van welcken dorpen grotelick geproffiteert waeren deur deselve meeren, anschou genomen dat onder deselve dorpen veel hoege landen gelegen waeren dye, overmits 't wechnemen ofte uuytmaelen van de voirs. meren, onvruchtbaer souden worden *ende* nu deur dye vochticheyt hem comende uuyt dyeselve meeren, vruchtbaer waeren, zouden oick dye beesten in de velde wesende, bij faulte van watere uuyten meeren comende, vergaen. Boven desen hadden dye voirs. dorpen heure vaerten in de voirs. meren *ende* mochten alsulcx gerieffelick te water *commen* tot binnen der stede van Alcmaer. Deur dese vaerte mochte dye voirs. prelaet van Egmont uuyt dye stede van Alcmaer te water gecrijgen in der abdye van Egmont zijne tarwe, menichte van rogge voor den armen, boter, caze, broudtcoern, haver, hout, steen, calck *ende* andere nootruften, sonder welcke vaerte en soude d'abdye van Egmondt ghenen levenden vische moegen gecrijgen uuyt dye rivieren, hoewel de religieusen nyet dan visch en eten. Ende bovendien en soude deselve abdie geen versch water in heure sloeten hebben *ende* daerinne eenygen visch levendich moegen houden, zoedat bij desen *ende* indien die prelaet alle des voirs. goidshuys nootruften van Alcmaer soude moeten haelen te wagen, hem jairlicx meer scaeden soude dan hondert ponden vlaems. Van gelijcken souden uuyt dyer oirsacken grotelick bescadicht werden dye van Egmondt Binnen, upte Hoeve *ende* upte Zee, Wymmenom, Bergen *ende* andere *ende* bijsondere dye van Egmont upte Zee, dye daegelicx hout behoeven tot maickinge *ende* onderhoudenisse van heure scepen. En soude oick mede heurluyder visch dye zij dagelickx vangen zoewel nyet gesleten werden als nu, mits dat den coopman zijnen gecochten visch alsdan geheel te waegen soude moeten uuytvueren *ende* de zeeman den-

[55]

selven visch te wagen ter vente moeten brengen, waerbij consequentelick de neringe tot Alcmair zeer vermindert zoude worden soe in 't vercoepen als in 't coepen. Ende hoewel nyemant uuyt zijn eygen temerite in eenyger manieren gefundeert ofte geoerloeft en mochte wesen te poegen dye voirs. meeren te droegen ofte laegen met uprechtinge van eenyge molens

ende bijzonder geen prive-persoenen, genomen zijluyden deselve molens tot heur eygen costen wilden stellen *ende* onderhouden, aenschou genomen dat daerbij geprejudiceert souden worden diversche gemeenten *ende* bijzondere de hoge landen van deselve gemeenten dye bij de voirs. meeren geproffiteert ende nyet bescadicht en worden, maer behoirden eerst *connocatie* van den geerffden gedaen *ende* bij hemluyden daertoe gelijckelick consent gedragen te wesen, ten minsten van den tweedeelen ofte 't meestendeel van hemluyden. Evenwel de tweedeelen vergadert zijnde, desen nyetjegenstaende 't hadde den gedaechden belieft hen te vanteren dat zijluyden tot *coste ende* laste van de voirs. gemeente op souden rechten zekere twee molens buyten der stede van Alcmaer *omme* daarmede droech te malen de voirs. meeren sonder dat zijluyden nochtans daertoe enich onthiet ofte bevel van den meestendeel van den voirs. ingeerffden hadden, sonder oick eenyge *connocatie* oft vergaderinge van denselfden ingeerffden gedaen te weesen. 't Welck gecomen zijnde tot kennisse van den impetranten, hadden naer behoirlicke protestacien 't selve desen Hove te kennen gegeven, verworven mandement daerbij den gedaichden up sekere groote peynen jegens der *Keyserlijcke Majesteyt* te verbeuren, bevolen was geweest dye voirs. molens off te breken etc. Ende overmits heurluyden oppositie waeren voer desen Hove gedachvaert geweest, mits 't welck ontkennende de feyten van den gedaichden hemluyden *prejudicerende*, concludeerden dye voirs. impetranten, dat dye bevelen, penael den gedaechden gedaen, verclaert souden worden wel gedaen *ende* dat deselve sulcx stadthouden *ende* volcomen effect sorteren souden *ende* dye gedaichden dien navolgende gecondempneert souden zijn dye voirs. molens, bij hemluyden mitterdaet sonder consent van den impetranten opgerecht buyten de stede van Alcmaer *omme* daarmede uuyt te malen d'Egmonder-*ende* Bergermeeren, off te breken *ende* geinterdiceert daarmede in eenyger manieren te malen tot laste *ende* scaede van den impetranten, ten waer 't deselve impetranten *ende* als geinteresseerde partijen, ingelanden oft bueren van den voirs. meeren geconnoceert waeren geweest *ende* geaccordeert hadden de settinge van deselve molens, hoe *ende* in wat manieren *ende* tot wyens *coste* dye molens malen souden, *ende* off 't

[55 verso]

't selve oirbaer waere maickende eysch van costen, oft tot anderen fijnen *ende* conclusien den impetranten oirbairlicxste wesende. Waerjegens dye voirs. gedaechden sustenerende dye contrarie deden antwoerden *ende* seggen dat omtrent Alcmaer aen dye westzijde gelegen was een meer genoempt Berger- *ende* Egmondermeer, belendt aen dye oistzijde den ban van Alcmaer, aen die westzijde

den ban van Egmond *ende* *Wimmenom*, aen die noortzijde den ban van Bergen *ende* an dye zuytzijde den ban van Heyloo *ende* Egmont, welcke meer rontsomme binnen dye voirs. bannen besloten leyt, wesende een boesem *ende* receptakel van alle duynval comende uuyt die duynen van Bergen, *Wimmenom* *ende* Egmond, 't welck een mager, sober water is, maickende onvruchtbaer lant daer 't upvalt dat 't voors. meer ter werlt anders gheen waterlosinge en heeft dan upte *Scermer* deur een brugge ofte sluys, gelegen binnen der stede van *Alcmaer*, genaempt de *Quaeckelbrugge*, wijt wesende omtrent achtien oft twintich voeten. Nu was zoe dat overmits dye groote onregeltheyt dye gepleecht wordt in 't vischen, deurvaert *ende* openinge van dye gaten tot *Edam*, *Monickendam*, dye *Nyeuwendam*, *Saerdam*, *Knollendam* met meer anderen, gelegen al meest in den rynck van den zeedijck, dye voors. *Scermer* zoe hoech *ende* lastich valt, dat dye gemeen ingelanden, gelegen uptie *Berger- ende Egmondermeer*, luttel off geen water en moegen loosen *ende* quijt worden upte voors. *Schermer* deur dye sluys van de *Quakelbrugge*, want die *Scermer* genouch gemeen leyt met dye *Noortzee* *ende* wort alsulcx hoe langer hoe lastiger, zoedat dye gedaichden heur beesten ten bequaeme tijde nyet en mochten in dye weyde staen als andere heure nabueren deden en mochten oick heure beesten zoe lange in de weyde niet laten als heure naebueren, mair heure beesten merkelicken eer dan den tijt eyschte uuyt die weyde doen *ende* up stal halen. *Ende* zoe wanneer in de somer eenygen slachregen viel, zoe dreeff 't hoy overmits dye laechte van 't lant van 't velt *ende* quaem deur dye naticheyt tot nyete. Omme 't welck te verhoeden *ende* daerinne te voersien, hadden dye gedaechden als waerscappen gesproken metten gemeen ingelanden oft 't meestendeel van dien gelandt upte voors. meer omme zekere watermolens te stellen, ten eynde dat zij deur middel van dien heurluyder water souden quijt maicken, zoe wanneer zijluyden daermede gegrief *ende*

[56]

bezwart worden. Bijsonder hadden zijluyden gesproocken mitten voirs. prelaet van Egmond *ende* oick den heere van Egmond oft zijnen gecommiteerden, dye al gelijkelick geconsenteert hadden in 't stellen van de voors. molens *ende* sulcx hadden 't meestendeel van dye gemeen ingelanden heurluyder eygen hant *ende* merck tot huerluyden wil *ende* consent om dye molens te stellen, gegeven *ende* souden dye gedaechden van alle d'ingelanden heurluyder

hant *ende* procuratie wel gecregen hebben, hadden zij eenichsins getwijfelt van eenyge wederspannicheyt, maer alzo *'t* stellen *ende* malen van de voors. molens zoe notoirlick *'t* prouffijt was van *'t* gemeen landt uptie meer gelegen, zoe hadden zijluyden gedesisteert eenyge voorder vasticheyt van andere ingelanden te nemen. Ende hebbende *'t* voirs. consent, zoe hadden dye gedaechden in meye *anno* XXXII oft daeromtrent besteedt gehadt dye voors. molens te maicken, hemluyden daertoe voersienende van alreleye substancien *ende* behouften daertoe dienende ten aensien *ende* wel weten van eenen yegelijcken *ende* wesende die voors. molens volmaect, hadden die gedaichden gepoecht dyeselve te stellen *ende* wesende op vier off vijff daegen werckens nae volmaect, hadden d'impetranten up heurluyder sinister te kennen geven *ende* importuyn vervolch geimpetreert *'t* voors. mandement, hoewel zijluyden daerbij nyet bescadicht, maer groffelick geproffiteert waeren, alzo *de* meeninge *ende* *'t* verstant van *'t* water te malen nyet en was de meeren gans uuyt *ende* droech, maer op een peyl te malen, welcken peyl die van Alcmaer *ende* andere geinteresseerde *partie* daerover geroepen, gestelt hadden drie vingeren breedt hoeger dan *'t* water ter selver tijt was, hoewel daer nyemant ten selven tijde en was dye hem beclaechde van eenyge ondiepte ofte penurie van waterie, sulcx dat dye koeyen van water gesorteert sullen blijven, dye van Egmond *ende* andere van heure vaert *ende* dye prelaet van water *ende* dyepte in zijn sloeten. Ende hadden *'t* selve mandement an den gedaechden doen executeren nae zijne vorme *ende* inhouden *ende* overmits huerluyder oppositie waeren voer desen Hove gedachvaert geweest, mits *'t* welck ontkennende de feyten van den impetranten hemluyden

[56 verso]

prejudicerende, concludeerden dye voirs. gedaichden dat *'t* voirs. mandement bij den impetranten vercregen, verclaert soude worde surreptys *ende* obreptys nul negeen *ende* van onwaerden dye bevelen uuyt machte van dien gedaen, offgedaen, oft ten minsten gemuteert in simple maickende eysch van costen oft tot anderen fijnen *ende* conclusien den gedaichden oerbairlicxste wesende, jegens welcke antwoorde is bij den impetranten gerepliceert geweest *ende* bij den gedaechden geduplicateert met meer feyten, redenen *ende* middelen bij elcx van den voirs. *partyen* geallegeert, waerup naerd *partyen* tot meer stonden gecompareert waren geweest voer zekere *commissarys*, up hope van accorde deselve *partien* geappointeert zijn geweest te scrijven bij feyten *contrarie* *ende* voer *'t* ordinarie te

procederen. Dyen achtervolgende hebben die voirs. partyen gedient van scriftueren, addicien, solucien ende d'impetranten van supersolucien hinc in de encqueste gedaen met getuygen, brieven ende munimenten, is oick bij zekere commissarys inspectie van den plaetsen ende gelegentheyt van den meeren ende anders genomen, proces-verbael ~~aen~~ den gemaect van den difficulteyten, presentacien ende anders bij partyen geallegeert, gerenunchiert, van meer te produceren gereprocheert, gesalveert, in rechte geconcludeert ende rechtens begeert. 't Voirs. Hoff met rijpe deliberatie van raide deurgesien ende overgewegen hebbende alle 't gunt dat ter materie dienende is, bevindt dat men 't proces termineren mach sonder encqueste te doen opte feyten begrepen in de reprochen ende salvatie, ende doende recht up't selve proces in den name ende vanwegen des keyzers van den Romeynen, coninck van Germanien, van Castille etc., grave van Hollant, Zeelandt ende Vrieslandt, doet off die voirs. bevelen penael uuyt machte van den mandemente bij den impetranten vercregen, gedaen ende admitteert den gedaechden mitte molens contencieulx te mogen malen, mits dat een peyl gestelt zal worden bij een commissarys van desen Hove, d'impetranten daerover geroepen ende gehoert, daernae zij hem sullen moeten in 't malen reguleren, sulcx dat dieselve impetranten sullen moegen behouden dye commoditeyt van huere vaerten na den tijt van den jare achtervolgende de presentatie van den gedaechden ende dat oick in de oncosten van den molens contencieulx met dat daer ancleeft nyemant gelden en zal dan dye geconsenteert hebben in de opsettinge van deselve molens ende dye daerbij gebaet sullen weesen tot discretie ende ordonnancie van desen Hove ende compenseert die costen van desen processe om redenen den Hove daertoe porrende. Gedaen in Den Haege bij heeren Gerrit van Assendelft, riddere, Eerste Raedt *presiderende* Jan van Duvenderde, heer tot Warmondt oick riddere, meesters Abel van Colster, Joost Sasbout, Herman van Suyderhuysen, Nicolaes Nicolai, Cornelis van Nyerop, deken, ende Cornelis Suys, Raidslyden van Hollant ende gepronuncheert den viii^{en} aprilis anno XV^C vijff ende dertich stilo curie, van welke sententie Thomas Cacapyn als procureur van de voirs. impetranten, illico appelleerde an de

[57]

Keyserlijcke Majesteyt. t'Oirconde 't segel van justicie hyeran
gehangen, in kennisse van mij J. Steynemolen

Gecollationneert tegens d'originael sentencie gescreven in francijn
mit een root uuythangent zegel ende daermede
bevonden accorderende bij mij

De Teylingen

Copie

Dye grave van Hoochstraeten, heere van Montingni, van Culenburch, van Borssele etc., stadthouder *generael* d'Eerste *ende* andere Raiden van Hollant, Zeellant *ende* Vrieslant. Den eersten gezworen exploitier van der Camere van den Raide in Hollant hyerup versocht, saluyt. Wij ontbieden *ende* bevelen u, daertoe *committerende* mids desen, dat ghij ten versoucke van Ysbrant Jan Heynez., Jacob Jansz., Nan Hillebrantsz., Allert Rommertsz., Jacob Compostel *cum* sociis, *gedaechde* *ende* dye graefinne van Egmond, gevouchde, onse *sentencie* in date den viii^{en} aprilis *anno* XV^C XXXV stilo curie, hyeran gehecht *vanwegen* der *Keyserlijke* *Majesteyt*, bij u roupende d'officier van den plecke ees't noot te executie lecht nae heure vorme *ende* inhouden realick *ende* bij feyten als dat behoirt, nemende daervan uwen sallarys van 't welck te doen wij u geven volcomen macht, auctoriteyt *ende* sonderling bevel. Ontbieden daeromme *ende* bevelen allen officieren *ende* ondersaten der *Keyserlijke* *Majesteyt* dat zij u in dit doende ernstich verstaen *ende* obedieren up alle 't gundt dat zij derselver *Keyserlijke* *Majesteyt* t'hoiren duchtende zijn *ende* daerjegens *verbeuren* moegen. Gegeven in Den Haege onder 't segel van justicie hyeraen gehangen upten vii^{en} augusti *anno* XV^C zeven *ende* dertich. Onder stont gescreven. Bij mijnen heeren de stadthouder, d'Eerste *ende* andere Raiden van Hollant, Zeellant *ende* Vrieslant. Onderteyckent J. Steynemolen

Gecollationneert tegens 't principael executoriael *ende* daermede bevonden *accorderende* bij mij

De Teylingen

[57 verso]

Copie

Kaerle, bij der gracier Gods roomsch keyser altijt vermeerder 's rijcx coninck van Germanien, van Castillen, van Leon, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Cecilien, van Maillorke, van Sardenne, van den eylanden Indyen *ende* van der vaster eerden der Westersche Zee, eertshertoge van Oistryck, Hertoge van Bourgondien, van Lotryck, van Brabant, van Limburch, van Lutzemborch etc., grave van Vlaenderen, van Artoys, van Bourgondien, palsgrave *ende* van Henegouwe, van Hollant, van Zeellant, van Ferrette, van Haguenaelt, van Namen etc., prince van Zwave, mercgrave des Heylichs Rycx, heere van Vrieslant, van Salins, van Mechelen, van der stadt, steden *ende* landen van Uuytrecht *ende* Overyssele *ende* dominateur in Asie *ende* in Affrycke. Allen denghenen dye dese onse opene *letteren* van *sentencie* zullen sien oft hoiren lesen, saluyt.

Alzoe van in der maent van april *anno XV^C* ende driendertich proces ende gedinge opgeresen ende uuytstaende waere geweest voer dye van onsen raide in Hollant, tusschen den prelaet van Egmond Pieter Claesz. Palinck, Jordaen van Foreest, Andries Willemsz., Jacob van Bloemen, zoe hij procedeeert heer Willem Ossman oick zoe hij procedeeert, pastoir tot Heylo, die gedeputeerde van *Wimmenom*, dye scepenen van Heyloe, met hueren consoerten impetranten van mandement penael aen d'een zijde ende Ysbrant Jan Heynez., Jacob Jansz., Nan Hillebrantsz., Allert Rommertsz., Jacob Compostel, oick mit heuren consoerten gedaechden, mitsgaders dye graefinne van Egmond met henluyden gevoecht ter anderen, spruytende 't selfde proces ende questie ter cause van de oprechtinge ende onderhoudenisse van zekeren muelens, dewelcke de *voirnoemde* Ysbrant Jan Heynez. ende consorten uuyt heurlieder particulier auctoriteyt (alzo deselve impetranten datte mainteneerden) hadden doen stellen ende oprechten om tot heurlieder wille ende appetite te mogen uuytmalen het water van der Egmondscher- ende Bergermeeren, gelegen omtrent onser stede van Alcmaer. Deselve impetranten, om te obtineren in huerlieder intentie ende conclusien, seggende ende allegierende dat buyten onsen voirs. stede van Alcmaer zuyden ende noorden ten westen gelegen waeren zekere groote meeren dye men heet Egmonder- ende Bergermeer, om welcke meeren rondeerden ende omme stonden zekere dorpen van denwelcken oick eenyge landen strecken, terminieren ende eynden zouden in deselve meeren, te weeten eensdeels van den dorpen van Heyloe, Egmond Binnen, Egmond de Hoeve, *Wimmenom* ende andere, d'inwoonders van welcke dorpen grotelijcx proffyteerden deur ende bij middel van denselven meeren, aenschouw

[58]

genomen dat onder deselve dorpen veel hoege landen gelegen waeren, dewelcke overmits het wechnemen of 't uuytmalen van de voors. meren onvruchtbaer soudent worden ende nu duer dye vochticheyt hen comende uuyt dyeselve meeren vruchtbaer waeren, soudent oick dye beesten in de velden wesende, bij faulte van watere uuyten meeren comende, vergaen. Boven desen hadden de voors. dorpen huere vaerten in de voors. meeren ende mochten alsulcx gerieffelick te water comen tot binnen onsen voirs. stede van Alcmaer. Deur dese vaerte mochte de voors. prelaet van Egmond uuyt deselve stede van Alcmaer te water gecrijgen in der abdye van Egmond zijn terwe, menichte van rogge voor den armen, boter, caze, broudtcoorn, haver, hout, steen, calck ende andere noottrufften, sonder welcke vaerte en soude de voirs. abdie van Egmond ghenen levenden visch mogen gecrijgen uuyt dye rivieren, hoe-

wel de religieusen nyet dan visch en aten. Bovendyen en soude oick deselve abdye gheen water in heure sloeten hebben ende daerinne eenygen visch levendich moegen houden, zoedat mits dien *ende* bij alzoec de voirs. *prelaet* alle des voerscreven goidshuys noottruften van Alcmaer soude moeten haelen te wagen, hem jairlicx meer scaeden soude dan hondert ponden grooten vlaems. *Allegierende* noch meer andere *inconvenienten ende* scaeden dye bij 't wechnemen van den voirs. meeren *ende* uuytmalen van den wateren den geerffden ende ingelanden van den voors. dorpen toecomen mochten ende dat meer was onser voors. stede van Alcmaer *ende* den ghemeenen insetenen derselver, om tenwelcken te remedieren de *voornoemde* impetranten vercregen hadden 't voirscreven mandement penael daerbij den *voirnoemde* Ysbrant Jan Heynesz. *ende* *zijn* consorten voirs. up zekere merckelicke penen tegens ons te verbuerende, bevelen was de voors. muelens in getaele van twee off te breekende *ende* voorts naer inhoudt van den voirs. mandemente. Ende overmits huerlieder oppositie, de voirs. bevelen up penen van tweehondert gouden reaelen nyetemin stadthoudende tot partyen gehoirt, anders geordonneert soude weesen, hadden dye opponenten verdachvaert geweest in onsen voors. Raide van Hollant opten xiii^{en} der voirs. maent van april, concluderende de *voornoemde* impetranten ten selven daege oft anderen daervoren onderhouden, mits den redenen voerscreven *ende* meer andere, ten eynde dat dye bevelen penael den gedaechden gedaen,

[58 verso]

verclaert souden werden wel gedaen *ende* dat deselve sulcx stadthouden *ende* volcomen effect sorteren souden *ende* deselve gedaechde dien achtervolgende gecondempneert souden zijn de voirs. moelens bij henluyden mitterdaet sonder consent van den impetranten (dye dese saicke grotelicx roerde) opgerecht buyten de voors. stede van Alcmaer om daarmede uuyt te maelen d' Egmonder- *ende* Bergermeeren aff te breken *ende* geinterdiceert daarmede in eenyger manieren te malen tot laste *ende* scade van den impetranten, ten waere deselve *impetranten* *ende* alle geinteresseerde partijen, ingelanden oft bueren van den voirs. meeren geconvoceert wierden *ende* accordeerden de settinge van denselven moelens hoe *ende* in wat manieren *ende* tot wyens coste deselve molen malen zouden *ende* oft 't selve oirboir, nut *ende* proffijtelijck waere, maeckende heesch van costen. Den *voirnoemde* gedaechde antwoerdende *ende* sustinerende ter contrarien *ende* bij diverssche redenen *ende* middelen, concluderende ten fijne dat 't voerscreven mandement penael als surreptys *ende* obreptys *ende* dye bevelen uuyt crachte van dien gedaen aff *ende* te nyeten gestelt soude

worden oft ten minsten gemuteert *ende* verandert in simpele bevelen *ende* ten fijne van costen, om in dese huere fijnen *ende* conclusien te obtineren, seggende onder d'andere dat alzoe zijluyden, zoe lancx zoe meer gescapen waeren te lijden groote irreparabele scade *ende* interest uuyt dien dat zij *ende* alle dye gemeenen ingelanden, gelegen uptie Berger-*ende* Egmondermeer luttel oft gheen water en mochten loosen upten Schermer deur dye sluys van den Quakelbrugge binnen Alcmaer voirs., alzoe de voirs. Schermer genouch ghemeyn liggende was met dye Noortzee *ende* alsulcx zoe langer zoe lastiger wyert, sodat de gedaechde heure beesten ten bequamen tijde in die weyde nyet en mochten slaen als andere huere naebueren deden, noch oick huere beesten zoelange in de weyde nyet laten als huere nabueren, maer heure beesten merckelicken eer dan den tijt eyschte uuyt die weyde doen *ende* up stal halen *ende* dat zoe wanneer in de somer eenygen slachregen viel, zoe dreeff 't hoy van den velde, overmits dye laechte van den landen *ende* quam doer dye naticheyte tot nyete. Soe hadden de *voornoemde* gedaechde als waerscappen gesproken mitten ghemeenen ingelanden oft 't meestendeel van dien gelant upte voirs. meer om zekere watermolens te stellen, ten eynde dat zij deur middel van dien heurlieder water souden quijtmaken, soe wanneer zijluyden daermede gegriefte *ende* bezwaert

[59]

worden. Bijzondere hadden zijluyden gesproken metten voirs. prelaet van Egmond *ende* oeck den heere van Egmond oft zijnen gecommiteerden, dye alle gelijckelijck geconsenteert hadden in 't stellen van den voirs. molens *ende* sulcx hadde 't meestendeel van den ghemeenen ingelanden huerlieden eygen handt *ende* merck tot huerlieden wil *ende* consent om dye molens te stellen gegeven *ende* souden dye gedaechde van alle dye ingelanden huerlieder handt *ende* procuratie wel gecregen hebben, hadden zij eenichsins getwijfelt van eenyger wederspannicheyte. Maer alzoe 't stellen *ende* maken van den voirs. molens zoe notoirlick 't proffijt was van 't gemeen lant uptie meeren gelegen, zoe en hadden zij gheen vordere vasticheyt begheert van den anderen ingelanden, *ende* hebbende 't voirs. consent, zoe hadden die gedaechde in meye *anno* XXXII off daeromtrent besteedt gehadt die voirs. molens te maecken, henluyden daertoe voersiente van alreleye substantien, stoffe *ende* behouften daertoe dyenende ten aensien *ende* wel weeten van eenen yegelijcken *ende* wesende de voirs. molens volmaect, hadden dye gedaechde deselve doen stellen

ende, wesende op vier oft vijff daegen werckens nae volmaect, hadden d' impetranten vercregen de voors. *openen letteren* van mandemente penael *ende* dye ter executie doen stellen als boven, persisterende de *voirnoemde* gedaechde mits desen redenen *ende* meer andere in huere voerscreven fijnen *ende* conclusien, *ende* naer dyen de voors. *partyen* tot meer stonden *gecompareert* hadden voor *commissarys* van den Hove up hope bij hem geaccordeert te werdene *ende* dat se deselve *commissarys* nyet en hadden connen verenigen. Deselve *partyen* hadden naderhandt geappoincteert geweest te scrijven bij feyte contrarie *ende* ordinaerlick te procederen *ende* dyen achtervolgende gediend van scriftueren, additien, solutien *ende* d' impetranten van *supersolutien* *ende* hadden hinc in de huere enqueste gedaen doen met getuygen, bryeven *ende* munimenten bij *commisaris* van den voirs. Hove, dewelcke oick vene *ende* inspectie genomen hadde van den plaetsen *ende* gelegentheyt van den meeren *ende* anderssins proces-verbael gemaect van den difficulteyten, *presentatien* *ende* anders bij den voors. *partyen* geallegiert, gerenunchiert van meer te produceren, gereprocheert, gesalveert, in rechte geconcludeert *ende* recht begeert.

[59 verso]

Ende eenygen tijt daernaer 't voirs. proces daerop oversien in onsen voirs. Raide van Hollant, de luyden van denselven Raide hadden bij heure *sentencie* off *ende* te nyeten gedaen de voors. beveelen penael *ende* den gedaichden geadmitteert mitten molen contencieulx te mogen maelen, mits dat een peyl gestelt soude worden bij zekeren *commissarys* van den Hove. D' impetranten daerover geroepen *ende* gehoirt, daernaer zij hem soudent moeten in 't maelen reguleren in sulcker wijs dat dieselve impetranten soudent moeten behouden dye *commoditeyt* van heuren vaerten na den tijt van den jaere achtervolgende dye *presentacie* van den gedaichden *ende* dat oick in de oncosten van den molens litigieulx met datter aencleeft nyemandt ghelden en zoude dan dye geconsenteert hebben in de opsettinge van deselve moelens *ende* dye daerbij bate gehadt sullen hebben tot discretie *ende* *ordonnantie* van den voirs. Hove, compenserende dye costen tusschen *partyen* om redenen wille denselven Hove daertoe porrende. Van welcker *sentencie* van date den viii^{en} van april *anno* XV^C XXXV naer den stijle van den voirs. Hove de *procureur* van den *voirnoemde* impetranten illico *ende* staensvoets geappelleert hadde dewelcke corts daernaer geanticipeert hadden geweest tot versueck van den *voirnoemde* Ysbrant Jan Heynez. *ende* consorten opten xxvi^{en} dach van meye lestleden, henluyden

bescreven voor onsen lieven *ende* getrouwen president; *ende* luyden van onsen Grooten Raide hadden oick de *voirnoemde* appellanten daerna uyt crachte van onse *openen* letteren van relief van appeele bij henluyden vercregen, doen dachvaerden den *voornoemde* van onsen Raede in Hollant *ende* inthimerende denselven Ysbrant Jan Heynesz. *ende* zijnen consorten opten xxiii^{en} dach van junyo oick lestleden in onsen voirs. Grooten Raide. Ende ten voirs. dage dienende opte anticipatie oft anderen daeran volgende comparerende de *voirnoemde* partyen bij hueren procureurs in rechte vanwegen der anticipanten te feyte leggende huere opene bryeven, bij henluyden in desen verworven, hadde geconcludeert geweest al *pertinentelick* in materie van anticipatie *ende* ten fijne van kosten. Ende hoirende bij den procureur van den voors. graefinne van Egmondt als voichtdinne *ende* tutrice van den grave van Egmondt hueren zone tracteren van deser materie, hadde bij hem verclaert geweest dat in den name van derselver gravinne in sulcker qualiteyt als boven hij hem voughden metten *voirnoemde* anticipanten, employerende heure voirs. dingtale *ende* conclusie van anticipatie, versueckende voorts de *voornoemde*

[60]

anticipanten *ende* gevoughde tesaemen dat die clauselen van inhibitien *ende* defensien, den appellanten verleent *ende* geinsereert in huere *openen* letteren van relieff van appeele gerevereert, aff *ende* te nyeten gedaen worden. Naer desen, te wetene opten voors. xxiii^{en} dach van junyo oft anderen daervoren, onderhouden de *voornoemde* appellanten den heere van Brederoede mitsgaders eenyge andere in der qualiteyt soe sij procederen, genoemt in de acte van dien daege *ende* noch breedere in de procuratie gepasseert voor Frederick van Ghoorle, notarys, in date den vi^{en} van den voors. maent van junyo overgeleyt in dese instantie appellatoire, hadden bij heuren procureurs doen verclaren dye gryeven van huerlieder appellatie *ende* concluderen bij diversche redenen *ende* middelen ten fijne dat se ontfangen wordden als appellanten, verclaert wel geappelleert te hebben *ende* voirts al *pertinentelick* in materie van appeele *ende* ten fijne ~~tot~~ van kosten, versueckende boven desen dat de voors. materie van anticipatie (aengesien dese jegenwoirdige van appeele) cesserer zoude. Waerop vanwegen van den geinthimeerden, uuytgesondert de *voirnoemde* gravinne van Egmond, geantwoord waere geweest *ende* behouden den fijnen van desertien *ende* van nyet ontfanckelick bij henluyden gepretendeert in dese saicke voir antwoorde, gesustineert de voors. sentencie daervan geappelleert was, seggende voorts

dat 't proces in onsen Raide van Hollant beleet was proces bij geschrifte, versueckende 't selve over zulck ontfangen gesien *ende* getermineert te werden ex eisdem actis an bene vel male. Concluderende voortmeer oick al *pertinentelick* in materie van appeele *ende* ten fijne van costen daerna, hadde de *voirnoemde* gravinne van Egmont oick gheantwoirt *ende* behoudelick den fijn van nyet ontfanckelick geconcludeert als boven. Ende ten selven tijde hadde bij den Hove geappoincteert geweest dat den naem van den heere van Brederoede, gestelt in de *voirgaende presentatien* van deser zake metten appellanten, duerstreept *ende* uuyter rolle gestelt zoude werden als nyet begrepen in de *sentencie* van den geappelleerden *ende* in 't voirs. relieff van appeele, gestelt sonder zijnen last, ad vene *ende* consente, *ende* de *voirnoemde* andere partyen aen allen zijden gehoirt in heure voirs. fijnen *ende* conclusien appellatorie. Ten lesten 't voirs. proces, beleet in onsen voirs. Raede van Hollant, hadde ontfangen geweest in onsen voors. Grooten

[60 verso]

Raede als proces bij geschrifte om gewesen te werdene, ex eisdem actis als boven, ten welcken zij aen beyden zijden souden moegen vougen een corte memorie opdat henluyden goet dochte. Ende eenygen tijt daarnaer, te wetene den xxiii^{en} van septembre lestleden, de *voirnoemde* appellanten hadden den Hove doen *presenteren* zekere huere *openen* letteren van requeste civile, om te mogen poseren *ende* verifiseren eenyge gepretendeerde nyeuwe feyten, in 't lange verhaelt in de voirs. requeste civile, *ende* oick in zekere huer advertisement daerop overgeleyt om daerbij te verclaren het particulier interest *van* henluyden appellanten *ende* oick mede om te deduceren dye impossibiliteyt *ende* repugnante van te malen up eenen peyl naer inhoud van de voirs. *sentencie* van den geappelleerden, mitsgaders oick om te moegen doen zekere *presentario* sonder nochtans te *prejudicieren* hueren goeden rechte in gevalle van refuse van *partie* als te wetene dat de *voirnoemde* Brantgen *ende* consorten doe roupen nae oude gewoonte alle die ingelanden van Petten, Camp, Hargom, Schoorle, Gruede *ende* van anderen dorpen daeromtrent dye souden mogen contribuieren totten voirs. muelens *om* henluyden daerop te hoeren *ende* even verre zijluyden oft het meestendeel *ende* waerdichste deel van dien consenteren wilden in 't oprichten *ende* onderhoudenisse van denselven muellens, zouden de voirs. appellanten daermede in consenteren *ende* dit proces te buyten gaen, welverstaende dat Brantgen *voirgenoemt* *ende* consorten eerst *ende* alvoren affdoen zouden *ende* tot huerlieden laste alleenlick draegen zulcken erffpacht *ende* andere *commerten* *ende*

lasten dye hij op 't voirs. gemeen lant gehaelt heeft gehadt zonder heurlieder consente oft hemluyden te ansoucken ter cause van den voirs. muelens oft dat Brantgen voirs. zoevele dade dat een yegelijck van den voirs. appellanten bleve in zulcke *commoditeyt* van huerlieden landen, wateren *ende* vaerten etc., sulcx als zij in voorleden jaren *ende* tot nochtog geweest hadden *ende* dat tot zijns selffs costen *ende* van denghenen die de muelens begheren alleenlick *ende* nyet van denghenen dye deselve nyet en begeren. Ende voirts stelle cautie souffisante *ende* subgecte den voirs. appellanten voor alle scaede *ende* interest dye zijluyden oft een yegelijcken van hen in zijn regardt souden moegen lijden in eenyge onregeltheyt van malen. Ende mits 't selve doende, waeren die *voirnoemde* appellanten tevreden 't voirs. proces te buyten te gaene als boven, welke requeste civile nyeuwe feyten *ende presentacie* van den appellanten bij den *voornoemde* geintheerden wedergeleyt *ende* gedebateert hadden geweest, sustinerende dat se denselven appellanten nyet en behoiden geintermeert te werdene, maer als incivile *ende* onredelicke gerejecteert bij den redenen daerom van huerlieder zijde voortgesteld, debaterende onder d'andere

[61]

de voirs. *presentacie* van den appellanten *ende* seggende dat d'eerste deel derselver *presentacien* bij denselven appellanten in Hollant oick mede gedaen waere geweest *ende* bij henluyden gerefuseert geweest, als blijcken mochte in 't eynde van het tweede proces-verbael bij den *commissarys* van Hollant voirs. gehouden *ende* gemaect *ende* dat het tweede deel derselver *presentacien* desgelijcx oick in Hollant bij den appellanten gedaen waere geweest in huere solutien in 't xxxii^c *article*, hoewel dye *presentacie* gedaen in dese instantie van appele noch min ten voordele was van den geintheerden dan die van Hollant, roerende 't punct van den cautie bij den appellanten begeert, waerom dye geintheerde meer redene hadden deselve te regecteren *ende* dye *voirnoemde* partyen vulcomelick gehoirt op 't geschil der voirs. requeste civile eyntlijck waere geappointeert geweest dat deselve requeste civile gevoucht soude worden ten processe van den voirs. *partien*, mitsgaders van elcker zijde een cort advertyssement ten fijne van interinamente *ende* rejectie hinc in de tenderende respectivelick in 't zij alzoe doen wilden om ter decisie van den processe daerop sulcken aenschou te nemen als nae redenen behoiren soude, soedat 't selve proces, mits desen in staete van wijsende gestelt zijnde, de *voornoemde* partyen terstont daernaes ons zeere ernstelick versocht hadden om te hebben expeditie van justicie. Daerom

gecompareert *zijnde* tot verscheyden stonden bij hueren procureurs, gecommitteerden *ende* solliciteurs in onsen voors. Grooten Raide, doen te weetene dat oversien *ende* gevisiteert in denselven onsen Grooten Raede wel *ende* in 't lange 't proces van den *voirnoemde* partyen *ende* alle 't gene dat bij dien gebleken es, geconsidereert oick *ende* overgewegen dat in desen behoorde geconsidereert *ende* overgewegen te zijne *ende* dat heeft konnen *ende* moegen, gemoveren wij met groote *ende* rijpe deliberatie van Raede, sonder aenschou te nemene upte voors. requeste civile van den appellanten, seggen *ende* verclaren bij dese onse sentencie diffinitive *ende* over recht dat de *voirnoemde* appellanten geappelleert hebben sonder grieff, sal de voors. sentencie van den geappelleerden sorteren haeren vulcomen *ende* geheelen effecte *ende* condempneren de voors. appellanten in de boete *ende* in de costen dye taxatie daervan gereferneert den luyden van onsen voirs. Grooten Raide. Des t'oirconde wij hebben onsen zegel hyeraen doen hangen. Ghegeven in onsser stede van Mechelen den thiensten dach van novembre.

[61 verso]

[in marge: 1536.]

In den jaere onss Heeren duusent vijffhondert *ende* zessendertich van onsen keyserijcke 't zeventienste *ende* van onsen rijcken van Spaengnen, van beeden Cecillien *ende* anderen het eenentwintichste. Voor upte ploye stont gescreven: Bij den keyser ter relatie van den Raede *ende* onderteyckent J. Detticx.

Gecollationneert tegens dye principael sentencie brieff
gescreven in francijn mit een groot uuythangent
zegel van roo wasse *ende* daermede
bevonden accorderende bij mij
De Teylingen

Copia copie

Wij, burgermeesteren, scepenen *ende* vroetscap der stede van *Alcmaer*, doen condt allen luyden dien 't behoirt hoe dat wij gegont *ende* gegeven hebben, gonnen *ende* gheven mits desen voor ons *ende* onse nacomelingen Pieter Aerntsz., tymmerman, een leech erff van vier *ende* twintich voeten breed wesende, streckende van Dronckenort tot an de Leedt, mits dier conditien dat up elcke eyndt van 't voors. erff zal leggen blijven achtien voeten tot een straet off zoeveel meer als zijn naeste buyeren an de westzijde mede laten leggen tot een straet.

Ende is 't selfffde erff leggende up 't oosteynde, an de zuytzijde up Dronckenoot, daer Dirrick Aerian Heynen erff naeste lenden off is an de westzijde ende dat stede erff an d'oistzijde, welverstaende dat dye voirs. Pieter Aerntsz. gehouden zal wesen up 't voors. erff te doen maecken tot zijnen cost ende tot prouffijt van deser voors. stede van Alcmaer een achtkant toornsgewijs van steen, gecommen van 't huys ofte camer van de Halve Maen, met busgaten, die buytenzijde van deselfffde toorn tusschen de pilaerns twee van dezelfde steenen dick weesende ende dye binnenzijde van de voirs. toorn tusschen de pilaerns een halve steen van de voirs. steen dick wesende, ende dye voirs. muyer ofte toorn, hooch wesende van der aerden off zeeven voeten, daer hem dye stede van Alcmaer eens voer geven zal

[62]

ses karolusgulden van twintich stuvers 't stuck. Ende dye voirs. Pieter Aerntsz. zal gehouden wesen upte voors. toorn te maken off te doen maken tot zijn eygen cost ende voor zijn selffs proffijt een rindtmolen ofte een coornmolen ende dyeselfffde rindtmolen ofte coornmolen nu noch in ghenen toecomende tijden off te breken ende wech te brengen off te doen wechbrengen tot een ander plaetse, 't sij binnen deser stede ofte daer buyten bij hem ofte zijnen nacommelingen dan alleenlicken met consent ende bij wille van de burgermeesteren, scepenen ende vroetscap deser voors. stede dan indertijt wesende. Ende tot wat tijden dat dye voirs. Pieter Aerntsz. ofte yemandt anders deselve rindtmolen ofte coornmolen sal moeten offbreken ofte doen offbreken met consente ende bij wille als voren, zoe zal altijt dieselve toorn blijven staen tot deser voirs. stede prouffijt alle dunck sonder arch ende fraude. Des t'oirconde zoe hebben wij, burgermeesteren der voirs. stede van Alcmaer, bij consente van de vroetscap der voirs. stede deser stedezegel ten zaicken hyerbeneden angehangen. Ende omme der meerder vasticheyts wille zoe hebben wij, scepenen van Alcmaer als nutertijt dienende ende regerende, onse zegelen hyerbeneden mede angehangen upten viii^{en} augusti anno XV^C XLIII. Opte ploye stont gescreven: Andries Pietersz. Zel.

Bij mij De Teylingen

[in marge:Guurtje Baerts huys:
heeft gewoond op de Voor-
dam op de hoek van den
Dijk]

Dit zijn deghene dye geconsenteert hebben
tot dye plating die Jan Pietersz. Coninck
saliger gedachten heeft laten maecken, *leggende*
bezijden Ghuyerte Baertsdrs. plating *ende* dye
eygendom daeraen hebben:

Jan Pietersz. Conincx *weduwe*
Symon Bartelmeeusz.
Claes Wybrantsz. dubbelt gelt
Dirck Jorisz., *tymmerman*
Wouter Theeus *olyslagers zwaeger*
Amel, Dirck Bostelaers *wedue*
Jacob Willemsz. Dwars
Aernt Baerntsz. *Verhoeff*

[62 verso]

Dye burgermeesteren der stede *van* Alcmaer willen *vercoepen*
vanwegen der voirs. stede drye stucken nyeu angemaect
lants, *leggende* in de Voormeer, zoe groot *ende* cleyn
als dieselve nutertijt offgepaelt staen, te weeten
't oisterstuck, 't middelstuck *ende* 't westerstuck, mit
conditie zoe wye eenyge van de voirs. drye stucken
coopt, sal gehouden wesen een sloet te scieten acht
voeten wijdt bij noorden die voirs. palen, maer
wilverstaende indie die regulieren buyten Haerlem
't halve up scot begeren te hebben, zoe sullen zij die
halve kosten helpen dragen, indien nyet, zoe zal
die coeper zijn wil mittet scot moegen doen.

Soe wye eenyge van de voirs. *perceelen van* landen
coopt, zal gehouden wesen 't selve te betalen up drye
Lichtmissedaegen eerstcomende *ende* achtereenvolgende *telcken*
een derdepaert van de penningen, *wilverstaende*
zoe wy 't westersche stuck coopt die zal die vulnis-
cuylen binnen Alcmaer daer toe hebben, *beghinnende* van den
dach van de coop tot may *anno* LVII. Des zal hij deselve
vulniscuylen moeten reyn houden tot *vermaninge*
van burgermeesteren der voirs. stede.

Up conditie *ende* voirwaerden voren verclaert, soe heeft
Claes Harcxz. het middelstuck gecoft voor de *somme*
van hondert *ende* 't negentich nobelen.

Ten conditie als boven soe heeft Jacob Reyersz.
Boon het westerstuck gecoft voor de *somme van*
hondert *ende* 't negentich nobelen *ende* zal tot zijn

costen de wateringhen ende stedevestens moegen
diepen ende wechbrengen.

Ten conditie mede als voren soe heeft Pieter Janss.,
wonende upte Leedt, het oisterstuck gecoft voor de *somme*
van tachtichstalve nobelen.

Aldus gedaen in de herberge van Coelen upten
xxviii^{en} novembris anno XV^C LV. Daerbij waeren
Cornelis Claesz., Cornelis Gerbrantsz. ende
meester Gerrit Pietersz., burgermeesteren, mij
oick jegenwoirdich

De Teylingen

[63]

Dye burgermeesteren mitte gerechte van Alcmaer
willen *verhuyeren ende vercoepen* 't vulnis *van* alle
die vulniscuylen binnen Alcmaert, mitsgaders
al 't ander vulnis, *leggende* upte wallen, behoudelick
datter vulnis upte voirs. wallen zal moegen
leggen xxiiii uren tot behouff van den eygenaer,
beghinnende up huyden datum van desen tot
Sint-Jansmisse LVIII, mit conditie dat dye
coeper de voirs. vulniscuylen reyn *ende* scoen zal
houden sonder upspraeck *ende* zal den coeper
cautie *ende* borch stellen voer de penningen voer
ende alleer hij van 't stadthuys gaet *ende*
indien daer clachte quaeme, dat den coeper die
vulniscuylen nyet reyn noch scoen en hælde,
soe sullen die burgermeesteren deselve vulniscuylen
moegen doen scoenmaken tot coste van den huyerman.

Up welck *conditien ende* voirwaerden Steven Jacobsz.
't voirs. vulnis gehuyert *ende* gecoft heeft
om vijffich gulden, te betalen *van* verndel jaers
tot verndel jaers *ende* dat als willekeur,
maexel ofte heerlicke sculde off bij maniere
van ghijselinge.

Actum up 't stadthuys in de vierscaer den xv^{en}
juny anno XV^C LVII in kennisse *van* mij, der
stede *van* Alcmaer secretarys

De Teylingen

[63 verso]

Dye burgemeesteren mitte gerechte van Alcmaer willen vercoepen tot proffijt van denghenen dye contribuieren tot offbreeckinge van de huysen in 't Scaepsteechgen alle alsulcke huysen *ende* cameran als daer staende zijn an de noortzijde van 't voirs. Scaepsteechgen, mit alle 't gundt dat aert- *ende* spijkervast is, nae costume der voirs. stede, te betalen op vijff mayedaegen naestcomende, mits stellende cautie suffisant tot discretie van den gerechte.

Dye coepers sullen sculdich *ende* gehouden wesen dye voirs. huysen *ende* cameran tot heuren costen off te breecken binnen xiiii daegen nae mayendach eerstcomende *ende* deselve huysen an te tasten 's daechs nae Heylich Cruysdach, mits dat se slecht wesen sullen, binnen die voirs. xiiii daegen. Ende indien yemandt hyerinne gebrekich bevonden worde, zoe zal die stede 't selve moegen doen offbreken tot coste van den coeper.

Up conditie *ende* voirwaerden hyervoren *verclaert* soe heeft Claes Otten gecoft Cornelis Symenss. camer met een bedtste, drye bancken ineen gevoucht, noch een bedste, in de binnenkeucken, noch een bescoten hantcamerken, twee ramen in de keucken, tesaemen voer xliiii gulden
Borch Thoenis Heertgis

Tomas Bartelmeeusz. heeft gecoft Arys Symenss. camer met een bedtstee, een hantcamerken, een bescot an de muyer in 't voerhuys, t'saemen om xxii gulden
Borch Frans van Teylingen

Harman Dircxz., bode, heeft gecoft Claes Heyndricxsoon camer met een oude betymmerde bedtste *ende* mit een spinnnetgen onder de trap, tesaemen om xiii gulden
Borch Ambrosius de Bode

Claes Otten heeft gecoft Arys Symenss. camer met een bedtstee *ende* een bescoten spinnnetgen *om* xiii gulden
Borch Toenis Heertgis

[in marge: belast met i *half*^c gulden]

Louris Coppisz., scoenmaker, heeft gecoft Frans Pietersz. camer met een bescoten bedstede, een middelschot met ii glaesen, een moey bescoten spinnnetgen *ende* ii ramen met een cruyskazijn, t'samen om xx gulden
Borch Frans Reyersz.

[64]

[in marge: belast Jacob Gerritsz.
huys met ii half^c gulden]

Adriaen Nannincxz., schout, heeft gecoft Jan Woutersz.
huys met een oppercamer *ende* een bescoten bedstede
met ii solder, noch Jacob Gerritsz. scoenmakers huys
met ii bedsteden in 't voerhuys, noch een bedstede
in de keucken, ii raemen in de keucken, noch ii ramen
in 't voorhuys *ende* noch een wenteltrap in 't
voorhuys, tesaemen om lxxv gulden
Borch Nanninck Aeriansz.

Deze coop heeft Claes Pietersz. van Amsterdam *ende* heeft hem starck gemaect omme
de voirs. penningen voir de scout te betalen. Actum den xxiii^{en} may anno LVIII
in kennisse van mij De Teylingen

Aldus gedaen in Coelen upten xxi^{en} marty anno XV^C
LVIII stilo *communi* in kennisse van mij
De Teylingen

Up huyden den xv^{en} february anno LIX stilo *communi*
soe bekende Garbrant Cornelisz., oylslager, tot *zijnen* last
genomen te hebben omme te betalen de custingen dye
daer resterende zijn van ~~van~~ 't huys bij Claes Pietersz.
alias 't Houten Schysetgen van Adriaen Nannincxz., schout, gecoft.
In kennisse van mij
De Teylingen

Copie

Tauxatie gedaen *ende* de stede van Alcmaer overgelevert
upten vii^{en} aprilis anno XV^C acht *ende* vijffich nae den
gemeen scrijven bij den *gecommitteerden* derselver stede
hyeronder gescreven van de huysen dye
contribueren sullen tottet offbreken van den
huysen die tot erectie van 't nyeuwe waechuys
offgebroken sullen werden, de *voornoemde* *gecommitteerden*
overgelevert, welcke *somme van* taxatie de *personen*
hyernaes gescreven elcx in den *zijnen* opbrengen
ende betalen sullen de stede van Alcmaer up ~~vijff~~
vijff mayedaegen eerstcomende, telcken een
gerechte vijffdepaert van de voirs. *sommen*
met guldens, het stuck van twintich stivers.

Eerst de noortzijde van de Waech op de Meent
Erm Jans xlvii gulden
Cornelis van Veen xlvii gulden
meester Melis weduwe lii gulden

Albert Zybrantsz.	xxxviii gulden
Jan Claes Oemen	xxxiiii gulden
Harck Claesz.	xxix gulden
Tryn Janvaers	xx gulden
Garbrant Albertsz.	xxii gulden
Cornelis Menten	xvi gulden

[64 verso]

De zuydtzijde van de Waech op de Meent

Jan Woutersz.	lx gulden
Lucas Arysz.	cxl gulden
Garbrant Gerritsz., lakencoeper	xxxv gulden
Maerten Jacobsz.	xxxiii gulden
Aelbert Volckers wedue	xxvii gulden
Jacob Madder	xxiii gulden
Louris, schoenmaker	ix gulden
Claes Crael	ix gulden
Cornelis Jansz.	xxi gulden
Jan die Boedt	xiii gulden
Coemen Garbrants wedue	xviii gulden
Jan van Leyen, pottebacker	vii gulden
Theeus Claesz.	ix gulden

Dye oestzijde van de Houtistraet
van 't Heyligeesthuys nae 't cruyswerck

Maerten Pouwelsz.	lxxxv gulden
Louris Pietersz.	xxxiiii gulden
Gerryt Claessoon kinderen	xxxviii gulden
Jel, kistemaker	xxiii gulden
Aechte Pieters met ii woeningen	xxviii gulden
Gerryt Jansz., snijer	vi gulden
Cornelis Cuyper	xvi gulden
Allert Dircxz., kistemaker	xi gulden
Dirck Jansz. Ram	xi gulden
Jan Franss., stilganckmaker	vi gulden
Claes Hecken weduwe	vi gulden
Aerian Reynersz.	vi gulden

De westzijde daerover

Bartelmeeus Symesz.	cxl gulden
Thys Dircxz.	l gulden
Louris Jan Snyers	xl gulden
Cornelis Pietersz., halff vasten	xxx gulden

[65]

Jacob Reyersz. Boon	xl gulden
---------------------	-----------

Cornelis Dircxz., backer	xviii gulden
meester Garbrants kinderen	xviii gulden
De Halve Maen wellecoem vaer	iiii gulden
ende Arys Jansz.	v gulden
Aeff Coemen Nelen	iiii gulden
Cornelis Symisz.	iiii gulden
Jan Trocken huys	v gulden

De westzijde van de Houtilstraet
nae de brouwers

Jan Slootgis	cxxxv gulden
Allert Jacobsz.	lxv gulden
Dirck messemakers kinderen	xlviiii gulden
Henrick Aeriansz.	xxxviii gulden
Gryete Gerryts	xlviiii gulden
Pieter Bartelmeeusz.	xxiiii gulden
Ambrosius	xvi gulden
Gryet daernaest	xii gulden
Jel Cornelisz.	xvii gulden
Dirck Maertsz.	xiiii gulden
Jacob Jacobsz.	xv gulden
Gerrit Jacobsz. Booch	xii gulden
heer Jan Zygerop	xii gulden
Lysbet Wennen	viii gulden
Gerryt Booch	ix gulden
Symon Janss. Brouwer	x gulden
Jan Robertsz., backer	v gulden

De oistzijde daerover

Harman, slootmaker	xii gulden
Louris Dirck Huygen	xxiiii gulden
Jan Cornelisz.	xxiiii gulden
Maerten Jacobsz.	xv gulden
Evert Jansz.	xv gulden

[65 verso]

Gerrit Jacobsz. Booch	xx gulden
Dirck Maertsz.	xx gulden
Tryn Janvaers	xii gulden
Maerten Praemkes	vi gulden
Jacob Lubbertsz.	vi gulden

Dye zuydtzijde van 't Fnidzen

Symon Heertgesz.	xxviii gulden
Lysbet Floren, brouster, met ii woeningen	xxx gulden
Lubbert Myenss.	xii gulden
Jan Henricxz.	xviii gulden
Toenis Heertgisz.	xvi gulden

Gerrit Dircx met een leech erff	xx gulden
Gerrit Henricxz. met een erff	xx gulden
Jacob Boelen	xv gulden
Thys Reyersz.	xi gulden
Coemen Louris	x gulden
Pieter Saffgen	x gulden
Jacob Willemsz.	x gulden
Engelant	v gulden
Jan Foppen, messemaker	v gulden

De noortzijde daerover

Jacob Tymenss.	xx gulden
<i>meester</i> Thomas	xii gulden
Cornelis Gerrits, landtaernmaker	xi gulden
Willem Cornelisz.	xiiii gulden
Naen Claesz.	xiiii gulden
Jacob Aeriansz.	xv gulden
Jan Borrits weduwe	viii gulden
't huys daer Andries Verduyn in woont	vii gulden
Jacob Lammertsz.	vi gulden

De noortzijde van Maria Magdalenensteech

Jacob Lourisz.	ix gulden
Meynert Dircxz. Ham	xvi gulden
Lenaert Pouwelsz.	vii gulden
Doeff Cornelisz.	v gulden

[66]

Hansgen, houtsager	iii gulden
Duyff Jacobs	iiii gulden
Pieter Florisz., backer	v gulden
Jan Dircxz., koker	iii gulden
Symon Garbrantsz. huysing	vii gulden
Jan, buyelmaker	iii gulden
Steven, kannemaker	iii gulden

De zuydtzijde daerover

Marytgen, duydraechster	ix gulden
Neel Willems	vi gulden
<i>Willem</i> Sanesz., matselaer	viii gulden
Symen Gerritsz.	xv gulden
Jacob Baernts.	iii gulden
Lyntgen, buylmaker	ii gulden
Jasper Franss.	ii gulden
Augustyn Pouwelsz.	viii gulden
Bruyn, snijer	ii gulden
Aechte Claes	iiii gulden
<i>meester</i> Dirck Allertsz.	iii gulden

Frans Pietersz. scoenmakers camer ten
westen an de voirs. camer die Arys
Symesz. selffs bewoont als voren, *streckende*
an de lege plaets van 't Heylichgeesthuys
voirs., belast met anderhalff hondert

[in regel: ^X te weeten 1 gulden Pieter
Pietersz., *zijn huysvrouwen*
vader tot Haerlem.

Nota: te corten te may
anno LIX een jaer rente *iii gulden*.

Noch Claes Heyndricxz.
1 gulden.

Noch Tomas Pietersz. *zijn broer* 1 gulden, hyer en is geen brieff off.]

gulden ^X, als 't hoofgelt daertoe gecort
thien gulden van renten, de beterscap
getaxeert op ii^c gulden.

[67]

Jacob Gerritsz. schoenmakers huys, *staende*
an de zuydtzijde van 't Heylichgeesthuys
voirs. in den Houtilstraet, 't welck hij
nutertijt selffs bewoont, belast met
dardalff hondert gulden, 't hoofgelt daer-
toe gecort xxx gulden van renten, de
beterschap getaxeert op iii^c lxx gulden

Jan Woutersz. camer, daer ten oisten an
staende *streckende* an de leege plaets van 't
voirs. Heylichgeesthuys, getaxeert op iii^c lxxv gulden

De lege plaets van 't Heylichgeesthuys
voirnoemt *voir dese tijt* ~~nyet~~ *nyet* getaxeert.

Aldus gedaen ten daege *ende* jaere als voren in oerconden
elcx onsen gewoenlicken hantgeschrift hyeronder gestelt.
Onder stontd geteyckent: Garbrant Jacopz.,
Floris van Teylingen, Jan Jacobsz.

Accordeert naer *collationneren* bij mij
De Teylingen

Up huyden den xxix^{en} july *anno XV^C LIX* soe hebben Jan
Floren *ende* Cornelis Janss., *wonende* beyde Overdyegeest,
angenomen van burgermeesteren te vollen met sande 't nyeuwe

werck beghinnende 't eynde van de stedevesten bij Jaep Oems molenwerff, streckende oistwaerts op zoeverre dat nutertijt bepaelt is, mits dat die stede gehouden zal weesen rontoim binnen 't werck een war te leggen an de palen boven twee ofte dardalff voet breed, dit voor de *somme* van hondert *ende* vijff carolusgulden tot xx *stuvers* 't stuck *ende* daerenboven vyer tonnen byerexcijse, welck werck zij opleveren sullen tusschen dit *ende* Alderheyligen eerstcomende, zoe hooch als dye platingen *ende* te midden zoeveel hoeger datter an beyde zijden bequamelick mach offloepen *ende* dit werck in de selffde hoochte te onderhouden tot Lichtmisse daeran volgende. In kennisse van mij

De Teylingen

[67 verso]

Anno lix may

Contracten ofte voerwaerden aengaende
der scholen *ende* der stede van Alckmaer

- i Dat dye meesters met alder diligentie elcx in 't zijne dye scholiers zullen leeren die vreesse Gods, goede zeden *ende* manieren, wel lesen *ende* schrijven *ende* haer fundament *grammaticael* etc., mitsgaders dye scholiers te admoneren alle hoochtijden *omme* te byecht te gaen *ende* die vastel daegen te *vercondigen* in elcke loco.
- ii Dat dye rector met zijn adjuncten gehouden sullen zijn eerst *Veni Sancte Spiritus* gesongen wesende, van ses tot acht uren alle daechs lesse te doen elcx in 't zijne, te weeten van halff maert tot Alderheyligen, uuytgenomen hoichtijden als men metten singt *ende* sonnendaechs *ende* heyligedaechs een ure 's morgens, te weten *van* zeven tot acht uren.
- iii Dat dye rectoer neerstich sal letten op die absenten.
- iiii Dat *Cannius* gehouden sal zijn off de *meester* in *sexto* *van* negenen tot tyen uren, als 't geen sangdach en is, te exerceren die *sextanos* *ende* *septanos* *ende* dan hij gehouden zijn te vervullen de plaetse van den sang*meester*, nae moderatie van den rector bij advys *van* burger*meesteren*.
- v Dat dye rectoer met zijn adjuncten gehouden sullen zijn van twaelff uren tot twee uren in 't bovenschool dye scholiers te leeren elcx in 't zijne soe dat behoert,

desgelijcx *van* vijf heuren alle werkedaeen, maer op sonnedagen, heyligedaegen, heylichavonts *van* xii tot een heuren, *van* vier tot vijf uren t'somerdaechs, ende t' s winterdaechs *van* Alreheyligen tot halff maert up werckedaegen t' s morgens *van* vii tot halff negenen als 't geen sang en is, anders te acht uren *ende* t' s achternoen *van* xii tot ii *ende* *van* dryen tot vyer heuren.

vi Dat dye rectoer ofte zijn adjunct bij beurten *van* twee tot halff dryen sal gaen visiteren hoe dattet in 't laege school gaet, opdat alzoey dye jongers te beter onder discipline moegen gehouden worden.

[68]

vii Dat gheen *van* die meesters moet absenteren op dye tijt als hij in 't school behoert te zijne, hetzij met gasten oft ander vacantien, dan alleen uuyt nootzaecken *ende* dat te kennen te gheven d'ander meester.

viii Dat die rectoer met d'ander meesters daer naerstich op passen dat die scholiers bequaem zijn *van* manieren op 't straet, op 't choor *ende* elders.

ix Dat dye rector noteeders in elcke loco stellen zal om te noteren die op 't straet ofte elders wanstuerich zijn *ende* dye noot eenmael ter weeck te hoeren.

x Dat die rector met zijn meesters sinceer sullen weesen *ende* geen boecken zal lezen daer quaet in gelegen is oft daer die scoliers deur gecorrupteert souden moegen worden *ende* neerstich toesien datter geen quaede ketterie in die jongers geplant en worde, hetzij in leeringe, manieren ofte leven, maer dye boecken der institucien *van* den jongers der scientie angaende sal die rector leesen dye 't hem believen sal 't eynden uuyt.

xi Dat dye rector nyet meer dan tweemaal ter weken zijn scholieren oerloff geven sal, te weeten 's maenendaechs *ende* dondersdaechs naenoen, ten waer dat men 't somtijts veranderden om des weders ongetempertheyt *ende* dat als 't een geheele weecke is, anders maer eens ter weke.

xii Dat dye rector met zijn meesters neerstich toesien sal *ende* oeck nooteeders stellen datter nyemant spelen en loepe dan op oerloffdaegen.

xiii Dat die rector *van* nu voirtaen nyet geerloft zal zijn eenyge bruloftsbryeven te senden in bruyloften dan tot

notabele *personen* van geleertheit ofte rijckdom,
want het strect tot laste van der gemeente *ende* zal
den oerloffdach geleyt worden opten ordinarys oirloff-
dach off ten minsten nae twee uren opten extraordinarys
dach desgelijck *van sommige* gilden.

- xiii Dat dye lessen sullen uuytgaen pro extraneis tweemael
's jaers in 't bovenschool, ingaende een weecke voer Paesschen
ende uuytgaende een weecke nae Paesschen, desgelijcx t'Alderheiligen
ende dat die intranei evenwel sullen school gaen
een ure voernoene *ende* een naenoen.

[68 verso]

- xv Op dese twee tijden des jaers sal men examen houden
ende ondersoecken wat een ygelijck proffijts gedaen heeft
ende die men bequaem daertoe vindt sal men bij ordinantie
een loock laten opgaen.
- xvi Dat nyemant onder hem eenyge kinderen sal moegen
houden om Latijn te leeren dan alleen die yemandt
zelffs in zijn cost heeft, mids ghevende den rector
alle vyerendeel jaers van een ygelijck vijff stuvers.
- xvii Item dat nyemant eenyge knechtken en sal moegen annemen
om Duytsch ofte scrijven te leeren, hij en zal eerst bij den
rectoor comen *ende* gheven hem dat getal op 't scrift
upte verbeurte van privaetschool meer te mogen houden
ende dye meester zal den rector altijt voer het gelt staen.
- xviii Item dye rector sal hetselve school bedienen nae forme
ende ordinantie als hem bij gescrifte van den secretarys
gelevert is te may anno LVI *ende* als hij dit halve jaer
bedient heeft ingaende t'Alderheiligen LVIII.
- xix Item dat hij zal drye meesters tot hem huyeren, twee
in het bovenschool *ende* een in het laege school, *ende* dit
tot laste van de rectoer voir de *somme van lxxiiii karolusgulden*,
d'ene genaemt *meester* Pieter *ende* d'ander heer Cornelis
Cannius *ende* in 't laege school heer Andries, zoelange
als hij eenyge stoff tot redelicken prijse binnen der
stede off buyten mach krijgen *ende* geen notabele excessen moet
doen, welverstaende dat *meester* Jacob in 't laege schole
met heer Dirck Heneweer dye 't choor bewaeren zal,
sullen tot laste *ende* costen wesen van der stede *van Alcmaer*.
- xx Item zoe is noch voerwaerde dat dese voirs. rector
ons nyet en zal *verlaten* voordat hij sal sesse jaeren
gedient hebben *ende* dat wij hem mogen *verlaten* bij faulte

van misdienen, mids hem een jaer tevoren te waerschouwen.

- xxi Item is noch geaccordeert als voren aengaende de bijscholen dat zij geen pauperen en sullen accepteren maer dye-elve te stieren in het grote schole ende dat zij hem sullen gehouden zijn van een ygelick knechtken een volle stoeter te gheven elcke vierendeel jaers weer, zij vroeck aencomen off laet, vroeck uuytsceyden off laet ende diesgelijck op het groote school, opte verboerte als in de groote artyculen begrepen is ende dat een ygelijck

[69]

sal zijn eedt doen om den rector het volle getal over te leveren ende wel betaelen.

- xxii Voort soe sal die rector vrij excijs hebben van 't byer dat hij binnen zijnen huysse met zijn familie verdrincken sal, alzoehem 't selve bij de vroetschap geaccordeert es.

Concept gemaect bij burgermeesteren mitte gerechte ende vroetschap deser stede beroerende het choor ende clercken derselver stede van Alcmaer, mitsgaders bij advys van eenyge priesteren.

In den eersten omme dye meesters van choor te subleveren van die groote lasten dye zij hebben 't geheele jaer, d'ene met dye jongers te leeren singen hoer koersanck zoe in de mettens als up andere hoochtijden ende feestdaegen, zoe is geordonneert 't gundt hyernaevolcht ende dat tot wederseggen van burgermeesteren, scepenen ende raiden der voirs. stede.

Item dat alle poirterskinderen sullen moeten te choor gaen tot hoer sestien jaeren toe incluyz, maer dye sanckvast zijn sullen moegen absenteren des vrijdaechs ende alle heylige-avonden, 's morgens dan sullen dieselve sangers gehouden weesen primas vesperas ende 's anderendaechs te hoichmisse ende te vesper te comen gelijck andere jongers.

Voirts zoe zijn bij provisie dye mettenen van Sint-Jan, Sinte-Michiel ende Sinte-Maerten offgeset, maer sullen dyeselve mettenen gesongen worden bij de getijdeheeren ende nyet bij de schooliers.

Noch is geordonneert dat die metten van Sinte-Mathys gesongen zal worden bij de jonger met drye lessen, van gelijcken de mettenen van Alderheyiligen

ende Kermisse.

Oick is geordonneert dat men alle Vrouwendagen ende alle d'andere mettenen singen sullen met drye lessen, uuytgesondert de metten van Karsmisse ende alle

[69 verso]

dye andere mettens sal men beghinnen te singen 's morgens te vijff uren.

Voirts zoe sullen dye getijdeheeren bewaren alle votymissen dye up werckedaegen vallen, sullen te singen.

Ende alle prophecien sal men singen ende onderhouden gelijk in andere steden.

Aldus gedaen upten laesten may anno LX
in kennisse van mij

De Teylingen

[in marge: anno LXIII]

Mijn heeren dye burgermeesteren der stede van Alcmaer willen vercoepen Aecht van Necken huysinge totte steenen gevel toe, van de camer gecomen van Jan de Vlaming, sonder yet van deselve ghevel off te breken, welck huys de coeper gehouden zal weesen op *zijn*en costen off te breken ende de poing met alle de materialen wech te brengen tusschen dit ende Sint-Jansmisse mitzomer.

Item zoe wye 't selve huys coopt, zal gehouden weesen te betalen d'een helft met gereet gelt off een maent daernaem ombegrepen in handen van Jan Jacobsz., tesorier, ende d'ander helft te may anno LXIII in handen van den toecomende tesorier, mit dat deselve coeper borch zal stellen, daer mijn heeren mede genoeg sullen. Hyer is coeper offgebleven Claes Heyndrixz. om elfftalve gulden.

Noch willen mijn heeren *voirs.* op voerwaarden ende daegen als voren vercoepen de camer gecomen van Jan de Vlaming, staende achter Aecht van Necken huys. Hier is coopster affgebleven Jaep Jan van Dammen om xiiii gulden, te betalen als boven.

Noch mede willen mijn heeren vercoepen't huys van Cornelis Knaep, staende up 't Nyeuwelant bij de valbreg, welck huys de coeper gehouden zal weesen op *zijn*en costen off te breken ende de poeyng met alle de

materialen wech te brengen tusschen dit *ende Sint-*

[70]

Jacob naestcomende. Ende zoe wye 't selve huys
coopt, zal gehouden weesen te betalen d'een helft
met gereet gelt in handen als voren *ende d'ander*
helft te may *anno LXIII* in handen van *den* toecomende tesorier.
Hyer is coeper offgebleven Dirck Maertsz. van Foreest, schoenmaker,
om xx gulden.

Noch hebben mijn heeren *vercoft* 't huys van Jan
Maertss., staende tegens Sinte-Pieterstoorn over,
om off te breken *ende* te betalen als voren.
Hyer is coeper offgebleven Claes Heyndricxsz. om viii gulden.

Aldus gedaen upten xi^{en} may *anno XV^C LXIII* ter *presentie*
van schout, burgermeesteren mitte gerechte *ende* fabryckmeester.

Ten daege *voirs.* hebben mijn heeren dye burgermeesteren
mitte gerechte van Alcmaer gecoft tot behouff van
der *voirs.* stede van Maerten Janss. 't huys,
staende bij Sinte-Pieterstoorn, gecomen van
Jan Maertss., *omme* dye *somme* van dartich gulden,
te betalen xiiii gulden gereet *ende* dye reste Karsmisse
naestcomende *anno LXIII*. In kennisse van mij

De Teylingen

[70 verso]

Anno XV^C LXIII

[in marge: beroerende
't cleyne school]

Jacob Claess. is bij burgermeesteren angenomen *omme*
het cleyne school te bewaeren den tijt van
vyer jaeren achtereenvolgende 's jaers *omme* dye *somme*
van vyerenvijftich gulden, ingaende Lichtmisse *anno LXIII*
vyer en 't sestich stilo *communi*, te betalen up vyer termijnen
's jaers. Des zal hij noch daerenboven hebben
't verval van choer.

Up huyden den iii^{en} january *anno XV^C* vyer en 't sestich stilo *communi*
zoe hebben burgermeesteren angenomen heer Dirck Heneweer
omme de noortzijde van choer te bewaren als hij nutertijt
doet, mitsgaders heyligedaechs, heylichavonts *ende* op

andere tijden in 't school te comen omme de jongers over te leeren singen soe dat den tijt eyscht ende dit den tijt van een jaer, beghinnende Lichtmisse naestcomende anno LXIII stilo *communi* ende wederom expererende Lichtmisse LXV stilo *communi* omme dye somme van xxiiii gulden van xx *stuvers* 't stuck ende daerenboven een nyeuwe bonnet (des heeft hij belooft hem in 't leeren van *de* jongers te quijten als dat behoirt).

[in marge: beroerende Claes
Russen huys]

Willem Fieraert Janss., drapenierder, heeft hem voer burgermeesteren daerinne overgegeven dat hij zijn huys bij hem van meester Claes Rus gecoft, staende buyten de Vriessepoert, nyemant en zal verhuyeren off hij zal mede excijs ende ander schot ende lot gheven als een ander poorter van Alcmaer. Actum den xxviii^{en} aprilis anno LXIII.

[in marge: beroerende de
uuytgangen
upte Leedt]

Amel Claess., Jan Tymeuss., Ghysbert, leydecker, Louris Noys ende Gerryt Aeriansz., buyeren van de zuytzijde upte Leedt, comparerende voor schout, burgermeesteren mitte gerechte, hebben eendrachtelicken gekent als dat zij gheen uuytganck en hebben achter hoer huysen, streckende na de stedevesten van *de* Leedt ende dat zij deselve uuytgangen tot vermaninge van burgermeesteren altijt sullen toedoen ende stoppen. Actum den xi^{en} january anno XV^C LXIII stilo *communi*. In kennisse van mij
De Teylingen

[71]

[in marge: beroerende de Roomolen]

Copie

Aen mijnen heeren burgemeesteren ende raede
deser stede van Alcmaer

Vertoent in reverentie uwen goetwilligen poorter ende inwoonder Harman Aertss., hoedat hij suppliant eygenaer es van de Roode molen, gestaen alhyer opte stede toorn, diewelcke hij t'sijnen believe mach doen affbreecken ende elders stellen, sulcx dat hem suppliant nu wel soude

te zin staen diezelfffde molen van daer te transporteren
ende stellen opte Hoffweyde alhyer buyten den Vriesche-
poorte, waertoe hem nootelick zal weesen 't consent
ende coope van dien van de Rekeninge in Hollandt,
dyewelcke zoe hij beducht hem 't selfffde nyet
verleent te wordene dan met voirgaende advys
van u, *mijnen* heeren, off den rentmeester van Kennemerlant,
mitsgaders uwer goeder *recommandatie*. Omme
welcke te gecrijgene *ende omme* *mijnen* heeren gunstich van der
stadtswegen 't sijnent te vindene als tot haeren
goetwilligen poorter, soe es hij bij desen presenter *ende*
dat die bewoonders *ende* gebruyckers van de molen *ende*
huyse datter neffens gebouwt zal worden, excijs
sullen betalen als andere poorters *ende* inwoonders
deser stede, hemselven daertoe verbindende
die *voornoemde* molen nyet te moegen vercoepen, alieneren
in eenyger wijs dan mette servituyt van ten
eeuwygen daegen excijs te moeten gheven, *welverstaende*
dat in gelijcken *recompensie* weder *mijnen*
heeren sullen gelieven hem suppliant *ende* zijnen naevolgers
te consenteren *ende* octroyeren dat men in gheenen tijden
sullen verbieden dat men op ten selven molen gheen
poorters goeden soude moeten maelen, d'welck
doende etc.

Gecollationneert
De Teylingen

[in marge: 't Versouck van den
suppliant wert hem
geaccordeert, mits dat
deselve suppliant *ende*
zijnen *nacommelingen* gehouden
zullen weesen geen
andere neringe te
moegen doen *dan* alleen
malen, al waer 't schoen
datte selve molen
offgebroken *ende* te nyet
gedaen worde, mits
dat hij oeck *verbonden*
zal blijven *ende* allen *zijnen*
nacommelingen *ten* ewygen
daegen in de excijsen,
keuren *ende* *ordonnantien*
deser stede. Actum
den xvii^{en} marty *anno*
XV^c LXIII stilo *communi*.
In kennisse van mij
De Teylingen]

[71 verso]

[in marge: beroerende *Sinte-Elisabets-gasthuys* binnen *Alcmaer*]

Copie

Bij den keyser

Lieve beminde. Wij hebben doen visiteren in onsen
Secreten Rade die supplicatie ons *gepresenteert* van-
wegen van den capellemeesteren van Onser Liever
Vrouwecapelle binnen onse stede van Alcmaer,
versouckende ottroy *ende* consent om te mogen erigeren
ende upstellen tot Alcmaer voirs. een gasthuys
voir scamele *ende* crancke bedleggende menschen, gelijk
deselve supplicatie dat breder inhoudt, hebben
oick doen oversien 't gebesoingneerde informatie *ende*
advysen, zoewel van onsen ~~Raden ende Rekeninghe in~~
~~Hollant~~ rentmeester van Kennemerlant Adriaen Stalpaert
als van den eersten *ende* anderen luyden van onse Raede
ende Rekeninghe in Hollant. Ende om merckelicke
redenen ons daertoe porrende, hebben den supplianten
heure versouck zulcx als zij dat begeren, geweygert
dan alzoewij bevinden bij den besoiingne des voirs.
rentmeesters dat hij uluyden *ende* oick den gasthuysmeesters
van Sinte-Lysbettegasthuys tot Alcmaer voirs.
om dese zaecke gesproken *ende* gecommuniceert heeft
ende ghij wel weet dat tot Alcmaer gheen gasthuys
en is daer men jonge, arme, crancke, bedredinge
vrouwen *ende* dienstmaechden ontfangt, voedt *ende*
onderhoudt, oeck dat in 't voirs. gasthuys van
Sinte-Lysbette daeroff ghij oppervoochden zijt,
plaetse genouch is omme dat te vergrooten
ende genouch gefondeert omme jonge met die oude,
crancke, miserable vrouwen te ontfangen, voeden
ende onderhouden, soe eys 't dat wij begerende de hulpe,
vordering *ende* alimentacie van den armen, miserable
persoonen u ordonneren *ende* bevelen zeer scerpelick
dat ghij den voirs. gasthuysmeesters van Sinte-
Lysbettegasthuys induceert *ende* onderwijst bij alle
bequaeme middelen, ten eynde dat zij 't selve gasthuys
wat vergrooten *ende* vermeerderen *ende* aldaer plaetse
maken *ende* ordonneren daer men jonge, crancke *ende*
elendige, miserable vrouwen *ende* dienstmaechden sal
moegen ontfangen, voeden *ende* onderhouden in als

[72]

ende deselve daertoe twee beeden over de voirs.
stede vergont, die goede luyden vermanende
ende inducerende dat zij hem aelmissen daertoe
gheven willen, zoedat tamelick *ende* wel behoirlick is
ende des en zijt in gheenen gebreke. Lieve
beminde, Godt zij met u. Gescreven tot Bruessel
den iii^{en} dach van octobre XV^C LI. Onder stont
geteyckent: L. de Zoete. Noch stondt op de
rugge gescreven: Onsen lieven beminden
den burchmeesteren onser stede van Alcmaer.

Gecollationneert tegens de principael missive *ende*
daermede bevonden t'accorderen bij mij
De Teylingen

Accoordt tusschen dye stede gemaect mitte
regenten van Sinte-Elisabetsgasthuys

Up huyden den xxiiii^{en} february *anno* XV^C LXIII stilo *communi*
sijn gecompareert voor burgermeesteren der stede
van Alcmaer zekere vroupersoonen, te kennen gevende
hoedat zij haer aelmissen *ende* hantreyckinge
gedaen hadden met meer andere *persoonen*, soe van
huysraet, bedden, gelt *ende* anders, omme daermede
arme, ellendige *ende* bedleggende *persoonen* onderhouden
te worden volgende die ordonnantie van burgermeesteren,
die tot dyen eynde bij haeren fabryckmeester Claes
Heyndricxz. dat voorhuys van Sinte-Elysabets-
gasthuys daer men in plach te heeckelen, hadden
doen maken vijff bedtsteden met noch twee
anderen doen repareren tot sevenen toe *omme* aldaer
alsulcke ellendige *persoonen* gebrocht, ontfangen *ende*
onderhouden te worden *ende* datte gasthuysvaers
haer alsoch daegelicx waeren vervorderende anderluyden
in 't voirs. huys te stellen, alhoewel hemluyden
genouch bij burgermeesteren verboden was te geschien

[72 verso]

dan bij advys *ende* consent van burgermeesteren. Soe
is 't dat wij de gasthuysvaers mit die moers
voor ons *ende* voir de gerechte ontboden hebben
upten xxix^{en} february *anno* voirs. *ende* hebben ter
selver tijt met malcanderen gesproken *ende*
geresolveert als dat men die jonge maecht bij de
gasthuysvaers *ende* -moers geadmitteert, daeruuyt

~~daer~~ uyt doen souden stellen *ende* die andere drye
oude *personen* soudt men laten uuytsterven, welverstaende
dat zoe wanneer daer yemant uuytet nyeuwe
huys sturff, soe soude altijt een van de drye
personen in 't nyeuwe huys plaetsnemen tot
den laesten toe, sonder nochtans dat de vaers
ende moers yemant meer sullen moegen annemen
dan bij advys van burgermeesteren. Ende nae
't overlijden van alle de *personen* van 't nyeuwe huys
soe soude datselffde nyeuwe huys gehouden worden
voor arme ellendige, bedleggende vroupersoonen
ende zoe zullen de vaers *ende* moers dit tegenwoirdige
hekelhuys wederom moegen anvaerden *ende* bezygen
tattet gasthuys oerbaer *ende* proffijt. Actum
als voren in kennisse van mij

De Teylingen

Ende alzoe dye bovengescreven drye *personen* uuytet
voirs. gasthuys gesturven zijn, zoe is bij burgermeesteren
geordonneert, als dattet voirs. nyeuwe huys voer gheen
andere *personen* voirtaen gehouden zal worden
dan voer arme, ellendige *ende* bedtleggende vroupersoonen,
't sij dienstmaechden ofte anderen, gheen mans hebbende,
tot ses bedden *ende* nyet minder. Ende alzoe meester
Gerryt Pieterss. *saliger gedachtenis* tot onderhoudenisse van 't selve
gasthuys bij testamente besproken heeft de *somme* van
vijffhondert carolusguldens, soe hebben burgermeesteren
belast de regenten van Sinte-Elysabetsgasthuys
d'ordonnantie bovengescreven t'onderhouden *ende* t'effectueren
sonder daerinne gebreeckelicken te weesen, up peyne
van vervallen te weesen van *de* voirs. v^c *karolusguldens* *ende* dye te
restitueren nae uuytwijsen het testament van den voirs.
meester Gerryt. Actum den xix^{en} aprilis *anno* LXIX nae Paeschen,
ter presentie van Pieter Reyersz. *ende* Gysbert Willemsz., regenten
van 't voirs. gasthuys. Mij oeck present

De Teylingen

[73]

Copie

Inventarys doen scrijven bij mijn heeren
burgermeesteren der stede van Alcmaer
van de mobile goeden die bevonden zijn
in dat arnevrouwegasthuys. Actum
den x^{en} december *anno* XV^c LXV.

In den eersten vijff bedden zoe die zijn
noch vier deeckens

noch drye roede spreeden
noch vyer oercussens
item vijff leenstoelen
mit vijff groene sitcussentgens
noch seven fluynen orcustucke
noch tyen slaeplaeckens
noch vyer blau gardijnen
noch ses ijseren gardijnroeden

Tinnewerck

item ses tinne waterpotten
noch ses tinnen coppen
noch ses tinnen lepelen
noch een coperen wijwatersvaetgen
noch vijff cleyne bortges
noch twee groete borden
noch een blaeu schoorsteencleetgen
item vijfftalff elle lindelaecken

Aldus doen scrijven ter presentie van Jan
Reyers *ende* Heyltgen Hendricxdr. *verdeel*.
Actum ten daege jaere als boven bij mij
als stedeboode Ambrosius
gecollationneert

De Teylingen

[73 verso]

Copie

Wij, Jacob Willemsz. *ende* Floris van Teylingen als
tresauriers deser stede van Alcmaer bekennen ontfangen
te hebben van Aelbert Thoemass. van Scaegen die *somma*
van hondert *ende* thien rijnsse gulden, xx *stuvers* voir dye *rijnse*
gulden, *ende* dat van zijn exsu ofte uuytcoop dye hij
gedaen heeft met dye exumeesters ofte burgermesteren
der stede van Alcmaer. Dat dit waer is zoe hebben
wij, tresauriers der stede van Alcmaer, onse naemen hier
onderan desen brieff geset op den negenden dach van
aprille in 't jaer ons Heeren XV^C *ende* negen *ende* veertich
nae dat gemeen scrijven. Onder stont gescreven:
Jacob Willem Brouwer *ende* Floris van Teylingen.

Gecollationneert tegens het
principael gescreven in papier
ende accordeert van woorde tot woorde
bij mij

De Teylingen

[77]

Incoompste van exuwe anno XV^C XLIX *ae, ae*

Up huyden den xxiii^{en} in may anno XV^C negen ende veertich soe is Jacob Arysz. van Eynchuysen als man ende voocht van Alyt Willemsdochter, zijn huysvrouw, geaccordeert met den burgermeesteren der stede van Alcmaer, als dat hij geven sal van exuwe van den goeden t'erff genomen van salige Willem Jansz., gesommeert voor ~~der~~ twaeffhondert karolusgulden, noch van die goeden gecommen wesende van Joost Willemsdr., geestimeert voor tweehondert karolusgulden ende noch hondert karolusgulden van meester Jeronimus Jansz., priester *saliger gedachtenis*. Ende sal geven van elcke hondert karolusgulden 't exuwe vierdalve ringgulden,

[in regel: [^ te betalen op paechmarct nu eerstcommende]

bedraegende ter somme van drie ende vijftichstalve ringgulden ^ op conditien indien datter bevonden worde meerder goeden dan hondert gulden boven den angebrochte goeden die *verswegen* soude moegen zijn, sal Jacob Arysz. voornoemt geven van elcke hondert gulden dubbelde exuwe. Actum voors. ter *presencie* van Jan Doeven Ysbrantsz., burgermeester, Jacob Willemsz. Brouwer, Jacob Jacobsz., Ariaen Iacopsz., Floris van Teylingen, Cornelis *Philipsz.* ende meester Gerryt Pietersz., scepenen. Diese bovengescreve drie ende vijftichstalve carolusgulden ontfangen bij mijn Claes Heinrixsz.

[in marge: *facit* al xxiii^{en} augusti anno L]

~~Up huyden den xii^{en} july XV^C XLIX zoe zijn de burgermeesteren der stede van Alcmæer geaccordeert ende dat bij consent van de gemeenen vroetscap van den exue van Ym Willem Boerrytsdr. van Haerlem ende dat van den goeden ende erffnisse van Teet Willems, haer suster, bij hoer hebbende Aernt Symenss., brouwer tot Haerlem, ende Jan Gerrits, de baillius zoon van der Nyenburch, deweleke hen elcx bijsonder ende als principael hen verobligeert hebben voir de somme van tweehondert karolusguldens, daeroff de eenen hondert gulden versceenen zullen weesen Kermisse naestcomende ende d'ander hondert carolusgulden up paesmaret daernaest anvolgende. Mit condicien ende voirwaerden indien daer eenyge goeden bevonden wordden buyten den~~

[in marge: 't erste termijn .voirs. Carsmis ter somme van hondert carolusgulden ontfangen bij mij Claes Heinrixs.]

Ontfangen bij mij den lesten ii^{en} termijn als
hondert gulden up den xxiii^{en} augusti anno vijffich

Floris van Teylingen

[77 verso]

~~Inventarium bij den burgermeesteren overgelevert, zoe sullen dye
gueden die alzoe bevonden souden wordden, gehouden
sullen wesen dobbelde exue te geven. In kennisse
zoe hebben wij, Aernt Symenss. ende Jan Gerritsz. voirs.,
elcx onsen naemen hierondert gestelt upten dach ende jaere
als boven~~

Arent Symonsz.

Bij mijn Jan Gerritsz.

Up huyden den xiiii^{en} july anno XV^C XLIX zoe zijn die burgermeesteren
der stede van Alcaer geaccordeert mit meester Jan Florisz.
van Hoorn van zijnen goeden ende van de erffnisse dien hij genomen
heeft van meester Jacob Florisz., priester *saliger gedachtenis*, ende dat van den
euxe van deselve goede, voir de somme van 't negentich karolus-
gulden eens, te betalen up Kersmisse naestcomende off xiiii dagen
daernae ombegrepen, up peyne van elcke daege daernae
te verbeuren een karolusgulden ende up peyne van heerlicke
ende reale executie van den Hove van Hollant ofte als wilkeur
ende maexel. In kennisse zoe heeft dye voirs. Jan Florisz.
voirs. dit onderteyckent mit zijn selff hanteyckent
ten daege ende jaere als boven in *presencie* van mij

bij mijn Jan Florisz

De Teylingen

Dese bovengescreven 't negentich carolusgulden ontfangen
bij mijn Claes Heinrixsz.

[78]

Upten xxi^{en} septembris anno XV^C negen ende veertich zoe zijn dye
burgermeesteren der stede van Alcaer geaccordeert van den
exu van Marytgen, Jan Ballincx weduwe, van de goeden ende
besterffnisse van heer Jan, kannemaeker, ende dat voir de
somme 't negentich karolusgulden, 't stuck doende twintich stuvers,
te betalen d'een helft up Kersmisse naestcomende ende d'ander
helft te mey daeran eerstvolgende in den jaere van vijffich
bij consent van de vroetscap. In kennisse zoe hebben wij,
meester Pieter Basgen ende Adriaen Doedsz., elcx onsen naeme
hieronder gestelt ten daege ende jaere als boven.

Facit in handen van Claes Heyndricxz., tesorier, in martio anno vijffthich stilo *communi*
bij mijn Claes Heinricksz.

~~Upten xxvii^{en} marty XV^C L zoe sijn die burgermeesteren der stede
van Alemaer bij believe van die gemeene vroetscap
geaccordeert mitten erffgenaemen van Wouter Jacopsz. *saliger gedachtenis*
roerende die exu van die goeden bij Wouter Jacopsz. *voirnoemt*
aftergelaeten ende die voirs. erffgenaemen hebben betaelt
an gereede penningen in handen van Claes Heyndriexsz.
als tesorier die somme van vijftich carolusgulden van
xx stuvers 't stuck ende zullen noch betalen nu Sint Jacob
eersteomende veertich derselver carolusgulden. Ende
voort sal die stheede houden alle penningen die Wouter
Jacopsz. die stede gelient off up renten gedaen heeft.
Aldus gedaen ende geschiet in precensi van Jacob Willemsz.,
Aerian Jacopsz., Floris van Teylingen, meester Gerryt Pietersz.
ende Direk Pietersz., scepenen der *voirnoemde* stede, upten dae-
ge ende in den jaere als boven in presencie van mij~~

Jan Heyndricxz.

Die bovengescreven vijftich carolusgulden ontfangen
bij mijn Claes Heinrixsz.

Noch ontfangen bij Aerian Jacobsz. Toornburch, tesorier, xl gulden
uuyt handen van Cornelis Gerbransz. den vi^{en} augusti anno vijffthich,
ergo ten vollen betaelt ende 't artikel deurgeslaegen.

[78 verso]

~~Up huyden den xxviii^{en} aprilis anno XV^C ende vijffthich nae Paesschen
zoe sijn dye burgermeesteren mitte kerekmeesteren geaccordeert
mit Doedt Jansz., wonende t'Utrecht ende dat van den exuwe
van de goeden ende erffnisse dye de voirs. Doedt Jansz. t'erve
genomen heeft van heer Jan Pietersz., kannemaker, ende zal
geven an gereede gelde ofte in affcortinge van zijn quyctancie
de somme van xxxiiii gulden ende dit van een vierdepaert
van zijn portie.~~

Facit in handen van Claes Heyndrixsz. eodem, die an quyctancie bij mij J. Smedz.
bij mijn Claes Heinrixsz.

~~Upten xvii^{en} dach van julio anno XV^C negen ende veertich
soe sijn dye burgermeesteren der stede van Alemaer geaccordeert
mit Adriaen Willemsz. ende dat deur tussehenspreeken van
meester Cornelis Jansz., advocaet, meester Gerrit Pietersz. ende Adriaen
Jacobsz. Lavella, procureur, ende dat van den exuwe van
alle dye goeden dye de voirs. Adriaen Willemsz. tot desen
daege toe geerft ofte angevaert heeft van zijn vader,
moeder ende van andere zijnen vrienden ende magen, hetzij bij
testemente oft anderssins hoedanich dye wesen moegen,~~

~~waervoren dye voirs. Adriaen Willems gehouden wordt te betalen dye voirs. stede de somme van zeshondert ende 't sestich carolusguldens up vier halve jaeren naesteomende, daer 't eerste jaer halff jaer off verseenen zal wesen Kersmisse XLIX, mey vijffich, Kersmisse vijffich ende mey LI telcken een gerecht vierndel van den voirs. somme ende dese penningen in te moegen winnen mit heerlicke ende reale executie van den Hove van Holland.~~

[in marge: voer 't erste termijn
verscenen Carsmis ontfangen
bij meester Claes Henricxs
die somme van hondertvijf
ende 't sestich carolisgulden]

Ontfangen bij mij den ii^{en} ende iii^{en} vierden termijn ter somme van iii^c xxx libra
verschenen op mey
ende Kersmisse anno XV^c vijffich. Ooeck mede 't leste iii^c
termijn als clxv libra.

Floris van Teylingen

~~Upten xvii^{en} juny anno XV^c L soe zijn die burgermeesteren der stede van
Alemaer geaccordeert myt d'erffgenaemen van Marytgen Jaep
Coelen, bij naemen Jan Wynersz. van Amsterdam als man ende voicht
van zijn huysvrouwe Griet Jenits, vervangende Marytgen Jenits, zijn wijffs
suster, om die somme van viii gulden. Noeh zijn burgermeesteren van de voirs.
geaccordeert mit Heyndrick Jansz. van Der Gou ende Gerryt Janss.
van Leyen, mede erffgenaemen van de voirs. Marytgen Jaep Coelen,
voir de somme van elcx vijffich stuvers, te betaelen over twee maenten
daer Fop Willemsz., bode, waerboreh voir den voirs. erffgenaemen
geworden is.~~

Ontfangen up den xvi^{en} augusti
anno XV^c vijffich bij mij

Floris van Teylingen

[79]

~~Up conditien ende voirwaerden hyernae verclaert
ende bescreven, zoe willen dye burgermeesteren verecoepen
een erff, leggende an dye noortzijde van Lutkoudorp
up 't oisteyndt bij dye toorn omtrent daer Stamer
Jans molen plach te staen.~~

~~In den eersten zoe wil men dit voirs. erff verecoepen dat daer
zal blijven leggen tot dye stede behoeff xv voeten binnen
dye palen ende zoe wye dit erff coopt, zal gehouden wesen
up zijn eygen cost ende last dye platinge an dye meerzijde
t'onderhouden ende dat ten euwygen daegen. Ende indien~~

~~dye buyeren gelieft up hoeren costen te maicken een bregge,
dat zullen zijluyden tot allen tijden moegen doen.~~

~~Item neven dye hoeck van dye toern an dye zuytzijde
zal blijven leggen tot dye stede behoef xvi voeten *ende*
voirt zal 't roeyen up 't uuyterste van dye pael van
Jan Smitten heyning *ende* d'een zal voir an dye straet
nae Lutkoutrop tot nyet vorder moegen uuytsetten dan zijn
buyeren.~~

~~Item men wil dit voirs. erff *vercoepen*, up drie die naeste
meyedaegen te betaelen *ende* heeft geeoft eenen Engel
Engelsz., tymmerman, om ii^e lxxx carolusgulden~~

~~Aldus gedaen *ende* *vercoeft* bij dye burgermeesteren der stede van
Alemaer ten huysen van Joost Claesz., waert in de Croen,
upten xxvii^{en} dach van maert anno XVe vijftich stilo *communi*.
Solvit p^{re}me den i^{en} iii^{en} termijn *versehenen* op mey XVe L ter somme van xciii l. vi s.
Solvit die 2 laeste termijnen bedragende hondert ses *ende* taechtich *karolus-*
gulden xiii *stuvers* *ende* iii *doeyts* bij ons~~

~~Floris van Teylingen~~

[in marge: Pieter Bartolomisz.,
Pauwels Janss.
van Hoorn]

Upten xxi^{en} february anno LI stilo *communi* zoe heeft Engel Engelsz.,
tymmerman, bij consent van de vroetscap, collegialiter *vergadert*
wesende, angenomen dye toern, staende up 't 't eynde van Lutkoutrip,
daer hij een molen upstellen zal, 't onderhouden in raeck
ende daeck *ende* waer 't dat dye molen tot eenyger tijt offvyel of
ende stroeffde *ende* dye voirs. toorn eenyge scaede leede,
dat zal hij gehouden wesen wederom te repareren tot
zijn^{en} costen. *Ende* dye voirs. toorn zal altijt staen ten besten
van de voirs. stede omme hoer liefste daermede te doen
ende sal daerenboven dye voirs. toorn onderhouden zoe goet als
dyeselffde nutertijt is *ende* dat ten euwygen dage soe lange dye molen daerop staet,
daer hij onder geobligeert heeft zijn huys *ende* erve daer
hij nutertijt in woont, staende *ende* leggende upte Voordam
ende voerts alle zijn andere goeden tegenwoirdich *ende* toecomende
gheen uuytgesondert. Hyervoren is Pieter Claesz., kannemaker,
waerborch geworden daer hij mede onder geobligeert heeft
zijn huys *ende* erve daer hij nutertijt in woont, staende an de
oistzijde van de Myent, *ende* voerts alle zijn andere goeden
tegenwoirdich *ende* toecomende gheen uuytgesondert. In kennisse
zoe hebben wij, Engel Engelsz. *ende* Pieter Claesz. voirs., elcx onse
namen hyeronder gestelt.

Pieter Claeszoon Enghel Enghelz.

[79 verso]

Upten vi^{en} augusti anno XVe ende vijftich zoe is
Tryntgen Maertensdochter, dye weduwe van Cornelis
Smacht, geaccordeert mitte burgermeesteren der stede
van Alemaer ende dat van den exuwe van hoer ende hoer
kindere goeden dye zij getransporteert heeft tot Hoorn
ende dat voer de somme van zeventien gulden ende tien stuvers,
te betaelen Alreheyligen naesteomende oft Onser Lieve
Vrou Lichtmisse daeran ten lanexsten. Ende indien
burgermeesteren vernemen conden dat hoer goeden meerder
waren dan v^e gulden, dat zal zij boven dye voirnoemde
xvii half gulden betaelen.

Ontfangen bij mij
Floris van Teylingen

Upten xviii^{en} septembris anno vijftich zoe is Claes Janss.
van Scaegen geaccordeert mitte burgermeesteren der stede van
Alemaer, ter cause van zijn exuwe, te weten dat Claes
Janss. voirs. upleggen ende betaelen dye somme van xxix karolus-
gulden ende xv stuvers tot twintich stuvers 't stuck, ter cause
van zijn exuwe van zijn goeden dye geestimeert zijn up
negendalf hondert gulden, te betaelen nu Kersmisse naesteomende
in dit tegenwoordige jair van vijftich de somme van xx gulden
ende de reste van ix gulden xv stuvers up mey daer naest an-
volgende, welverstaende indien Claes Janss. voirs. te mey
naesteomende weder mitterwoon compt ende poirter wordt,
zoe en zal hij van de voirs. ix gulden ende xv stuvers nyet geven.
Ende indien dye voirs. Claes Janss. nu mey naesteomende
alhyer mitterwone compt ende zijn huysvrouwe alhyer
nyet wonen en mochten, zoe zal die voirs. Claes Janss.
een jaer lanck zijn beraet hebben om wederom uuyter stede
te varen, mits betalende de voirs. xxix gulden ende xv stuvers ten vollen
sonder meer.

Dit is Claes Janss. merck.

X

Ontfangen up den lesten juny anno XVe
een ende vijftich op rekening van Claes Jansz.
bij handen van den burgermeesteren twintich
gulden van xl groten van vlaems bij mij
Floris van Teylingen

Ontfangen die reste van Claes Janss. exuwe,
te weten negen karolus gulden vijfthien stuvers. Actum
Pauwels Janss.
van Hoorn

[80]

~~Upten vii^{en} novembris anno vijftich zoe is Cornelis Maertsz. van Outdorp ende voer hemselven, ende vervangende dye andere erffgenamen van Ghuyerte Maertens, geacordeert mitte burgermeesteren der stede van Alemaer ende dat van den exuwe van de voirs. Ghuyerte Maertens goeden ende dat voor de somme van xiiii gulden, te betaelen te Kersmisse ofte inde xii nachten naestcomende. Des zoe blijft Annetgen Cornelisdr. sitten in de camer ende imboel van de voirs. Ghuyerte Maertens, 't welek zij dye voirs. Annetgen besproecken heeft, daer gheen uuytcoop off gedaen is van dieselfde goeden.~~

Ontfangen bij mij veerthien
gulden.

Floris van Teylingen

[in marge: Nota:]

~~Annetgen Cornelis Maertsdr. blijft sitten in de voirs. camer ende imboel, haer besproken bij Ghuyerte Maertens voirs. Des indien dye voirs. Annetgen hyervandaen haer mitterwone vertrect, zoe zal zij van de voirs. camer ende imboel gehouden wesen exue te geven.~~

~~Upten xi^{en} augusti anno XVe ende vijftich zoe heeft Jan Jansz. Buyser geleverd in handen van Floris van Teylingen, tresorier, de somme van xxxvi gulden vanwegen Thomas van Hoegendorp ter cause van 't exuwe van 't erffnisse van meester Pieter Poetmans goeden daer dye burgermeesteren mitte kerekmeesteren mitten selven Hoegendorp overeengecomen zijn t'anderen tijden als te weeten upten xxiii^{en} juny anno XVe XLIII an gerede gelden.~~

Ontfangen deze vors. somme
ten dage ende jaere als boven.

Floris van Teylingen

~~Upten v^{en} decembris anno vijftich zoe zijn Pieter Willemsz. van Amsterdam ende Cornelis Pietersz. van Graft geacordeert mit burgermeesteren ter cause van den exue van de goeden van meester Ysbrant Pietersz. ende van hoer moeders ende vaders erff, te weten Pieter Willemsz. voer xxx gulden ende Cornelis Pietersz. voor xx gulden, te betalen d'een helft Kersmisse anno vijftich ende d'ander helft te Kersmisse anno LI.~~

Ontfangen bij mij termijn van

Kersmisse XV^c vijfftych
Floris van Teylingen

Ontfangen 't laeste *termijn* Karsmisse
anno LI bij Pauwels Janss.
van Hoorn

[80 verso]

~~Jacob Willemsz. al als man ende voicht van Walburch
Jansdr., poirteresse van Alemaer, is noch resterende
van exuwe dye somme van xxv gulden dye Jan Janss.
Buyeser belooft heeft op te brengen ende te betaelen
up Kersmisse anno vijfftych naesteomende off in de xii nachten.~~

Ontfangen bij mij
Floris van Teylingen

~~Upten vijffden in januario anno XV^c een ende vijfftych stilo
eomuni zoe is Frans Claesz. geacordeert mitte burgermeesteren
ter cause van den exuwe van de goeden bij hem t'erve genomen
van zijn moeder, dye geestimeert zijn up tweeduysent
gulden, daer hij offgeven zal van de hondert gulden vierdalve
gulden, bedragende lxx gulden dien hij binnen acht ofte xiiii daegen
betalen zal. Actum ut supra. Des t'oironde zoe heeft
Frans Claesz. zijn naem hyeronder gestelt.~~

Bij mijn Frans Claesz.
Ontfangen bij mij
Floris van Teylingen

~~Up den acht ende twintichsten aprilis anno XV^c een ende vijfftych
zoe zijn die erffgenamen van Jan Harnesz. van Winckel
saliger gedachtenis als Jacob Jansz. met zijn zwagers metten burgermeesteren
geacordeert ter cause van den exuwe van den goeden, bij
huerluyden t'erve genomen van den voornoemde Jan Harnesz. ende
dat vor de somme van vier ende twintich karolusguldens,
stuck tot twintich stuvers die zij sullen betalen an gereeden
ghelde.~~

Up denselffen hebben zij dit betaelt in mijnen
handen an gereeden ghelde bij mij
Floris van Teylingen

[81]

~~Upten xii^{en} juny anno XV^c LI zoe is Baernt Aelbertsz.
van Haerlem geacordeert mitte burgermeesteren ter cause van der
exuwe van 't vierendeel van een stuecke lants, leggende in den~~

der stede van Alemaer voirs. ter cause van de exue
van de erffnisse van de voirs. meester Pieter Basgen
ter somme toe van lxxxii half karolusgulden tot xx stuvers ʹt stuck,
te betalen d'een helft Lichtmisse naesteomende ende d'ander
helft te Paeschen daeranvolgende in den jaere XV^c LII,
welverstaende dat hyerinne gerekent zijn dye vii^c gulden
van de renten.

Pauwels Jansz.
van Hoorn

Hyerinne gerekent d'erffnisse
van heer Jan Kannemaker *saliger gedachtenis*

Pieter Bartolmisz.

Upten viii^{en} january anno LII stilo communi soe is Garbrant Claes
Knusten geaccordeert mit burgermeesteren ende tresoriers
ter cause van de exue van zijn goeden ter somme toe
van hondert ende vijffentwintich gulden te betalen an
gerede penningen.
Welcke penningen van hondert ende xxv gulden wij, Pieter
Bertelmusz. ende meester Pouwels Janss., tegenwoirdyghe tresoriers,
bekennen ontfangen te hebben van den voirs. Garbrant. Actum
den xxvi^{en} january anno LII stilo communi.

Pieter Bartolmisz.

Upten x^{en} marty anno LII stilo communi soe is Jan Foppisz.
van Egmont geaccordeert ende overeengecomen mit burgermeesteren
ter cause van zijn exuwe voir de somme van negentien
karolusgulden, dien hij betaelen zal te paeschmaret
naesteomende in ʹt selve jaer, nae vermogen zijn hanteycken
ontfanen Pieter Bartolmisz.

[82]

Pieter Pietersz. van Ouwenyrdorp is up huyden den xxix^{en} in
maert anno XV^c twee ende vijfftych, vervangende zijn
mede complicen, geaccordeert metten burgermeesteren
der stede van Alemaer van den exuwe van den goeden
bij hoeren vader achtergelaten ende dat voer de somme
van vijff ende twintich carolusguldens, stuck tot twintich
stuvers, te betaelen op paesmart naestcommende
bij tusschenspreken van Jacob Jacobsz., Adriaen Jacobsz.
ende Floris van Teylingen, schepenen. In kennisse heb ick,
Pieter vors., mijn merk hieronder gestelt.

Pieter Bartolmisz.

X

Ontfangen bij mijn Pauwels Janss.
van Hoorn

~~Pieter Gerytsz. mede van Ouwenidorp ende vervangende mede zijn compliceen, is ten dage vors. mede overeommen metten burgermeesteren vors. voer 't exuwe van den goeden bij Tryn Jans, zijne wijffs moeder, achtergelaten voer de somme van vijftich diergelijke karolusguldens, te betalen als boven gedaen bij den *persoenen* hierboven. In kennisse heb ick, Pieter Gerytsz., mijn merck hieronder gestelt.~~

Pieter Bartolmisz.

X Pauwels Janss.
van Hoorn

~~Aerian Jacobsz. van Castricom is geaccordeert vanwegen zijn huysvrouwen wegen mit burgermeesteren ter cause van den exu van zijnen huysvrouwen wegen ter somme toe van xxxv gulden ende xviii stuvers. Actum ut supra.~~

Ontfangen bij Pauwels Janss. van
Hoorn

[82 verso]

[in marge: solvit]

~~Upten vii^{en} aprilis XV^C LII zoe is Aelbert Dirricxz. van Castercom overgecomen met die burgermeesteren ende tresoriers der stede van *Alemaer* angaende van sijn exuwe ende voir die somme van dertich carolusguldens van xl grooten vlaems 't stuck, te betalen met gereedt gelt, midts dat hij daeran curten sal een quitancy van de erffgenaemen van Duyff Dirrick Pouwelsz. weduw *saliger gedachtenis* ter somme toe van vijf ende twintich carolusguldens 't stuck, doende als vooren.~~

Albert Dirckz.

Ontfangen dertich karolusgulden bij ons
Pauwels Jansz.
van Hoorn

~~Jan Willemsz., nutertijt schout tot Wormer. is ten selven daege mede met die *voirnoemde* burgermeesteren ende tresoriers overgecomen angaende sijn exuwe voir die somme van vier ende twintich carolusguldens van xl grooten vlaems 't stuck ende dit te betalen Sinte-Bartelmiesmarekt nu eerstcomende. In kennisse des waerheyts zoe heb ick, Jan Willemsz., schout *voirnoemt*, mijn naem hier onderan geset upten jaere ende daege als boven, welverstaende indien 't die voirs.~~

~~Jan Willemsz. belieft, soe sal hij wederom vrij moegen incoemen.~~

Jan Willemsz.

Ontfangen *ende* bij mijn verantwoord
in die rekenynghe de *anno* LII LII de
beginnende den xiii^{en} mey LII.

Wouter Cornelisz.

[83]

~~Up huyden den xiiii^{en} aprilis anno LII stilo communi zoe zijn burgermeesteren mitte gemeenen vroetscap geaccordeert mit Floris *ende* Dirck van Teylingen uuyten naeme *ende* vanwegen Joost Augustynen, de weduwe van Dirck van Rollant, zoe van de exue van de goeden, haer in huwelicke gegeven, als van de goeden van haer man saliger *gedachtenis* Dirck van Rollant *ende* dit voir der somme van hondert *ende* xxv gulden tot twintich stuvers ʹt stuck, te betaelen d'een helft Sinte-Lucasmaret nu naestcomende *ende* d'ander helft Sinte-Lucasmaret in den jaere XVe drienvijftich.~~

Floris van Teylingen

Van Teylingen

Ontfangen uuyt handen van Dirck van Teijlingen, rentemeester, die som van lxii l. x s. den xxvi^{en} january LIII *ende* dat van die eerste helfft verschenen Sinte-Lucas LII. Actum bij mijn

Wouter Cornelisz.

Ontfangen ~~en~~ uuyt handen van die rentemeester den xi^{en} january LIII, als blijkt bij mijn recepisse in date eodem van dat ii^e laeste termijn verschenen Lucas LIII. Actum bij mijn

Wouter Cornelisz.

Ergo deurgeslagen.

~~Up huyden den xx^{en} aprilis anno LII nae Paeschen zoe is heer Jan Beyersz., priesters, vanwegen Pieter Pietersz. *ende* Griete Pietersdr., zijn susters kinderen, *ende* Garbrant Jansz. voor Jan Meyns *ende* oude Meyns Garbrants zijn drie kinderen mit noch Willem Nyelen voer hemselven *ende* Cornelis Claesz. mede voer hemselven, geaccordeert mitte burgermeesteren der stede van Alemaer *ende* dat van de exue van eenen Jacob Claesz. Tetroedts, tesaemen voor de somme van twintich gulden, te betalen nu paeschmaret naestcomende.~~

Ontfangen

Pauwels Janss. van
Hoorn

~~Ten selven dage is Aelbert Volekersz. vanwegen Anna Direx, de weduwe van Jacob Volekertsz., mede geaccordeert mit burgermeesteren *ende* dat voir de exue van de voirs. weduwe mit haer kinderen, sulex dat hij gegeven heeft tien gulden, te weten van elke~~

~~scellinck twee gulden, de scellinck gerekent voir ii^c gulden,
des, indien dye van Winckel van yemant meer nemen dye
vandaen mitterwoon varen, dan van elke scellinck twee gulden,
zoe zal Aelbert Volekertsz. dye voirn~~oemde~~ stede van Alemaer
ofte dye burgermeesteren indertijt weesende dat selfde vervollen.~~

Ontfangen bij Pieter Bartolmijsz.

Pauwels Janss.
van Hoorn

[83 verso]

[in marge: dit is teveel geset
want denselfden Aeriaen
staet ii bladen voer met
denselfden somma]

~~Upten viii^{en} february anno LII stilo communi is Aeriaen
Jacobsz. van Castricom geaccordeert mitte burgermeesteren
der stede van Alemaer van den exue van Aechte Direxdr.
zijn huysvrouwen goeden ende dit voer de somme van
xxxvi gulden min twee stuvers, te betalen over een maent.~~

Ontfangen bij ons Pieter Bertolmisz.

~~Upten xxviii^{en} aprilis anno LII zoe is Pieter Direxz. van Winckel
geaccordeert mit burgermeesteren ter cause van zijn exu
voir dye somme van ses gulden te betalen an gereede penninge,
te weeten van elke scellinck twee gulden nae uuytwijzen
de usantie van dye van Winckel.~~

Ontfangen bij

Pauwels Janss.
van Hoorn

~~Up huyden den ii^{en} in mey anno LII zoe is Jan Pietersz. Praes
geaccordeert mitte burgermeesteren ter cause van zijn exu
voir de somme van drie gulden te betalen an gereet gelt.
De voirs. Jan Pietersz. en heeft hem nyet getransporteert buyten
der stede, ergo nyet ontfangen.~~

~~Upten xx^{en} juny anno XV^c LII zoe sijn Jan Claesz. ende Arijs
Claesz. van Haerlem geaccordeert mitte burgermeesteren
ter cause van exu die hemluyden bij erffenisse up
gesturven was bij 't overlijden van eenen genaempt Jan
Claesz. Tedtgroet ende dat voer die somma van twee ende
twintich guldens dien diewelcke sijluyden an
gereede pennynge betaelt hebben in handen van mijn als
tresorier van denselfde. Actum bij mijn~~

Wouter Cornelisz.

[84]

Upten ^{iiii^{en}} july anno XV^C LII so is Gerrijt Claesz. van Haerlem geaccordeert mitten burgermeesteren der stede van Alemaer nopende sijn exu²t weleke van die goeden hem anbestorven bij 't overlijden van Jan Claesz. Tedtgroot, gestorven in die Nijepoort, voer die som van viii karolusgulden, mijn een halve stuver dien hij an gereet gelt betaelt heeft in handen van burgermeesteren offte hoerlyder mijn als tresorier de anno XV^C LII. Actum bij mijn als voren

Wouter Cornelisz.

Upten ^{vii^{en}} july anno XV^C LII so is geaccordeert mitte burgemeesteren der stede van Alemaer Louris Pietersz., pelsler, onse mede poorter, ter cause van 't exuwe van die goeden van sijn huysvrou dieweleke hij, Louris, an hem genomen heeft om die erfgenamen van ~~wr~~ Diewer, wijlen sijn huysfrou, vrij te houden van als woonende tot Berghen ende tot Egmond ende is geaccordeert voer die somma van seshien karolusguldens ende die te betalen up twee termijnen als *Omnium Sanctorum* nu eerstcomende die een helfft, mey daer eerst anvolgende dat anderde ende laeste termijn. In kennisse mijn merck hieronder gestelt upten ^{xi^{en}} oetobris.

Ontfangen bij mijn viii gulden van 't laeste **O** termijn, verschenen mey LIII den ^{xxii^{en}} juny LIII, ergo te vollen betaelt van xvi gulden ende deurgeslagen.

Upten ^{xi^{en}} augusti anno XV^C twee ende vijftich zoe is Marytgen Jans van Amsterdam, de moeder van Lysbet Baernts, geaccordeert mitte burgermeesteren der stede van Alemaer ter cause van de exue van de achtergelaten goeden van de voirs. Lysbet Baernts bij haer van hyer getransporteert ende dit voer de somme van dertien gulden, te betalen an gereede gelde.

bij mijn Wouter Cornelisz.

Lysbeth Wijbrants, woonende tot Nijerop, die dochter van Marijtgen Hartochs, is mitten burgermeesteren der stede van Alemaer geaccordeert ter cause van de achtergelaten goeden van haer moeder, mitsgaders datter inne gesmolten soude sijn iiii stuyvers vijff doeyts t' 's jaers losrenten mitten verloopen renten van dien, bedragende iiii gulden xviii stuyvers ende daerenboven te betalen an gereede gelde die som van viii gulden. Actum den ^{xvii^{en}} septembris anno LII.

Ontfangen bij mijn Wouter
Cornelisz.

[84 verso]

Jan Jacobsz. Stoock, woonende tot Nije Heyloe,
is geaccordeert mitten burgermeesteren der
stede van Alemaer ter cause van sijn exuwe van sijn
goeden van hier getransporteert om daer-
voren te betalen te Vastenavont anno LIII eersteomende
die somma van twaliff carolusgulden. Actum
den eersten octobris anno LII.
Ontfangen bij mijn Wouter Cornelisz. den xxvi^{en} juny LIII.

Cent Michielsz. uuyt Die Rijpe ende Willem Jacobsz. van
Lymmen, als erffgenamen van Aecht Jans, sijn geaccordeert
mitten burgermeesteren der stede van Alemaer van den exuwe
van den achtergelaten goeden voer haer portie hemluyden
anbestorven van denselffden Aecht Jansdr. om daervoer te
betalen an gereede pennynge die som van vier gulden negen
stuffers. Actum den eersten septembris anno LII.

Ontfangen bij mijn
Wouter Cornelisz.

Aelbert Pietersz. van Seaghen is geaccordeert mitten burgermeeste-
ren der stede van Alemaer van sijn huysvrouwen goeden ende
Gerryt Jacobsz. Leeukis goeden van hier getransporteert ende is
overeengecomen up conditien in gevalle dat Aelbert alhier
tot Alemaer bij 't levent van sijn moeder offte twee jaeren na

[in regel: ^ende aldaer bleeff
residerende mits
poerter wordende,]

haer doot quame metterwoone alhier binnen Alemaer [△]
dat alsdan die stede hem restitueeren sal dieselffde
pennynge mitten burgermeesteren geaccordeert ende hij alsdan
comende dieselffde ~~xl~~ pennynge die huysitten binnen Ale-
maer om godswillen sal gheven ende is geaccordeert
bij tuyskenspreken van goeden mannen, voer daervoer te
betalen die somme van veertich gulden ende dieselffde te betalen
up Lichtmisse LIII.

Ontfangen uuyt handen van Aelbert Pietersz. den xi^{en} february
bij mijn

Wouter Cornelisz.

[85]

~~Cornelis Gerrytsz. van Amsterdam als man ende
voecht van Katryn Woutersdochter, sijn huysvrouwe, ende is
geaccordeert mitten burgermeesteren der stede van Alemaer ende
dat van exuwe van die goeden ende erffnisse van Lou Wou-
tersdochter, sijn huysfrouwen suster, hem anbestorven ende
hiervan dan getransporteert om daervoren te betalen up
Lichtmisse LIII die som van twalff gulden.~~

Ontfangen xii gulden den xvii^{en} february LIII bij mijn
Wouter Cornelisz.

~~Die burgermeesteren der stede van Alemaer sijn geaccordeert
mitten erffgenamen van Anna Lourisdochter uuyt die Bever-
wijk, huysvrouwe van Theus Meijnertsz., pelser, hier g tot
Alemaer gestorven, ende dat ter cause van haer achtergelaten goeden,
dieweleke die erffgenamen van hier getransporteert hebben,
om daervoren te betalen an gereede pennynge die somme
van vijff gulden xvi stuvers. Actum den xv^{en} aprilis LIII na
Paessehen.~~

Bij mijn ontfangen den xxviii^{en} aprilis LIII.
Wouter Cornelisz.

~~Jan Gerrijtsz. van Grafft is geaccordeert mitten burgermeesteren
der stede van Alemaer van sijn exuwe van sijn goeden van hier
getransporteert om te betalen an geereede pennynge xxix stuvers.~~

Ontfangen bij mijn den xxviii^{en} aprilis LIII
Wouter Cornelisz.

~~Doctor Baernt van Croonenburch is geaccordeert mitten burger-
meesteren der stede van Alemaer voer sijn exuwe ter cause van
sijn die achtergelaten goeden van sijn scoenmoeder Hillegont
van Wormer van hier getransporteert om daervoren te betalen
an gereede pennynge die somme van xvi guldens xl
groten stuck.~~

Ontfangen den xxviii^{en} aprilis LIII
bij mijn Wouter Cornelisz.
uuyt handen van Jan Buelmaker.

[85 verso]

~~Jan Vrerinexz. van Amsterdam als dat vrientsgen een swagher
van Jan Haijexz. ter cause dat hij veraccordeert is mitten
burgermeesteren der stede van Alemaer van sijn huysvrouwe goeden
die hij verclaerde groet te wesen tweehondert guldens,
daer hij die stede offbetalen sal binnen veerthien
daghen. Actum den xx^{en} aprilis LIII. Die som van xii gulden xii stuvers~~

~~ontfangen bij mijn Wouter Cornelisz. den xxvi^{en} juny LIII.~~

~~Baert Tymensz., woonende t'Egmont up 't Zee, een soon van Diewer Baerts, ter cause is geaccordeert mitten burgermeesteren der stede van Alemaer ter cause van den exuwe van sijn goeden bij hem van hier getransporteert achtervol geadviseert om daervoren te betalen an geereede pennynge die som van twalff karolusgulden, xl groten stuck. Actum den vi^{en} mey LIII.~~

~~Ontfangen uuyt handen van Baert Tymensz. xii gulden den vi^{en} mey LIII ende sijn quytancie in 't pappier gescreven ondergeteykent bij mijn Wouter Cornelisz.~~

~~Dye vrienden van ende erffgenamen van Zybrich Aris Leenkis zijn met burgermeesteren geaccordeert van 't exue van de goeden van denselven Zybrich dye van hier getransporteert heeft sijn tot Wieringen ende zal daer voer betalen sestien gulden up mey anno LIII, voer weleke penningen hem starck gemaect heeft Jan Michielsz., poorter tot Alemaer.~~

~~Ontfangen ƒ den vii^{en} july LIII bij mijn
Wouter Cornelisz.~~

~~Meester Claves, barbier van Haerlem, is upten xxvii^{en} july anno LI geaccordeert met burgermeesteren van den exue van sijn ende sijn huysvrouwen goeden van hyer tot Haerlem getransporteert ende zal daervoren betalen vijftien gulden up drie mayedaegen naesteomende, weleke penningen Garbrant Walichz., kistemaker, den burgermeesteren toegeseyt heeft, blijekende bij zekere obligatie.~~

~~Bij mijn ontfangen van mey LIII ende LIII.
Wouter Cornelisz.~~

~~Bij mijn ontfangen van mey anno LV
P. Sonck~~

[86]

~~Jan Jacobsz. ende Jacob Jacobsz. van Scoorl zijn met burgermeesteren geaccordeert van den exue van de goeden van Gerrit Jacobsz. Leenkis van hyer tot Scaegen getransporteert ende sullen daervoren betalen dye somme van xxiiii gulden te betaelen.~~

~~Gerrit Cornelisz. van Scoorl, de zoon van Cornelis Wouters, is mede geaccordeert met burgermeesteren van den exue van den goeden van den voirs. Gerrit Leenkis voor sijn portie~~

~~van hondert gulden ende zal daervoren geven vier
gulden, te betalen up Lichtmisse LV.
Ontfangen in februario LV bij mijn~~

Wouter Cornelisz.

~~Pieter Pietersz. van Haerlem, als een van de erffgenamen
van Beatrix Direxdr., is geaccordeert met burgermeesteren
ter cause van den uuyteoop van den exu van den goeden van den-
selven Beatrix ende zal daervoren betalen ses gulden
up Sint Jansmisse LIII.~~

~~Ontfangen den xvii^{en} july up burgermeesterencamer LIII bij mijn~~

Wouter Cornelisz.

~~Cornelis van Dueren van Hoichtwoude is met burgermeesteren
geaccordeert van zijn goeden dyen hij van hyer getransporteert
heeft tot Hoichtwoude ende zal betalen van exu die
somme van twaelff gulden up Sint Jacob LIII.~~

~~Bij mijn ontfangen de somme boven gespecificeert.~~

P. Sonck

[86 verso]

[in marge: is geroeyeert, overmits
dat hij weder in den
stede mitterwoone
gecommen is]

~~Cornelis van Veen is geaccordeert met burgemeesteren
in gevalle hij een jaer lanck buyten der stede van
Alemaer woenachtich was ende nyet wederom in en
quaeme, dat hij alsdan voir zijn exue soude geven
die somme van sessendartich karolusgulden.~~

[in marge: geroeyeert, overmits
datter hyernae staen]

~~Joost van Veen heeft met burgermeesteren uuyteoop gedaen
van den exue van zijn goeden, 't sij off hij binnen der stede van
Alemaer blijft dan off hij buyten der stede van Alemaer
metterwoon trect ende dit voor de somme van xl gulden
nae vermogen zijn obligatie.~~

~~Bij mijn ontfangen de somme boven gespecificeert.~~

P. Sonck

~~Pieter Florisz., de zoon van Clemeyns Lubbrants, is mit
burgermeesteren geaccordeert van den exue van zijns vaders
ende bestemoeders goeden bij hem tot Hoorn getransporteert
omme daervoren te betalen up may anno LIII die somme
van veertich karolusgulden.~~

Bij mijn ontfangen de somme boven gespecificeert.

P. Sonck

~~Direk Arysz. van Monnickedam, Cornelis Baerntsz., mede van Monnickedam, ende Cornelis Heyneszoons kinderen zijn met burgermeesteren als Jacob Jacobsz. ende Wouter Cornelisz. geaccordeert van den exue van den goeden haerlyden angesturven bij 't overlijden van Pieter Jansz., bedteecktwever, ende sullen daervoren betalen elcx twee gulden up may XV^CLV.~~

Bij mijn ontfangen de somme boven gespecificeert.

P. Sonck

~~D'erffgenamen van de huysvrouw van Direk Claesz., corffmaker, zijn geaccordeert met burgermeesteren voir den exue van de goeden van deselve huysvrouw ende hebben daervoren betaelt in handen van Wouter Cornelisz., tresorier, de somme van acht gulden ende drie groot.~~

~~Ontfangen den x^{en} january LV. Actum bij mijn,~~

~~ergo deurgeslagen,~~

~~Wouter Cornelisz~~

[87]

~~Up huyden den xix^e february anno XV^CLV stilo communi soe is Cornelis Remmen van Seaegen geaccordeert mit burgermeesteren der stede van Alemaer ter cause van den exue van zijn wijffs goeden dye getaxeert zijn totter somme toe van duysent carolusguldens ende zal daeroff gheven ende betaelen de xxv^e penninck, bedragende veertich gulden dye verseijnen sullen te may anno LVI offte een maent daer nae ombegrepen mit conditie, indien hij voir may LVI voirs. alhyer mitterwone compt, zoe zal hij vrij ende quijt wesen. Actum ut supra ter presentie van Claes Matysz. In kennisse zoe hebben wij, Cornelis Remmen ende Claes Mathysz., elcx onse hantmercken hyeronder gestelt anno et die ut supra.~~

~~X~~

~~X~~

~~Bij mijn ontfangen de somme boven gespecificeert~~

~~P. Sonck~~

~~Cornelis Foppen, Meynert Jansz. ende Baeff Gerritsdr. van Bergen zijn geaccordeert met burgermeesteren van den exue van de goeden van Beatrix Direx upte Leedt ende sullen elcx betalen an gereeden gelde drye gulden. Actum den vii^{en} may anno LV. Ontfanghen in handen van meester Pouwels.~~

[In marge: ~~Meynert Janss.,~~

~~Baeff Gerritsdr. van Bergen,~~

~~Heyndrick Janss.,~~

~~Symon Pietersz.,~~

Neel Pietersdr.,
Taete Pieters van Akersloet,
Aecht Jans van Crommenyerdyck.
Dese voirs. vijff personen
moeten upbrengen xxiiii gulden
als 't blijkt bij *meester* Pouwels
Janss. rekeninge.]

~~Jansdr. van Haerlem is geacordeert met burgermeesteren
van den exue van Beatris Direxdr. goeden ter somme toe
van negen karolusguldens, te betalen an gereede gelde.
Actum den eersten juny anno XV^C vijffende vijftich.
Ontfanghen in handen van meester Pouwels Jansz.~~

~~Upten xxiiii^{en} septembry anno XV^C vijff ende vijftich zoe is Hendrick
Jansz., pottebacker van Haerlem, geacordeert met die burgermeester
van den exu van 't gheen dat hem besproken is van Gerrijt Jans
zijn suster zoedat sij daervan betaelen sal eens die somme van
twee ende twintich gulden, dieweke ic, Augustijn van
Teijlingen, betaelen sal te Kersmis aencommende. In kennis
mijn hant hieronder gestelt, datum als boven.~~

Augustijn van Teijlingen
Facit betaelt Augustijn an meester Pouwels

Pouwels Janszoon
van Hoorn

[87 verso]

~~Up huyden den xix^{en} augusti anno LV soe is bij de meeste
stemmen van de vroetscap, collegialiter vergadert wesende
up 't stadthuys, geacordeert ende geconsenteert als dat heer
Nicolaus Nicolai, greffier van den oerde van 't Gulden Vlies der
Keyserlijke Majesteyt alhyer binnen der stede van Alekmaer zal moegen
mitterwoone comen met seven eerlicke familien binnen 's jaers,
gegoet wesende elcx tot hondert pondt groot 's jaers,
ende dat tot twintich familien toe dye tot andere tijden~~

[in regel: ^X tot believen van de voirs.
heeren Nicolaus Nicolai]

~~sullen moegen incomen ^X ende sullen genyeten geduerende 't leven
van de manpersonen de vrijheyde van de excijsen deser~~

[in regel: [#] te weeten van wijn- ende bier-
excijs dat zij selver inleggen
sonder up kerffstocken ofte
buyten te halen,]

stede, gebruykende binnen haer huysen, # sullen insgelijcx
henluyden moegen transporteren met heure goeden sonder daer-
van eenyge exue te gheven up peyne van 't effect van desen,
alzo sij niet gecomen sijn up hoor voorscreven daech,
ergo 't artykel van genre waerden.

Ten selven daege is mede bij de vroetscap geaccordeert
als dat dye burgermeesteren het boscruyt sullen moegen
vercoepen ende anders nae heure discretie ende goetduncken.

Up huyden den ix^{en} juny anno XV^c LVI. soe is Aernt
Janss., speelman, geaccordeert ende overeengecomen mitte
burgermeesteren van den exue van 't huys 't welek hij van de
erffgenamen van Jan de Lapper gecoft heeft gehad
ende dat voor de somme van vierdalve gulden an gereede penningen.
Ontfangen den x^{en} novembris de somme
boven gespecificeert bij mijn

P. Sonck.

Ten zelven daege als boven zijn mede dye erffgenaemen
van Claes Lodder, de man van Gryete Taekmans,
geaccordeert mitte burgermeesteren van den exue van de
goeden van den voirnoemde Claes Lodder, omme de somme van
ses gulden, te betalen d'een helft gereet ende d'ander
helft te may naesteomende anno LVII.

Ontfangen ten selven dage als boven de eerste
iii libra die zij gereet betaelt hebben als boven.

Ontfangen iii libra, verschenen may anno LVII bij mijn P. Sonck.

P. Sonck

Ontfangen bij mijn, Jan Janz. Steenhuijs iii gulden,
van die laeste helft den x juny 57 J. Steenhuijs

Ten daege voirs. is mede geaccordeert groote Gerryt
van Winckel van zijn exu om xx stuvers, eens te betalen an gereet gelt.

Ontfangen te selven dage als boven de somme
boven gespecificeert bij mijn

P. Sonck

[88]

Exue

Up huyden den xxi^{en} aprilis anno XV^c LVI nae Paeschen
soe is Cornelis Bruynsz., cuyper, met burgermeesteren
overeengecomen van den exue van zijn goeden ende
zal daarvan gheven xxxiii stuvers ende dit bij alzo-
verre als hij binnen 's jaers nyet wederom alhyer mitter-
wone compt.

Ontfangen de voors. somme bij mijn

Willem Laeckeman

Up huyden den xi^{en} juny anno LVI soe zijn dye burgermeesteren geaccordeert met ~~Willem Pietersz. ende Cornelis Pietersz.~~, tesaemen ~~vervangende~~ Tryn Pieter haer suster, ter cause van zekere exue roerende van jonge Cornelis Pietersz., scilder, dye gehiliet was te Haerlem an de dochter ~~van~~ van de huysvrouw van meester Quyrin ende dit bij tuschenspreken van den voirnoemde meester Quyrin, burgermeester tot Haerlem, Cornelis Claess. ende Symon Janss., eertijts burgermeesteren tot Alemaer, voer dye somme van veertich karolusgulden, te betalen Sint Jacob naesteomende.

Ontfanghen bij Witte Anthonisz. die som van xl gulden min drie penning den xii^{en} augusta anno LVI.

Ontfangen de somme boven gespecificeert den xiii^{en} augusti bij mijn

P.Sonck

Up huyden den derden decembris anno LVI soe is Willem Bartelmeeusz. van Uuytgheest veraccordeert ~~ende overeengekommen~~ met burgermeesteren ter cause van den exue van zijn ~~ende zijnen~~ overleden huysvrouwen goeden van hyer getransporteert, ~~ende dit voor de somme van xxxvi gulden, te betalen paeschmaret~~ naesteomende.

Ontfangen de somme boven gespecificeert den xiiii^{en} juny anno LVII bij mijn

P. Sonck

Up huyden den vii^e decembris anno XV^C LVI soe zijn Gerrit Pietersz. van Scoorl voer hemselven ~~ende Gerbrich Symons voer Symon Pietersz. haer zoon, beyde erffgenamen van heer Cornelis Gerritsz. alias Domine Cappellaen, geaccordeert ende overeengekomen~~ mette burgermeesteren van den exue van de goeden van denselven heer Cornelis ~~ende dit voir de somme van xxii gulden xii stuvers~~ dyen zij betalen sullen te midvasten naesteomende off paeschmaret daeran wel betaelt. Actum ut supra present Jan Pietersz. Coepen.

Ontfangen de somme bove gespecificeert bij mijn

P. Sonck

[88 verso]

Up huyden den xi^e decembris anno XV^C LVI soe is Magdaleen Cornelisdr., de weduwe van Jan Gerritsz., geaccordeert ~~ende overeengekomen~~ mitte burgermeesteren deser stede van den exue van de goeden bij den voirs. Jan Gerritsz. in huwelicke gegeven metten selven Magdaleen Cornelisdr. ende dit voir de somme van tweehondert karolusgulden tot xx stuvers 't stuck, dye de voirnoemde Magdaleen betalen zal, te weeten d'een helft te Karsmisse

~~anno LVII ende d'ander helft te Karsmisse anno LVIII. Actum ter presentie van Jan Coninexz. als voicht van de voirnoemde Magdaleen ende Aernt Symenss. van Haerlem ende Direk van Teylingen.~~

Ontfangen hondert gulden voor d'een helft, *verschenen* Karsmisse 57, bij mijn Jan Jansz. Steenhuis.

Ontfangen hondert gulden voor d'ander helft, *verschenen* Kersmisse XV^C LVIII, bij mij Jacob van Teylingen.

~~Ten daege als boven soe zijn Adriaen van Teylingen ende Lucas van Teylingen, wonende t'Amsterdam, geaccordeert ende overeengecomen mitte burgermeesteren deser stede van den exue van de goeden bij henlyden in huwelijcke ontfangen ende dit voor de somme van tachtich gulden, te betaelen te Paessechen naesteomende ofte te may daeran wel betaelt, welverstaende indien zij bevinden comen dat die van Amsterdam minder nemen dan de penninek vijfftien, soe zullen zij nae advenant corten.~~

Ontfangen de somme boven gespecificeert den xx^{en}
juny anno LVII bij mijn P. Sonck

~~Up huyden den laesten decembris anno XV^C zessenvijfftych soe is Cornelis Claess. van Eertswou als erffgenaem van Zas, zijn moeder ende vader, is met burgermeesteren overeengecomen ende geaccordeert voer den e[x]juwe van den goeden van denselven zijnen ouders voor de somme van vijfftien carolusgulden, 't stuk tot xx stuvers, te betaelen te may naesteomende. In kennisse zoe heb ick, Cornelis Claess. voirnoemt, mijn eygen hanteycken hyeronder gestelt ten daege ende jaere als boven.~~

Ontfangen de somme boven gespecificeert bij mijn
P. Sonck

~~Aerian Lourisz., eertijts wonende Overdyegheest, is mit burgermeesteren overeengecomen ende geaccordeert van den exue van sijnen goeden van hyer getransporteert tot Winckel ende dit voer de somme van vyerenvijfftych gulden, te betalen achtien gulden gereet, noch xviii gulden Sinte Bartelmeus anno LVII ende noch xviii gulden may anno LVIII. Actum den vii^{en} february anno LVII stilo communi.~~

Bij mijn ontfangen achtien ponden de gereet pegeningen **fid.**
Ontfangen bij mijn Jan Janss. Steenhuijs xxxvi gulden, ergo duergeslaghen in betalinge van het ii^{en} ende iii laeste termijn.

P. Sonck

[89]

~~Aernt van Veen, nutertijt schout tot Bergen, is mit burgermeesteren geaccordeert ende overeengecomen van den exue van zijn huysvrouwen goeden van hyer getransporteert~~

~~ende dit voor de somme van xxii gulden, te betaelen
d'een helft Sint Jacob naesteomende ende d'ander helft
Sinte Jacob anno LVIII. Actum den vii^{en} february anno LVII.
Ontfanghen xi gulden voor 't eerste termijn, verschenen Jacobi 57 bij mijn Jan Jansz.
Steenhuijs.~~

Ontfangen xi gulden bij handen van Willem Anthoenisz. Sonck,
burgermeester voor 't leste ii^c termijn, verschenen Jacobi 58.

Bij mij Jacob van Teylingen

~~Ten daege als voren is Dirck van Ryetwyck mede
met burgermeesteren geaccordeert van den e[x]uwe van zijn
ende zijn huysvrouwen goeden voor de somme van xviii gulden,
te betalen d'een helft Alderheyiligen naesteomende anno LVII
ende d'ander helft t' Alderheyiligen daeranvolgende anno LVIII.
Ontfangen bij handen van Willem van Riewijck voor d'eerste ii^{en} termijn, verscenen
Omnium Santorum anno 57,
die somme van ix gulden, bij mijn Jan Jansz. Steenhuijs.
Ontfangen ix gulden bij handen van Willem van Riedtwyck voor 't leste ii^c termijn,
verschenen Alreheyiligen anno LVIII, bij mij Jacob van Teijlingen.~~

~~Up huyden den viii^{en} marty anno XV^c LVII stilo communi
soe is bij de gemeenen vroetscap, collegialiteert vergadert
wesende, geaccordeert ende gesloten alsdat dye stede opdoen
zal tot behouff van de scamele gemeente, d'een helft
van de elf last rogs bij Claes Harexz., als gedeputeerde van Alemaer,
van Amsterdam gebrocht, omme dyeselve te laeten baeken
ende distribueren onder de scamele gemeente tot vierdalve
stuver elcke broot ende dye ander helft van xi last rogs
zal dye stede vereopen onder de poirterye ende backers.~~

~~Ten selven daege is mede bij de vroetscap als voren geaccordeert
als dat Aerian Brouwer, Symon Harexz. ende Claes Harding
eum sociis sullen moegen uuytvoeren tot Delft ofte elders
binnen Hollandt alsulcke garst als zijluyden bij hen leggende
hebben, mits overbrengende certificatie van der plaetse daer
zij dyeselve garst vercoft ofte geleverd hebben ende
sullen het muntster van deselve garst om laten gaen ende,
indien daer yemant van de poirtere deselve garst begeert te
hebben, voir de prijs daer zij se voer geven willen.~~

~~Ten selven daege is mede geaccordeert als dat dye rogge
dye Pieter Janss. Calverdyck ende Jacob Jacobsz. Madder
tot Edam gecoft hebben, dat men zij dyeselve alhyer binnen
Alemaer slijten sullen onder dye poirterie ende backers
ende voirts onder de lantluyden tot vi sacken toe buyten sondermeer,
te weeten Pieter Janss. alleen xi half last ende deselfde Pieter
Janss. met Madder tesamen ix last.~~

~~D'erffgenamen van Marytgen, Jaep Heynen weduwe, zijn geaccordeert
mitte burgermeesteren van den exue van de goeden van denselven~~

~~Marytgen ter somme toe van lxxviii gulden, te betalen
met gereet gelt. Actum den xx^{en} january anno XV^C
LVIII stilo communi.~~

Ontfanghen die voors. lxxviii gulden bij mijn Jan Jansz.
Steenhuijs ten daghe *ende* jare als boven.

[89 verso]

~~Upten xxx^{en} july anno XV^C LV soe is Joost van Veen Symenss.
mit burgermeesteren van Alemaer geaccordeert *ende* overeengecommen
van den exuwe van zijn goeden *ende* zal daervoren
betalen up may anno LVI de somme van xl karolusgulden.~~

Ontfangen de voers. somme
bij mijn

P. Sonck

Up huyden den vi^{en} january anno XV^C LVIII stilo communi soe is
Frans Hubrechtsz. met burgermeesteren van Alcmaer geaccordeert
ende overeengecommen van den exue van zijnen goeden *ende* zal
daervoren betalen up vyer mayedaegen naestcommende
de somme van eenentwintich karolusguldens.

Ontfangen v gulden v *stuvers* voor d'eerste vierde termijn, gevallen may LVIII.

bij mijn Jan Janss. Steenhuijs.

Ontfangen v *gulden* v *stuvers* voor ii^e vierde termijn, gevallen may 59,

bij mij Jacob van Teylingen.

Ontfangen v gulden v *stuvers* voor iii^e
vierde termijn, gevallen may LX

bij mijn Willem Laeckeman, Jan Jacobz. Houtker

~~Up huyden den xv^{en} marty anno XV^C LVIII stilo communi soe
zijn dye erffgenamen van Pieter Direxz. Nyckelant
overeengecommen mitte burgermeesteren van den exue
van zijn goeden, bedraegende de gehele masse ter somme
toe van v^c gulden daer hij op angenomen was, blijkende
bij zekere acte daarvan, zijnde onderteykent bij Andries
Pietersz. Zel *ende* Symon Janss. Brouwer als burgermeesters
de anno XLIII, waervan de voirs. erffgenamen mitte
burgermeesteren voirs. voor de tweedelen van den exu geaccordeert
zijn voir die somme van xiii gulden *ende* xi half *stuver*, daeroff
t'ander deel vrij is, voer weleke penningen hem
starck gemaect heeft Pieter Zybrantsz., te betaelen
te paesmaret eersteomende.~~

Ontfanghen uut handen van Pieter Zijbrantz. die somma hierboven verclaert
bij mijn Jan Jansz. Steenhuijs.

~~Up huyden den vii^{en} juny anno XV^C LVIII soe is Jacob Stevensz.
van Amsterdam geaccordeert met burgermeesteren van den
exue van de helft van de goeden bij Meynert sijn erffen Pieterss.~~

~~achtergelaten ende dit voor de somme van xii gulden,
te betalen te Karsmisse naesteomende, voor 't weleke
penningen Gryet Jansdr., weduwe van Pieter Jaep Sayen, borch
geworden is bij consent van Jan Pietersz., haer outste zoon.~~

[in marge: Dese xii gulden zijn
deurgedaen, overmits
dattet te hooch angebrocht
is ende hyernaer
verandert in iiii gulden.]

[90]

~~Up huyden den xix^{en} juny anno LVIII soe is Claes Claess. van
Haerlem als erffgenaem van Marytgen, Gerryt Heyndriex Voshollen
weduwe, geaccordeert ende overeengecommen met burgermeesteren
van Alemaer ende dat van den exue van de goeden van denselffen
Marytgen, welek Claes Claess. up may naesteommende anno
LIX betaelen zal de somme van xxx karolusgulden van xx stuvers 't stuck.
Ontfangen de voors. xxx gulden bij handen van de voirnoemde Claes als man ende
voocht van Griete Gerrysdr., zijn huysvrouw, bij mij
Jacob van Teylingen.~~

~~Up huyden den xxi^{en} july anno XV^c LVIII soe zijn burger-
meesteren ter cenre ende Aernt van Veen ter andere
bij tusschensprecken van scepenen geaccordeert van den exu
van zijn saliger vaders ende moeders erffenisse ende alzoehij
wederom alhyer poorter geworden is ende mitterwone
eompt, zoe is hem gracie geseyet ende zal betaelen
van den voirs. exue de somme van vijff pondt groot,
d'een helft te betalen Karsmisse naesteomende ende d'ander
helft Sint Jansmisse daeranvolgende anno LIX.
Ontfangen xv gulden voor d'een helft, verschenen Kersmisse XV^c LVIII bij mij
Jacob van Teylingen.
Bij mijn Willem Laeckeman.~~

~~Up huyden den xix^{en} january anno XV^c LIX stilo communi soe is
Jan Ghysbertsz. met Jan Willemsz., zijn zwaeger
van Schoorl, overeengecommen met burgermeesteren van den
exu van Aeffgen, de meyt van Aeff Claes Dollen,
ende dit voor de somme van negen gulden, te betaelen
te may naesteomende anno LIX, voor weleke penningen
Jacob Reyersz. Boon borch geworden is.
Ontfangen bij handen van Jacob Reyersz. Boon bij mij
Jacob van Teylingen~~

~~Up huyden xx^e february anno XV^c LIX stilo communi soe zijn dye
erffgenaemen van Cil Jacobsdr. met dye burgermeesteren
overeengecommen ende geaccordeert van den exu van den voirs.~~

~~Cil Jacobsdr. omme de somme van xvi gulden, te
betalen met gereet gelt.
Ontfangen bij handen van Claes Harcxz., burgermeester, bij mij
Jacob van Teylingen.~~

~~Up huyden den xx^{en} marty anno XV^C LIX stilo communi soe
zijn Louris Fransz. met Jan Fransz. van Leyen ende
Direk Janss. van Nyerop, als erffgenamen van Foekel Pietersz.,
geaccordeert met burgermeesteren van den exue van de goeden
van denselven Foekel ende sullen daervoeren betalen
te Karsmisse naestcomende anno LIX elex twee gulden.
Ontfangen bij handen van Louris Fransz. de voors. somme bij mijn
Willem Laeckeman.~~

[90 verso]

~~Pieter Byl tot Egmondt zoe voer hemselven
als vervangende d'andere erffgenamen van Direk Janss.
Byl is bij mit burgermeesteren geaccordeert van den exu
van de achtergelaten goeden van denselven Direk Janss.
ende dit voir de somme van vijfftien gulden, te
betalen den x^{en} may naestcomende. Actum den xx^{en}
aprilis anno XV^C LIX.
Ontfangen bij handen van Aelbert Cornelisz. bij mij
Jacob van Teylingen.~~

~~Direk Claesz. van Haerlem, als getrouwt hebbende Gryetgen
Lourisdr., is met burgermeesteren geaccordeert ende overeen-
gecomen van den exu van zijn huysvrouwen goeden
ende dit voor de somme van lv gulden, te betaelen
xv gulden den tienden may naestcomende off Sint Jansmisse
daeran wel betaelt ende dye reste te may anno LX,
zoeverre hij alhyer binnen 's jaers nyet wederom metter-
wone compt ende, compt hij binnen 's jaers alhyer wederom
mitterwoen, zoe sal hij vrij wesen van de reste
van de voirs. somme. Actum als boven.
Ontfangen xv gulden, verschenen den x^{en} may LIX, bij mij Jacob van Teylingen.
bij mijn Willem Laeckeman.~~

~~Borryt Schipper met zijn broeder, wonende up 't Quaeckelbreg
heeft gecoft van burgermeesteren 't offboeg van Jacob Thymenss.
Smitten huys, staende opten hoeck van 't Fnidsen, voor de somme
van xv half gulden, te betalen d'een helft upten mayen-
dach naestcomende anno LIX ende d'ander helft te may anno LX.
Borch Claes Otten. Actum den xxv^{en} aprilis anno LIX.
Ontfangen d'een helft van vii gulden xv stuvers, verschenen mayendach LIX bij mij
Jacob van Teylingen.
Ontfangen ander helft van vii gulden xv stuvers, Willem Laeckeman.~~

~~Jan Pietersz. is met burgermeesteren overeengekomen van den exu van de goeden, bij hem genomen van Jacob Pouwelsz. Overdyegheest, omme dye somme van sestien stuvers. Actum den xxviii^{en} july anno LIX.~~

Ontfangen de voers. somme bij mijn
Willem Laekeman.

~~Pieter Jacobsz. van Oterleek es met burgermeesteren geaccordeert van een viii^e part van zijn portie van d' erffnisse van Marytgen Meynerts voer de somme van drie gulden, te betalen Sinte-Bartelmeeus naestcomende. Actum den v^{en} augusti anno LIX.~~

~~Noch voir zijn broeders portie, wonende tot Bergen, vijff scelling groot, te betalen als voren.~~

Ontfangen de voers. somme bij mijn
Willem Lakeman.

[91]

~~Jan Heyndricxz., lakencooper, vanwege Jacob Stevensz. van Amsterdam is mit burgermeesteren geaccordeert van den exu van de goeden van Meynnert Pietersz. voor de somme van vyer gulden, te betalen met gereet gelt. Actum den xxiii^{en} novembris anno XV^C LIX. Facit eodem die.~~

Ontfangen de voers. somme bij mijn
Willem Lakeman.

~~Heyndrick Engelsz. vanwege zijn zoon ende Bertelmeeus Heyndricxz. zijn zoon, vervangende Daniel Egbertsz., Pieter Heyndricxz., Engel Heyndricxz. ende Direk Claess., alle van Leyen, ende Claes Tyss. van Haerlem, alle erffgenamen van Tryn Pieter Jongen van Alemaer saliger gedachtenis, zijn mit burgermeesteren geaccordeert ende overeengekomen van den exu van de achtergelaten goeden van den voirnoemde Tryn Pieter Jongen voer heurluyden portie ende dit voor de somme van vijff gulden eens, te betalen Sint Jansmisse naestcomende anno LX. Actum den vijffden decembris anno XV^C LIX.~~

[in marge: compt dese v gulden
in ontfangsten in die
rekening van Augustyn
van Teylingen folio 3.]

~~Up huyden den x^{en} may anno LX soe zijn dye cyrurgijns geaccordeert met burgermeesteren ter somme toe van xlviii gulden iii stuvers ende dat van de costen van 't proces dat zijluyden gehad hebben tegens die voirs. stede, te betalen met gereet gelt.~~

Ontfangen de voors. somme bij mijn
Willem Laeckeman.

~~Up huyden den xi^{en} juny anno LX soe heeft Augustyn van Teylingen,
tresorier, ontfangen uuyt handen van Willem Anthoenisz.
Sonck, burgermeester, de somme van vijftich gulden viertien
stuvers ende een halve, gecommen uuyt saecke van de
taxatie van de costen daer dye van Amsterdam
inne gecondempneert zijn tegens die stede van Alemaer,
waervan deselve tresorier gehouden wert rekeninge te doen.~~

[in marge: Van dese penninghen
wort ontfangsten ghemaect
in die rekeninghe van
Augustyn van Teylinghen
folio 3.]

~~Willem Cornelisz. Laeckeman, tresorier, is geordonneert t'ontfangen
alsuleke lxxxi gulden xv half stuvers als daer gecoemen zijn van 't leech
erff 't welek Claes Neeltgesz. van de stede gecoft heeft,
leggende up 't eyndt van de Lutkoude Leedt bij Jaep Oems rimmolen.
Actum den vii^{en} may anno XV^C LX.
Ontfangen de voors. somme bij mijn
Willem Laeckeman.~~

[91 verso]

~~Wouter Direxz. van Lymmen heeft uuytcoop gedaen
mit burgermeesteren van de erffenisse van zijn suster,
genaempt Guerte Direxdr. saliger gedachtenis, voor de somme van vijff gulden
van xx stuvers 't stuck, te betalen in handen van Jan Jacobz.
Madder Brouwer, tresorier der stede van Alemaer, ende dit met
gereet gelt. Actum den viii^{en} may anno LXIII
bij Jan Jacobz. ontfangen.~~

~~Jan Willemsz., Toenis Willemsz. ende Michiel Willemsz.,
buyeryluyden tot Warmenhuysen, zijn met burgermeesteren
der stede van Alemaer geaccordeert ende overeengecomen
van de exue van de goeden bij henluyden van Jan Jansz.
Buyser saliger gedachtenis 't erve genomen ende van hyer getransporteert
voor de somme van hondert ende zeventien carolusguldens
van xx stuvers 't stuck, te betalen d'een helft may eersteomende
anno LXIII ende d'ander helft te may anno LXIII off
een maent nae elek termijn ombegrepen met conditie
dat zij van de voirs. somme sullen corten de gerechte helft
van lxxviii gulden ende xvii half stuvers dye Jan Jansz. Buyser voirs.
in zijn leven de stede bij leeninge opgebracht heeft,
breder blijkende bij zeker registry ende bouck van
leeninge daervan zijnde, bedraegende deselve helft~~

xxxiiii gulden viii *stuvers* i blanck, blijvende ergo zuver an gelde
't welek die *voirs.* *personen* sullen uuytkeren lxxxii gulden xi *stuvers*
i oertgen. Actum den xxix^{en} marty anno XV^C LXIII stilo *communi.*
Ontfangen d'een helft bij mij Jan Jacobz. Brouwer.

[in marge: 't Laeste termijn bij Claes
Heyndricxz. ontfangen,
blijckende bij zijn reke-
ninge folio v verso,
ergo doergeslaegen.]

Up huyden den xxiiii^{en} mey anno LXI soe is Neel
Pouwels van Ylpendam met zekere *personen* uuytet
Oech ende van Egmont up t' Zee met burgermeesteren
geaccordeert ende overeengecomen van den exu ende
erffnisse van Cornelis Claes Baarsz. ende dit tot acht *personen*
toe elcx ii gulden, *facit* in somma xvi gulden.

Bij mijn Madder ontfangen.

Tyman Janss. van Egmond is met burgermeesteren veraccordeert
ende overeengecomen van den exue van de erffnisse
van Tryn Jansdr., huysvrouwe was van Direk Janss. Byl,
voor de somme van xxxvi gulden, te betalen Alderheyligen
naesteomende off Karsmisse daerna ombegepen. Actum
den xxv^{en} aprilis anno XV^C LXIII.

[in marge: Die xxxvi gulden
in 't artikel hier-
bezijden ghementioneert
heeft Augustijn
van Teylingen in ontfangsten gebrocht, blijckende bij zijn rekenynge de anno LXIII folio
8.]

[92]

Up huyden den xi^{en} augusti anno XV^C LXV soe is
Dirck Pieterss., de zoon van Pieter Wygersz., wonende
tot Dordrecht, met burgermeesteren veraccordeert
van de e[x]uwe van zijnen *voirs.* vaders erffnisse voir de
somme van xix gulden voir zijn portie, te betalen mayen-
dach coemende anno LXVI. Actum als boven bij tuschen-
spreken van Claes Harexz. ende Thomas Bartelmeusz.,
raeden der *voirs.* stede.

[in marge: Alzoe gebleken is bij
certificatie als dat
dye van Dordrecht gheen
exue en genyeten van
yemant buyten hoerluyden

stede ende dat die Dirck
Pieterss. saliger gedachtenis poirter ende
burger geweest is van
Dordrecht, ergo dit artykel
bij consent van *de* vroetscap
deurgeslagen. Actum den
ix^o septembris anno LXVII. In
kennisse van mij
De Teylingen]

~~Pieter Aelbertss. Clock van Medemblick is mit
burgermeesteren veraccordeert van den exu van de goeden
van zijn huysvrou Haes Dirxdr. voer de somme
van liiii gulden, te betalen ii dagen voer Karsmisse naesteommende LXVI
ende dat in handen van Jacob van Teylingen, tegenwoirdige
tresorier. Actum den ii^{en} augusti anno LXVI.~~

[in marge: Dese voors. liiii gulden
heeft Jacob van Teylingen
rekening gedaen,
blijckende bij zijn
rekening folio viii,
ergo duergeslagen.]

D'erffgenamen van *de* huysvrou van Jan Fransz. up 't
Dronckenoert zijn sculdich exu.

~~D'erffgenamen van Fy Mathys uuyt Brabant zijn sculdich
d'exu van de goeden van den voirs. Fy Mathys.~~

~~Jacob Claess. is veraccordeert met burgermeesteren van den
exue van zijn goeden voor de somme van hondert gulden,
te betalen met gereet gelt ofte in offslach van de
rogge die de stede van hem gecoft heeft, daer
Jacob van Teylingen, tresorier, off verantwoorden zal.~~

[in marge: Dese hondert gulden
heeft Jacob van
Teylingen in rekening
gebrocht, blijckende
bij zijne rekening folio
viii, ergo duerslagen.]

[92 verso]

~~Up huyden den xxi^{en} juny anno XV^C LXVII soe zijn Baernt
Resen ende Aernt Resen, gebroeders van Vreeden in
Westvalen, zoe voor hoerselven als vervangende hoer andere
broeders, veraccordeert met burgermeesteren van den exue van~~

~~Pieter Lourisz. broers huysvrou, ghe-naempt Tryn Reesen,
voir de somme van ses gulden, te betalen met gereet gelt.
Claes Gerritsz.~~

Upten eersten july *anno XV^c LXVIII* soe is Gerryt Symenss. van Medemblick veraccordeert met burgermeesteren van den exu van de achtergelaten goeden van Symon Garbrantss. *ende Dyeuwer*, zijn vader *ende moeder*, voor de *somme* van hondert carolusguldens, te betalen d'een helft *Sint-Andriesdach* naestcomende *anno LXVIII* off Lichtmisse daernae ombegrepen *ende d'ander helft Sint-Andries* daeranvolgende mede Lichtmisse ombegrepen. Hierop bij Claes Gerritsz. ontfangen vijftich gulden.
Claes Gerritsz.

Die reste van 1 *libra* bij mij Jacob van Teylingen, *tresorier* de *anno 1569*, ontfangen.

Upten viii^{en} july *anno LXVIII* soe zijn Aerian Jacobss., Maerten Jacobss., ~~ende~~ Tryn Jacobsdr. *ende Jan Pieterss.* met Jacob Jacobss. *hem sterckmakende* voor 't kint van *de voirs. Jan Pieterss.*, alle erffgenamen van Jacob Symenss. van Schoorl, zijn veraccordeert met burgermeesteren van den exu van de achtergelaten goeden van den voirs. Jacob Symenss. voor de *somme* van dertich gulden, t'weten elcx vii *half gulden*, te betalen *Sinte-Maerten* naestcomende off te Karsmisse daernae ombegrepen.
Claes Gerritsz.

Upten xviii^{en} july *anno LXVIII* soe zijn Gerryt Willemsz. *ende Willem Willemsz.*, gebroeders van Winckel, als erffgenamen van Aerian Willemsz., snijer, veraccordeert met burgermeesteren van den exuwe van de achtergelaten goeden van denselven Aerian *voir de somme* van xiiii gulden, te betalen tusschen dit *ende Sinte-Bartelmeus* naestcomende *ende hebben stipulatie* gedaen an handen van *Jan van Noortich omme dye penningen* alsdan op te brengen.
Claes Gerritsz.

[93]

De kinderen van de weduwe van Jan Michielsz., wonende tot Purmerynt, zijn veraccordeert met burgermeesteren van de exu van de achtergelaten goeden van denselven Jan Michielsz. *voir de somme* van hondert *ende vijftich gulden*, te betalen Alderheiligen naestcomende *anno LXVIII*. Actum den laesten july *anno LXVIII voirs.*

Claes Gerritsz.

D'erffgenamen van Teet Allertsdr. *saliger gedachtenis* zijn met burgermeesteren veraccordeert van den exue van de goeden van denselven Teert voor de *somme* van xlvi gulden, te betalen te may naestcomende van *de* *custing* van 't huys in Maria Magdalenenstraet. Actum xvi^{en} marty anno LXIX stilo *communi*.

Bij mij ontfangen Jacob van Teylingen.

~~Cornelis Heyndriexz. upte Stienplaets is voer zijn helft van de exu van *de* achtergelaten goeden van de huysvrou van Pieter de Vries veraccordeert ende overeengecommen met burgermeesteren voor dyc dyc *somme* van vijff gulden te corten an zijn obligatie van 't offgeroeide erff buyten de Vriessehpoert, behoudelick indien hij 't proces verliest van 't lant zoe zal hem restitucie gedaen worden van *de voirs. v gulden*. Actum als boven.~~
Bij mij ontfangen Jacob van Teijlingen.

[in marge: Dit artikel es off, overmits Pieter Gerritss. Sel hier metterwoon gecomen is.]

Up huyden den x^{en} marty anno XV^C LXIX stilo *communi* soe hebben burgermeesteren mitte gerechte geconsenteert als dat *meester* Pieter Gerritss. Zel, cyrurgijn, hem zal mogen transportereren tot Hazerwoude den tijdt van een geheel jaer sonder exuwe van *zijn* goeden te gheven, maer indien hij nae 't jaer nyet wederom en compt alhyer metterwoone, zoe zal hij gehouden wesen exu van *zijn* goeden te gheven.

[in marge: Dit artykel is noch een jaer geprolongeert. Actum den xxi^{en} february anno LXX stilo *communi* bij *consent* van burgermeesteren mitte mitte gerechte. In kennisse van mij, De Teylingen]

[93 verso]

~~Exuwe te eyschen van Gerrit Willems. Lavella is geaccordeert met burgermeesteren voor de *somme* van i half^c gulden, te betalen te Karsmisse 69, zoeverre hij burgermeesteren als~~

Noch van de gehude dochter van Pyeter van Bronchorst

D'erffgenamen van Pieter Volckersz. van Hemsbroeck

Up huyden den vii^{en} in may anno LXIX soe is Gerryt Willems. Lavella geaccordeert met burgermeesteren van den exue van *zijnen* goeden voir de *somme* van hondert ende vijftich gulden, te betalen te Karsmisse naestcomende anno LXIX. Des heeft hij zijn optie dat hij alsdan burgermeesteren adverteren sal moegen als dat hij te may daeranvolgende alhyer wederom metterwoner comen ende indien hij alsdan alhyer metterwone compt, soe zal hij ongehouden wesen yet te betalen, maer indien hij te may anno LXX nyet en compt metterwoone, soe sal hij gehouden weesen dye voirs. *somme* van cl gulden teffens op te brengen mitte renten van dien van Kersmisse LXIX tot mey LXX, welverstaende mede, indien hij can doceren dat hij geen exue sculdich en is, soe zal hij ende burgermeesteren elcx in hoer geheel blijven omme daerinne te doen zoe hem believe zal.

[94]

Aeff Jans, wonende up 't Ritsevoort, is met burgermeesteren veraccordeert ~~met~~ van den exu van haer ende haer kints goeden voor de *somme* van ii^c gulden, te betalen d'een helft *Omnium Sanctorum* LXVIII ende d'ander helft Alderheyiligen daeranvolgende anno LXIX. Hierop bij Claes Gerritsz. ontfangen voer d'een helft c gulden,
Claes Gerritsz.

Die rest bij mij Jacob van Teylingen.

D'erffgenamen van Gerbrich Otten zijn met burgermeesteren overeengedraegen van den exue van de achtergelaten goeden van Gerbrich Otten, dye buyten der stede gegaen zijn, als te Emenes ende elders, waervoren Otte Cornelisz. betalen zal binnen xiiii daegen de *somme* van twintich gulden. Actum den xi^{en} novembris anno XV^c LXIX.

Jacob van Teylingen

~~D'erffgenamen van Heylge Lysbet van Schagen, Vrerick Heereman, es overeengedragen van de exue van de achtergelaten goeden van Gerberich Heylge Lysbet die buyten der stede gegaen zijn als tot Schagen, waervoor hij betaelt sal heeft die *somme* van twee karolusgulden. Actum den XIX octobris anno XV^c LXXIIIH.~~

Sijmon Cornelisz. Comans

[in marge: Van desen ii gulden heeft Simon Cornelis rekeninge gedaen, blijckende bij zijn rekeninge folio

xi, ergo hier duergeslagen.]

D'erffgenamen van Jacob Jacobss. tot Schoorl

[94 verso]

D'erffgenamen van Fy Mathys tot Scagen

~~D'erffgenamen van Direk Aerian Heynen weduwe~~

[in marge: Dit is deurgedaen
overmits 't overdracht
tusschen dit van Delft ende *Alcmaer*.]

D'erffgenamen van Hilgont Pieters, Jan Willemsz.
tot Warmenhuysen

Exue van *de* goeden van Reyer Woutersz. buyten de
Geestpoort.

[95]

Gerryt Cornelisz., backer, is vanwege
d'erffgenamen van Doeve Lysbet met
burgermeesteren veraccordeert van den exue van *de*
achtergelaten goeden van denselven Doeve Lysbet
voor de *somme* van xxv gulden, dye de
voirs. Gerryt selffs belooft heeft te betalen
te Pynster *anno* LXXII. Actum den vii^{en} juny
anno LXXI.

Dit comt te *ontfangen facit* xxiiii *gulden* an de leeninge
van Wendelmoet Coman Jocken weduwe, breder blijckende
bij de 't boeck van *deselve* leeninge folio 108 ende noch een *gulden*
an gelt, geleverd in handen van Scenck, tresorier, ergo te vollen
betaelt.

D'erffgenaemen van Claes Mathysz.

Machsteldt, pottebacster

Claes Simiss. *Vervel*

Die vrienden van den zoens huisvrouw
van Andries Verduins weduwe *saliger gedachtenis*.

[95 verso]

Upten xxvii^{en} *novembris* anno XV^C LXXII is Claes
Garbrantsz. veraccordeert met burgermeesteren dat
hij hem zal moegen transporteren opten Zyp tot

may anno XV^C LXXIII, welverstaende indien dat
Claes Garbrantss. dair langer blijft woonen dat
hij in dien gevalle gehouden zal weesen exu te
geven van zijne goeden ende zal middelertijt
altijt op *zijn* oude poirtersscap mogen incomen.

Dierick Cornelisz. ~~va~~ erffgenamen van Woggenum

~~Aeff Jan Doeffen erffgenamen van Crommenie zijn
veraccordeert met burgermeesteren van de exu van de goeden
bij Aeff Jan Doeffen achtergelaten ende buyten die stede zijn
gegaen, waervoor sij betaelt hebben die somme van twee-
hondert achtien gulden. Actum den xix^{en} octobris XV^C LXXIII.~~

Ontfanghen bij mijn Sijmon Cornelisz.
Comans, blijckende bij mijn rekening.

[in marge: Van dese ii^c xviii gulden
heeft Simon Cornelis rekening
gedaen, blijckende bij zijn rekening
folio xi, ergo 't artyckel duer-
geslagen.]

~~Cornelis Claess. Zas erffgenamen zijn veraccordeert met
burgermeesteren van de exu van de goeden bij Cornelis Claes
Sas, achtergelaten ende buyten die stede genaen zijn, waer-
voor sij betaelt hebben die somme van vijffendartich
gulden. Actum den xx^{en} octobris XV^C LXXIII.~~

Ontfanghen bij mijn Sijmon Cornelisz.
Comans, blijckende bij mijn rekening.

[in marge: Van dese xxxv gulden heeft
Simon Corneliss. rekening
gedaen, blijckende bij zijn
rekening folio xi, ergo
't artyckel duergedaen.]

[96]

~~Aeff Jan van Nyeroppen erffgenamen zijn veraccordeert
met burgermeesteren van de exu van de goeden bij Aeff Jan van
Nieropen achtergelaten ende buyten die stede genaen, waer-
voor zij betaelt hebben die somme van tweehondert
gulden. Actum den xx^{en} octobris XV^C LXXIII.~~

Ontfanghen bij mijn Sijmon Cornelisz.
Comans, blijckende bij mijn rekening.

[in marge: Van desen ii^c gulden
heeft Simon Cornelisz.

rekening gedaen, blijcken-
den bij zijn rekening
folio xi, ergo 't artyckel
duergedaen.]

~~Thoenis Pieterss. erfgenamen sijn veraccordeert met
burgermeesteren van de exu van de goeden bij Thoenis Pieterss.
achtergelaten ende tot Medemblick gegaen, waervoor
zij betaelt hebben die somme van vijffendartich gulden.
Actum den xx^{en} octobris XV^C LXXIII.~~

Ontfanghen bij mijn Symon Cornelisz.
Comans, blijckende bij mijn rekening.

[in marge: Van desen xxxv gulden
heeft Simon Corneliss.
rekening gedaen, blijckende
bij zijn rekening folio
xi, ergo 't artikel daer-
gedaen.]

[96v t/m 120 is blanco]

[120 verso]

Sackedragers

Pieter Bartelmieszoon

Op te plaetse van Jan Beijerszoon es geordonneert Almer Claeszoon
Aerjan Claeszoon alias Jan Maet in den plaetse van Frans Willem **Vring**

[121 blanco]

[121 verso]

[in marge: anno XV^C LXVIII
den edt ~~uuyt~~
anno XV^C LXXI
den ix january]

Eedt van de portiers

Dat zweer ik u, portier van de vangepoort ofte
andere poorten te weesen, dat ick deselve
poorte zoewel bij daege als bij nachte wel ende
getrouwelijcken bewaren *ende* deselve openen ende
slyuten sal tot believen van de burgermeesteren. Dat ick oick
bij nachte eenen ygelijcken *persoon ende* oick alle wagens

ende karren gerieffelicken in- den stede ende uuytlaeten
sal des versocht zijnden, op 't loon bij de burgermeesteren
daerop gestelt ende vanouts daerop staende. Dat ick
oick gheenen sectaryssen, dootslagers, ballingen, dieffven,
vagoebonden off enyge misdadige *personen* bij
nachte in- noch uuytlaeten en sal, maer zoe-
verre eenyge van alsulcke *personen* in den stede
bij avont off bij nachte gecommen zijn. Belove 't selve
de burgermeesteren 's anderen daechs te kennen te gheven,
oock mede soeverre eenyge gevangens, opte voors.
poorte ofte vastichheyden leggende, eenich rumoer maecken van breecken.
't Selve belove ick de schout ofte burgermeesteren
t'adverteren ende dat ick voorts al zal doen dat
een goet portier sculdich is ende behoirt te doen, dat
ick nyet laten en zal om lieff noch om leet, om ghiften
noch om gaven, om vrunden noch om magen, noch
om eenyge saecken dye mij daertoe soude moegen
porren. Soe waerlicken etc.

[in marge: Cornelis Pietersz.
heeft *zijn* eedt gedaen
als wachter ende opscriver
van den Kermerpoort
ende oock *zijn* eedt gedaen,
alles tot wederseggen
van burgermeesteren.]

[122]

Stede waeckers portiers ende boomslyters

Up huyden den vii^{en} january *anno* LXVI *stilo communi*
soe hebben burgermeesteren in *presentie van scepenen*
belast als dat *zij* dye portiers ende boomslyters
elcx hoer offitie wel ende getrouwelick bedienen
zullen, op pryvatie van hoer off[i]tie.

Te weeten Joachim Pieterss. zal bewaren dye
gevangenpoort mettet heck van de hoeyl,
mitsgaders de boom ofte schotdeur van de *voors.* poort.

[in marge: Adriaen Dircxs.
poertier in die
plaets van Joachim
den eedt gedaen den ix^{en} mey LXVII.]

Dirck Joosten zal bewaeren de Gheestpoort ende
regart te nemen van de waterpoorten van 't Oude Hoff
ende Sinte-Elysabetsgasthuys.

[in marge: in die *plaets*

Bouwen]

't Jonge Hoff is belast als dat zij 't heck achter de minrebroeders t' 's avonts sluyten zullen.

Jan Kryns. is belast te sluyten het heck achter Heyntgen Coemen Louwen boomgaert *ende* de waterpoort van 't Quaeckelbreg.

Claes Almersz. is belast dye Vrieschepoert te bewaeren mettet heck van *de* Coeltuyn *ende* de boom voor de Quackelbreg met oeck de boon van *de* Nyeuwesloet *ende* noch die boom after Quakkelbrec.

Cluyt, sackedreger, is belast de waterpoort te bewaeren buyten de Carnemelckstraet *gaende* nae Outdorp.

[in marge: Jan IJsbrantz.
Langhen]

[122 verso]

Cornelis Bruynss., vischcoeper, is belast de stedeboomen te bewaeren, te ~~bewaren~~ weeten Dronckenoorder boom, twee boomen bij de soutketen, een an de Leedt, een an Lutkoudorp *ende* een an de Roomolen.

Pieter Claess. is belast dye Nyeuwelanderpoort te bewaeren mettet heck van de Vijversloet *ende* noch twe bomen after Niewelant.

[in marge: Obiit,
in sijn plaetse
Cornelis Jacopz.
sijn edt gedaen
den xxv january
1572.]

~~Ten daege als voren is mede Anthoenis Heertgisz.
ende Gerryt Willems., soutketers, belast als dat
zij de bregge up 't eyndt van de Leedt 's nachts
gesloten sullen houden off dat de stede hoor
de sleutel daeroff benemen sullen.~~

[123]

Op huyden den xxviii^{en} augusti
compaereerde voer mijn, offitier der

stede Alcmaer, ter presentie van
van Jacob Dirckzoon, Aelbert Cornelissoon
ende Phillips Cornelissoon, burgermeesteren,
Cornelis Hesselsoon, smit, ende heeft in
mijn handen eedt gedaen omme der stede
coelmaet te bewaren ende dat met
een geijckt achelen, daer hij alleen mede
sal in- ende uuytmeeten sonder simulatie
ende faveur. Actum als boven.

De Foreest

[123 verso]

1566

	Gesworen turffvoltsters
	Zwart Im
	Hilgont, Byeranboorts wijff
obiit	+ Jan Pieters
	Guyert Claes Meynen
verlaten alzoë zij is gaen loepen	+ Neeltgen, Cornelis Jacobss. wijff
Marytgen Marclays heeft op den vii ^{en} novem- bris den eedt als volster gedaen in plaetse van Tryn Baes Iouwers	+ Tryn Baes Iouwers + Tryn mitte huyff + Anna voor open + Pieter Franssdr. obiit
op die plaets Anna Allerts zoe zij deze overgedaen heeft	Immetgen, Meynert Claess. wijff + Alyt in de Wortelsteech Neel Warnaers
Den 11 juny anno 78 is Wanner Barbar den snaer van Simon den Wanner in den plaetse van Marijtgen Garbrants boven geedt.	+ Mary Garbrantsdr. Barbar den snaer van Simon den
	Centen wijff
	Claes pottebackers wijff die stede bedanckt
	+ Neel Pietersdr.
	Aechte Gerritsdr.
	Ghuyerte Steffens die stede bedanckt
	Ghuyert Jacobsdr. die stede bedanckt
Griete Maertens is in die plaetse gecoomen van Marij Graven den eersten february	+ Marij Graeven

anno LXXX.

obiit + Marytgen van Outdorp
obiit + Neeltgen Jacobsdr. Hillegont Jansd.
+ Aerian Frans Boets
Aechte Cornelisdr. up 't Quaeckelbrug
Tryn Jans, de huysvrou van Jan Heyndricxs.
Marijtgen, Dircx huysvrou van Theus
Tryn Jan Snauwendr.
Tryn Pietersdr. obiit
obiit + Marij Jan Praten wedue
+ Aechte Steffens
Vrou Ysbrants
obiit + Anna Willemsdr., weduwe van Ruyter
Maritgen Aretsdr.
Trijn Bartelmiesdr.
Maritgen Jandr., Fijnert wijff
+ Machtelt Jansdr.
Geert Jacobsdr.
Aerian Janszoon is volster geworden bij haer eedt gedaen
op den xxii^{en} marty anno LXXVI.

Eedt

Dat zweer ick volster
te weesen der stede van *Alcmaer*,
het scrift selffs te bewaren,
de manden boven selver te
sluyten, gheen giften noch
gaven te nemen *ende* al te
doen dat een getrou volster
sculdich is te doen. Soe *idem*
noch meer loone te nemen
dan die ordinantie.

Ordonnantie up 't loen van *den* turff

Eerst

De spont turff	}	
Fockers turff	}	ii <i>stuvers</i>
Uuytscot van swartwaters turff	}	
De leytse turff	}	i <i>half stuver</i>
Zwartwaters turff	}	
De ley <i>ende</i> graeu		vii <i>doeyts</i>

Guert ~~Jacob~~ Jansdr. van de oude
graeffmaker den 16^{en} april 77.
Duyf Fransdochter is volster
gemaect op den xviii^{den} juny 77,
Anna Allertsdr. op den xix^{den} juny 77

[los inliggend blad tussen 123 verso en 124]

Turffvolsters

Hilgont Claesdr.
Marytgen Garbrants
Im Dircx
Neel Michiels
Marytgen Jans
Tryn Jans
Alydt Pieters
Guertgen Bauts
Marytgen Jacobs
Neel Cornelis
Anna Symons
Ghuyert ~~Jacobs~~ Claes Meynen
Alyt Reyers
Marytgen Garbrants alias Mary Grau
Jan Pieters ~~Grye~~
Gryet Jans
Neel Jacobs
Alyt Jacobs
Ghuyert Steffens
Neel *Willem* Wruigen
Ghuyert Jacobs
Anna Cornelisdr.

[los inliggend blad verso]

Die turffvolsters haer
loen

*Van die leytse ~~iii~~ turff ende
spont turff van hondert
ende braspennynck versoecke
i half stuver
Van die barentse turff ende die
wyt scot ende van swartewaters
turff ii stuvers
Van die slechte swartewa-
ters turff i half stuver
Die graeuwe swartewa-
ters vii doeyts
Van die vechtse ley van die
poorters i blanck
ende van die vreemde vii doeyts*

[124]

Byerdraegers der stede

Tonnedragers anno LXIII

van Alcmaer anno LIX

+ Luytgen Byeranboort kitdrager
+ Gerryt Nannen
Jan Nannen
Pieter Tyss.
+ Jan Maet obiit
+ Jacob Maertsz., draver
+ Jan Dircxz.
+ ~~Jaep Smit~~
+ Louris Claess.
Baernt Jacobsz.

december 66

Aerian Vrericz.

september

+ Cornelis Schoenbier
Cornelis Lourisz.
+ Cornelis Bingelen obiit
+ Cornelis Danielsz. Moerskoyen
+ Balthasar Jacobsz.
Pieter Lourisz. Vlich
+ Dirck Gerritsz. Deeneman
Jan Ysbrantsz. Langen den viii^{en} july LXI
~~Wilboert Jansz. den xvi^{en} aprilis LXII~~

Deurgedaen alzoehij zijn officie selfs
verlaten heeft den vii^c september 66

~~Gerrit Florisz. den xxvii^e mey anno LXIII~~

Jan Tabbisz. den iii^c december anno LXIII+

Jasper Pouwelsz.
Jan Gerritsz. van Quakelbrech
Cornelis Maerten Cruynen
Aerian Gerrijtsz.
Vrerick Pietersz.

Kitdragers

+ Heertgen Gerritz. obiit
Dirck Gerritsz. stomper
+ Dirckgen Byeranboort }
+ Beyer Claess. } huer beyden verlaeten om hoer ongeregeltheit
~~Louris Jaep Vlichen~~

+ Luytgen Bieranboort
+ Beyer Claess. weder angenomen up den xv^{en} january XV^C LXII.
Gerrit Florisz. den xxvii^{en} mey anno LXIII

Jaep Smit
Hendric Gerytsz. is sackedreger gewoorden op den xix marty anno XV^C LXIII
in de plats van Stoligy ende is geedt.

Desen hebben den eedt vernyeut upten sestien septembris anno LXVI.

Cornelis Claess. Ghist, heeft den eedt gedaen als tonnedrager in de plaetse
van Jan Gerritsz. Scippen, den eersten december anno LXVIII.

Pieter Lourisz.

Pieter Thysz.

Cornelis Scoenbier

+ Cornelis Lourisz. obiit

Jan IJsbrantsz. Langhen

+ Jan Gerrytz.

Cornelis Maerten Cruijnen

Aerian Gerrytz.

Vrerick Pietersz.

~~Willeboert Jansz.~~

Jan Krynss. heeft den eedt gedaen den x^e

Jan Henderyckz. tonnedrager den xi

1567 Halve vaten verendeelen

halff verendeelen an de kitten-
dragers

+ ~~Baernt Jacobsz.~~

Aerian Vrericz. Taij

+ Jasper Pouwelsz.

Jan Nannen als Jan Maet

obiit ~~Jacob Smit~~

obiit Gerrijt Florisz.

Dirck Gerrijtsz. stomper

Jan Tabbis

~~Dirck Verlaen~~ obiit

~~Jan Heyndriez.~~ geedt den
xxiiii october anno LXV.

Aerian Jacobsz. alias Tonnie heeft den
eedt gedaen den 22^c octobris 66.

Wilboert Janss. heeft den eedt gedaen
den ~~xx~~ iii^{en} juny 68.

[124 verso]

Eedt van de byerdragers

Dat zweeren wij byerdraegers te weesen der stede
van Alcaer *ende* van al 't geen ons den burgermeesteren gebieden
de stede off den heer *angaende* te obedieren *ende* te volbrengen
ende alle de articulen in onse caert begrepen te volcomen

[in regel: ^x Oeck geen byer
in 't huysgen te
hebben noch te barnen
naedat de clock ses
~~vijff~~ geslagen sal hebben *ende* indien yemant van ~~heere~~ onse mackers ~~hen~~ ons
persuadeerdeeren
omme gebot van burgermeesteren nyet te volcommen 't selve den heer ofte
burgermeesteren aen te geven.]

ende te observeren ^x. Soe waerlick helpe ons Godt *ende*
alle zijn heyligen.

Tonnedragers

+ Cornelis Garbrantss. *alias* Cranchooft o
Langestraet o
Cornelis Heyndricxz. o
+ Pieter Bouwenss. o
~~+ Gerryt Aerienss.~~
+ Thys Janss. o
+ Jan Heyndricxz. *van* Scagen o
+ Cornelis Maertss. o
Cornelis Claess. Ghist o
+ Cornelis Heyndricxz. *upte* Leedt o
+ Claes Dirxsz. o
+ Cornelis Cornelisz. o
+ Arent Aerntsz. o
+ Pieter Tyssen o
+ Aerian Jacobss. Toma o
+ Jan IJsbrants Langen o
Pieter Louresz. o is geordonneert als datter voirtan xiiii tonnedragers
ende x kittedragers sullen weesen.

+ Huych Gerritss.
+ Jacob Baertsz.
october 73
~~Cornelis Gerritsz.~~
october 73
Cornelis Jacobss. swager
Cornelis Renss.
Lauris

Kitdragers

+ Aris *van* Calverdyck in den
+ Aerian Jacobss. *alias* Toma
+ Pieter Fransz.
+ Ryck Jacobss. o heeft selsfs *verlaten*
+ Vrerick Pieterss. Sybertss.. o
+ Gerryt *van* Bruessel
+ Gerryt Aerienss. o
+ Jan Nannen ~~Jan Janss.~~ o
+ ~~Aelbe~~ Aerian Lubbertss. o
obiit + Lanche Dyck o
+ Pieter Lauris + Jan Heyndricxz.
+ Aryan Vrericzsz. Taen
+ Jacob Andriesz. Snijder o
bon + Garbrant Sorchten o

+ Jan Pietersz. *alias* Jan Broer } den
+ ~~Cornelis Jacobsz. zwager~~ - } 12
Bouwen Pietersz. Angen den 15
+ Boel Jacobsz. es toegelaeten den
v^{en} february LXXIII.
+ Vrerick Ghysbertsz. es toegelaeten

Lauris Baerentz. is bierdrager geedt
bij *meester* Jacob Torenburgh den 30^e may 79
Claes Jacobsz. Elffogen
februa[ri]
Jan Broer
Boel Jacobsz.
Joris Coppesz.

Pieter Bartelmiesz. Slicker
Pieter Michielsz. Bergerman
+ Cornelis Pietersz. Geerloff den 5^e

anno 79 stilo communi
+ Pieter Thijsz. is kitdrager geworden
den xxx^{en} may *anno 79*
Dirck Verlaen
+ Sijmon Garbrantsz.
Sege Bartelmiesz.

[125]

Waeckers der stede van
Alcmaer de *anno LIX*

+ ~~Jan Visscheooper~~
+ ~~Kryn Reyersz.~~
+ ~~Reyer Stinckvis~~
+ ~~Cornelis Jacobsz.~~
+ ~~Jan Jansz.~~
+ ~~Gerryt van Bruessel~~
+ ~~Bouen Pietersz.~~
~~Jacob Aeriensz. Verlaen~~
+ ~~Cristhoffel Jansz.~~
+ ~~Jacop Jansz., pottelbacker den ix^e augusti—
anno LX geedt~~
~~Jan Jansz.~~
+ ~~Claes Claesz. den iii^{en} novembris
LXI~~
+ ~~Willem Cornelisz. den iii^{en} novembris—
alias Moerskoyen LXI~~
~~Meynert Claess. den ii^{en} mey LXII~~
~~Pieter Pietersz. sackdrager waker op denselven~~
~~Cornelis Claess Kierie den vi^{en} mey LXII—~~

Waeckers der stede van *Alcmaer*

De benedenwaeckers hebben hoer
~~ganek~~ onthout t'somers upte
Myenter breg up 't cruyswerck
deur de Houtil tottet Heyligeesthuys
ende die bovenwaeckers van 't
stedehuys totte kerck *ende* voirts
totte Coirstrater brug.
Is bij burger*meesteren* geaccordeert als
dat dye waeckers voirtan van meyen-
dach tot *Sint*-Jacob roupen sullen,
't leste roup twee uren.

~~Adriaen Jacopz. alias Tomma
Stoffel Janz. de Koddij }
Stoeffel Jansz. o }boven
Jan Janz. Ton }wakers
Meijnert Claesz. }
Jan Janz. Willich } op die Leet
Hubert Jansz. }
Cornelis Claesz. Kierij } op Luteo
Jacop Aeriensz. Verlaen } uterop
Zelis Jansz., sackemaker
Willem Moerseoyen
anno LXVII
Sander Jacobsz. } bovenwaeckers
Jan Pietersz. }
Jacob Dircxz. }
Meynert Claess. }~~

beneenwaeckers

+ *meester* Dirck, cyurgijn }
~~Joris Centen~~
Jan Nanesz.
Gerryt Corneliss. heeft den eedt

gedaen den iii^{en} *novembris*. 69.
Cornelis, scoenlapper, heeft den eedt
gedaen den xii^{en} *jannuuary* LXIX.

[los inliggend blad tussen 124 verso en 125]

ende oeck dat sie anders gheen werck *een* sullen doen
off uut der stee varen *dan* bij consent van burgermeesteren

[125 verso]

Eedt van de waeckers

Dat zweeren wij waeckers te weesen der stede van
Alcmaer, dye burgermeesteren ter wille te weesen van
alle 't gundt zij ons gebieden van 't stedewegen te doen,
soe wairlicken helpe ons Godt almachtich *ende* alle
zijn heyligen. Belovende 't gehele jaer deurvoer
tien uren upter waecke te weesen *ende* in ons huysgen

[in regel: # uutgesondert van Alreheiligen
tot Lichtmisse soe sullen se
gehouden weesen te negen
uieren op de wack te comen
ende te vier uieren daer-
off te scheyden]

te vergaeren, # *ende* als die clock tien geslaegen heeft,
daer uuyt te gaen *ende* des morgens, als die clock drye
geslaegen zal hebben, uuyt onse huysgen te gaen
ende roepen: 'drye heeft die clock drye', even verre
wij iemant sien bij nachte om te willen gaen rabauwen
ofte stelen, dieselffde sullen wij vervolgen *ende* indien
zij eenyge goeden gestolen hebben, sullen wij haer de-
selffve goeden benemen nae onse vermoegen *ende*, indien
wij se bevinden an eenyge huysen te stellen, sullen wij
dye luyden van deselve huysen opcloppen *ende* haer te kennen
gheven *ende* indien zij vervolcht worden van den schout,
sullen wij de schout assisteren *ende* te hulp comen om die-
selve dieven ofte rabauwen in bewaerder hant gestelt
te werden.

Voirts en zal nyemant van de waeckers mogen absenteren
van de waeck op de verbeuren van haer dienst, maer
sullen mogen bij zyecte ofte andere noottlicke oirsaecke
bij consent van een van de burgermeesteren eenen andere in de
plaetse te moegen stellen. Dieselve moet out wesen xx jaren
ende daerenboven een poorter ofte een gezworen van *den* stede
ende indien yemands boven dese ordonnantie van de waeck

absenteerden, sal zijn macker die met hem gaet des anderen
's daechs gehouden weesen een van de burgermeesteren dat te
kennen gheven opte *verbeurte* van zijn dienst sonder
daermede te simuleren.

~~Ende 't loen van den absenten sal comen tot profijt van die macker die met hem gaet, des
sœ~~

~~sal hij 't selve een van de burgermeesteren te kennen gheven (nota).~~

~~Voerts sullen de bovenwakers alle ueren gehouden weesen te *commen* beneeden
in 't huysgen bij de ander wakers *ende* indien yemant van de beneen-
wakers nyet tegenwoerdich en waer, sullen de bovenwakers 't selve
t' 's anderen daechs de burgermeesteren te kennen geven *ende* in gevalle de
bovenwakers alle ueren niet en quamen in 't beneenhuysgen
als vors. is, sullen de beneenwakers 't selve t' 's anderen daechs te kennen
geven als voeren *ende* dit al opte *verbuerte* van hueren dienst.~~

[in marge: Aerian Janss. heeft
den eedt gedaen als
waecker den vi^{en} july
anno LXVII.]

Voerts off 't gebuerde dat se licht in eenige husen sagen, sullen gehouden weesen
neerstelick daerop te letten *ende* luysteren off zij daer in 't selve huys
yemant hoorde leesen offte preken off dat se in eenige husen sagen
ingaen offte uutcoemen eenige menichte van volck, 't sij mans-
offt vrouwepersoenen, sullen gehouden weesen 't selve desselven avonts offte
des nachts *ten* minsten een van den burgermeesteren te kennen te geven t' s' anderen
daechs upte
verbuerte als voeren.

[later toegevoegd: ~~De wakers sullen van mey of tottet papegiltœ uut haer huysgens blijven
ende de bovenwakers
sullen haer plaets nemen van de vangenpoort of tot de keere *ende* twee van de beneden-
wakers op de Minter bregge of op 't cruysweerck *ende* de ander twee opte **Fynserbrek**
ende bijde op de plaets bij 't huysgyn, maer sullen alle neerstlick vergaren in haer huysgyn
be-
voer thien uren *ende* als de clock thien geslagen heeft daer uutgaen sonder daer weder-
om in te comen of te gaen slapen up de *verboerte* van zijn nachtwagens *ende* *verboertens*
van zijn waeck.~~]

[126]

Sackedraegers der stede
van Alcmaer anno LIX

gedaen

Harck Luytesz. heeft up huyden
den xvii^{en} octobris den eedt

in den plaets van Dirck Moller

+ Dirck Verlaen

+ Langedyeke hem *verlaeten* up den naestlesten decembris LXI

+ Gerryt Claess. Otter
+ Cornelis Janss., tromper Ijsbrant Janss. is drager gemaect den xiiii^e april
+ ~~Dirck Pietersz.~~ ende heeft zijn eedt gedaen 1579.
Almer Cornelisz.
+ ~~Cornelis Rensz.~~ Cluyt, hem verlaten up den naestlesten decembris LXI.
+ ~~Gerrit Janss.~~ Pot, up den naestlesten decembris LXI dees verlaeten.
+ ~~Claes Almersz.~~
+ Aerian Dircxz. Lapper Vrerick Pietersz. heeft zijn eedt gedaen op den
+ ~~Jan van Dam~~ xii^{en} feb marty anno 77.
+ ~~Willem Moersecoeyen~~ Cornelis Garbrantz. heefft den eedt gedaen als sackedrager
+ Kryn Reyersz. up den lesten aprilis 1577.
+ Pieter Pieterss. Yff Henricsz., sackedrager, heefft den xxii^{en} mey LXXVII
+ ~~Allert Ewoutsz.~~ den eedt gedaen als stadtsmeeter.
Gerrit Janss. van Cleeff is sackedrager geworden den xxv^{en}
mey 77.

Jacob Henricsz. van Zwol den v^{en} septembris 77.

+ Jacob Ariaensz. Verlaen is sackedrager geworden den xviii^{en} in maert LXI stilo
communi.

+ ~~Bouwen Pietersz. den xxiiii^e july anno LXI~~ Jan Lammertsz. van Uutrecht den xi^{en}
septembris 77

+ Jacob Pietersz., stoeldrayer }
+ Jan Pieter Tymezoen } den naestlesten decembris LXI.
+ Barnt Jan Almers den xvi^{en} aprilis LXII.

Sackedraghers der stede van Alcmaer anno LXII den 4 juny

+ Dirck Verlaen	obiit + Jacob Aerianz. Verlaen	Storters Cornelis
Gerritss.		
obiit + Gerit Claesz. Otter	+ Jacob Pieterz., stoeldraier	Krijn Reierz.
+ Cornelis Trijper	+ Jan Pieter Timanz.	Almer Cornelisz.
Claes Lichtgesz.		
Almer Cornelisz.	Jelis Jansz.	
Aerian Dircxz. Lapper	+ Langedijck	Aerian Dircxz.
Krijn Reiersz.	Gerit Janz. Pot	+ Gerit Claesz., otter
Pieter Pieterz.	Cornelis Renz. Cluijt	Wyllem Moerskoijen
is sacke-		
Dierick Aryaensz.	+ Dirck Verlaen	+ dragyr gemaect op
den xxii ^e		
+ Jelis Jansz.	Jonge	septembris anno XV ^e
LXIII.		
Ysbrant Claess.	Heynrick Diericxz. heeft sien eedt ghedaen den	
Jacob Bartelmiess.	twée december anno LXVIII) dese
Cornelis Jacopsz.	als sacke-) is verlaten
Den ii ^{en} octobris LXV	drager den xv ^{en} january anno LXVI) overmits zijn
Pieter Cornelisz. als stedemeter in de plaets van Luytgen Claess.) lange absentie .Actum) den xxiii ^{en} marty
) anno LXVIII stilo

communi.

Dirck Pietersz., die soen van Pieter Tymansz.,
als sackedrager den eede gedaen den v^{en}
augusti LXVII.

+ Floris Senten heeft eedt
gedaen als sackedraeger
den x^{en} april anno LXVI;

is verlaten, overmits dat hie banckerroet gheraect is.

Dese *voirs.* sackedragers hebben hoer eedt *vernyeut* upten vi^{en} *septembris* 66.
Cornelis Pieterss. is sackedrager geworden in de plaetse van Cornelis Heyndricxss.
ende heeft zijn eedt gedaen den xxiii^{en} marty 68 *stilo communi.*

~~Yff Heyndricxz. in de plaetse van Heyndrick Janss. heeft den eedt gedaen als
sackedrager den xxvii^e july 68. Symon Harlemans is huer sackedrager geworden
den laesten marty 1569 *stilo communi.*~~

Frans Willemsz. Wruig, heeft den eedt gedaen als
sackedrager in de plaetse van Yff Heyndricks. den
xxii^{en} january anno LXXII *stilo communi.*

[126 verso]

Up huyden den xviii^{en} *septembris* anno LIX zoe zijn up
burgermeesterscamer gecomen dese naegescreven *personen*
als buyeren van *de Nyeuwesloet*,

te weeten:

Jacob Ewoutsz. Baes

Meester Louris Jacobsz. Vlim

Tomas Bartelmeusz. *vervangende* Ambrosius

Jan Janss., leydecker

Jan Claess., talman

Claes Jacobsz., schoenmaker

Willem van Sonneveldt, voer zijn moeder

Alle welcke *personen* hebben 't versouck van de
burgermeesteren gestelt tot huer discretie beroerende
't maecken *ende* offdelven van heur platingen.

Ten selve daege *ende* plaetse zijn die bueren van de
Nyeuwesloet gecomen, *beginnende* van de Crebbesteech, tot
Frans van Teylingen up 't versoeck als boven,

te weeten:

Marytgen, Jan van Houten weduwe

Katryn Thysdr.

Snytgen Fransdr.

Pieter Sybrantsz.

Cristoffels Aeriansz.

hebben die voers. *personen* geaccordeert up 't
versouck van de burgermeesteren als boven.

Ten selven daege *voirs.* *ende* plaetse zijn die buyeren
van de Nyeuwesloet gecomen, *beginnende* van de Scoutestraet
tot dye minnebroersmuer, up 't versouck als boven,

te weeten:

Jaep Oem, clocksteller

Brecht Jans

Gryete Dircxdr., de huysvrou van Aerian Pouwelsz.
Gryete Scelven
Barber Heyndricxdr.
Willem van Sonneveldt, zoe voer hemselven als voer
zijn moeder,
hebben die voers. *personen* geaccordeert
up 't versouck van den burgermeesteren als boven.

[127]

Dyeuwer Dircxdr. heeft den eedt gedaen als turff-
volster upten iii^{en} may anno LXIII.

[127v en 128 blanco]

[128 verso]

Copie

Wij, Bartholomeus van Teylingen, bailliu van der
Nyenburch, Adriaen Aerntsz. van der Aer, schout tot Alcmaer, *ende*
Adriaen Jansz. van der Nyenburch, leenmannen in de
graeflichheit van Hollant, doen condt eenen yegelijcken
hoe dat up huyden datum hyeronder gescreven
voor ons gecompereert *ende* gecommen zijn d'eersame personen,
als eerst: Claes Symonsz..., out omtrent veertich jaeren,
Willem Dircxz., out omtrent zevenendertich jaeren,
Dieloff Jansz., out omtrent zes *ende* twintich jaeren,
alle jegenwordige scepenen van Outdorp, Jacob Claesz.,
out omtrent lxvi jaeren, oudt-scepen, Willem Jansz., out
zes *ende* vijftich jaeren, waerscap, Pouwels Pieter Yffs.,
out twe en 't seventich jaren *ende* Aeriaen Symonsz., out xxxii
jaeren, buyerluyden *ende* rijckdom van den voirs. dorpe
van Outdorp, Cornelis Jacobsz. Moeyert, schout van
Sinte Panraes, out omtrent lxv jaren. Jan Claesz.,
out omtrent vier *ende* vijftich jaeren, Jan Cornelisz.
Dortges, out omtrent veertich jaeren, Garbrant Jansz.,
out omtrent xxxv jaeren, Jacob Dircxz., out omtrent
vyer *ende* veertich jaeren, Maerten Ysbrantsz., out omtrent
dertich jaeren, al scepenen van Sinte Panraes, Pieter
Heertgisz., out omtrent zeven *ende* vijftich jaeren,
Pieter Jan Jellisz., out omtrent vijftich jaeren, Jan
Gerritsz., out omtrent veertich jaeren, wesende van den
rijckdom van Sinte Panraes voirs., Gerit
Elisz., out omtrent lxi jaren, Thomas Symonsz., out
omtrent lxiiii jaeren, Cornelis Jansz. Stock, out omtrent
xliiii jaren, Jan Pietersz., out omtrent vijftich jaeren,

Thonis Jansz., out omtrent xxxvi jaeren, Cornelis Joosten, out omtrent xxxi jaeren, Harck Cornelisz., out omtrent xxix jaren, alle scepenen van den dorpe van Noortscerwoude, Jan Ganisz., out omtrent lvi jaeren, Hanick Pouwelsz., out omtrent zes *ende* dertich jaeren, t'samen buyerluyden *ende* rijcdom van den voirs. dorpe, Heyndrick Thaemsz., out omtrent vijffich jaeren, Cornelis Symonsz., out omtrent acht *ende* veertich jaren, Jan Joosten, out omtrent twee *ende* dertich jaeren, Heyndrick Jan Heynizs., out omtrent vijff *ende* dertich jaeren, Garbrant Gherritsz., out omtrent veertich jaren, Wouter Pietersz., out omtrent twee *ende* veertich jaren, alle scepenen van den dorpe van Zuydtscerwoude, Jan Scont Heynis, out omtrent lxiii jaren, waerscip in denselffden dorpe, Heyndrick Cornelisz., out omtrent xxxviii jaeren, Jan Jacobsz., out omtrent zes *ende*

[129]

vijffich jaeren, Claes Willem Gerritsz., out omtrent veertich jaeren, Cornelis Willem Vrericzsz., out omtrent xxix jaeren, Jan Vrericzsz., out omtrent zes *ende* vijffich jaeren, al scepenen in den dorpe van Brouck, Jan Willemsz. Dapper, omtrent vijffich jaeren, Vrerick Symonsz., out omtrent vijffich jaeren, buyerluyden *ende* rijckdom in denselven dorpe. Ende waer die voirs. personen rechtelicken bij den baillius bode verdaecht zijn geweest ter instantie *ende* versouck van Engel Engelsz., Jan Pietersz., Jan Foppisz., Symon Barthelmeeusz. cum sociis, alle gebuyeren van den Voordam, leggende binnen der stede van Alcmaer, hebben eendrachtelicken getuycht naer behoerlicken eede, hem bij den bailliu ter presentie ons mannen affgenomen, te weten scepenen *ende* waerscappen in 't stuck haerder officie gedaen *ende* d'andere personen in solempnele eede an den heyligen affgenomen, waerachtich te weesen dat dye plaetse alsnu genoempt die Voerdam, leggende binnen Alcmaer, een zeer geryffelicke plaetse soude weesen omme aldaer gestelt te worden eene cleyne waeghe *ende* dat zijluyden haere gebuyeren *ende* andere omleggende dorpen aldaer propijs *ende* bequaem met wagenen, schuyten *ende* praemen haer boter, caes *ende* anders souden moegen lossen *ende* wederom laden tot hoeren grooten geryve *ende* dat zijluyden oick gheender bequaemer plaetse en weten in die stede voirs., alzo dye principaele waegte tegens der voirs. plaetse respondeert *ende* overstaet alwaer zijluyden deposanten met haeren naegebuyeren nyet bequamelicken met

wagenen, schuyten *ende* praemen mogen wenden, keeren
ende oick aen de steyger tot heuren wille leggen
ende dat zijluyden deposanten *ende* haeren gebuyeren
daerbij zeer geprouffiteert *ende* geryft souden wesen
sulcx dat die stede voirs. deur dien te meerder
neringe soude gecrijgen. Soe waerlick most hen
deposanten Godt almachtich *ende* zijn lieve heyligen helpen.
Des t'oirconde zoe hebben wij, bailliu *ende* mannen
van leen voirs., elcx onsen zegel hyerbeneden angehangen.
Ende ick, Adriaen Jansz. leenman voirs., in de
plaetse van ~~zij~~-mijn zegel dyen ick nyet

[6 los inliggende bladen tussen 128 verso en 129:]

[blad 1]

Van xiiii personen *ende* zal
versterven tot twaleff derselve
personen zonder datter yemant
in den affgestorven plaetsen gecoren
zal warden.

Desen hebben den eedt gedaen op den ix faebruary
anno LXXI:

Cornelis Garbrantsz. Cranckhooft
Cornelis Heijndrixs
Pieter Bouwesz.
Tijs Jansz.
Jan van Scagen
Cornelis Mairtens
Cornelis Claesz. Gist
Cornelis Heijndricxs
Cornelis Cornelisz.
Arent Aemkesz.
Pieter Tijss.
Aerjan Jacobsz. Tomma
Jan IJsbrantsz. Lange
Pieter Louresz.

Kittedragers zijn geordonneert
in ghetal van thien personen
ende zullen versterven tot
acht personen sonder datter in den
plaets van d'affgestorven yemant
gheadmitteert zal warden.

Aris van Calverdijck
+ Rijck Jacobsz.

Vrerick Syverstsz.
Gerrit Aeriansz.
Jan Jansz.
Aerjan Lubbertsz.
Langedyck
Jan Heyndricksz.
Jacob Andriesz.
Garbrant Sorchten

[blad 1 verso]

gescreven staet, hebbe
wij bierdragers die-
selver stede die
bierdragers in 't huysgen
wesende voor geloofden *somme*
emluyden dar nae te
reporleren. Actum den 19
january anno 1570 stilo *communi*.

[blad 2]

Ontfanghen uutter stedeboeck die groit van den landen,
gheleeghen in den ban van Alckmaer, tot betaelinghe van den
Honsboch die som van vii^c ende vijf morphens
dryhondert ende xxxiiii roeden, op ellike
iidel morphens tot den Honsboch vi *stuvers*, noch
uut den naem van burgermeesteren ende acte een oertgen,
facit tesaemen vi *stuvers* iiii *penningen*, de anno LXXXI.

Item ontfanghen an ghelt van vii^c ende vijf
morphens dryhondert ende xxxiiii *stuvers*,
van ellike morphen vi *stuvers* iiii *penningen* die som van
twehondert ende xx *gulden* viii *stuvers*
xii *penningen*.

Restant

Daeruut ghetrocken uut voers. boeck an
morphetaelen ofghedolfen tot vargrotinge
van die stadt ende tot fortifikacie ~~den~~ tot laste
den voerscrefen stede die som van xviii
morphens vijfhondertvijf roeden, iidel
morphen vi *stuvers* iiii *penningen* beloop vijf *gulden* xvi *stuvers* viii *penningen*

In betalinghe van dit restant bij Jan Cornelisz. Comans ter ordonnantie
van burgermeesteren naedat zijluyden zijne rekeninghe gehoirt hadden, ontfangen
opten xxi^{en} novembris LXXXI iiii *gulden* i *stuver* iiii *penningen*,

[blad 2 vervolg]

Uutgheef ende betaelt Dirck van Foreest, rentemeester,
der Honsboch anno LXXXI

[in marge: bij quitancie]

Item betaelt Dirck van Foreest bij quitancie
op den dry dach september anno LXXXI
van vi hondert ende lxxv morghens,
ellike morghen vi *stuvers*, komt ter som hondert xcix *gulden* x *penningen*
stuvers

[in marge: bij acte]

Noch den *ontfangher* sal hebben van *sijn*
ontfang bij *burgermeesteren* togehelaeten, daer
acte of toende die som van xxv *guldens*
op den xi dach van maey anno LXXXI

[blad 3]

Up huyden den vii^e in meye XV^c XLI soe hebben Philips Roncxz., meester Ysbrant
Pietersz., burgermeesteren,
Jacob Willemsz. Brouwer, Pieter Totelmeusz., Ariaen Jacobsz., Dierick Reyersz., Cornelis
Garbrantsz., scepnen,
Arys Pietersz. Zel, Albert Albertsz., Jacob Claesz. Soutman, Pieter Claesz., kannemaecker,
meester Jacob,
medicus, Claes Louersz., Cornelis Claesz., Dierick van Teylingen ende Totelmeus
Thomasz., kistemaecker, als-
mede raeden *ende* vroetschap derselver stede, eendrachtelicken geslooten ende
geaccordeert dat die
kerckmeesteren van Alcmaer sullen voordan alleen ontfangen ende upbueren 't exuwegelt
søe totte
behoeff van 't nyeuwe voirlach soelange ende ter tijt toe 't selve mette wijsers ende
anderen zijnen
toebehoeren te vollen ende al wel betaelt sal wesen, ~~des~~ ende daeroff goede rekenynge,
bewijs
ende reliqua bij *henluyden* de stede van Alcmaer ende *hueren* tresoriers tot allen tijden te
doen. Des
begeerden weder eenigen dat die stede weder soeveel van de kerckedeel in 't lest als 't
*.....'t waer van de kerck weder soude genyeten *ende* weder hebben als 't 't selve de
stede
.....t.hadde, navolgende de *rekening* die daervan gedaen soude werden, daerop weder
geseyt
....at die stede ende kerck één godt één pot was.

*stuk van papier gescheurd

[blad 4]

Philips Jacobss., schoenmaker, heeft stipulatie gedaen dat zijn ~~zo~~ broer Jan Jacobss. zal borch stellen voir die ~~pe~~ somme van tweehondert gulden, te betalen vijftich gulden binnen vier weken ende die reste up twee halve jaeren naestcomende off bij faulte van dien denselven zijnen broeder wederom in bewaerder hant te leveren. Actum den xxviii january XV^C LXXIII stilo communi ter presentie van de schepenen van Alcaer Pieter Servaes Goess., mij jegenwoirdich,

L. Coren

Jan Jacobss. heeft stipulatie gedaen en belooft binnen acht daegen borch te stellen om die tweehondert gulden, te betalen up termijnen als voren off bij faute van dien wederom in bewaerender hant te gaen ende niet uuyt der stede te gaen sonder consent van burgermeesteren up verbeurte van hondert gouden realen. Actum den daege ende jaere ende ter presentie als voren mij jegenwoirdich.

L. Coren

[blad 5]

Ick, Jan Jacobss., ketelboeter, bekenne mits desen wel ende deuchdelicken schuldich te wesen die stede van Alcaer ofte den houder van desen die somme van anderhalff hondert carolusguldens van xl grooten vlaems 't stuck, ter cause van bedaingde penningen, mij bij uuytsprake van schepenen overgevonden ter cause van dat ick mijn in vianden plaetsen getransporteert hadde, welcke somme van penningen ick belove voir mij ende mijnen erffven die voirs. stede van Alcaer wel ende deuchdelicken te betalen up twee halve jaeren naestcomende ~~de~~, als te wetene Sint-Jacob anno XV^C LXXIII ende Lichtmisse

anno LXXV stilo *communi*, telcken lxxv gulden onder
't verbant van mijn *persoon ende* alle mijne goeden,
't zij roerende ofte onroerende, tegenwoirdich ende
toecomende geen uuytgesondert, subject te wesen
't recht van custinge, willekeur *ende* maecxel,
sonder arch ofte fraude. Des t'oirconde zoe
hebbe ick, Jan Jacobss. voirs., ~~be~~ mijn gewoonlicke
hantschrift hyeronder gestelt upten eersten
february anno XV^C vier *ende* 't seventich stilo *communi*.

Bij mijn Jan Jacopz.

[blad 5 verso]

Hierup betaelt den 26 april 75 die *somme* van vijff en 't ses[tich]

[blad 6]

Wij, burgermeesteren der stede van Alcmaer, bekennen
mits desen vanwege der voirs. stede gecedeert *ende*
tot eenen vrijen eygendom upgedragen *ende* getransporteert
te hebben ~~xxxxxx xxxxxxxx~~ Heyndrick Reyersz., onsen poorter, ofte
den houder van desen alle alsulck recht, actie *ende* toeseggen
als wij vanwege der voirs. stede hebben tot *ende* aen
een obligatie van anderhalff hondert carolusguldens
van xl grooten vlaems 't stuck, sprekende up Jan
Jacobss., ketelboeter, te betalen d'een helft Sint-Jacob anno
LXXIII *ende* d'ander helft Lichtmisse anno LXXV stilo
communi, telcken lxxv gulden, breder blijckende bij deselve
obligatie bij den voirs. Jan Jacobss., onderteyckent in
date den i^{en} february anno XV^C LXXIII stilo *communi* hier
aengehecht, van welcke vercopinge wij ons
bekennen vanwege der voirs. stede van *de voirs.*
~~xxxxxx xx xxxx~~ Heyndrick Reyersz. al voldaan *ende* wel betaelt te
wesen den laesten penning mitten eersten, beloven daer-
omme hem dieselve obligatie te vrijen *ende* te waeren
als men in gelijcken schuldich es te doene sonder arch
ofte fraude. Des t'oirconde zo hebben wij, burgermeesteren
voirnoemt, 't segel ten saecken der voirs. stede hierbeneden
angedruct upten iii^{en} novembris anno XV^C vier *ende* 't seventich.

+

L. Coren

[129 verso]

en gebruycke, mijn gewoonlick hanteycken hyeronder
gestelt upten acht *ende* twintichsten juny anno XV^C

zeven ende vijffthich. Onder stondt geteyckent
Adriaen van *der* Nyeburch.

Gecollationneert tegens die principael *certificatie*
gescreven in francijn mit ii uuythangende zegelen
van roede wasse, waerjegens dese
copie bevonden is accorderende. Bij mij der stede
van Alcmaer secretarys

De Teylingen

Ander copie

Wij, Sebastiaen Craenhals, schout tot Bergen
met mijnen scepenen aldaer als bij naemen Jacob
Dirckz., alias Noem, ende Jan Symonsz. scartificeren
dat voor ons gekomen ende gekumperreert sijt
geweest Michiel Hugen, out omtrent vijffthich jaren,
ende Jan Jacobsz., cuyper, out omtrent veertich jaeren,
ende Reyntgen Claesz., out vijff ende veertich jaren,
Aeriaen Jacobsz., out vijff ende dertich jaren ofte daer-
omtrent, ende Willem Janss. alias Wartgen, out omtrent
vyer ende twintich jaren, rechtelicken verdaecht ten
versoke van Jan Foppesz. ende Engel Engelsz.
ende Symon Bartolmeusz *cum* sociis, hebben lyeffelicken
an Godt ende zijnen heyligen gezworen, bij solemne
eede henluyden affgenomen, warachtich te weesen
hoe datter wel een zeer geryffelicke plaes is,
den Voordam, om aldaer te stellen eenen cleyne wage,
om haren caes ende boter en anders te mogen lossen
ende haeren wagens vors. aldaer geryffelicken souden
moegen wenden ende keren tot grote geryving van
ons deposanten *voors.*, waerdeur wij somtijts
moeten marcten met den wagen op Horen

[130]

om het ongeryeffs willen dat men nyet met den
wagens op den marckdage an den voors. wagen
van Alcmaer en mach comen ende dat bij haer beste
wetenschap, soe warachtich moste den voirs.
deposanten Godt almachtich helpen ende alle sijnen
heyligen. Ten oerkunde van desen soe wij scepenen
voors. selffs geen zegel en gebruiken, hebben gebeden
onsen schout dit over ons te willen bezegelen,
hetwelcke ick, Sebastiaen schout voerscreven, dor
bede van mijnen scepenen gaerne gedaen hebbe ende mijnen
zegel hyerop gedruet op den xxix juny anno
M V^C ende zevenenvijftich.

Accordeert, naer *collationneren* mitten principael,
bij mij

De Teylingen

[130 verso]

Inventarys van 't gescutt toebehoirende beyde
de scutteryen mette gilden deser stede

Dye oude ende jonge scutters hebben tesaemen zes
valkenetten, een slange *ende* vyer halve slangen,
dye smeedts twee valckenetten leggende tot Harck Smitten,
dye schoenmakers vyer valckenetten,
die coemans vijff valckenetten leggende tot Claes Harding,
dye pelzers, een quartier slange offte ryvelstuck.

Inventarys van de gewichten wesende in de
Conincklijke Majesteys waege binnen Alcmaer, overgelevert
bij Anthoenis Heertgis, waechmeester, upten xxiiii^{en}
octobris anno LXI.

Eerst ix ijseren gewichten 't stuck van hondert pont,
lxx stucken gewichts van l pont 't stuck, daerinne gerekent iiii stucken gewichts van loot,
iiii stucx van xx pont 't stuck,
v stucx van xii pont 't stuck,
v stucx van vi pont 't stuck,
vi pont van ii pont 't stuck, hyer off behoiren te weesen
ix stucx, maer daer zijnder iii uuyte waech genomen,
v pont van een pont.

Noch bij 't cleyne butterscaeltgen
een stuck van xlii pont het stuck,
een stuck van xxv pont 't stuck,
een stuck van xv pont 't stuck.

Ende noch een stuck van l pont daer men d'andere
gewichten bij ijcken *ende* gelijcken blijvende altijd hangende
in de voirs. waech.

[131]

[in marge: pryveligie van 't sur-
gijngilde]

Copia copie

Wij, Adriaen van der Aer Aerntsz., schout der stede

van Alcmaer, Cornelis Claesz., Cornelis Garbrantsz.
ende meester Gerrit Pietersz., burgermeesteren, Jacob Jacobsz.,
Symon van Veen Aerntsz., Adriaen van Toornburch
Jacobz., Floris van Teylingen, Wouter Cornelisz.,
Jan Dircxz. Brouwer ende Jan Jansz. Steenhuys, scepenen
derselver stede, oirconden ende kennen midt desen
bryeve besegelt met onse zegelen, dat voor ons gecommen
zijn meester Augustyn Pouwelsz. ende meester Ysbrant
Jansz. cum sociis, onse mede inwonende poirteren ende cyrurgijns.
Ende hebben ons mit oidmoedige vervolginge gebeden
hemluyden te willen gonnen ende consenteren een zeker
ordonnantie ofte gilde up 't ambocht van crurgijnschap ende
barbierscap tot oirbair ende welvaren van onse gemeenen
poirteren, soe is 't dat wij genegen zijnde ter
oidtmoediger vervolginge ende biddinge van de voirnoemde
comparanten ende oick begerende 't welvaren van onse
gemeenen poirteren ons samentlick daerop wel beraeden
hebben hemluyden geoirloft, gegont ende geconsenteert, oerloven,
gonnen ende consenteren mit desen onsen brieve voor ons
ende voor denghenen dye nae ons in den gerechte van
Alcmaer comen ende weesen sullen, euwelick ende erfflick
geduerende ende tot onsen believen alsulcken rechten, puncten
ende articulen als hyernae bescreven staen.

In den eersten dat nyemant wye hij zij en sal mogen
comen om 't ambocht van cyrurgijnschap of 't barbierscap
binnen der voirs. stede van Alcmaer te doen, tenzij
dat hij eerst ende vooral poorter is.

Voort dyeghene dye compt om 't ambocht van barbieren
te doen, zal moeten maicken drye lancetten ofte
vlijmen, welcke vlijmijzers sullen geteyckent weesen
van deken ende raids van 't selve gilde, welcke lancetten
hij gehouden zal weesen te maicken binnen den tijt van
drye weecken ende hij sal se maken een binnen den huysen
van den deken ende dye andere twee ten huysen van de
raids ende en sal se daer nyet uuytdraegen voer-
dat se geprouft zijn ende dye lancetten sullen moeten
weesen van goet fatsoen ende van goede snee ende van

[131 verso]

goede punct ende sullen geprouft werden deur een goet
prouffleer, stijff uuytgerect, driemael daer duergaende,
elcke lancet sonder craecken, alzo dat meesters kennen dat se
wel gemaect zijn ende indien zij goet geindiceert worden, zal
hij met elcke van dye lancetten laeten een aer, te weeten
dye medyaen in den 's lincker arm ende de hooftaer up den
duym up dye rechterhant ende den brantaer upten teen,

alzoewel raickende datter bloet sprint.

Voert dye zijn prouff doen zal eer dat men zijn vlijmen zal proeven, zoe zal hij sculdich weesen te leggen in handen van de deken *ende* raids, te weeten een poirter skint drie carolusguldens *ende* dye uuytlandich incompt ses carolusgulden, 't stuck tot xx stuvers, d'eene helft tot proffijt van de cyrurgijns *ende* d'ander helft tot proffijt van 't outaer bij alzoeverre hij passeert *ende* indien hij faellgeert zoe sal men hem 't selve gelt wederomme geven *ende* hij daeroff nyet sculdich zijn *ende* dye vlijmen dye hij gemaect heeft, sullen altijt hebben dye deken *ende* dye raids tot wyens huuse dat se gemaect worden. *Ende* waer 't bij alzoewel dat dyeselffde meester failleerde om zijn prouff te doen, zoe zal dye voirs. *meester* in een jaer lanck zijn prouff nyet weder doen, noch 't ambocht in den banne van Alcmaer.

Item dat nyemant wye hij zij en zal mogen meesteren noch hantwerck van cyrurgijnschap doen off hij zal eerst *ende* voor al zijn prouff gedaen hebben *ende* dese navolgende articulen kennen verantwoorden *ende* dat nae goede naertuerlicke reden.

In den eersten dat hij off zij sullen moeten weeten *ende* kennen dye complectien van de mensschen, want dit het fundament is van alle medicijns *ende* cyrurgijns.

Ten anderen dat hij off zij sullen moeten weeten *ende* kennen dye anathomia *ende* gesteltenisse des menschen lichaem.

Voirt zoe wye compt om hyer prouff te doen, zal vooral goet besceyt brengen van deken *ende* raids dat hij zijn ambocht geleert heeft onder een vrij ambocht *ende* dat hij zijn meester van dye twee leerjaeren voldient *ende* voldaan heeft *ende* als hij gepasseert is, zoe zal een poorters-kint geven voer een maeltijt twee carolusgulden *ende* dye uuytwendich incompt ofte geleert heeft, zal geven vier carolusgulden *ende* dye prouff zal gescien in *presentie* van alle dye barbiers.

Voirt dat hyer nyemant, hij zij vrou ofte man, en zal moegen meesteren in cyrurgijnschap off hij off zij zal

[132]

moeten geven volle gildegelde als boven *ende* waer 't dat zij 's nyet geven en wilde *ende* men betuychde dat zij daerboven meesterden in cyrurgijnschap, zal verbeuren drie carolusguldens waeroff een zal hebben den officier,

d'ander dye kerck, dye derde 't ambocht, zoe dickmaels
ende menichwerven als zij daerover bevonden worde.

Voert datter geen lantloeper en sal moegen staen mit olyen
ofte zalven dan alleen upte vrije jaerмарcten up
dye verbeurte van drie scellingen vlaems, waeroff
een zal hebben den officier, een dye kerck *ende* een 't ambocht,
zoe dyck *ende* menichwerven als zij bekeurt worden van een
stedeбode, welcke бode hebben zal voor zijn sallarys
van 't bekeuren zes stuvers.

Voort zoe wat meester afflivich wordt, zijn huysvrou dye
hij achterlaet zal mogen 't ambocht uphouden alzoe
lange *ende* ter tijt toe dat zij wederom hilict, mits
betalende haer gildegelde, zoe lange als haer
't ambocht belieft te doen.

Voort zoe en zal daer geen meester in eens anders
meesterswerck treden, tenzij dat dye meester alder-
eerst vervoecht zij van den pacient daer hij overgegaen
heeft up dye verbeurte van drie karolusgulden *ende*
dat tot profijjt van den officier, kerck *ende* ambocht als
voors. is, ten waer hij bij burgermeesteren *ende* scepenen ingeset
ende toegelaeten waere.

Item een meester zal moegen houden een off twee jongen
ende indien hem yemandt ontloopt, zal van stonden an
een ander moegen annemen, welverstaende dat dyeselffde
jonge bij geen ander meester binnen Alcmaer zal mogen
blijven eer zijn leerjaer om zal wesen, upte verbeurte
van ses karolusguldens.

Voort zoe wat leerjong besteeft wordt om 't ambocht te
leeren, zal geven 't gilt xii stuvers tot inganck *ende* men
zal hem inscrijven *ende* waer dat hij zijn meester
ontliep eer dye twee jaeren uuyt zijn, zoe en sal men
zijn prouff tot geenen tijden binnen Alcmaer ontfangen
voerdatt hij zijn meester dye hij ontloepen is, voldient
ende voldaan heeft. Ende een meester zal moegen
een van zijn kinderen 't ambocht leeren sonder daer off
te geven dye twaelff stuvers van den inganck
ende nyet meer, welcke xii stuvers geappliceert sullen
werden, d'een helft tot proffijjt van den outaer *ende*
d'ander helft tot proffijjt van den meesters.

[132 verso]

Voert zoe wat barbiersknecht hem besteeft heeft
mit een meester binnen Alcmaer *ende* hij dye meester verlaet

eer hij hem voldaan heeft, dye en zal geen ander meester annemen up dye verbeurte van drie carolusgulden, waeroff een zal hebben den officier, een dye kerck ende dye derde 't ambocht.

Voort zoe sullen dye barbiers geen pannen uuytsetten dan bij een almanack van een meester up dye verbeurte van drie scellingen groot, een tot proffijt van den officier, een tot proffijt van de kerck *ende* een 't ambocht, zoe dicmaels zij bevonden wordden.

Voert zoe en zal nyemant bloet laeten staen buyten zijn deur nae een ueren naenoene upte verbeurte van een pont was.

Voort zoe wat meester alderlaest gepasseert is, zal knecht weesen van 't gilde ende zal doen zoe een knecht toe behoirt ter tijt toe datter een ander compt dye passeert. Des zoe zal hij vrij wesen *van* gildegelt als dye meesters vergaren.

Voort zoe wanneer dye deken *ende* raids dye knecht omseynden om bij malcanderen te comen, zoe wye alsdan nyet en compt, zal verbeuren een stuver *ende* zoe wat daer geordonneert wordt, 't gilt *angaende*, sullen dye minste stemmen altijt dye meeste volgen.

Voort zoe zal een igelijck gildebroeder, dye in geen scutterye en is, gehouden weesen up mayendach *ende* Heilich Sacramentsdach, als men *generaele* processie houdt, mede onder die stock ofte vaen omgaen in dye processie up dye boete van een stuver *ende* dye boeten sullen hebben dyeghene dye se alsdan haelen.

Voert waer 't saeck dat yemant 't ambocht *van* cyrurgijn ofte barbieren hem onderwinde *ende* nyet en onderhyelde dye articulen in desen gescreven *ende* nyet en betaelde noch en voldede, dye sal men moegen verbieden zijn ambocht te doen ter tijt toe dat hij voldaan heeft. Ende waer 't dat men daer recht om moste spreken, zoe zal hij van stonden an verbeurt hebben tien stuyvers tegens den officier *ende* tegens elcke scepen *mitten* secretarys twee stuyvers *ende* tegen 't ambocht een scellinck vlaems t'elcker instantie.

Noch zoe wat barbier ofte cyrurgijn offlivich wordt, dye

sullen dye naeste barbiers *ende* cyrurgijns, an *hem* wonende, te kercken draegen *ende* alle andere barbiers *ende* cyrurgijns sullen mede te kercken gaen, up dye *verbeurte* van een stuver *ende* de doode broeder sal geven ses stuyvers voor zijn dootscult.

Item tot wat tijt dye dekens *ende* raids dye lancetten teyckenen om dye proeff te doen, zoe zal dyeghene dye de proeff doen, zal gehouden wesen dye dekens *ende* raids met dye knecht te geven elcx vier stuyvers voer haer moeyten.

Item dat zoe wanneer eenyge *persoonen*, hetsij man ofte vrou, comt om 't ambocht van cyrurgijnschap te doen binnen deser stede, zoeverre als hij nyet en laet off en sceert, zoe en zal hij nyet gehouden weesen een proeff te doen van den vlijme te maken *ende* dye aer te steken, behoudelick dat hij het volle gildegelt zal opleggen, dyeselve zal geven 't selve gildegelt uuytgesondert dye 't gratis doen wilt sonder daer eenyge proffijten te consequeren.

Item indien daer eenyge twist ofte tweedracht hyer naemaels quaeme ofte rees tusschen dye cyrurgijnsmeesters *ende* *partyen* ofte tusschen dye meesters *ende* jongers, sulcx dat hij oft zij questie cregen zoewel van de voirs. articulen als van de gedenomineerde *ende* 't selve nyet en conden accorderen, 't selffde zal staen tot discretie van den schout, burgemeesteren mitten gerechte ofte 't meestendeel van hemluyden.

Ende want wij, schout, burgermeesteren *ende* scepenen *voornoemt*, alle dese puncten voirgenoept vast *ende* onverbreeckelicken gehouden willen hebben voor ons *ende* onse *nacommelingen*, soe hebben wij, schout, burgermeesteren *ende* scepenen *voirnoemt*, onse zegelen hyer-beneden angehangen upten xii^{en} dach in may *anno* XV^C twee *ende* vijfflich.

Gecollationneert bij mij

De Teylingen

De confirmatie van dese voirgaende bryeff sal men vinden hyervoren folio -- xvii. [d.d. 20 febr. 1552]

[133 verso]

[in marge: De snijders previlegie]

Copia copie

Wij, Adriaen van der Aer Aerntsz., schout der stede van Alckmaer, meester Gerrit Pietersz., Bartholomeeus Thomasz. ende Jacob Jacobsz., palinccoeper, burgermeesteren, Symon van Veen Aerntsz., Jan Dircxz. Brouwer, Jan Jansz. Steenhuys, Adriaen Doedesz., Claes Aeriensz., Willem Anthoenisz. Sonck ende Claes Harcxz., scepenen derselver stede, oerconden ende kennen met desen onsen bryeve dat voor ons gecomen zijn Aernt Claesz. als deken, Garbrant Dircxz., Jacob Dircxz. Proyen, ende Gerrit Jansz. als raisluyden van des snijdersgilde binnen der voirs. stede van Alckmaer. Ende hebben ons mit oidtmoedige *vervolginghe* gebeden hemluyden te willen gonnen ende consenteren een zekere ordonnantie van heure gilde voirs. in den t'eren Goeds ende dye heylige martelaren Sinte-Vitus ende Modestus omme de dienste Gods daerbij geheert te weesen ende om dat voirs. gilde daermede staende ende in waerden te houden, soe is 't dat wij in der eeren Gods ende omme dye oidtmoedige vervolginge ende bedinge voirs. ons t'samentlick daerop wel beraden hemluyden geoirloft, gegont ende geconsenteert hebben, oirloven, gonnen ende consenteren mit desen bryeve voor ons ende voer denghene dye nae ons in den gerechte van Alckmaer weesen ende comen sullen, alle alsulcken rechten, punten

i ende vrijheden als hyernaes gescreven staen. In den eersten zoe en sullen geen vreemde snijders ofte naisters van 't snijders-ambocht eenyge nyeuwe wercken moegen maecken off hij ende zij sullen eerst ende voor al poerter ofte poertersse moeten worden up dye verbeurte van drye 's heeren ponden, soe dick- ende menichmael als yemant daerop bevonden worden t' appliceren, een derdendeel tot proffijt van den officier, 't ander derdendeel tot proffijt van den gerechte ende dat leste derdendeel tot proffijt van 't outaer, welverstaende indien enich van de poerters hem transporteerden buyten dye jurisdictie ende zijn poerterscap verwoonde, dyeselve zal wederomme inne moegen comen ende poirter worden ende wederom in 't gilde

ii comen als poerter. Item als ymandt poerter ofte poirtersse geworden is, zoe sullen dye vreemde snijders ofte naisters voor horen inneganck gheven tien carolusgulden ende noch daerenboven twee carolusgulden als zij haer prouff wel ende rechtelicken gedaen sullen hebben, van welcke penningen dye schout mitten gerechte hebben zal vier gulden, noch drye gulden 't outaer, noch drye gulden tot proffijt van 't voirs. gilt ende dye

iii twee leste guldens voor dye proeffmeesters. Item dye snijders ofte naisters en sullen geen nyeu werck moegen maicken in anderluyden huysen up dye verbeurte van drye pont, dat eene derdendeel tot proffijt van den officier, 't ander derdendeel tot proffijt van den gerechte ende 't leste derdendeel tot proffijt van den outaer. Item alle dye naisters dye

iiii

v in 't volle gilde zijn, sullen geven alle jaere voer haer gilde-
gelt vijff stivers *ende* dat voer haer gildgelt tot behouff
van 't outaer. Item alle haer leerknechtken *ende* leermeyskens
sullen geven voer haer mostergelt als zij beginnen te leeren,
te weeten dye vreemde twaelf stivers *ende* die poirters kinderen

[134]

ses stivers. Ende waer 't saicke dat dye voirs. leerknechtken
ofte leermeyskens dit voirs. gelt nyet geven en wilden off
mochten, zoe zal dye meester ofte vrou daer vast voer staen
vi *ende* betalen. Item dat gheen meester-snijder noch meester-
naister noch -lapsters, naister sullen moegen annemen om haer
ambocht te leeren off om gelt te nayan dye om goidswillen
gaen off van den huysitten leven *ende* vreemdelingen zijn
maer wel poirterskinderen, up dye verbeurte van alsulcke
meesters-snijers, meesters-naisters ofte lapsters van elcke jonghe
ofte meysgen drye carolusgulden, een derdendeel tot proffijt
vii *ende* 't leste derdendeel tot proffijt van 't gilt. Item alle mannen
ofte vrouwen dye in 't lappersgilt begeren te weesen, dye sullen
eerst *ende* voor al poorters *ende* poirtersse moeten weesen
ende sullen geven tot haren inneganck, te weeten die vreemde
lappers ofte lapsters drie gulden *ende* die poirterskinderen
twintich stivers *ende* zij en sullen geen nyeuw werck van laicken,
fustain, oeset, say, camelot, damast, fluweel weerschijn
noch eenyge andere zijde ofte wollen laicken moegen nayan
dan voer jonge kinderkens, drye jaer out wesende *ende* nyet
langer, upte verbeurte van een 's heeren pont te gaen an dryen
als voren. Ende indien yemandt bevonden worde van de
deken ofte raids in eenyge burgerenhuysen contrarie dese
ordonnantie gedaen te hebben, sullen dieselve deken ofte raids
viii alsulcken burgeren brengen moegen tot eede. Item die lappers
ofte lapsters en sullen mit geen knechtken noch meyskens moegen
uuyt gaen nayan up een boete van een carolusgulden, soe dyck-
ende menichmael als dye bevinders 't selve connen vernemen
ende dese lappers oft lapnaisters sullen geven twee stivers 's jaers
ix tot misgelt. Item een geboren poirterskint zal gheven
tot zijnen inneganck twee carolusgulden *ende* voor zijn prouff
x te doen vijfftien stivers. Item een geboren snijderskint
zal geven voer zijn inneganck een keyzersgulden *ende* een halve
gulden voer zijn prouff. Ende een snijder die in 't gilt is,
mach zijn eygen kint dat ambacht leeren sonder mostergelt
xi te geven. Item alle mannen *ende* vrouwen dye in 't voirs. gilt
begeren te weesen, sullen gehouden weesen haer proeff te
doen voor dye gezworen proeffmeesters dye daertoe
geordonneert sullen weesen *ende* dat van twee stucken mans-
werck *ende* twee stucken vrouwenwerck nae uuytwijsen den
tijt, te weeten van alsulcke werck als zijluyden sullen willen

- hanteren *ende* gebruycken. Ende indien zij haer proeff nyet terecht en deden, zoe sullen zij noch een jaer gehouden wesen te leeren alleer zij haer proeff sullen moegen doen.
- xii Item daer sullen wesen vier proeffmeesters, dye daer bequaem genouch toe sullen weesen, haer leven lanck alle jaere twee

[134 verso]

- om twee ende indien daer yemant sterft, zoe sullen die drye een ander moegen kiezen *ende* dese prouffmeesters sullen geeedt worden bij den schout. Item zoe sullen in dit voors. snijders-gilde weesen een deken ende drye raids dyewelcke vinders
- xiii sullen weesen. Item dese dekens sullen geven alle jaers een
- xiiii *philipsgulden* tot proffijt van den outaer. Item zoe wanneer daer
- xv een gildebroeder ofte gildesuster sterft, zoe sullen die gildebroeders gehouden weesen mitte doot te kerck te gaen indien zij dye weet hebben, up dye verbeurte van een stuver *ende* dye boeten sullen sij moegen haelen an gelt off an pant sonder *verbeuren*
- xvi van den heer. Item alle dye gildebroeders sullen gehouden weesen upten mayendach *ende* up Sacramentsdach in de processie onder de vaen te gaen up te *verbeuren* van een stuver, zoeverre hem die weete gedaen es bij dye knecht
- xvii van 't voirs. gilt, nootsaicken uuytgeseyt. Item dye knecht van 't gilt zal hebben van dye weet te doen up mayendach *ende* up Sacramentsdach telcken een stuver. Item allen dye deken *ende* raids morgenspraeck houden, 't welck nyet gescien en zal dan bij advys van burgermeesteren. Soe sullen dye gildebroeders te morgenspraeck comen up te *verbeuren* van een grootken, zoeverre hem dye weete gedaen es bij de knecht *ende* dye boeten te haelen als voors. is.
- xix Item zoe wat poincten die deken mit dye raidsluyden tot proffijt van den gilde *ende* dat bij consent van de meeste stemmen, dat sullen die minste moeten volgen sonder yemants wederseggen. Item alle poerterskinderen sullen gehouden weesen haer tijd uuyt te leeren *ende* dye meester te voldoen off anders en zal hij geen gildebroeder moegen weesen.
- xxi Item dese voirs. leerjongen en sullen nyet moegen mit een ander meester moegen wercken off hij zal dye eerste meester tevreden stellen up te *verbeuren* van een carolusgulden, welcke boeten dye meester zal betalen dye de knecht annempt.
- xxii Item alle dye gildebroeders *ende* gildesusters sullen sculdich weesen alle dese articulen t'onderhouden mit dye boeten daerinne begrepen off, bij gebreke van dien zoeverre daer recht omme gesproocken wordt, zoe zal die schout hebben tien stuyvers *ende* elcke scepem mitten secretarys twee stuyvers.
- xxiii Item die deken *ende* raids sullen gehouden weesen alle jaere eens nae hoer rekenmael rekeninge, bewijs *ende* reliquas te doen van hoeren ontfanck *ende* uuytgeven *ende* dat tot vermaninge van burgermeesteren *ende* sullen alsdan, indien

daer bevonden wordt eenyge merkelicke penningen over te schyeten, dyeselffde penningen gedistribueert worden soe tot proffijt van hairluyder arme gildebroeders als anders zoe hemluyden dat oirbairlicxste duncken zal.

xxiiii Item *ende* indien hyernaer voer dye voirs. gildebroeders eenyge questie gevyele dye merckelicken souden moegen

[135]

tenderen, zoe tot achterdeel der *Keyserlijcke Majesteit* ofte anders tot *prejuditie* der goeder policien deser stede, hebben schout, burgermeesteren *ende* gerechte aen hemluyden gereserveert *omme* deselve te decideren ter exigentie *ende* nae gelegentheyt der saicken, welverstaende zoe sullen dyeselve schout *ende* burgermeesteren mitten gerechte nae gelegentheyt *ende* veranderinge van der tijt, alsdan indertijt weesende, dese bovengescreven articulen moegen altereren, reserverende oick altijts die *verclaringhe* *ende* *interpretacie* van dien aen hemluyden *ende* want wij, schout, burgermeesteren *ende* scepenen voirs., alle dese puncten voren- genomen vast, zeker *ende* onverbreeckelicken gehouden willen hebben voor ons *ende* onse nacommelingen, soe hebben wij ten oirconde van dien elcx onsen zegel hyerbeneden angehangen upten xx^{en} juny anno XV^C drye *ende* vijftich.

Gecollationneert bij mij
De Teylingen

[135 verso]

[in marge: beroerende de stedecingel buyten de Vrieschepoort oist an]

Copie

Wij, burghemeesteren, scepenen *ende* raede der stede van Alcmaer, oirconde mit desen onssen brieve bezegelt mit onse segelen *ende* doen condt allen luyden daer desen onssen brieff ghetoeent zal worden, hoe dat wij mitten ghedeputeerden van Gheestmeerambocht *ende* scroders geaccordeert *ende* overeengecommen zijn in manieren hiernaer verclaert. Eerst soe sal die stede van Alcmaer houden ten ewyghen dagen tot haren lasten een dijck, beghinnende van de Vriesepoort van Alcmaer, streckende oost an bij den stedevesten, nemen tot an den Gravendyck toe, behoudende altijt die van Gheestmarambocht hoer privilegien onvermindert *ende* die waerscappen van Gheestmarambocht voerscreven haer kueren *ende*

verkueren ende den dijcgrave mit zijn heemraden
te bescouwen gelijc den dijc daeran gelegen.
Belovende voorts dat men in desen dijck voerscreven
gheen colcluys off verleet en sullen leggen
noch doen leggen tensij bij oorloff, consent ende
wille van Gheestmarambocht. In oirconde dat men
dit willen vast ende van waerden *ende* onghemindeert
houden nu *ende* tot ewigen daghen, soe hebben
wij, burghermeesteren, scepenen ende raide onsse
stedezegeel van zaicken hierbeneden aen-
gehangen opten vierentwintichsten dach van
april anno XV^C negen *ende* twintich.

Gecollationneert tegens dye principael
bryeff bezegelt met een uuythangent zegel
in groene wasse *ende* daermede bevonden
accorderende van woorde tot woorde bij mij,
der stede van Alckmaer secretaris,

De Teylingen

[136 blanco]

[136 verso]

[in marge: anno LX in maerte]

Ordonnantie upte vroetscap deser stede

Up huyden den elffden marty anno XV^C *ende* 't sestich soe
hebben die burgermeesteren mitten gerechte *ende* vroetscap der
stede van Alckmaer eendrachtelicken geaccordeert *ende* geordonneert,
accorderen *ende* ordonneren mids desen dat zoe wanneer
eenyge vergaderinge wesen zal van de burgermeesteren, gerechte
ende vroetscap derselver stede *ende* die burgermeesteren van dien
laeten doen bij der stede gezworen boden een yegelijck de
weet om boven te comen tot heuren woonstede ofte in
heur *presentie* daechs tevoren alleer de voors. vergaderinge
geschien sal *ende* zoe wye alsdan voir den *prefixen* ure
daertoe gestelt, nyet en compareerde ter plaetse daer men
gewoonlicken is consultacie te houden, die zal van
stonden aen *verbeuren* twee stuvers *ende* dye nae den laesten
slach van *den* ure daertoe gestelt *ende* bij sittende mannen
compt een stuver *ende* men sal die boeten terstont executeren
sonder dissimulatie. Item is mede geaccordeert
ende eendrachtelicken gesloten dat zoe wanneer die burgermeesteren
der voirs. stede doen vergaderen die gerechte mitte
vroetscap derselver stede *ende* den weet gedaen wordt

bij der stede gezworen bode upten selven vergaerdach,
soe sal een ygelijck gehouden wesen ter selffder ure
te compareren up gelijcke boeten als voren verclaert staet
ende helpen alzoer raiden tot proffijt derselffder stede
ende quijten zijn eede *ende* conscientie *ende* dye syeck ofte
van huys is alleer hem dye weet gedaen is, die sullen
in dese ordonnantie nyet gehouden weesen, maer die de
weete heeft en sal nyet van huys moegen reysen
dan bij consent van burgermeesteren upte boete van ii *stuvers*
als voren ende zoe wat geconcludeert wordt bij de
meeste stemmen, dat sullen die minsten volgen ende
sullen burgermeesteren 't selve oick effectueren. Noch
is mede eendrachtelicken geaccordeert *ende* gesloten dat
nyemant van de voors. vroetschap van de raidtcamer
en sal moegen gaen voer *ende* alleer alle saecken die de
burgermeesteren te moveren hebben, gesloten *ende* geteyckent
sullen wesen in 't vroetschapbouck upte boete van
twee *stuvers* *ende* alsdan met malcanderen affgaen.

Aldus gedaen, geordonneert *ende* geconcludeert ten daege *ende*
jaere als boven, in kennisse van mij

De Teylingen

Up huyden den xv^{en} may anno XV^C LXIII
hebben mijn heeren de vroetschap
de bovengescreven ordonnantie geaprobeert,
mits datt dye burgermeesteren de boeten
sullen moegen *verhoegen* nae gelegentheyt
van *den* saeck, mits dat oick de secretarys
register zal houden van den absenten. *Ende* dye boeten zal
een ygelijck opbrengen alle jaere upte electie van *den* nyeuwe wet
ende zullen deselve boeten alsdan gelijckelick omgedeelt worden.

Up huyden den xvii^{en} marty anno XV^C LXVIII stilo *communi* soe hebben alle de
vroetscappen,
nyemant absent wesende, eendrachtelicken *ende* gelijckelicken geaprobeert dese
voirgaende
ordonnantie van de vroetschap omme voirtaen in alle *zijnen* punten onderhouden te
worden upte boeten daerinne begrepen.

[137]

Ordonnantie up 't secretaryscap deser stede

Upten xxiii^{en} juni anno XV^C LIII heeft zoe heeft Frans van
Teylingen ontfangen dat secretaryscap der stede van Alcmaer
van de burgermeesteren den tijt van een jaeren
ende dat up zekere conditien hyernaes gespecificeert.

In den eersten dat Frans van Teylingen zal den gasthuysmeesteren

[in regel: ^x soeverre hij 't alleen bedient
ende zoeverre hij een adjunct
nempt zal hij geven xxv
gulden.]

van 't mannengasthuys geven voer dit tegenwoirdige jaere xl gulden ^x
Des zoe zal hij zoeveel rantsoens ontfangen van 't stedewegen
als een burgermeester ofte een scepen, maer zal den voirnoemde Frans
van Teylingen gehouden wesen dye stede bryeven ende al dat de
stede van doene heeft, te scrijven sonder daer yet
off t' ontfangen.

Item als de burgermeesteren met de scepenen vergaren te acht
uren op ordinary rechtdaegen, zoe zal onsen secretarius
gehouden weesen te comen up 't stadthuys in zijn scrijffcamer
te seven uren ende als dye burgermeesteren met de scepenen voirnoemt
vergaeren te negen uren, zoe zal de secretarys gehouden wesen
te comen up 't stadthuys in zijn scrijffcamer te acht uren
om een ygelijck van hem gedient te worden ende als de
clock acht oft negen slaet als de burgermeesteren met de scepenen
vergaert zijn, zal den secretarius gehouden wesen te comen up
burgermeesterscamer om te sien off men hem van doen hebben
ende dye absenten te scrijven.

Noch zoe zal onsen secretarius gehouden wesen te comen
op zijn scrijffcamer alle welcke daegen voermiddaeghe
te seven uren totdat de clock tien geslaegen heeft,
beginnende van den eersten dach van aprille totten eersten
septembris incluyz ende naemiddaeghe te een uren
tot de clock vier geslaegen zal hebben.

Voerts zoe zal de secretarius gehouden weesen te comen
up zijn scrijffcamer voermiddaeghe te acht uren
tot de clock tien geslaegen heeft ende naemiddaeghe
te een uren tot de clock vier geslaegen heeft,
beghinnende van den ii^{en} dach septembris tot den laesten dach
marty, beyde incluyz, opdat de gemeente wel
gedient mach worden.

[137 verso]

Noch zoe en zal onsen secretarius nyet uuyter stede
reysen dan bij oerloff van een van de burgermeesteren.

Noch zoe en zal onsen secretarius geen tollenbrieven scrijven
op datenen van paesdach, karsdach, pynsterdach, sondach,
Vrouwendaegen, noch dyergelijcke daegen, op de verbeurte

van zijn offitie *ende* insgelijcx zoe en zal hij nyemant tollenbrieven scrijven dan die jaer *ende* dach poerter geweest zijn op gelijcke privatie, noch oeck eenyge certificaten dateren up te voirs. daegen noch up eenyge heyligedaegen, noch eenyge certificaten van vreemde personen laten volgen eer hij 't leges van burgermeesteren ontfangen heeft.

Voert en zal onsen schout noch scepenen geen recht doen van eenyge brieven, coopcedullen ofte andere acten van verbant, beroerende eenyge huysen, erven, landen, renten ofte andere servituyten binnen onse jurisdictie, bij een andere gescreven, ten waer onsen secretarius upgeleyt worde zijn leges in alle schijn off hij deselve gescreven hadde *ende* alsdan deselve brieffe ofte acte bij den secretarius geteyckent te worden.

Dat zweer ick, secretarius der stede van Alcmaer te wesen, belovende al 't geen dat bij den schout, burgermeesteren, ~~ofte~~ scepenen ofte weesmeesteren binnen der camer gehandelt, gesproken ofte gedaen wordt wel secretelick te houden *ende* nyemant daarvan bij monde, bij scrifttueren ofte bij inditien te kennen te geven, mitsgaders dye certificaten, huwelicxe voerwaarden ofte andere brieven van ~~garant~~ verbant, partyen angaende, wel secretelicken

[in regel: # *ende* mijn te laten genoeg
mittet salaris daertoe
gesteld *ende* in de ordonnantie van *de* vierschare begrepen.]

te houden # Zoe waerlick help mij God *ende* alle zijn heiligen.

Aldus gedaen upten xviii^{en} july anno XV^C LIII.

Up huyden den laesten octobris anno 1591 heeft Huybert Jacobss. den bovengescreven eedt als clerck van *de* secretarissen der stede Alcmaer gedaen in handen van burgermeesteren.

[138]

Upten xviii novembris anno XV^C LXXII heeft Lobbrant Jacobss. Coren den eedt gedaen als secretaris van burgermeesteren, mits dat hij genieten zal het gehele rantsoen van *de* secretaris *ende* vrij wesen van *de* pacht, mitsgaders oick alleen genieten al 't gheene bij burgermeesteren besegelt wort *ende* oick den weescamer alleen dienen *ende* dit al achtere-
volgende die resolutie bij de vroetscap op ten xvii^{en} novembris anno LXXII daarvan gedaen. Des wert hij gehouden te scrijven al 't gheene burgermeesteren angaet.

Upten xviii^{en} novembris anno XV^C LXXII heeft Aerian Cornelisz. Tessel den eedt gedaen als secretaris van schepenen, mits dat hij alleen genieten zal 't prouffijt van ~~den 2de~~ *rol ende* al dat schepenen besegelen sullen. Des wert hij gehouden den pacht alleen te betalen *ende* sal geen geniet hebben van eenich rantsoen achtervolgende die resolutie van *de* vroetscap als voren.

Up huyden den xv^{en} decembris XV^C LXXXVII hebben Lobbrant Jacobss. Coren *ende* Harck Jansz. van Houtum den behoirlicken eedt als secretaris gedaen *ende* belooft 't selve officie t'samentlicken zo van burgermeesteren, schepen als weescamer mit alle appendentien tot het secretarischap behoirende tot gemeene proffijten te bedienen, mits dat die stede tot haer laste nemen sal die pacht die Aerian Cornelisz. Texel jaerlicx 't mannengasthuys uuytgekeert heeft achtervolgende die resolutie van *de* vroetschap in date den vi^{en} decembris 1587.

[138 verso]

Memorie

Upten xx^{en} dach juny anno XV^C een *ende* vijffich soe heeft Frans van Teylingen wederom van nyeus gepacht 't clerckambocht ofte secretaryscap der stede van Alcmaer van de voichden van 't mannengasthuys, bij advys van *de* burgermeesteren *ende* gerechte van Alcmaer, voir de somme van xlviij gulden, ingaende up Sint-Jansavont anno LI *ende* wederom expirerende up Sint-Jansavont in den jaere XV^C LII incluyz *ende* dit up 't sallarys *ende* ordonnantie daer aff zijnde *ende* hyernaevolgende.

Van een procuratie in papier	ii <i>stuvers</i> ii
Van een procuratie in francijn	iii <i>stuvers</i>
Van een certificatie in papier	ii <i>stuvers</i>
Van een certificatie in francijn	iii <i>stuvers</i>
Wolverstaende indien dye certificatien grooten <i>ende</i> langer vallen dan costumelick is dan te hebben nae advenant.	
Van een tollebrief	i <i>stuver</i>
Van een sceepsbrieff van een everscip	ii <i>stuvers</i>
Van een copie	ii <i>stuvers</i>
Een grote copie nae advenant meer.	
Van een cleyne rentebrieff <i>ende</i> quijtscelldingsbrieff	i <i>halfstuver</i>
Van een rentebrieff met leestinge	vi <i>stuvers</i>
Van een getuygenis	<i>halfstuver</i>
Van een extract	<i>halfstuver</i>
Van een vonnis	<i>halfstuver</i>
Van een groote vonnisbrieff	vi <i>stuvers</i>
Van een middel vonnisbrieff	iii <i>stuvers</i>

Van een hulicxe voirwaerde brieff, een
testamentbrieff nae qualiteyt van de
personen *ende* grootheyt van scrijven.

Dye secretarys zal gehouden wesen dye stedbryeven *ende*
al 't geen dat dye stede te doene heeft te scrijven voer
't rensoen, hyerinne begrepen *ordonnantie* van excijsen *ende* andere *ordonnantien*.

Dye secretarys ~~zal gehouden~~ zal alleenlick zijn loen
hebben van 't scrijven upte weescamer tot discretie
van weesmeesteren sonder gaige van der stede daeroff te hebben.

[139]

Ordonnantie voer dye boden van Alcmaer dye
zij *ende* elcx voer zijn *persoon* gehouden zal wesen t'onderhouden,
ingaende upten xiii^{en} dach in may ~~den~~ *wederom* *expirerende*
upten xii^{en} may.

Upten vii^{en} ~~february~~ *january* anno XV^C ~~LII~~ LXIII *stilo communi* zoe hebben schout *ende*
burgermeesteren
der stede van Alcmaer zekere concept ~~gema~~ *ende* *ordonnantie* *gemaect* up 't stuck van 't
boodtambocht *ende* uuytspraecke gedaen tusschen
dye Heylige Gheesthuysmeesteren *ende* dye vier stedboden,
sulcx dat dye boden sullen gehouden wesen te geven voer een
jaer vierentwintich gulden ter tijt toe datter anders bij
burgermeesteren geordineert zal wordden *ende* dye betaeldach
zal alle jaere vervallen weesen 't Alderheyiligen upten xiii^{en} may Alderheiligen. *Ende* In
den eersten
sullen ~~dese~~ die boden sullen alle jaeren coemen daechs nae den xiii^{en} may Alderheiligen
ende leggen haer stocken *ende* sleutelen neder als verlaten van hoer offitie
ende tot gelieven sullen dye *burgermeesteren* dyeghene dye
haer wel gedient hebben, *wederom* annemen, mits
vernyeuwende den eedt, *ende* tot alle tijden van de jaere als
dye boden qualicken dienen, sullen dye *burgermeesteren* dye boden
moegen verlaten ofte corrigeren van correctie ~~van~~ na gelegentheyt
van der saicke.

Dye boden sullen geen grootgis hebben noch ontfangen van de
poirterye, maar sullen van alle verdaginge dye hem tewerck-
stelt, hebben *ende* ontfangen een grootgen zoe dickmaels
als zij yemant verdagen.

Voirts dat dye vier boden gehouden sullen wesen dye schout
met dye *burgermeesteren* *ende* gerechte te dienen *ende* dye
vierscaeren *ende* cameran van *burgermeesteren* tot wat tijt 't selve

[in regel: # *ende* dat bij de maent
off bij de voerschreven

daeghen]

gesciet te bewaren # *ende* indien noot is, hoer woordt in dye vierscaer van 't stedewegen te hoeren. Des sullen zij een burgermeesterendeel mit hem vieren, van 't rantsoen genyeten *ende* ontfangen, mitsgaders 't genyet van veyligen van huysen, te weten dat alle rechtdaegen twee boden voor de vierschaer sullen wesen *ende* twee voor de burgemeesterscamer *ende* wat verdaginge die bijde twee boden die de burgermeesterscamer bewaeren, geschiet is, sullen deselve gehouden wesen in #

[in marge: # geschrifte te stellen
ende de schout over te
leveren alleer hij
in de vierschaer gaet
ende tot wat tijden die
burgermeesteren metten
gerechte ofte vroetscap
opte camer vergaert
ende sullen alle die vier
boden voor de camer
wesen.]

Noch zoe sullen dye boden gehouden wesen dye processie te volgen des sondaechs *ende* andere heyligendaegen *ende* dye absenteren, sullen verbeuren elcx twee stuvers zoe dick 't selve gesciet *ende* hem ofte hoer dat te corten an hoer rentsoen *ende* ten minsten zoe saller een van den boden in de kerck blijven totdat dye misse mitte getijden uuyt zal weesen om te vereyschen off dye burgermeesteren yet gelieven *ende* sal de jongste bode gehouden wesen daervan van registry te houden, welcke registry hij leveren zal in handen van den secretaris sondaech nae meyendach *omme* 't selve van hoer rentsoen gecort te worden.

Noch sullen dye boden uuyt heur buyerte nyet moegen

[in regel: # welcke roede lanck
sal moeten wesen ten-
minsten drie verndel
ende daerboven.
Ende alle verdagingen
ende arresten gedaen
sonder stock sal van
gheenen waerde wesen
ende die boeten die daer-
veur d'officier souden mogen
vervallen, sal men an de-
selve bode verhaelen
...stuk van papier gescheurd]

gaen sonder roede # opte *verbeuren* van elcke reyse
twee stuyvers *ende* dye te corten van hoer rentsoen,
uuytgesondert up sondaegen *ende* andere heiligedaegen
ende hiervan sal de jongste bode register houden *ende* als boven leveren.

Noch sullen dye boden bescicken datter altijd een van hen
vieren is sonnendaechs nae de hoechmisse *ende* t' 's avonts
nae 't loff in 't noorder cruyswerck van de kerck *ende* voirt alle
andere heiligedaegen om te besien off burgermeesteren yet
belieffen.

[139 verso]

[in marge: Dye boden sullen
oick gehouden weesen
hen te vougen
bij burgermeesteren zoe
wanneer zij eenyge
onraet *verhoeren* van
brant ofte ander
rumoer.]

~~Noch zoe sullen zij een van vieren weeck om weeck bewaren
dat koer opdat zij dye kinderen, dye daer onstuer
bedrijven, sullen doen zwijgen off hoer bij de hant ter
kercken uuytleyen.~~

Noch zoe sullen dye voirs. boden gehouden weesen dye
excijsen op te veylen, mits hebbende 't lest uuyte scuttelen
ende nyet meer, welverstaende dat indien de burgermeesteren
enyge veylinghe doen met enyge stucken van ghout ofte
silver, daarvan sullen zij gheen ghenyet off profijt hebben
maer sullen dat leste uuyte scuttel hebben als vooren.

Noch zoe en sullen dye boden nyet uuyter stede trecken ofte
absenteren op eenyge rechtdaegen ofte vergaerdaegen,
tenzij bij advys van burgermeesteren *ende* indien daer yemant
bij den bode *verdaecht* is, dyeselve bode zal gehouden weesen
dye naeme van dien up scrift te setten *ende* te leveren een
ander bode om bij denselven bode geleverd te werden in juditio
oft in handen van een van de scepenen.

~~Noch zoe sullen dye boden gehouden wesen te beroeren alle dye
daer gaen wandelen *ende* clappen in dye kereke onder sermoene,
misse, vesper, Vrouweloff *ende* alle diensten nae uuytwijzen
de keur. Des zal 't dye schout berechten *ende* dye boeden
sullen hebben dye halve boeten.~~

Van al 't geen des voren gescreven staet, sullen dye boden een

eedt doen in handen van burgermeesteren 't selve te onderhouden
ende volbrengen. Aldus gedaen ende bij Ambrosius Fop Willemsz.,
Maerten Jansz. ende Harman Dircxen, boden, den eedt
gedaen in handen van burgermeesteren ten den xviii^{en} july anno LIII.
Mij present

De Teylingen

[in marge: Jacob Reyersz. Boon,
borch voer Ambrosius,
~~Jan Ymen voer Doeff~~
Baert Symenss. voer
Engel Pieterss.
ende Matheus Claess.
voer Jan van Noortwyck,
borch voer Jan Gerritss.,
meester Thomas Oesten]

Voort soe sullen die boden gehouden te wesen elcx te stellen
cautie ende borchtchte voor de somme van driehondert
carolusguldens.

Sullen oick een van hemluyden alle daeghe gehouden wesen te comen
ten huysse van de burgermeesteren omme henluyden te vraeghen off
huer yet belieft.

~~Boven desen en sal hem nyemant van den boden mogen behelpen met de
penen van dese ordonnantie soeverre de burgermeesteren bevonden yemant
van die boden deur versmaetheyt nyet te willen volgen de
processie noch oick de roede nyet te willen draegen deur
versmaetheyt waerspammicheyt, maer sullen deselve burgermeesteren alsulcke personen
mogen licentieren ende deponeren t' heure believen.~~

[140]

Memorie

Als dat meester Gerryt Pieterss. ende Claes Harcxz. geweest
zijn upte rekeninge van den Hontsbosche, Letare anno
LX, aldaer Claes Aeriensz. als ontfanger in ontfange
gebrocht heeft van 't overloep de anno LVIII de somme
van vi^m vii^c lvi ponden.
Noch heeft deselve in ontfange gebrocht de anno LIX
de somme van xii^m iiiii^c xcviij ponden v stivers vi denari obool

Hyertegens heeft den ontfanger in uuytgeven gebracht
de anno LIX de somme van xvii^m viii^c lxxv ponden v stivers iii denari

Ergo meer ontfangen dan uuytgeven de somme
van xiiii^c lxxxix libra xv stivers v denari obool.

Memorie van de rekeninge bij Claes Aeriansz. als
penninckmeester van den Hontsbosche ~~upt~~ gedaen in martio LXI
de anno LX.

Ontfanck xx duysent lviii ponden vi *stuvers* i *denari obool*.

Uuytgeven xv duysent iii^c xcviij *libra* vii *denari obool*.

Ergo meer ontfangen dan uuytgegeven ter somme
van iiiii^mvi^c lx *libra* v *stuvers* vi *denari*, *presentibus* Dirck Pieterss.,
burgermeester, ende Jan Janss. Steenhuys, vroetschap.

Memorie van de voors. rekeninge gedaen bij denselven
Claes den viii^{en} marty LXII de anno LXI.

[in marge: Anno 1562
stilo *commun*i]

Ontfanck van penningen upte hoege morgens x *stuvers*,
upte middel morgens vii *half stuvers* ende die laege morgens v *stuvers*.
Preme *somma* xxii^m vii^c xxxvii *libra* ix *stuvers* xi *penningen* hollants
ii^c *somma* vi^m vii^c lxxxv *libra* i *stuver* ix *doeyts*.

Totalis *somma* xxix^m v^c xxii *libra* xi *stuvers* iiiii *denari obool* iii *myten*

Uuytgeven xxv^m iiiii^c lii *libra* ii *stuvers* ii *denari obool*.

Ergo meer ontfangen dan uuytgegeven ter somme toe
van iiiii^m lxx *libra* ix *stuvers* ii *denari obool* *porten*, *presentibus*
Wouter Cornelisz., burgermeester, ende Claes Harcxz., vroetschap.

Memorie van *de* rekeninghe van 't Hontbosch
ghedaen bij Claes Adriaenz., rentemeester, in martio anno LXIII

[in marge: Anno 1563
stilo *commun*i]

Ontfangen xxvii^m iii^c xcii *libra* i *stuver* vi *denari* iii *miten*
Uutgheven xxv^m v^c viii *libra* viii *stuvers* i *denari obool* iii *miten*
Ergo meer ontfangen dan uutgheven ter somme van xviii^c lxxxiii *libra* xiii *stuvers*,
presentibus Jan Janz. Steenhuijs, burgermeester ende Claes Harcxz., vroetschap, iiiii *denari*
obool.

[140 verso]

Memorie van den rekenynge van 't Honsbossch,
ghedaen bij Claes Adriaenz., rentemeester in martio
LXIII de anno LXIII

Die hoghe, middel ende laghe morgens *somma* lxiii^m viii^c xcviij
morgen. Ontfanck van die pennyngen upte hoghe morgens

xii stuvers, upte middel morgens ix stuvers, upte laghe morgens vi stuvers.
 Totalis somma bedraecht van den ontfanck xxvi^m ii^c lx l. iii s. iii d.
 Somma totalis van den uuygheven bedraecht xxv^m i^c iiiii l.
 xi s. vii pennynck obool. Ergo meer ontfangen dan uuytgegeven
 ende deser ontfangen hier suver sculdich blijfft die somme van
hondert lv l. xi s. vii d. obool, presentibus Claes Harcxz. ende
 Baert Symensz., burgermeesteren.

Memorie van den rekenynghe van den Hontsbossche gedaen
 bij Claes Adriaensz., rentemeester, in aprili ~~den xxx~~ LXV
 de anno LXIII.

Ontfanck van den hoghe morgens van den duyncant an morgentalen
xiiii^m viii^c lxxxix morgen vi^c roeden, xii st. up die morgen, facit
viii^m ix^c xxxiii l. xvii s.

Cavel van Waterlant xi^m iii^c lxxxviii morgen, up die morgen ix st.,
 facit v^m i^c xxiiii l. xii s.

't Cavel van Geestmaerambocht v^m vii^m xxxiii morgen vi^c roeden, up
 die morgen ix st, facit iii^m i^c lxv l. iii s. ix d.

't Cavel van Scagher Nijdorper coggen, up die morgen ix st., v^m ix^c vii morgen
 compt ii^m vi^c lviii l. iii s.

't Cavel van die vier Noordercoggen, up die morgen vi st., x^m viii^c
 vii half morgen compt iii^m ii^c xlii l. v s.

't Cavel van Drechterlant vi st. als boven, xiii^m viii^c lxxii morgen
 facit iiiii^m i^c lxi l. xii s.

Somma alle dese morgentalen comen tot lxiii^m viii^c xcviiii
 morgen, hoghe, laghe ende middele morgens.

Compt tot xxvii^m ii^c lxxxv l. xii s. ix d.

Ontfanck totalis somma ~~van den~~ met vii^m up renten genomen van die slaper Saerdammer-
 sluis ende bij 't slot sijnder rekenynghe sculdich gebleven xxxv^m ii^c
xxxviii l. xix s. i d. obool.

Totalis somma van den uuytgegeven bedraecht xxxiii^m
i^c lxx l. i s. vii d.. Ergo meer ontfangen dan uut-
 gegeven ii^m lxviii l. xviii s. vi d. obool,
 presentibus Wouter Corneliszoon ende Claes Harxz., burgermeesteren.

[141]

Memorie van die rekeninghe van Claes Aerienz., rentemester, den anno
 LXXI den xxv^{en} marcy anno LXXI.

[141 verso]

Up huyden den xxiii^{en} marty anno LII stilo *communi* zoe hebben Cornelis Coss.,
 Jacob Dircxz. ende Aerian Cornelisz., als mannen ende voichden
 van heurluyden huysvrouwen, de kinderen van Philips Roncxz., gelijckelicken
 geconsenteert dat men henluyden corten zal van heur renten dye zij
 upte stede van Alcaer sprekende hebben, vanwegen heur huysvrouwen dye

somme van xx gulden ter cause van zekere quyctancie dye tweemael betaelt zijn, blyckende bij den hant van Philips Roncxz. voirs. heurluyden huysvrouwen vader, als burgermeester ondertheykent, mit conditien, indien 't Hoff verstaet dat zij eenyge interesten betalen sullen van de voirs. somme, 't selve zal men verhalen an Jacob Willemsz. ende Wouter Cornelisz. als tresoriers de anno XXXV, welcke xx gulden dye voirs. tresoriers geroyeert zijn bij commissaryssen in heurluyden voirs. rekeninge ende hebben dyeselven quyctancie geleverd in handen van Cornelis Coss. cum sociis als boven.

[142 en 142 verso blanco]